

Australian
Aid

VTA

SRI LANKA
Youth

Professional Cookery Skills

අත්පෙනාත

Skills for Inclusive Growth

Contact Person

Farheen Khurrum - Contract Representative
Scope Global
Level 5, 12 Pirie Street, Adelaide, SA, 5000, Australia
Tel: +61 8 7082 1431
Farheen.Khurrum@scopeglobal.com

Copyright

Copyright of this document remains the property Scope Global Pty Ltd. The contents of this document may not be reproduced in whole or part without the prior express consent of a duly authorised representative from Scope Global Pty Ltd, excepting for the internal use of the client. This document may only be used for the purposes of examination and evaluation with a view to entering into a contract with Scope Global Pty Ltd, for the purposes of carrying out the work, which is the subject matter of this agreement.

No other use whatsoever is to be made of this document or any recommendations, information, matter or thing, without the express permission of Scope Global Pty Ltd.

Version V1.0 (September 2021)

Quality
ISO 9001
 SAI GLOBAL

Acknowledgements

The Skills for Inclusive Growth (S4IG) program is an initiative of the Australian Government in collaboration with the State Ministry of Skills Development, Vocational Education, Research & Innovations . S4IG is working with the skills development system to re -position skills development and strengthen training approaches to support employers across the tourism value chain with job ready skills that result with improved employment outcomes and income levels for graduates. Better skills across the workforce improves workplace quality which is a key contributor towards increased revenue for enterprises, especially those that depend on visitors purchasing products and services. A world class tourism industry has to provide world class products and services. A well functioning tourism sector (the visitor economy) can significantly contribute towards inclusive growth across Sri Lanka generating improved revenues and better jobs for Sri Lankans.

This Professional Cookery Skills Workbook & Manual in Tourism and Hospitality has been designed for enterprises, training providers and trainees engaged in food preparation and cooking. The training package uplifts the skills of professional cooking to international standards whilst promoting Sri Lankan cuisine and styles. This Professional Cookery Skills Workbook and Manual is an initiative of the S4IG Program coming out of the successful ' Supreme Chef' television competition which placed a spotlight on cooking as a career and the benefits of this occupation in promoting Sri Lanka's unique and authentic ingredients and food specialties. The workbook is a user friendly tool to guide trainees through to completion of the Governments NVQ Level 4 requirements. The Workbook and Manual also supports employers to deliver quality services and products and links their occupational and workplace requirements. This strengthens the role of training providers and ensures that future training will be relevant to kitchens across the industry.

S4IG is proud to be able to support the tourism industry and support implementation of Government tourism, employment and skills development policies. Modules are developed based on the NVQ Level 4 Professional Cookery National Competency Standards (NCS) and satisfy government requirements for quality. The workbook and manual are industry recognized giving added value and surety of quality to employers and trainees looking to improve cooking skills and the performance of enterprises across the tourism and hospitality value chain. S4IG has started working with the Vocational Training Centers and Training Providers to implement this upgraded training to support the industry with better professional cooking services. S4IG is firmly committed to the principle of **Better Skills, Better Jobs, Better Business and Better Futures through tourism.**

S4IG acknowledges the tremendous support extended by TVEC Officials towards accreditation of this program. The development of this training package has been driven and supported by the Chefs' Guild of Sri Lanka who provide industry expertise and leadership in professional cooking in Sri Lanka. S4IG looks forward to partnering with the Chefs Guild to support widespread implementation of these training resources across workplaces in Sri Lanka and with selected training providers. This cooperation will enable the Chef Guild to work with training providers to train those interested in future employment as well as upskill the existing workforce across the industry. On behalf of the S4IG program I further extend our sincere gratitude to all those who worked tirelessly to prepare this training package and learning resources. This product delivers world class skills for the tourism and hospitality industry ensuring professional cooking and food preparation services are available for visitors nationwide.

David Ablett
Team Leader
Skills for Inclusive Growth (S4IG)

Vocational Training Authority

To Future Chefs of Sri Lanka,

I write to you with confidence that this course will provide you with all the tools, skills and expertise to embark on a professional career in cookery.

The Vocational Training Authority (VTA) fully embraces this course and is excited by the impact it will have on the quality of the training we can deliver for Professional Cookery. It is our vision that youth throughout Sri Lanka should have access to the best training available. I believe that this course satisfies this vision, offering trainees in Sri Lanka international standard material, backed up with international standard training.

The Manual and Workbook are presented in a simple and attractive fashion but the content is detailed and comprehensive. It is the kind of material to which any course should aspire.

The materials and course have been expertly developed by the Chefs Guild of Lanka (CGL). CGL will also take responsibility for the training of trainers and manage the roll out of training throughout the country in support of VTA. We very much appreciate this collaboration and hope, in time, it can be developed further. Working with the best in the industry to produce high quality trainees is a model we are determined to make succeed for the good of the youth in the country.

I am thankful to Skills for Inclusive Growth, a project of the Australian Government, for their vision and commitment to creating these materials and their close co-operation with CGL.

To you, Professional Chef in waiting, I wish this course to be a stepping-stone to a successful and prosperous career in hospitality. A career I sincerely hope you develop in Sri Lanka before taking on the world.

Best of luck!

Eranga Basnayake

Chairman

Vocational Training Authority of Sri Lanka

National Apprentice and Industrial Training Authority

Dear Apprentice,

I am writing to confirm that the National Apprentice and Industrial Training Authority fully endorses this training package.

In reading these materials I am reminded of the immortal words of Leonardo da Vinci “Learning never exhausts the mind.” I am humbled by how much a professional chef needs to learn to be able to embark on a career in cookery. At the same time, I am excited by how practice and experimentation in culinary arts can result in such a variety of high quality outcomes.

Immense credit should be extended to the Chefs Guild of Lanka who have put in considerable time, effort and expertise to develop these fantastic materials. It is of importance and significance that this package should be produced, and implementation supported by the industry in which trainees will be employed. In truth, only industry can know what is needed to succeed in it; only industry can know which knowledge and skills are essential to those who wish to begin a career in it; and only industry can keep abreast of changes or adaptations that may be required to keep a training package relevant. Therefore we embrace this relationship with the Chefs Guild of Lanka and look forward to their continued guidance in making the course a success.

I would like to extend my thanks to Australian Aid and their skills development programme in Sri Lanka, Skills for Inclusive Growth, for facilitating the development of these materials and overall training package. I am happy that an international bilateral relationship such as this has encouraged the flowering of a much needed partnership between the public and private sector.

Most of all, I would like to encourage the apprentice who undertakes this training to not be intimidated by the amount of information it seems you must take in to complete this course. In your efforts to become a professional chef you will become energised, not exhausted. The world will become your oyster.

Yours sincerely,
Tharanga Naleen Gamlath
Chairman
National Apprentice and Industrial Training Authority (NAITA)

National Youth Services Council

To our young trainees,

The mission of The National Youth Services Council (NYSC) is to empower the youth of Sri Lanka to face life's challenges by making use of local and global opportunities.

I am happy to say that this new training material in Professional Cookery NVQ Level 4 will empower the trainees who use it and provide them with excellent opportunities to pursue a career locally and globally.

At NYSC we are fortunate to have excellent kitchen training facilities at our main campus in Maharagama and in other centres around the country. Our fantastic staff have produced some great young chefs through our training programmes. Now, with a detailed, colourful, and easy to follow training package designed by the Chef's Guild of Lanka we can be sure to raise standards even higher and guarantee a uniformity in the quality of training given.

It is a source of great satisfaction when I travel around the country and see NYSC alumni working in top class hotels and restaurants. However, the truth is that we need to attract more young people into this profession if the country is to satisfy the expected rise in numbers of tourists from over the world coming to Sri Lanka. We also need to provide them with an international standard menu with the quality and variety they would expect from other top international tourist destinations. This course and the accompanying training of trainers that the Chef's Guild will manage is a great way to achieve this vision. Quality training will attract a higher number of quality trainees, quality trainees will improve the quality of our top hotels and restaurants, quality hotels and restaurants will attract more tourists.

The National Youth Services Council is delighted and honoured to be among the first to use these materials. We will utilise them to their full and our young trainees will benefit immensely.

Yours faithfully,
Damith Wickramasinghe
Director General/Chairman
National Youth Services Council

Chefs guild of lanka

Gerard Mendis
CGL Chairman

Madhawa Weerabaddhana
Course Development and
Training Coordinator

To Whom It May Concern,

The Chef's Guild of Lanka (CGL) is proud to endorse these training materials for the NVQ Level 4 Course in Professional Cookery.

One of the ambitions of the CGL is to help lift the consistency of cookery training throughout Sri Lanka. To do this, training materials must meet a high standard of quality. Thus, these materials were developed with the full oversight of CGL's training experts. With an ongoing feedback and editing process firmly in place, we can attest that these materials fulfil the standards elevated by the CGL to meet international training standards.

Over the duration of 6 months the trainees will undertake rigorous theory and practical training which covers basic industry knowledge, 40 sessions of practical menu production training in Continental, Ethnic and Sri Lankan cuisine and intensive sessions in Functional English Language training.

The course materials offer the trainee a user-friendly and practical tool for learning (the Workbook), the required basic knowledge (the Manual), a path to on-the-job training and a path to on-the-job evaluation. The course materials have been translated into Sinhala and Tamil, to allow all trainees full access to the information and knowledge inside these books.

These materials contain all the information necessary to successfully complete the National Competency Standard, designed by TVEC. As such, the training course and course materials can be utilised to the maximum to support trainees when they undergo job placement to join our industry.

As these materials and this course offers the trainee hours of practical input that goes above and beyond that required of the National Curriculum Standard, we are elevating the standard of cookery training and thus fulfilling our ambition of improving the skills of trainees that work in professional kitchens island wide. If completed successfully, this course will produce trainees who are not only fit for industry but have the knowledge and skills to forge a successful career in professional kitchens in Sri Lanka and beyond.

We recommend that these materials and this course be adopted by training institutions, hotels, guest houses and homestays around the country to move towards a national standard of excellence in basic cookery training.

We are committed to improving the contents of the materials and the course over time and we look forward to incorporating feedback we hope to receive from users of the materials (trainers and trainees alike), and any emerging theory and practical training concepts.

We hope trainees and trainers can enjoy using these materials.

We hope these training materials will boost the trainees' confidence in cooking as well as their passion for cooking.

Gerard Mendis
CGL Chairman

Madhawa Weerabaddhana
Course Development and
Training Coordinator

අන්තර්ගතය

ACKNOWLEDGEMENTS

LETTERS OF ENDORSEMENT

1 වන කොටස - සනීපාරක්ෂාව	03
2 වන කොටස - ආහාර සුද්ධක්ෂිතතාව	37
3 වන කොටස - අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	75
4 වන කොටස - මූලිකැන්ගේ ආයතනික ව්‍යුහය	83
5 වන කොටස - කාල කළමනාකරණය	107
6 වන කොටස - මූලිකැන්ගේ උපකරණ, මෙවලම් සහ උපකරණ හඳුන්වාදීම	117
7 වන කොටස - ආහාර දැනුම හා පූහුණුව	151
8 වන කොටස - ආහාර පිසිමේ කුම	257
9 වන කොටස - Mise en Place	279
Resource Credits	300

01 වන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

යනීපාරක්ෂාව

සහිපාරක්ෂාව

ආගන්තුක සන්කාරය සහ ආහාර පරිභරණය කිරීමේ කර්මාන්තය තුළ සේවකයෙකු ලෙස ඔබේ වගකීම් මොනවාද යන්න මෙම කොටසේදී විශේෂයෙන් ආරක්ෂාව, සෞඛ්‍යය සහ සහිපාරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ඔබ ඉගෙන ගනු ඇත.

පුද්ගලික සහිපාරක්ෂාව, සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව වැදගත් වන්නේ ඇයිඳ යන්න පළමුව ඔබ තෝරාම් ගත යුතුය.

වැදගත්ම හේතු දෙක නම්:

1. සේවක වගකීම

ව්‍යාපාරික මුළුතැන්ගෙයෙහි වැඩි කරන විට පොදුගලික හා මහජන සෞඛ්‍යය හා සහිපාරක්ෂාව පිළිබඳව සැලකීමෙන් විය යුතුය. මෙයට හේතුව ඔබේ සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පමණික් නොව, ඔබේ සැයැන්ගේ (සම සේවකයින්ගේ) සහ ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව ද ඉතා වැදගත් ලෙස වගකීමක් පැවතිමයි.

පුද්ගලික සහ පොදු සහිපාරක්ෂාව වැදගත් වන්නේ ඇයි?

බොහෝ අය තම ගෙරුරය තුළ හානිකර බැක්ටීරියා හෝ හානිකර අංශ රැගෙන යන අතර මෙම බැක්ටීරියා හෝ හානිකර අංශ ආහාරයට එකතු විය හැකිය. ඔබේ මුඩය, නාසය, නිසකෙස් හෝ ඔබේ ඇඳුම් ස්පර්ශ කිරීමෙන් බැක්ටීරියා පැනිරී ආසාදනය විය හැක.

ආසාදනය/අපවිත වීම යනු කුමක්ද?

ආසාදනය/අපවිත වීම යනු හානිකර බැක්ටීරියා හෝ අංශ පැනිරීමයි.

ආසාදනය පැනිරීම යනු කුමක්ද?

ආසාදනය පැනිරීම සිදුවන්නේ බැක්ටීරියා (හෝ වෙටරස්) හෝ රසායනික / විෂ ද්‍රව්‍ය විවිධ වස්තුන් ආහාර, වැඩි කරන පාඨ්‍යයන්, උපකරණ හෝ අන් වලට ආසාදනය වූ විට එය එක් මත්පිටිකින් තවත් මත්පිටිකට පැනිරීම මගිනි. ආසාදනය පැනිරීමකිනීම වේලාවක හෝ ස්පාහායක සිදුවිය හැකි අතර එමගින් රෝග, ආහාර විෂවීම, අසනීප හා බර්පතල තුවාල සිදුවිය හැකිය.

පහත වගුව බලන්න:

ආසාදනය වීමේ ආකාරය	දිඟාහරණ	සිදුවිය හැකි දේ
Microbiological (ක්ෂේෂිත විද්‍යාත්මක)	බැක්ටීරියා, වෙටරස්, දිලිර සහ පුස්.	ක්ෂේෂිත පැනිරීම රෝගවලට හේතු විය හැක
Physical (නොතික)	වැලි, ගල්, හිසකෙස්, විශුරු කැබලි, මි කැබලි, පස්	හොතික අපවිතනාවය තුවාල වීමට හේතු විය හැක.
Chemical (රසායනික)	පලිබෝධනාගක, වල් නාගක, උමිකොල, සඛන්, detergent	රසායනික ආසාත්මකතාවය අසනීප / විෂ වීමට හේතු විය හැක.

ආහාර ආසාදනය ඉතා පැහැදිලිව පෙනෙන ආකාරවලින් සහ ඔබ නොදැකින ආකාරවලින් සිදුවිය හැකිය. එය සිදුවිය හැකිය:

- ▶ ආහාර හැසිරවීමට පෙර ඔබ යමෙකු සමග අතට අත දෙන විට.
- ▶ ආහාර හැසිරවීමට පෙර ඔබ බල්ලෙකු හෝ බල්ලෙකු සූරතල් කරන විට.
- ▶ කැපුණු ඇඟිල්ලකින් අමු ආහාර ස්පර්ශ කරන විට.
- ▶ මේස පිස දැමීමට අපිරිසිදු රේදි භාවිතා කරන විට.
- ▶ වෙරළේ සිට හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨගාර පුදේශවලට වැඩි නමන විට.
- ▶ අමු මස් භා පළතුරු කැපීමට ඔබ එකම පිහියක් භාවිතා කරන විට.
- ▶ ආහාර හැසිරවීමට පෙර ඔබේ අන් කිවිසුම් යාම හෝ කැස්ස ඇති විට.
- ▶ ආහාර හැසිරවීමට පෙර ඔබේ මුහුණ හෝ තිසකේස් ස්පර්ශ කරන විට.

ආසාදනය වළක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පූර්වෝපායන් (අන් සේදීම, පිරිසිදු භා නිවැරදි උපකරණ භාවිතා කිරීම, පුදේශ පිළිවෙළට භා සහිපාරක්ෂක ලෙස තබා ගැනීම) සඳහා ඔබේ හැසිරීම භා වළනය ගැන සැලකිලිමත් වන්න.

(ආසාදනය - ආහාර සුරක්ෂිතනාව සහ පිරිසිදු කිරීමේ අංග පිළිබඳ නොරහුරු ද බලන්න)

2. දුර්වල සහිපාරක්ෂක ක්‍රියාකාරකම්වල බලපෑම

ඔබ සේවකයෙකු ලෙස හෝ ඔබේ සේවායෝජකයින් හෝ ඔබේ සම සේවකයින් සහිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ උසස් ප්‍රමිතියක් අනුගමනය නොකළේ නම් කුමක් සිදුවේද?

- ▶ ආහාර විෂ්වීම (මරණය, දුක් වේදනා, නරක භාමය)
- ▶ ආහාර විෂ්වීම සහ පාරිභෝගික පැමිණිලි ලැබීම
- ▶ පළුබෝධ ආසාදන
- ▶ නරක් වීම නිසා ආහාර භාස්ථි වීම
- ▶ පරිග්‍රය වසා දැමීම / ක්‍රියාවලිය තහනම් කිරීම
- ▶ උසාව ක්‍රියාමාර්ගයෙන් දුඩුවමට ලක්වීම
- ▶ රෝගී වූ හෝ කොපයට පත් පාරිභෝගිකයින් විසින් ගැටුමිකාරී ක්‍රියාමාර්ග වලට එවැම
- ▶ නිෂ්පාදන නැතිවීම (පිරිසිදු කිරීමේදී / පරික්ෂා කිරීමේදී)
- ▶ අපිරිසිදු කිරීම (ආසාදනය පිරිසිදු කිරීමට භා ඉවත් කිරීමට කාලය)
- ▶ අඩු ලාභය

අවසාන වගයෙන් - ඔබේ රැකියාව අනිම් වීම, ආයතනයට ක්‍රියාත්මක වීමට බලපාදය අනිම් වීම, ඔබේ සම සේවකයින්ගේ රැකියා අනිමිවීම, ප්‍රජාව අනිම් වීම.

මෙවා ඉතා බරපනා ප්‍රතිච්ඡාක වේ. මෙම සාන්‍යත්මක බලපෑම් වලක්වන ආකාරය දෙස බලමු.

පහත දැක්වෙන්නේ ඔබ ඉතා ඉහළ සෞඛ්‍ය සහ සහිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාවක් සහතික කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතු අංග පහයි. මෙම ප්‍රමිතින් සාක්ෂාත් කර ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳවද ඔබ සොයා බලනු ඇත.

- A. ඔබේම සහිපාරක්ෂාව, සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව ගැන සැලකිලිමත් වන්න.
- B. මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂාව
- C. ඔබගේ සේවා ස්ට්‍රිඥය ආරක්ෂිත කිරීමට උදාව කරන්න. (සේවා ස්ට්‍රිඥ සහිපාරක්ෂාව)
- D. උපකරණ සහ මෙවලම් සහිපාරක්ෂාව
- E. ආහාර සහිපාරක්ෂාව

A: ඔබේ සෞඛ්‍යාරක්ෂාව, සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව ගැන සැලකීමෙන් වන්න.

ආසාදනය විමේ අවදානම තුර්න් කිරීම හෝ අවම කිරීම සඳහා නියෝගී ප්‍රදේශලයන් ව්‍යවද හොඳ පොදුගලික සහිපාරක්ෂා පියවර අනුගමනය කළ යුතුය. පොදුගලික සහිපාරක්ෂාව මෙන්ම හොඳ පෙනුමක් පවත්වා ගැනීම ඔබේ වගකීමකි. මෙය මුළුතැන්ගේ හා සේවා ස්ථානවල සහිපාරක්ෂාව පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වේ.

පොදුගලික සහිපාරක්ෂාව

පහත දැක්වෙන්නේ පොදුගලික සහිපාරක්ෂාව පවත්වා ගැනීමට ඇති විවිධ ක්‍රම සහ එවා වැදගත් වන්නේ මන්ද යන්න දැක්වෙන වගකි.

පොදුගලික සහිපාරක්ෂාව පවත්වා ගැන්නේ කෙසේද?	මෙය සිදු කිරීම ප්‍රයෝගනවත් වන්නේ ඇයි?
සම දිනකම ස්නානය කරන්න.	ගිරිර ගන්ධය වළක්වයි, නියෝගී පෙනුමක් පවත්වා ගැන්න.
කොණ්ඩය සේදන්න.	දුගන්ධය හා උකුණාන් බෙව්වීම වළක්වයි.
රුවුල කපන්න.	කෙසේ ආහාර වලට වැටීම වළක්වයි.
මෙබේ නිසකෙස් පීරන්න.	ගැවුණු නිසකෙස් ඉවත් කරයි.
මෙබේ මුහුණාන් ඉවත්වන සේ දිගු කෙසේ බැඳ තබන්න.	නිසකෙස් ආහාරයට වැටීම වළක්වයි.
නියපොතු කෙටි හා පිරිසිදුව තබා ගැන්න.	නියපොතු යට අපිරිසිදු වීම හා බැක්ටේරියා එකතු වීම වළක්වයි.
නිය ආලේපන සහ කැනීම නියපොතු ඉවත් කරන්න	නිය ආලේපන හෝ කැනීම නියපොතු ආහාරයට වැටීම වළක්වයි.
සර සුවඳුති සුවඳ විලවුන් ගැල්වීමෙන් වළකින්න.	ආහාර අමුණ සුවඳින් යුතු වීම වළක්වයි.
මින්ම කැපුමක් හෝ විවෘත තුවාලයක් ආවර්තනය කළ යුතුය / වැසිය යුතුය.	තුවාලය ආසාදනය වීම වළක්වන අතර වඩාත් බරපතල රෝග වලට තැබූ නොදුයි. එසේම බැක්ටේරියා පැනීම වළක්වයි.
කරුඩා, මුද්, මාල, වළුල වැනි ආහරණ ඉවත් කරන්න.	මැණික් ගල්, මෝන සහ අල්පෙනෙනි වැනි දැන ආහාරයට වැටීම වළක්වයි.
මෙගේ ඔරෝලෝසුව ඉවත් කරන්න.	මුරෝලෝසුව නැතිවීම හෝ ඔරෝලෝසුව ආහාරයට වැටීම වළක්වයි.
වැඩ කිරීමට පිරිසිදු අදුම් අදින්න.	හොඳ පෙනුමක් පවත්වා ගත හැකි අතර ආසාදනය වීම වළක්වයි.

පිරිසිදු නිල පැහැදිලියක් අඩුන්න.	හොඳ ප්‍රතිරූපයක් පවත්වා ගත හැකි අතර ආහාර ආසාදනය වීම වළක්වයි.
මුළුනැන්ගෙයි ආචරණ පළදුන්න.	අනතුරු වළක්වයි.
ඔබේ අත් සේදුන්න.	ආසාදනය වළක්වයි.
ඔබේ දත් මදුන්න.	දිගේ හැමිම වළක්වන අතර හොඳ ප්‍රතිරූපයක් සහ හොඳ සෞඛ්‍යයක් පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වේ.

අත් - සේදීම

වැරදි අත් සේදීම ආහාර ආසාදනයට ප්‍රධානතම හේතුවක් වන අතර *Salmonella*, *E. coli* සහ *Norovirus* වැනි මාරුන්තික බැක්ටීරියා පැතිරීමට මෙන්ම *Adenovirus* සහ අත්-පාඨ-මුඩ රෝග වැනි හෙළුනක ග්‍රෑසන ආසාදන වලටද හේතු වේ. ඇත්ත වශයෙන්ම, *CDCS* (රෝග පාලන හා වැළැක්වීමේ මධ්‍යස්ථාන) ඇස්නමේන්තු කර ඇත්තේ බොව පුරා සෑම වසරකම වයස අවුරුදු 5 ට අඩු ලුමුන් මිලියන 2.2 කට වැඩි පිරිසක් පාචනය සහ නුසුදුසු ආහාර පිළියෙළ කිරීම නිසා ඇතිවන ග්‍රෑසන ආසාදනවලින් මිය යන බවයි.

අත් පිරිසිදුව පෙනුන්න්, ඒවාට හානිකර විෂක්ලේෂණ හා බැක්ටීරියා රුදුවා ගත හැකි බැවින් ආහාර සමග වැඩි කිරීමේ නිවැරදි අත් සේදීම අතිශයීන්ම වැදුගත් වේ.

→ ඔබේ අත් සේදා ගන්නේ කෙසේද සහ කුමනවීට දැයි දැන ගන්න.

පහත අවස්ථාවලදී අත් සේදීය යුතුය:

- වැඩි ආරම්භ කිරීමට පෙර
- ආහාර හැසිරවීමට පෙර ඕනෑම වේලාවක දී
- සේදීමේ කාමර්යට ගිය පසු
- අපද්‍රව්‍ය / කසල හැසිරවීමෙන් පසු
- දුම් පානයෙන් පසු
- මුදුල් හැසිරවීමෙන් පසු
- සතුන් හැසිරවීමෙන් පසු
- අමු මස් හැසිරවීමෙන් පසු
- උපද්‍රවකාරී රසායනික දුව්‍ය හැසිරවීමෙන් පසු
- විවේකයක් ගත් පසු
- ඔබේ මුහුණා, නාසය, නිසකෙස් ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු - කිවිසුම් යාමෙන් හෝ කැස්සෙන් පසුව
- තුවාලයක් හෝ කැපුමක් පිරිසිදු කිරීමෙන් පසු
- පිටත සිටීමෙන් පසුව
- අපිරිසිදු රෝග හැසිරවීමෙන් පසු

→ අත් සේදිය යුතු ආකාරය:

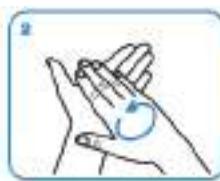
- 1) වඩාත් උණුසුම් / උණු වතුරෙන් අත් තෙත් කරන්න
- 2) සබන් දමන්න (වඩාත් සුදුසු වන්නේ දියර සබන්ය)බාර් සබන් හාවිතය මගින් බැක්ටීරියා රඳවා තබා ගත හැකි බැවින් බාර් සබන් හාවිතය වළක්වා ගැනීමට හෝ සිමා කිරීමට උත්සාහ කරන්න. ඔබට බාර් සබන් හාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය නම්, එය ස්වයං ජ්ලාපවහනය සඳහා ඉඩ සලසන බහාලුමක් තුළ ගෙඩා කර ඇති බවත්, එය නිරන්තරයෙන් පිරිසිදු කරන බවත් සහතික කරගන්න.
- 3) තත්පර 20 - තත්පර 30 ක් ඔබේ අත් ඉදිරිපස, අත් පිටුපස සහ එක් එක් ඇගිලි අතර අතුල්ලන්න
- 4) ඔබේ අත්ලනී මැද සීරීමෙන් නියපාතු පිරිසිදු කරන්න.
- 5) ඔබේ මාපටැගිලි සහ මැණික් කටුව අතුල්ලන්න.
- 6) මින්ක් එක දුසට අත යොමු කරමින් උණුසුම් / උණු වතුරෙන් අත් හොඳින් සේදන්න.
- 7) කඩිඹාසි හෝ වැලම්ටෙන් තටුව කර වැඩ් එක වසන්න. අප අපිරිසිදු දැකින් වැඩ් හාවිතා කරන විට බැක්ටීරියා බේ විමට හේතුවේ, එබැවින් වැඩ් එක වසා දැමීමට කඩිඹාසි තුවායක් හාවිතා කිරීමට උත්සාහ කරන්න.
- 8) අත් වියලිමට තුවායක් හාවිතා කරන්න. ඔබේ දැක් නැවත අපවිතු වන බැවින් තෙත තුවායක් හෝ ඔබේ ඒප්පනය හාවිතා නොකරන්න. දොර විවෘත කිරීමට කඩිඹාසි තුවායක් හාවිතා කරන්න. අත් සේදීමෙන් පසු දොර මොක් වලට අත නොතබන්න.

Wet hands with water.

Apply enough soap to cover all hand surfaces.

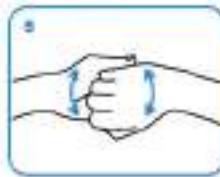
Rub hands palm to palm.

Right palm over left hand with interlaced fingers and vice versa.

Palm to palm with fingers interlaced.

Backs of fingers to opposing palms with fingers interlocked.

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa.

Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers of right hand in left palm and vice versa.

Rinse hands with water.

Dry thoroughly with a single-use paper towel.

Use paper towel to turn off faucet.

...and your hands are safe.

→ අන් සේදුම් ස්ථානවල පහත දේ නිඩිය යුතුය:

උණුසුම් හා සිසිල් ජලය, ප්‍රතිබැක්රීරිය සබන්, සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මෙස අන් වියලිමේ කුමය, අපද්‍රව්‍ය බහාලුම්.

→ සේවා යෝජකයන්ගේ කාර්යභාරය

පිරිසිදු ජලය, සබන් සහ වියලිමේ පහසුකම් ඇතුළු ආහාර පරිහරණය කරන්නන්ට අන් සේදුම් පහසුකම් සැපයීමට ආහාර ව්‍යුහාර / ආයතන අවශ්‍ය වේ. මෙම අන් සේදුම් මධ්‍යස්ථාන හාවිනා කරනුයේ අන්, අන් සහ මුහුණ සේදුම් සඳහා මිස ආහාර පිළියෙළ කිරීම සඳහා තොවන බව ඔවුන් සහතික කළ යුතුය.

රැකියා ස්ථානයේ හැසිරීම්

මුළුනැන්ගෙයෙහි අපගේ හැසිරීම ආහාර අපවිත වීමේ හේතුවක් විය හැකි අතර, ඔබ සිතිමකින් තොරව කරන සමඟ දේවල් බරපතල හානිකර විය හැකිය.

සේවා ස්ථානය වටා ගමන් කරන විට පහත දේ කරන්න:

- ▶ සලවා, පිසු මස් හෝ පළතුරා වැනි ආහාර අනුහාව කිරීමට සූඩානම් වීමේ දී අනවශ්‍ය සම්බන්ධිතා පැවැත්වීමෙන් වළකින්න. ආහාර ආසාදනය වීමේ අවදානම සැලකිය යුතු මෙස අඩු කරන බව මෙයින් සහාය කර ඇත.
- ▶ කැස්ස හෝ කිවිසුම් යාම ඔබේ අන්වලට සිදු කළේ නම්, සෑම විටම ඔබේ දැන් හොඳින් සේදුම් සහ අන්වැසුම් මාරු කරන්න.
- ▶ ආහාර පිළියෙළ කිරීමේදී කිසි විටෙකත් ඔබේ මුහුණ, හිසකොස්, ආහත්තා හෝ ඇඳුම් ස්පර්ශ තොකරන්න.
- ▶ ඔබේ ඇඟිල්වලින් ආහාර ගෙන යන හාජත වල ඇති ආහාර වල රස බලන්න එපා.
- ▶ දුම් බොන්න එපා. ඔබට දුම් පානය කිරීමට අවශ්‍ය නම්, ආහාර පිළියෙළ කරන සෑම පුද්ගලයින්ම ඉවත්ව එය සිදු කරන බවට වග බලා ගන්න, ඉන්පසු ඔබේ අන් සහ මුහුණ හොඳින් සේදුම් සිදු කරන්න.
- ▶ රේඛි හෝ කඩුසි තුවායක් හාවිනයෙන් ඔබේ මුහුණෙන් දුනඩිය පිස දමන්න, ඉන්පසු ඔබේ අන් හොඳින් සේදුන්න.
- ▶ ආහාර පිළියෙළ කිරීමේදී වුංන්ගම් සැපීමෙන් වළකින්න.
- ▶ මුළුනැන්ගෙයෙහි එක් පුද්ගලයක සිට තවත් පුද්ගලයකට ගමන් කරන විට ඒප්පනය සහ අන්වැසුම් වැනි ආරක්ෂිත ඇඳුම් මාරු කරන්න.
- ▶ වැඩපාළවල් අතර ගමන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති ඔබේ ආයතනයේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව සැමවිටම දැනුවත් වන්න.
- ▶ හොඳින් ආහාර ගැනීමෙන්, හොඳින් නිදාගැනීමෙන්, පිරිසිදුව සිටීම, අන් හොඳින් සේදුම් රෝගභාව වු උපකාරී වේ.
- ▶ ඔබ අසනීප වී හෝ තුවාල වී ඇත්නම් කුමක් කළ යුතු දැයි දැන ගැනීමෙන් වඩාත් බරපතල අසනීප හෝ තුවාල වළක්වා ගත හැකිය.
- ▶ මුළුනැන්ගෙයෙහි හායානක ක්‍රියාකාරකම් වළක්වා ගැනීමෙන් තුවාල වළක්වා ගත හැකිය.
- ▶ හඳුසි අවස්ථාවකදී කුමක් කළ යුතු දැයි දැන ගැනීමෙන් පුද්ගලික සෞඛ්‍යයට හා ආරක්ෂාවට ඇති අවදානම වළක්වා ගත හැකිය.
- ▶ වැදගත් දැන්වීම්, සංග්‍රා, පෝස්ටර්, සෞඛ්‍යය, සතිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු කියවීමෙන් පුද්ගල සෞඛ්‍යයට හා ආරක්ෂාවට ඇති අවදානම වළක්වා ගත හැකිය.
- ▶ මුළුනැන්ගෙය සහ එහි ඇති සෑම දෙයක්ම නිවැරදිව හාවිනා කිරීමෙන් පුද්ගලික සෞඛ්‍යයට හා ආරක්ෂාවට ඇති අවදානම අවම කර ගත හැකිය (රසායනික දුව්‍ය පිරිසිදු කිරීම, කැබුණු උපකරණ, විදුල් plug points සියල්ලම අවදානම).

ඇඳම්

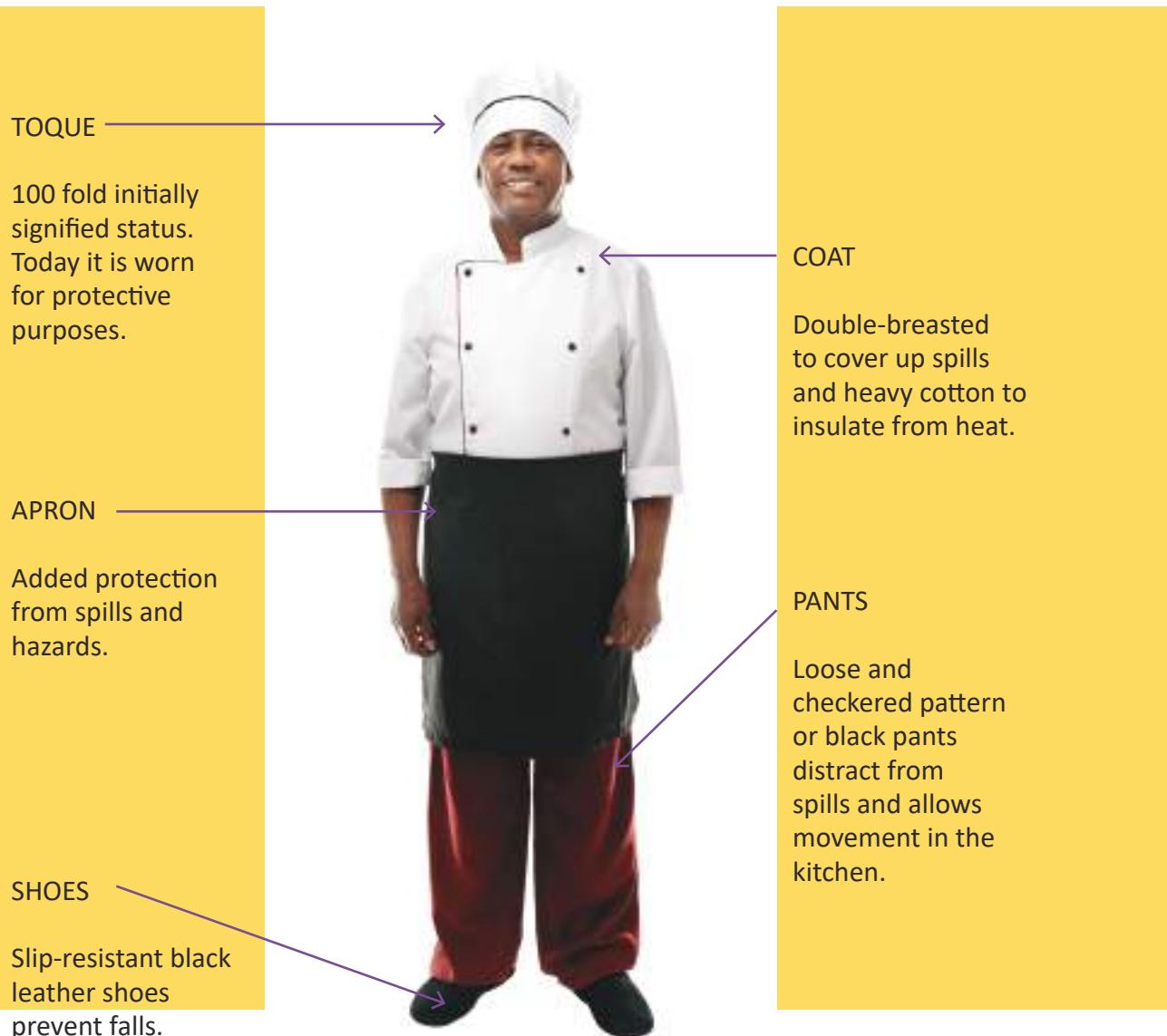
අපිරිසිදු ඇඳම් යනු මුළුනැන්ගෙයෙහි ආසාදනයට ප්‍රධානතම හේතුවක් වන අනර එමගින් බැක්ටීරියා එක් ස්ථානයක සිට තවත් ස්ථානයකට ගෙන යා හැකිය.

බැක්ටීරියා පැතිරිම වැළැක්වීම සඳහා සියලුම ඇඳම් සේදුනු ලබම් හා නිවැරදිව ගබඩා කිරීම වැදගත්ය. ඇඳම් පැලදම් ද ක්ෂේපීම් ආසාදනයෙන් තොරට පිරිසිදුවිය යුතුය, එයින් අදහස් වන්නේ ඇගලම් මත ඇති ක්ෂේපීම්න්ගේ ප්‍රමාණය ආරක්ෂා මට්ටමකට අඩු කර ඇති බවයි. සෑම විටම භාඳ තන්ත්වයේ පිරිසිදු කිරීමේ නිෂ්පාදන භාවිතා කරන්න. අපව්‍ය විය හැකි ප්‍රහවයන්ගෙන් ඇත්ත්ව පිරිසිදු ඇඳම් වියල් ස්ථානයක ගබඩා කිරීමට වග බලා ගන්න.

අත්වසුම් සහ නිස්වසම් වැනි බොහෝ ආරක්ෂා අයිතම නිර්මාණය කර ඇත්තේ එක් වරක් පමණක් වන අනර ඒවා භාවිතයෙන් පසු බැහැර කළ යුතු අතර භාවන භාවිත නොකළ යුතුය. දිග කෙස් සෑම විටම පිටුපසට බැඳ නිඩිය යුතු අනර හිසකේස් ආවරණයට තෙවි එකක් භාවිතා කිරීම වඩාත් සුදුසුය. ස්වර්ණාහරණ ද අවම වශයෙන් පැලදිය යුතුය.

→ ඔබේ මුළුනැන්ගෙයි නිල ඇඳම අදින්න

ඔබේ මුළුනැන්ගෙයි නිල ඇඳම ආසාදනය වැළැක්විය හැකි තවත් කුමයකි. ඔබ සුපවේදියෙක / ඉවුම් පිහුමිකරුවෙකු විමට පූහුණු වන විට එව තිල ඇල ඇඳමක් අඩු යුතුය. මෙම නිල ඇඳම් ප්‍රායෝගික වටිනාකමක් ඇති අනර මුළුනැන්ගෙයෙහි දිනපතා සුපවේදින් මුහුණ දෙන අපහසුතා අවම කිරීම සඳහා විශේෂයන් නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

→ සුපවේදී ආරක්ෂාව

නිල ඇඳුමේ මෝස්තර නිර්මාණය සඳහා වඩාත් වැදගත්ම පදනම වන්නේ ආරක්ෂාවයි. උතුළුම් දුව සහ ආහාර මෙන්ම වාශ්ප සුපවේදීයාගේ සිරුරට වදි තුවාල වීම වැළැක්වීම සඳහා එළුණාය ඇතුළුව සිම ඇඳුම් කොටසක්ම නිර්මාණය කර ඇත. එය ජැකටුවූවක් වැනි ඉතා සහකම්න් යුත්ත හා ලිඛිල්ය.

සුපවේදීයාගේ ජැකටුවූවේ බොත්තම් පවා සාමාන්‍යයෙන් ඒලාස්ටික් හෝ ලෝහ හැර වෙනත් දුව්‍යකින් සාදයි. ඒලාස්ටික් දියවී යා හැකි අතර ලෝහ ඉතා ඉක්මනීන් උතුළුම් විය හැකිය-එබැවින් ජැකටුවූවට ගින්නක් ඇති වුවහාත් එය නිවාගැනීම දුෂ්කරය.

නෙත් බ්‍රිම්වල ලිස්කා යාමේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා ලිස්සන සුඛ නොවන සපන්තු අවශ්‍ය වේ.

→ සුවපහසු ආහාර පිළිම

ඉටුම් පිහුම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ පුද්ගලයා උතුළුම් උපකරණ හා ගිනිදැල් සමග කටයුතු කරන බවයි, සමහර විට උපීතිකාලයේදී වායුසම්කරණ භාවිතය අධික විය හැක. නිල ඇඳුම සහ දුව්‍ය විශින් සාදා ඇති නමුන් එය අපහසු නැත, එබඳවින් යම් වායු සංසරණයක් ඒ තුළ පවතී.

ඔබ දැක ඇති සමහර මුළුනැන්ගෙයෙහි සුපවේදීන් පළදින ඉතා උය තොප්පිය බාහිර මුළුනැන්ගෙයි තාපය සහ ගේරු උතුළුම් යන දෙකෙහිම තාපය සුපවේදීන්ගේ නිසෙන් ඉහළට හා එයින් ඇත් වීමට ඉඩ සලසයි. තවද සුපවේදීන්ගේ කෙටි ආකාරයේ තොප්පිදු පවතී. මේවාගෙහි හිස් කබලට ඉහළින් හිදුසක් ඇත. slip නොවන සපන්තු වල හොඳ ආධාරකයක් සහ ඉදාස ඇතිලි ඇති අතර මුළුනැන්ගෙයි පැය කිහිපයක් වැඩිකළත් එමගින් සුපවේදීයාගේ පාද රිදීම වෙකයි.

→ ආහාර සහිපාරක්ෂාව

නිල ඇඳුම පාරෙන්ගිතය සහ ආහාර ආරක්ෂා කරයි; වෙනත් වචන වලින් කිවහාත්, එය හොඳ ආහාර සහිපාරක්ෂාවක් / ආරක්ෂාවක් සඳහා දායක වේ. ඔබ දැකින බොහෝ සුපවේදීන්ගේ බෙල්ල වටා පළදින Scarf එකක් වැනි රේඛී කැබැලුම මගින් ඔවුන්ගේ තොප්පියෙහි ඇති හිසකයි සහ එහි ඇති දහඩිය බින්දු ආහාර වලට වැටීම වෙකයි. එය සාමාන්‍යයෙන් කුඩා රේඛී විශින් සකසා ඇති අතර දහඩිය බින්දු උරා ගැනීමට උපකාරී වේ.

බොහෝ සුපවේදීන්ගේ නිල ඇඳුමේ සුදු පැහැය පවා සුවපහසුව සහ සහිපාරක්ෂාව සඳහා උපකාරී වේ. සුදු පැහැය මගින් සුපවේදීන්ගේ ගේරුයෙන් ඇත්තේ තාපය පරාවර්තනය කරන අතර එය මුළුනැන්ගෙයට පිරිසිදු පෙනුමක් ලබා දෙයි. ඇත්ත වශයෙන්ම, සුදු පැහැය ආහාර හැඳි යාමකදී සුදුසු නොවේ, නමුත් නිල ඇඳුමට හැඳි ඇති ආහාර පැහැදිලිව පෙනෙන බැවින් පිරිසිදු කිරීම පහසුය. අවන්හල් සුපවේදීන්ගේ නිල ඇඳුම් සඳහා විවිධ වර්ණ භාවිතා කිරීම සාමාන්‍ය දෙයක් වේ ඇත, නමුන් සුදු පැහැය සාමාන්‍ය ආකාරයම ලෙස පවතී.

→ හෝටල් කාර්ය මණ්ඩලයට බව

පූහුණු සුපවේදීන් ප්‍රජාවට අයන් බවට හැඟීමක් නිල ඇඳුමෙන් නිර්මාණය කරයි. සිසුවකු විසින් උතුළුම් මුළුනැන්ගෙයක සිට විශ්ව කිහිපයක් කපන විට ඔහු “මණ්ඩලය” සහ “අයන්” බව මනකයට නොවන අතර, එම නිල ඇඳුම අනෙක් අයට සංයුතු කරන්නේ පූහුණුවන්න් ද කාර්ය මණ්ඩලයේ කොටසක් වෙන් ඔවුන් අනෙක් සියලුළුන් සමග එම මුළුනැන්ග යෙහි සිටින බවත්ය. පූහුණුවන්න්ට ඔවුන් බෙන පූහුණුව කිරීමින් විභේදිත මග පෙන්වන බව එය මතක් කර දෙයි.

→ මුළුනැන්ගෙයි නිල ආදුමේ කොටස්:

1) සූපවේදී කබාය හෝ සූපවේදී පැකටුව

සාමාන්‍ය සූපවේදී කබායක් ප්‍රංශ බසින් VEST BLANC ලෙසද හැඳින්වේ. එය සූද කපු රේඛී වලින් සාදා ඇත. එය සූපවේදී නිල ආදුමේ වැදගත්ම කොටසකි. සූපවේදීයාගේ කබායයෙහි ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේ ආනාර පිසිමේදී තාපයෙන් සූපවේදීන් ආරක්ෂා කිරීමයි. කබාය සමඟ විටම ද්වීන්ව උරමා වලින් ග්‍රක්න වන අතර එමගින් සූපවේදීන්ට පිළිස්සුම් තුවාල හා තුවාල වළක්වා ගත හැකිය.

2) සූපවේදී කලිසම

සූපවේදී කලිසම අවස්ථාව අනුව කළ හෝ කොටු සහිත රතු විය හැක. කලිසම නිර්මාණය කර ඇත්තේ කිලිරේ බව පෙනීම සැගවීම සඳහා ය. මේවා ද සහ කපු රේඛී වලින් සාදා ඇති අතර, සූපවේදීය තාපයෙන් ආරක්ෂා කරයි.

3) සූපවේදී තිස්වාස්ම යේ සූපවේදී කාන්තාවන්ගේ තිස් වැසුම

සූපවේදී නිල ආදුමේ වැදගත්ම කොටස් වලින් එකක්. මෙම තොප්පියෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ආනාරවල තිසකෙස් වැට්ම වැළැක්වමයි. මුළුනැන්ගෙයෙහි වැඩි කරන අතරතුර ජනනය වන දහඩිය අවශ්‍යාත්‍යනාය කර ගැනීම සඳහා ද එය නිර්මාණය කර ඇත. සූපවේදීයාගේ ලෙස සේවය කරන පුද්ගලයාට වෙනසක් එක් කිරීමට ද එය පළදී සිටී.

4) සූපවේදී Scarf

සාමාන්‍යයෙන් සූපවේදීයාගේ ගෙල ප්‍රදේශය වටා සූපවේදී scarf පැලුද සිරින අතර සාමාන්‍යයෙන් ඉදිරිපස ගැට ගො ඇත. මේවා සාම්ප්‍රදායිකව නිර්මාණය කර ඇත්තේ ඔබේ බෙල්ල වටා ඇති දහඩිය අවශ්‍යාත්‍යනාය කර ගැනීම සඳහා ය. මෙම scarf වල ඇති විවිධ වර්ණයන් මගින් සංවිධානයේ සූපවේදීන්ගේ මට්ටම දැක්වීමට ද යොදා ගැනී.

5) ඒපුනය

එය සාමාන්‍යයෙන් සහ කපු රේඛී වලින් සාදා ඇති අතර එය සූපවේදීයාගේ ඉතු ප්‍රදේශය වටා පැලුද සිටී. තාපය නා උතුසුම් ද්‍රව වලින් සූපවේදීයාට උපරිම ආරක්ෂාවක් ලබා දීම සඳහා ඒපුනය දුන්මිසට පහළ තරම් දිග විය යුතුය. එය ඔබගේ නිල ආදුම අමිරිසිදු තීම වළක්වයි.

6) සපත්තා

මුළුනැන්ගෙයි වෘත්තිකයින්ට මුළුනැන්ගෙයෙහි වැඩි කරන අතරතුර සපත්තා පැලුදීම අනිවාර්ය වේ. ඒවා කළ සහ ලිස්සන සූල් නොවිය යුතුය. එමගින් ඔබේ පාදයට වැමෙන උතුසුම් ද්‍රව හෝ වස්තුන් මගින් පාදය තුවාල වීම වළක්වයි.

7) මුළුනැන්ගෙයි දුවේලි පිස්නා

මෙවා නිල ඇඳුමේ කොටසක් ලෙස නොසැලකෙන නමුත් සූපවේදීයකුට නිසි ලෙස වැඩි කිරීමට ඒවා ඉතා වැදගත් වේ. මෙවා සූපවේදීන් විසින් භාවිතා කරන සහ කපු රේඛි වලින් සාදා ඇති - ප්‍රධාන වශයෙන් උපකරණ, ආහාර දුව්‍ය ආදිය පිසුදුම් සඳහා යොදා ගනී.

පුද්ගලික සෞඛ්‍යය

- ඔබ අස්ථිප විය හැකි යැයි ඔබ සැක කරන්නේ නම් හෝ දැනෙන්නේ නම් ඔබ නිසි විටෙකන් අන් අයට ආහාර පිළියෙළ නොකළ යුතුය. මෙහිදී ආසාදනය වීමට වැඩි ඉඩක් ඇති බැවින ආහාර හසුරුවන්නන් අස්ථිපට සිරින වට ආහාර සමග වැඩි කිරීම තහනම් වේ. සමහර වෙටර්ස් බැක්ටෑරියා වලට ආහාර හරුනා සම්පූෂ්ඨතාය කළ හැකි අතර දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ආහාර මත රෝදි නොහැසී පැවතිය හැකිය. අස්ථිප විය හැකි ඕනෑම ආහාර හසුරුවන්නෙකු වහාම ආහාර සමග වැඩි කිරීම නැවතේවීම එනර්මි වැදගත් වන්නේ එබැවිනි.
- උතු සහ්තිපාතය, කොලරාව, සේංගමාලය, ක්ෂේර රෝගය සහ ආමාග ආන්තුය වැනි ආහාර සමග වැඩි කිරීමෙන් ඔබ ඉවත්වය යුතු රෝගාබාධ වලට ඇතුළත් වේ. පාවනය, වමනය, බඩි කැක්කුම, උගුරේ අමාරුව හෝ උතු වැනි රෝග ලක්ෂණ ඇති වට ඔබ ආහාර සමග වැඩි නොකළ යුතුය.
- ඔබ අස්ථිප වී ඇති බවට ඔබ සැක කරන්නේ නම්, ඔබ වහාම ඔබේ අධික්ෂක වෙත දැනුම් දී වහාම ආහාර සමග වැඩි කිරීම තහර කළ යුතුය. ඔබ අස්ථිප වීම නිසා රෝගාව අතපසු වුවහොත්/යාමට නොහැකි වුවහොත්, ඔබට ආරක්ෂිතව නැවත රෝගාවට යා හැකි වට එය තහවුරු කිරීම සඳහා වෙළඳවර්යෙකුගෙන් වෙළඳ සහතිකයක් අවශ්‍ය විය හැකිය.
- ඔබට ආහාර සමග වැඩි කිරීම තවතිය දැමිය යුත්තේ රෝගාබාධ වලදී පමණක් නොවේ. කැපීම, තුවාල වීම, හෝ ගෙබි වෙළින් පිඩා වේදින ඕනෑම ආහාර හසුරුවන්නෙකු පිරිසිදු, නොද තන්ත්වයේ ඇඳුම් හා වෙළීම් පටි භාවිතයෙන් ඔවුන්ගේ තුවාල ආවර්ත්තය කර ඇති බව සහතික කළ යුතු අතර ඒවා නිරන්තරයෙන් මාරු කරන බවට සහතික විය යුතුය. ඇස්, කන් හෝ නාසයෙන් තුවාලය ආසාදනය වීමේ හෝ පිටවන තන්වයන් වහාම වාර්තා කළ යුතු අතර, එවතිනි අවස්ථාවල ආහාර හසුරුවන්නා සේවා සේවානයේ ඕනෑම ආහාර පරිභර්තය කරන සේවානයකින් ඇත්තේ සිරිය යුතුය.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍යය සඳහා පිරිස්සුම් ලැයිස්තුවක් තබා ගන්න:

<p>ඔබ අස්ථිප වූ වට රෝගාවට නොයන්න. ඔබේ කළමනාකරුව එය දැන්වන්න.</p> <p>ඔබ වැඩි කිරීමේදී ඉතා අස්ථිප වී ඇත්තේම්, විශේෂයෙන් බැඩි වේදානාව හෝ උතු, සේංගමාලය, පාවනය, වමනය හෝ උගුරේ අමාරුව - ඔබ එය ඔබේ අධික්ෂක හෝ කළමනාකරු වෙත වාර්තා කර වහාම ගෙදුර යන්න.</p> <p>ඔබට පෙනෙන ආකාරයෙන් ආසාදනය වූ සම් තුවාල / වේචන තුවාල (ගෙබි, කැපුම් ආදිය) හෝ කන්, ඇස්, නාසයෙන් බැහැර වී ඇත්තේම් ඔබ එය ඔබේ අධික්ෂක හෝ කළමනාකරු වෙත වාර්තා කර වහාම ගෙදුර යන්න.</p>	<p>තවදුරටත් අස්ථිප වීම වළක්වයි. සියලු භා අමුත්තන් වෙත විෂධීප පැතිරීම වළක්වයි.</p> <p>ආහාර ආසාදනය වීම වළක්වයි.</p>
<p>දුම් පානයයෙහි නිරන නොවන්න , කෙළ ගැසීම, සැරීම හෝ ආහාර ගැසීම, අනාරක්ෂිත ආහාර මතර කිව්වුම් යැවීම හෝ කැස්ස ඇතිවිම.</p>	<p>අස්ථිප වෙටර්ස් බැක්ටෑරියා පැතිරීම වළක්වයි.</p>

පුද්ගලික ආරක්ෂාව

නිසි ලෙස සංචිතානය වූ සේවා ස්ථානයක, අවම වූ මානයික හෝ ගාරීරක ආත්‍යතියකින් යුතුව ඔබේ යුතුකම් ඉටු කිරීමට ඔබට හැකි විය යුතුය. ව්‍යාපාරික මුළුනැන්ගෙයක වැඩි කිරීම සිත්ගෙන්නාසුල් නමුත් විය ද වෙහෙස මහන්සි වී වැඩි කිරීමකි. සිදුවිය හැකි අනතුරු, අවදානම් සහ සිදුවිය හැකි අනතුරු පිළිබඳව දැනුවත් වීම වැදගත්ය.

විය හැකි අවස්ථා සහ ඒවායේ ප්‍රතිච්චිතය:

සිදුවිම	ස්වයං විපාක	හෝටලයට අයිතිවන ප්‍රතිච්චිතය
සේවා ස්ථානයේ දී තුවාල වීම	වැඩි කිරීමට නොහැකි වීම ඒ හේතුවෙන් ආදායම අනිමි වීම	ගුමය නැතිවීම ආදායම අනිමිවීමට හේතු වේ
අස්ථිප	රැකියාව අනිමි වීම	ගුමය නැතිවීම ආදායම අනිමිවීමට හේතු වේ
මානයික ආත්‍යතිය	වැඩි කිරීමට නොහැකි වීම, රැකියාව අනිමි වීම	ගුමය නැතිවීම ආදායම අනිමිවීමට හේතු වේ
හින්ද නොමැතිකම	ආරක්ෂිතව හෝ හොඳින් වැඩි කිරීමට නොහැකි වීම	ගුමය නැතිවීම ආදායම අනිමිවීමට හේතු වේ

සේවා ස්ථාන වල අනතුරු සඳහා තිශ්විත උදාහරණ මෙන්න:

තත්ත්වය	මෙම තත්ත්වයන් තුළ සිදුවිය හැක්කේ කුමක්ද?
නො සහිත හෝ නො බෑමක්	වැටෙන, කැඩුණු අස්ථි
පිරිසිදු කිරීමේ ර්සායනික ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කිරීම	ර්සායනික විෂ වීම
රැකියා ස්ථානයෙන් හිරිහැර කිරීම	වැඩි කිරීමට පෙළඳවීම නැති වීම
බර මේස හෝ ගැහ භාණ්ඩ ගෙනයාම	වැටීම, තුවාල වීම
ආකුමණාක්ලී අමුත්තන්	රැකියාවට පැමිණීමට ඇති බිය
ගාලාවේ බැග් තැබීම	වැටීම
වැඩි මෙවලම් ඉවත් කිරීම	තුවාල වීමට හේතු වේ
පැඩ පෙළ ඉහළට හා පහළට ගෙන යාම	වැටීම, ගිරිරයට තුවාල වීම
කැඩුණු විදුරු	කැපුම් හා ආසාදන
කැඩුණු light fixture	විදුලි සැර වර්ධීම
ලිණුසුම් තෙල් සමග පිසීම	පිළිසුම්, ගින්න

මුළුතැන්ගයි මෙවලම් කවුන්ටරයේ තැබීම	ගරීරයට තුවාල වීම
කඩිමුඩියේ එලවල් කැපීම	අන කැපීම
අවතිර කළ පඩිපෙළ	වැට්ම, හිසට හෝ ගරීරයට තුවාල වීම
වැඳු ප්‍රශ්න plug point	වැඳුලි සැර වැදුම
අවතිර වූ හඳුනීම පිටවීම	හඳුනීම අවස්ථා වලදී හඳුනීම මරණායන් බේරීමට නොහැකිය
වැඩිපුර වැඩි කිරීම	නෙහෙරිවාව, ආතනිය, පෙළඹුවීම නැතිවීම

හයානක තත්වයන් හා අනතුරු වළක්වා ගන්නේ කෙසේද

- 1) ගෙවෙයේ පහසුවන් තුවාල විය හැකි පුදේග ගෙන සැලකිලිමන් වන්න - උර්හිස්, පිටුපසට, මැණික් කුටුව, වළුකරු,
දූනාහිස, පාද සහ අඟලි (මසවා / රැශෙන යාම) හළම, අන් සහ අඟලි (පිළිස්සුම් හා කැපීම්)
  - 2) නිවැරදි එසවුම් කුම හාවිනා කරන්න
- බර හාන්ඩ් එසවුම් හෝ රැශෙන යාම දුෂ්කර හා හයානක ය. එය පිටුපස, ඉහළ අන් පා සහ දූනාහිස් තුවාල වලට
හේතු විය හැක. මෙම තුවාල සුව වීමට බොහෝ කාලයක් ගනවේ. අධිනමයක් මසවන විට කරුණාකර එවැනි තුවාල
වළක්වා ගැනීමට අදාළ ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කරන්න.

PLAN THE LIFT

When planning the lift ask yourself the following questions:

Can I do it by myself or do I need help/a team/ a trolley?

Can I break a large load into smaller loads?

Where am I taking this load? Which path should I take?

Can I move the load by trolley to the destination before lifting?

GET INTO POSITION

Do not bend your back. Keep your back straight. Bend your knees.

Do not start from a sitting position/Start in a good posture.

Get a good hold of the load.

LIFT AND CARRY

Turn your feet and not your back when turning direction.

Keep load at waist level so you can see where you are going.

PUT THE LOAD DOWN

Do not bend your back. Keep your back straight. Bend your knees.

3) හොඳුන් කිරීම කිරීන සහ නිදාගත්ත.

ඔබ අධික ලෙස වෙහෙසට පත්ව සිටි නම් හෝ වැඩිපුර වෙහෙස මහන්සි වේ වැඩි කරන්නේ නම් තුවාලයක් හෝ අසනීපයක් ඇතිවේමේ ඉඩකඩ වැඩිය. ආහාර ගැනීමෙන් වැළකි සිටිම අසනීප හා තෙහෙටුවට හේතු විය හැක.

4) ආරක්ෂිත අඟල්ම් අඟුන්න (සුපවේදීන්ගේ තිල අඟල්ම බලන්න).

5) ඔබේ පුද්ගලික භාණ්ඩ කිදුප්පාර එකක හෝ කාර්ය මණ්ඩල කාමරයේ ආරක්ෂිත ස්ථානයක තබන්න. මෙය පාඨු වීම හෝ සොරකම් වීම වළක්වයි. හෝවලය පිළිවෙළට තබා ගැනීමටත්, ගාලාවක් හෝ දොරක් අවහිර කිරීමෙන් ආගන්තුකාට අනතුරක් වන අයිතම ඉවත් කිරීමටත් එය උපකාරී වේ.

6) ඔබ මත්දුව්‍ය හෝ මත්පැන් පානය කර ඇත්තාම රැකියාවට නොයන්න.

7) උපදුව පිළිබඳ දැනුවත්හාවය හෝ ආරක්ෂාව සහ සහිපාරක්ෂාව පිළිබඳ දැනුවත්හාවය ගොඩනාවන ඕනෑම ආකාරයක පුහුණුවක් කරන්න. ඔබම දැනුවත් කරන්න.

8) ඔබට හැකි නම් පුරුමාධාර ගැන ඉගෙන ගන්න.

9) මත්පිටක් පිරිසිදු කිරීමට ඔබට අවශ්‍ය දේ හරියටම දැන ගන්න - නිවැරදි පිරිසිදු කිරීමේ කාරක, නිවැරදි ආරක්ෂක අඟල්ම්, නිවැරදි පිරිසිදු කිරීමේ මෙවලම්.

10) ඔබ විසින්ම යමක් කිරීමට උත්සාහ කිරීමට පෙර ආරක්ෂිත පරිසරයක් තුළ පුහුණු වන්න.

11) අවශ්‍ය විටක උපකාර ඉල්ලා සිටින්න.

12) ඔබට සේවා පරිසරය සහ ඔබ භාවිතා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන උපකරණ ගැන ඉගෙන ගන්න. ඔබට ඉගෙන්වීමට කෙනෙකු බවා ගන්න.

13) භාවිත පත් උපකරණ ඔබ දුටුවහොත් කුමක් කළ යුතු දැයි දැන ගන්න. විදුලි උපකරණවල ගැටුවක් ඔබ දුටුවහොත් වාර්තා කළ යුත්තේ කාටදැයි දැන ගන්න.

14) විදුලි උපකරණ භාවිතා කිරීමේදී පුවේගම් වන්න.

විදුලි උපකරණ, විදුලිය, වැරදි ලෙස හැසිරවූ විට සහ උතු වතුර මගින් අන් වලට / මැණික් කටුවට බරපතල පිළිස්සුම් වැනි තුවාල සිදුවිය හැකිය.

එනෑම විදුලි උපකරණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඒවායේ අන්පොත් පුවේගමෙන් කියවන්න.

පුවේගමෙන් හා නිවැරදිව විදුලි උපකරණ භාවිතා කරන්නේ කෙසේදැයි ඉගෙන ගැනීමට ඔබට උදුව කිරීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටින්න.

15) ඔබ සේවා ස්ථානයක සිදුවීමකට / අනතුරකට සම්බන්ධ වුවහොත් ඔබට හෝවලයේ ක්‍රියා පරිපාරී / ප්‍රාටෝකෝලය අනුගමනය කරන්න. අදාළ පුද්ගලයින් වහාම දැනුම් දී සිද්ධිය / අනතුර අනාගත විමර්ශනය සඳහා සටහන් කර ඇති බවට සහතික වන්න.

සිදුවිය හැකි ගාරීරක සිදුවීම් හැරැණු විට ඔබේ ආරක්ෂාවට හා සෞඛ්‍යට බලපාන මානසික උපදුව පිළිබඳව ඔබ දැනුවත් විය යුතුය.

මානසික උපදුව පිළිබඳ උග්‍රාහරණ සහ ඒවා වළක්වා ගන්නේ කෙසේද:

මානසික උපදුව	වියහැකි අවබුහම්	වළක්වා ගන්නේ කෙසේද
ආකෘමණාධිලී ආගත්තිකයන්	ගාරීරක තුවාල විමේ අවබුහම.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ සහ්සුත් වන්න. ▶ වහාම අධික්ෂක හෝ කළමනාකරු වෙත වාර්තා කරන්න.
සගයන් අතර හිරිහැරයට ලක්වීම.	මානසික ආතමියේ අවබුහම'	<ul style="list-style-type: none"> ▶ නිහඩව දැක් නොවන්න. ▶ අධික්ෂක හෝ කළමනාකරු වෙත වාර්තා කරන්න.
මිශ්‍රිත අතරවරය	මානසික ආතමිය / කම්පනය හා වැඩ කාර්යක්ෂමතාව නැතිවීමේ අවබුහම.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ නිහඩව දැක් නොවන්න. ▶ ඔබේ අයිතින් දැනගන්න. ▶ අධික්ෂක හෝ කළමනාකරුට හෝ ඔබට උදෑස් කළ හැකි සංවිධානයකට වාර්තා කරන්න.
අධික වැඩ කිරීමෙන් තෙහෙරිවුව සහ ආතමිය.	ගාරීරක තුවාලවීම් හා මානසික ආතමිය / කම්පනය ඇතිවීමේ අවබුහම සහ එම නිසා වැඩ කාර්යක්ෂමතාව නැතිවීම.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ නිතිපතා විවේක ගන්න. ▶ ඔබගේ කළමනාකරු සමග කාර්යසටහන පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්න.

ඔබේ සගයන්ගේ සහ ඔබේ ආයතනයේ අමුත්තන්ගේ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සලකා බලන්න.

මහජන ආරක්ෂාව යනු කුමක්ද?

විය හෝටලයේ සිවින ඔබේ සගයන්ගේ සහ ඔබේ අමුත්තන්ගේ ආරක්ෂාවයි.

මහජන ආරක්ෂාව සහනික කරන්නේ කෙසේද?

- ▶ පූද්ගලික ආරක්ෂක උපදෙස් අනුගමනය කිරීමෙන් (ඉහත බලන්න) / නිවාස නිති / සංස්ථාපිත ක්‍රියා පරිපාරි.
- ▶ උපදුව මොනවාද සහ ඒවායේ ඇතිවිය හැකි අවබුහම තේරේම් ගැනීමෙන්.
- ▶ ඔබට පොද්ගේලිකව කටයුතු කළ හැකි අවබුහම් මොනවාදයි තක්සේරු කිරීමෙන්.
- ▶ සිදුවිය හැකි අනතුරු, අනතුරු හෝ ආසන්න අනතුරු වාර්තා කිරීමේ වැදගත්කම අවබෝධ කර ගැනීමෙන්, යමෙකට හානියක් හෝ දේපල හානි වීම වැළැක්වීම වාර්තා කිරීම උපකාරී වේ.
- ▶ ඔබේ හෝටලයේ සිදුවිය හැකි අනතුරු වාර්තා කිරීමට ඔබට අවශ්‍ය කවුරුන්දයි දැන ගැනීම.
- ▶ උපදුව කුමානුකුලව විසඳා ගත හැකි වන පරිදි විය හැකි උපදුව සටහන් කිරීම.

- වියහැකි උපදුවයක් ගැන අන් අයට අනතුරු ඇගෙවීම.
- ආරක්ෂක උපකරණ සොයාගත හැක්කේ කොහොන්දායි දැන ගැනීමෙන්: ගිනි නිවන උපකරණ, ප්‍රථමාධාර පෙටිරි, බිජයිඩ්ලේටර්යන් යනාදිය.
- ඔබේ වටපිටාව ගැන දැනුවත් වීමෙන්.
- ගිනි ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඉගෙනීමෙන් සහ ගිනි අභ්‍යාසවල යෙදීමෙන්.

උපදුව දැනුවත් කිරීම සහ අවදානම කළමනාකරණය

උපදුවයක් යනු කුමක්ද?

උපදුවයක් යනු කායික හෝ මානසික තත්වයක් හෝ අනතුරුක්, හඳුසි අනතුරු ආදිය ඇතිවීමේ හැකියාව නිර්මාණය කරන තත්වයකි.

උපදුව දැනුවත් කිරීම යනු කුමක්ද?

උපදුව පිළිබඳ දැනුවත්හාවය යනු ඔබේ වටපිටාව පිළිබඳව දැනුවත් වීමට ඔබව පූහුණු කිරීමේ කුමයකි. බලන්න, සවන් දැන්න, ඔබ වටා සිදුවන දේ සැලකිල්ලට ගන්න.

අවදානම කළමනාකරණය යනු කුමක්ද?

මෙය අනතුරුදායක අනතුරු බවට පත්වීම වැළැක්වීමට උපකාරී වන පද්ධතියකි.

හොතික උපදුව පිළිබඳ උදාහරණ සහ ඒවා සමග කටයුතු කරන්නේ කෙසේද:

හොතික උපදුව	වියහැකි අවදානම්	වෙක්වා ගන්නේ කෙසේද
<ul style="list-style-type: none"> ➤ කුණු බඳුනකට විසි කළ දැවෙන සිගරට් එකක් ➤ අවහිර කළ පිවිසුම / පිටවීම ➤ ක්‍රියා නොකරන ගිනි නිවන උපකරණයක් ➤ අනතුරු ඇගෙවීමේ සංයුතා හෝ ගිනි නිවන උපකරණ නොමැතිකම ➤ කම්බි / කේබලයක් ➤ වැරදි plug point එකක් ➤ උද්‍යුෂ සහිත විදුලි උපකරණයක් 	<p>සියලුම ගිනි උපදුවයන් ගින්නක තරේශනය මතු කරයි. ඕනෑම ගින්නකදී දුම් ආශ්‍රාස කිරීමෙන් හෝ පිළිස්සුම් තුවාල වීමෙන් හෝ මර්ණායට හෝතු විය හැක. ඕනෑම ගින්නක් දේපල වලට බරපතල හානියක් සිදු කළ හැකිය.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ කාමර්වල සහ පොදු ස්ථානවල අල් බඳුන් තබා ගන්න. ➤ පිවිසුම සහ පිටවීම පිළිබඳ නිර්න්තර පරික්ෂා කර අවහිරනා ඉවත් කරන්න. ➤ සියලුම පොදු ස්ථාන පැහැදිලිව හා පිරිසිදුව තබා ගන්න. ➤ හෝටලයේ සියලුම පුද්ගලවල වකමට වුද්‍යාඛලි පරික්ෂා කරන්න. ➤ ගිනි ආරක්ෂණ පෝස්ටර් / සංයුතා, ගිනි නිවන උපකරණ සහ අනතුරු ඇගෙවීමේ සංයුතා පවත්වාගනිමින් ඒවා නිසි ලෙස නඩත්තු කරන්න. මෙම අයිතම හෝටලයේ අදාළ ස්ථානවල තබා ගන්න. ➤ සියලුම විදුලි උපකරණ, වයෝ සහ කේබල් පරික්ෂා කර නඩත්තු කරන්න.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ උණුසුම් පිසින තෙල් ➤ නිවා දුමා නැති ගස් / විදුලි උදුනක්' 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ තෙල් සමග පිසිමේදී ප්‍රවේශම් වන්න. ➤ සියලුම ගස් උදුන් හෝ විදුලි උපකරණ භාවිතයේ නොමැති විට ක්‍රියා විරෝධ කර ඇත්දැයි පරික්ෂා කරන්න. ➤ සාමාන්‍ය ගිනි නිවේමේ අභ්‍යාස කරන්න. ➤ ගිනි ආරක්ෂාව ගැන ඉගෙන ගන්න. ➤ අඩාල පුද්ගලයින්ට ඕනෑම උපද්‍රවයක් වාර්තා කරන්න.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ පළිබෝධකයන් (මදුරුවන්, කැරපොත්තන්, මියන්) ➤ ආහාර ගබඩා කරන පුද්ගලවල පළිබෝධකයන් බෝවීම බරපතල ලෙස ආහාර අපවිතු විම, ආහාර නිෂ්පාදන නැතිවීම සහ ආහාර ඉවත දැමීය යුතු බැවින් මුදල් අනිම් විම සිදුවේ. මෙය ආයතනයේ ආලුයමට බලපායි. 	<p>මදුරුවන් බිංග හෝ මැලේරියාව වැනි රෝග පත්‍ර පත්‍රවයි.</p> <p>කැරපොත්තන්ගේ මළපහ ආහාර අපවිතු වීමට හෝ අසාන්මිකතාවන්ට හේතු විය හැක.</p> <p>මියන් සහ මියන්ගේ මළපහ ද රෝග පැනීමට හේතු වන අතර ඒවායේ පැවත්ම ආහාර ආසාදනය හා / හෝ රෝගාබාධවලට හේතු විය හැක.</p> <p>ආහාර ගබඩා කරන පුද්ගලවල පළිබෝධකයන් බෝවීම බරපතල ලෙස ආහාර අපවිතු විම, ආහාර නිෂ්පාදන නැතිවීම සහ ආහාර ඉවත දැමීය යුතු බැවින් මුදල් අනිම් විම සිදුවේ. මෙය ආයතනයේ ආලුයමට බලපායි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ පළිබෝධකයන්ගේ බෝවීමේ සලකුණු ඇත්දැයි බැවිම සඳහා සියලුම පොදු ස්ථාන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පුද්ගල අධික්ෂණය කිරීම. ➤ කැරපොත්තන් සහ මියන් උගේ සඳහා තිර, දැල් මිලදී ගන්න. ➤ මදුරු විකර්ෂක (විදුලි) ආගන්තුක කාමරවල තබා ගන්න. ➤ මියන් හෝ කාම් විෂ ඉසින භාවිතා නොකරන්න. මෙය බරපතල ලෙස ආහාර අපවිතු වීමකට මෙන්ම විෂ අසළ විභා කරන ඕනෑම කෙනෙකුගේ සෞඛ්‍යයට අනතුරක් ද හේතු විය හැකිය. ➤ පළිබෝධ ආසාදන පුද්ගලවලට අමුත්තන්ට හෝ වෙනත් කාර්ය මණ්ඩලයට යාමට ඉඩ නොදෙන්න. ➤ අඩාල පුද්ගලයින්ට අවශ්‍ය ඕනෑම තොට්තුරක් වාර්තා කරන්න.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ වලින් ලිස්සන / තෙන් බුම් සහ දිග විදුලි කේබල්. 	<p>මිනිසුන්ට ලිස්සා යාම, වැටීම නිසා අස්ථි බිඳීම වැනි තුවාල සිදුවේ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ලිස්සන බිමක් ගැන අනතුරු ඇගැවීමට සලකුණක් භාවිතා කරන්න. ➤ බිමක් මදින හෝ පිරිසිදු කරන බවට අනතුරු ඇගැවීමට සලකුණක් භාවිතා කරන්න.

<p>ලිඛු වතුරු අනතුරු -</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ක්‍රියා විරහිත ජල තාපකය, ජල බෙදුහරින උපකරණ හෝ කේතවය. ➤ උතු කළ බීම හැලීම 	<p>ලිඛු වතුරු අනතුරු වලින් බිරුපතල පිළිස්සුම් ඇති විය හැක.</p> <p>කාන්ද වූ දියර ලිස්සා වැට්ටමට හේතු විය හැක.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ සියලුම ජල තාපන උපකරණ හොඳින් හඩින්තු කර නාවිතයට පෙර හොඳින් පරික්ෂා කළ යුතුය. ➤ පිළිගැන්වීමට පෙර තේ සහ කොළී නාජ්‍ය නිවැරදිව හැසිරීමට පුරුදු වන්න. ➤ විදුලි උපකරණ නිවැරදිව නාවිතා කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න. ➤ හැබුණු වහාම පිරිසිදු කරන්න
<ul style="list-style-type: none"> ➤ කැඩ්වු විදුරු ➤ නානියට පත් හෝ කැඩ්වු මුළුතැන්ගේ උපකරණ සහ උපකරණ 	<p>කැඩ්වු විදුරුව කැපීම් හා තුවාල වීමේ අවදානමක් ඇති අතර ඒවායින් සමහරක් පිළිනයට තර්පනයක් විය හැකිය.</p> <p>නානියට පත් අයිතම කැපීම් හා තුවාල වීමේ අවදානම මතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ කැඩ්වු විදුරුවක් වහාම හා නිවැරදිව ඉවත් කර බැහැර කරන්න. ➤ විදුරු / නානියට පත් හෝ කැඩ්වු අයිතම ඇති සියලුම පුදේශ අධික්ෂණය / පරික්ෂා කර වහාම ඉවත් කරන්න. ➤ අදාළ පුද්ගලයින්ට ඕනෑම උපද්‍රවයක් වාර්තා කරන්න.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ අපද්‍රව්‍ය හා අවුල් සහගත පොදු ස්ථාන 	<p>එචැනී පුදේශ අනතුරු වලින් ආසාදනයට හෝ තුවාල වීමට හේතු විය හැක.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ පොදු ස්ථාන / මහල් නිතිපතා පිළිවෙළට, පිරිසිදු කර විෂඩ්පන්‍යාරු කරන්න.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ අපද්‍රව්‍ය / කතු බදුන් පිටාර ගැලීම / පිරි ඉතිරී යාම 	<p>පිටි ඉතිරී යන අපද්‍රව්‍ය බදුන් සියලු වර්ගවල පැවැත්වා ඇති සියලුම සියලුම පිටාර පිටාරිමට හේතු වේ. මෙමගින් ආහාර අපවිතු වීම සහ හෝටලයේ සිටින පුද්ගලයින්ට තුවාල වීමේ අවදානමක් ඇත.</p> <p>(යොමුව: අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ අපද්‍රව්‍ය නිවැරදිව හා වහාම බැහැර කරන්න. ➤ අපද්‍රව්‍ය බදුන් වල පියන් තබා ගන්න. ➤ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කාලසටහනක් තබා ගන්න
<ul style="list-style-type: none"> ➤ උපද්‍රවකාරී පිරිසිදු කිරීමේ රසායනික ද්‍රව්‍ය 	<p>විෂ වීම (ආක්වාස කිරීම) සහ ආහාර අපවිතු වීමේ අවදානම.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ආරක්ෂා ස්ථානයක ගබඩා කර නිවැරදි ආකාරයෙන් තබන්න. ➤ රසායනික ද්‍රව්‍ය නිවැරදිව නාවිතා කරන්නේ කෙසේදැයි යෙහින් පිළිබඳ නිෂ්පාදකයින්ගේ උපදේශ කියවන්න. ➤ ආරක්ෂා ඇඳුම් අදින්න සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය නාවිතා කරන විට පුදේශ හොඳින් වාතාරුය කරන්න.

- පුද්ගලික සහ මහජන ආරක්ෂාව සඳහා මූලික වන්නේ කළබල නොවීම, පොදු ස්ථානවල ගමන් නොකිරීම සහ විවිධ අවස්ථාවන්හිදී කුමක් කළ යුතු දැයි දැන ගැනීමයි. දක්ෂ වන්න.
- ඔබගේ පුද්ගලික සඳහා ඇති නඩිසි අංක සංම විටම පහසුවෙන් තබා ගන්න.
- ඔබගේ සේවා අවකාශයේ සියලුම පුද්ගල පිරිසිදුව තබා ගන්න.

B: මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂාව

මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂාව මගින් මුළුනැන්ගෙය සහ ඔබේ වැඩපොල (මෙහි ප්‍රධාන සේවා අවකාශය) පිරිසිදුව හා සහිපාරක්ෂක ලෙස තබා ගන්නේ කෙසේදැයි සොයා බලයි. ඒ සඳහා මූලික නිති කිහිපයක්:

1. **ආන් යේදීම -** ඔබේ දැන් පිරිසිදුව තබා ගැනීම මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂක නිති ලැයිස්තුවේ ඉහළින්ම තිබේ. අපගේ අන්වලින් බැක්ටේරියා මාරු වීම පහසුය, එබැවින් ආහාර පිළියෙළ කිරීම සහ පිසිමට පෙර ඔබේ දැන් සෝදන්න.
2. **ආහාර හොඳුන් උයන්න -** ආහාර නිසි ලෙස පිසින බවට සහතික වන්න. බාගෙට පිසිනු ලැබුවහොත් හානිකර බැක්ටේරියා ආහාර විෂවීමකට තුළු දිය හැකිය. ආහාරවල අන්තර්ගත උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ආහාර උෂ්ණත්වමානයක් හාවිතා කරන්න.
3. **නිවැරදි ආහාර ගබඩා කිරීම -** මුළුනැන්ගෙයෙහි වඩාත් වැදුගන් ආහාර සහිපාරක්ෂක නිතිවලින් එකක් වන්නේ ආරක්ෂිත ගබඩා කිරීමයි. ඉතුරු හෝ වේඩාත ආහාර පැකටි cling film වලින් අවටර්නාය කර හෝ ප්ලාස්ටික් හාජ්ඡනයක මුදා තබා ඇති බවට වග බලා ගන්න. උතුසුම් ආහාර ගිනකරුනයේ තබන්න එපා, යළුපැනගිය හාත්ස් ඔබේ ගිනකරුනයේ තබන්න එපා
4. **කුවන්ටරය මුදන පිස දමන්න -** සංම හාවිතයකින් පසු මුළුනැන්ගෙයි කුවන්ටරය මුදන පිස දැමීම පහසුම (හා වඩාත්ම අන්තර්ගත) මූලික මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂක නිති වලින් එකකි. එබැවින් ඔබ සියලුම දේවල් පිරිසිදුව හා පිළිවෙළට තබා ගැනීනවා පමණක් නොව, බැක්ටේරියා පැනීරුමද නවත්වනු ඇත. හොඳ මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂාවක් පවත්වා ගැනීම යනු එම ස්ථාන පිරිසිදු කිරීමකි. පිටාර ගැලීම ඉක්මනින් වළක්වා ගැනීම සඳහා අමතර මුළුනැන්ගෙයි අවගෝෂක කඩුසි හෝ අමතර අවගෝෂක රේඛි කැබැල්ක් තබා ගන්න.
5. **මාල්, මස්, නිර්මාංග, කිර හෝ පාන් කැපීම සඳහා විවිධ පුවරු හාවිතා කරන්න (විවිධ ව්‍යුත් පුවරු මේ සඳහා උපකාරී වේ), සහ කිසි වෛශිකත් ආහාරයට ගත හැකි ආහාර අමු මස් අසල තබන්න එපා.**
6. **හාවිතයෙන් පසු ඔබේ කපන පුවරුව පිරිසිදු කරන්න -** කපන පුවරුවක ඉතිරිව ඇති ආහාර කැබලි ඉක්මනින් බැක්ටේරියා බෝ කරනු ඇත, එබැවින් ඒවා පැනීරිම නැවත්වීම සඳහා හාවිතයට ගත් වහාම ඔබේ පුවරුව පිරිසිදු කිරීම අන්තර්ගත වේ.
7. **මෙහේ අපද්‍රව්‍ය බඳුන් නිතරම නිස් කරන්න -** ඔබේ අපද්‍රව්‍ය බඳුන නිතිපතා වෙනස් කිරීම මුළුනැන්ගෙයි සහිපාරක්ෂාවේ ප්‍රධාන අංශයකි. බඳුනක ඇති පැරණි ආහාර ඉක්මනින් දිරාපත් වන අතර බැක්ටේරියා සැදීමට පටන් ගනී, එබැවින් ගන්ධය ඇතිවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා දිනපතා ඔබේ කුණු ඉවත් කරන්න.
8. **කුණු සහ තෙල් නිවැරදිව පිරිසිදු කරන්න -** නිවැරදි detergent හාවිතයෙන් කුණු සහ තෙල් වෙනම රේඛ්දිකින් පිරිසිදු කරන්න. ඔබ මෙමෙස පිරිසිදු නොකරන්නේ නම් ඔබේ රේඛ් වෙන් මුළුනැන්ගෙයෙහි අනෙක් සංම මතුපිටකම කුණු සහ තෙල් මාරු විය හැකිය. ඒ වෙනුවට අවගෝෂක මුළුනැන්ගෙයි කඩුසි තුවායක් හාවිතා කිරීමට උත්සාහ කරන්න.
9. **ගිනකරුනය පිරිසිදුව තබා ගන්න -** කාන්දු වීම හා දිරාපත් වන ආහාර මගින් අනෙක් ආහාර දුව්‍ය අපවිත කළ හැකිය. ඔබේ ගිනකරුනය නිතිපතා පිරිසිදු කරන්න, ආහාර දුව්‍ය නිවැරදිව ගබඩා කරන්න.
10. **දිනපතා ඔබේ sink එක පිරිසිදු කරන්න -** ඔබේ sink එක දුවස පුරාම නිතිපතා හාවිතා කරයි, එම නිසා එය පිරිසිදුව තබා නොගන්නේ නම් එය ඉතා ඉක්මනින් බැක්ටේරියා වෙට ආවටර්නාය වේ. සහිපාරක්ෂාව පටන්වා ගැනීම සඳහා sink එක වටා ඇති කාන්දුවූ ජලය පිස දමන්න.

B: සේවා ස්ථාන සහිතාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව

සේවා ස්ථාන සහිතාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ මුළුතැන්ගයෙහි ප්‍රමුඛ ප්‍රදේශයයි - එයට සේදීමේ අනෙකුත් ප්‍රදේශ, වියලු ගබඩා ප්‍රදේශ, සිසිල් ගබඩා ප්‍රදේශ, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ප්‍රදේශ ආදිය අභ්‍යුත්‍ය වේ. ආහාර මගින් ඇතිවන රෝග වැළැක්වීම් සඳහා පිරිසිදු වැඩි පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම ඉතා වැදුගත් වේ. අපිරිසිදු පෘෂ්ඨීමන බැක්ටීරියා ව්‍යුහය විය නැති අතර පසුව ආහාර අපවිතු වේ. වැඩි පෘෂ්ඨීය පිරිසිදුව පෙනෙන නිසා එය සහිතාරක්ෂා සහිත යැයි අදහස් නොකෙරේ.

සේවා ස්ථානවල සහිතාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඉහළ ප්‍රමුඛයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා, ඔබට සහ ඔබේ ආයතනයට පැහැදිලි සැලස්මක් / ක්‍රියා පටිපාටියක් සහ කාලසටහනක් තිබිය යුතුය. එසේ කිරීමෙන් ඔබට අපවිතු වීමේ අවදානම බෙහෙවින් අඩු කරනු ඇත.

පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටි සහ උපමේන්තු

මින්නම ආහාර සේවා සකස් කිරීමේ ප්‍රදේශයක පිරිසිදු කිරීමේ හා සහිතාරක්ෂක සැලස්මක් වැදුගත් වේ. සියලුම පෘෂ්ඨීයන් තිනිපතා පිරිසිදු කර ඇති බව සහතික කරන අතර අපිරිසිදු පෘෂ්ඨීයකින් බැක්ටීරියා හෝ වෙනත් රෝගකාරක කැපීමේ ප්‍රවර්ත හෝ මෙවලම වැනි පිරිසිදු උපකරණ වෙත මාරු කිරීමේ අවදානම අඩු කරයි. සහිතාරක්ෂක සැලස්මට සංරචක දෙකක් ඇත:

1. ආරක්ෂාව උපකරණ හෝ සැපයුම් ද්‍රව්‍ය භාවිතය සහ ගබඩා කිරීම සහිතාරක්ෂාව පිළිබඳ උපදෙස් සහිත ලැයිස්තුවක් පැවතීම
2. පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනක්, එක් එක් අයිතිවාය පිරිසිදු කළ යුතු ආකාරය, වගකිව යුත්තේ කුවුරුන්ද සහ එය කොපමනා වාර් ගණනක් සිදු වේද යන්න දක්වයි.

පහත දැක්වෙන්නේ දෙනික පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනකට උදාහරණයකි:

දෙනික පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන. දිනය _____

අයිතම	වාර ගණන	කුමාග	වගකීම්	මුළු අධීක්ෂක
Upright Mixer	පෝර් පැය 2 තුළ Mixer භාවිතා නොකළේ නම් භාවිතා කිරීමට පෝර් කාර්යය අවසන් වූ වහාම භාවිතා කළ වහාම	<ol style="list-style-type: none"> 1. යන්තුය වසා දුමා (plug එකෙන් ඉවත් කර) එහි භාජන ඉවත් කරන්න. පිශෙන් සේදන යන්තුය භරහා යවන්න. 2. පිරිසිදු උතුසුම් ජලය හා detergent වල පොගවා ගන් පිරිසිදු රෝගකින් සියලුම මත්‍යිට සේදන්න. 3. සහිතාරක්ෂක ප්‍රාවත්තයක පොගවා ගන් තවත් පිරිසිදු රෝගකින් සියලු පෘෂ්ඨීයන් පිස දමන්න (වතුර 4.5 ලිටරයකට ක්ලෝර්න් ppm 100 හෝ බිල්විං ම.ල 28). 4. නැවත එක්රේස් කිරීමට හා ඊළග භාවිතයට පෝර් වියලුමට ඉඩ දෙන්න. 	Pastry cooks	_____

දෙනීම පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන. දිනය _____

අයිතම	වාර ගණන	ක්‍රමය	වගකීම්	මූලික අධික්ෂක
Meat Slicer	පෙර පැය 2 තුළ ස්ලේසරය හාවිතා නොකම්ලේ නම් ඩාවිතා කිරීමට පෙර කාර්යය අවසන් වූ වහාම ඩාවිතා කළ වහාම	<ol style="list-style-type: none"> යන්ත්‍රය වසා දමා (plug එකෙන් ඉවත් කර) එය බිංදුවට සකසන්න. blade guard ඉවත් කරන්න. පිගන් සේදුන යන්ත්‍රය හරහා යවන්න. පිරිසිදු උතුසුම් ජලය හා detergent වල පොගවා ගන් පිරිසිදු රෝදි කැබැල්කින් සියලු මනුපිට හොඳින් සේදුන්න. සතිපාරක්ෂක දාවත්‍රයක පොගවා ගන් තවත් පිරිසිදු රෝදි කැබැල්කින් සියලු පැහැදිලි ප්‍රාග්ධනයන් පිශ දමන්න (වතුර 4.5 ලිටරයකට ක්ලෝරින් ppm 100 හෝ බිලිචිං ම.ල 28). 	Garde manger	_____
වියලි ගබඩා	රාඛී හෝපන සංග්‍රහයෙන් පසු සඳුවා.	<ol style="list-style-type: none"> වරකට එක් රාක්කයක බැඟින් රාක්ක වලින් ආහාර ඉවත් කරන්න. රාක්කය පිරිසිදු කරන අතරතුර රෝදි රෝදි රාක්කය වියලි ගබඩාවක ගබඩා කරන්න. පිරිසිදු උතුසුම් ජලය හා detergent වල පොගවා ගන් පිරිසිදු රෝදුකින් සියලුම මනුපිට සේදුන්න. සතිපාරක්ෂක දාවත්‍රයක detergent වල පොගවා ගන් තවත් පිරිසිදු රෝදි කැබැල්කින් සියලු පැහැදිලි ප්‍රාග්ධනයන් පිශ දමන්න (වතුර ලිටරයකට ක්ලෝරින් 100 ppm හෝ මලි ලිටර් 28 ක්). රාක්කවල ආහාර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට පෙර වියලීමට ඉඩ දෙන්න. 	Grill Cook	_____

අයිතම	වාර ගණන	කුමය	වගකීම්	මූලික අධික්ෂක
Freezer වෙත ලැබා විම	අගහරුවාදා රාත්‍රී ආහාරයෙන් පසු	<p>1. වරකට එක් රාක්කයක බැඟින් රාක්ක වලින් ආහාර ඉවත් කරන්න. රාක්කය පිරිසිදු කරන අතරතුර රෝලිං රාක්කය සිසිල් කරන්න.</p> <p>2. පිරිසිදු උතුසුම් ජලය හා detergent වල පොගවා ගන් පිරිසිදු රෝලිං කරන්න. සියලුම මත්‍යට සේදුන්න.</p> <p>3. සහිපාරක්ෂක දාවනායේ detergent වල පොගවා ගන් තවත් පිරිසිදු රෝලිං කැබැල්ලකින් සියලු මත්‍යට පිස දුමන්න.</p> <p>4. රාක්කවල ආහාර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට පෙර වියලීමට ඉඩ හරින්න.</p>	Garde Manger	_____

පිගන් සේදීමේ ක්‍රියා පටිපාටි

එලදායි පිගන් සේදීමක් මගින් සියලුම උපකරණ සහිපාරක්ෂක සහ අවශ්‍ය විටෙක භාවිතයට සූදානම් බව සහතික කරයි. අපිරිසිදු පිගන් භාවිතා කිරීම ආයතනයට අයහපත් වන අතර පාරිභෝගිකයින්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව එනම් සැබුක්ලේක් නොදුක්වන බව පාරිභෝගිකයින්ට එමගින් ක්‍රියා පානු ඇත. පහත වගවේ දැක්වෙන්න් අතින් සහ ස්වයංක්‍රීයව සේදීම සඳහා වන තිසි ක්‍රියා පටිපාටියයි.

පිගන් ඇතිල්ලීමට හා සේදීමට පෙර, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමට අපහසු භම් ඒවා පෙර පොගවා ගන්න. ඔබ ඉහළ හෝ අඩු උෂ්ණත්වයේ පිගන් සේදාන යන්තුයක් භාවිතා කරන්නේද නැතහොත් ඔබ අතින් පිගන් සේදාන්නේද යන්න මත පදනම්ව පහත වගවේ ඇති ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කරන්න.

සේදීම පටිපාටි වගව:

පියවර	අතින්	අධි-උෂ්ණත්ව පිගන් සේදාන යන්තුය	අඩු උෂ්ණත්වයේ පිගන් සේදාන යන්තුය හෝ විදුරු සේදාන යන්තුය
සේදීම	detergent සහ 45°C (113°F) ජලය භාවිතා කරන්න.	සේදීමේ වතුය අවම වශයෙන් 60°C (140°F) ට ලැබා විය යුතුය.	සේදීමේ වතුය අවම වශයෙන් 60°C (140°F) ට ලැබා විය යුතුය.
සේදීම	පිරිසිදු උතු වතුරෙන් සේදීම	උතු වතුරෙන් සේදීම	උතු හෝ සිසිල් සේදීමේ වතුය විෂ්වීජනාකාග
විෂ්වීජනාය	පිළිගන් විෂ්වීජනාකා දියරයක් සමඟ අවම වශයෙන් විනාඩි 2 ක් විෂ්වීජනාය කරන්න	සේදීමේ වතුය අවම වශයෙන් තත්පර 10 ක් 82°C (180°F) විෂ්වීජනාය කරන්න	අවසාන සේදීම ක්ලෝරීන් 50 ppm හෝ අයිඩ්න් 12ගැන වචප දාවනායක දුමන්න

වියලීම	වියලීමේ පුවරු සහිපාරක්ෂක හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතිඵලිය නැංවා බැංකුම් කළ යුතුය. තුවා වියලුන්න එපා.	වියලීමේ පුවරු සහිපාරක්ෂක හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතිඵලිය නැංවා බැංකුම් කළ යුතුය. තුවා වියලුන්න එපා.	වියලීමේ පුවරු සහිපාරක්ෂක හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතිඵලිය නැංවා බැංකුම් කළ යුතුය. තුවා වියලුන්න එපා.
--------	---	---	---

- පිරිසිදු කිරීම සහ සහිපාරක්ෂාව සඳහා අපි විවිධ රේඛි හාවිතා කරන බව ඔබ දන්නෙහිද?
 ► තුවා වියලීමට වඩා වානයේ වියලීම වඩාත් සූංසු බව ඔබ දන්නෙහිද ?

සේවා සුරක්ෂිතතාව

ආරක්ෂාව හා සුරක්ෂිතතාවය

පුද්ගලික සහ මහජන ආරක්ෂාව පෙර පිටුවල දී ආවරණය කර ඇති නමුත් සේවා සේවානයක ඇතිවිය හැකි අනතුරු මොනවාදායි සහ ඕනෑම ආරක්ෂාවට හෝ පාරිභෝගිකයාගේ ආරක්ෂාවට තැප්පනයක් වන උපදාව අවම කර ගන්නේ කෙසේද යන්න සමාලෝචනය කිරීම වැදගත්ය.

ආරක්ෂාව යනු ඔබ ආරක්ෂිත පරිසරයක වැඩි කරන බව දැන ගැනීමයි. සේවකයාගේ, සේවා ගෝපකයාගේ සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මහස් සමාදානය සඳහා ආරක්ෂිත පරිසරයක වැඩි කිරීමට / රැඳී සිටීමට හැකිවීම ඉතා වැදගත් වේ.

මහජන ආරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම පහත සඳහන් දේ අදහස් කළ හැකිය:

A. ඉතිරි වී ඇති, නැතිවූ හෝ සොරකම් කර ඇති පාරිභෝගිකයන් සතු දේ සඳහා ආයතනික ක්‍රියා පටිපාටි නිඩීම:

- හැකි නම් හැර දමා ගිය / නැතිවූ අයිතිම වහාම ආපසු යවන්න
- නැතිවූ දේ දැමීමට වෙන් කළ පෙටිරියක් තබා ගන්න
- සොයාගෙන් අයිතමය කුමක්ද සහ සොයාගෙන්නේ කොතැනද සහ කවුද යන්න පිළිබඳ වාර්තාවක් තබා ගන්න

B. සොරකම්, වංචා හෝ වංචික හැසිරීම් වලක්වා ගැනීම සඳහා කුමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම:

- විදේශ ගමන් බලපත්‍ර වාර්තා, හැඳුනුම්පත්‍ර වාර්තා, දුරකථන අංක,
- ආරක්ෂිත ගෙවීම් පද්ධති, ආරක්ෂක පෙටිරි ආදිය හාවිතා කරන්න.

C. පාරිභෝගිකයන් සතු දේ සමග ගනුදෙනු කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගැනීම:

- පරිස්ස්සම්න් හැසුරුවන්න (හැලීම හෝ ඇදුගෙන යාමෙන් වළකින්න)
- යමක් ස්පර්ශ කිරීමට පෙර සෑම විටම අවසර ඉල්ලන්න

D. ආයතනයට සහ ඉන් පිටතට ආරක්ෂිත ප්‍රවාහනය සහතික කිරීම.

E. ආරක්ෂක නිලධාරීන් බඳවා ගැනීම.

පුද්ගලික ආරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් දේ අදාළ විය හැකිය:

- නිරහැර කිරීම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද යන්න තෝරාම් ගැනීම.
- මින්ම ආකාරයක නිරහැරයක් වාර්තා කිරීම. නිහඹව පිඩා විදින්න එපා.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික නිරහැර නීති විරෝධී බව වටහා ගැනීම.
- නිරහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම / වාර්තා කිරීම සඳහා කුමවේදයක් තිබීම (පොලිසියට, ඔබේ දිස්ත්‍රික්කයේ සහකාර කම්කරු කොමිසාර්ස් වෙත වාර්තා කරන්න)
- මෙබේ අයිතිවාසිකම් දැන ගැනීම - ඔබට අවශ්‍ය නම් නීති ආධාර ලබා ගෙන්න (අවශ්‍යතා අඟි කාන්තාවන් සහ සුරිය වැනි ස්වේච්ඡා සංවිධානවලට නීතිමය සහාය ලබා ගත හැකිය).
- මෙබේ වට්හා භාණ්ඩ ආරක්ෂා ස්ථානයක තබා ගැනීම.
- රැකියාවට සහ පිටතට ආරක්ෂා ප්‍රවාහනය සහතික කිරීම.
- ආරක්ෂා සේවා පරිසරයක් සඳහා ඔබට අයිතියක් ඇති බව දැන ගැනීම සහ මෙය සහතික කිරීමට ක්‍රම යෝජන කිරීම.

පුරිමාධාර පෙට්ටිය

සඳහන් කළ පරිදි පුද්ගලික සහ මහජන ආරක්ෂාව පවත්වා ගැනීමට උපකාර කිරීම ඔබේ වගකීමකි. මෙම කොටසේ පෙර පිටතට ඇති තොරතුරු වලින් දැකිය නැකි පරිදි මෙය විවිධ ආකාරවලින් කළ හැකිය. වැළැක්වීමේ කුමවලට අමතරව ආරක්ෂාව, සෞඛ්‍ය සහ සතිපාරක්ෂාව පිළිබඳ වැඩිදුර ඉගෙනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- ▶ මෙය කළ හැකි එක් කුමයක් නම් පුරිමාධාර පුහුණුව ලබා ගැනීමයි. ඔබේ හෝටලයට භාන තට්ටාකයක් තිබේ නම් සමහර කාර්ය මණ්ඩලයට පිළිනාරක්ෂක පුහුණුවක් ලබා දීම වැදගත් වේ. සමහර කාර්ය මණ්ඩලය ගිනි නිවීමේ පුහුණුව ලැබිය හැකිය.
- ▶ අවම වශයෙන් පුරිමාධාර පෙට්ටි ඔබේ ආයතනයේ තබාගෙන නීතිපතා නඩත්තු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- ▶ පුරිමාධාර පෙට්ටියක වෙළන ආධාරක, ගෝස්, ගලුස රේප්, රෝල් වෙළුම් පරි, tweezers, කතර කුඩා යුගලයක්, සායනික උෂ්ණත්වමානයක්, විෂ්වීජ නාභක ක්‍රිම / දියර, බිටෝල්, පුරිමාධාර පොනක් තිබිය යුතුය.

ආගත්තකයෙකුට හෝ සගයකුට තුවාල සිදුවී ඇත්තාම්, ඔබේ හෝටල් ක්‍රියා පෙට්පාටිය අනුගමනය කරන්න. තත්ත්වය පාලනය කිරීමට ඔබ පුහුණු කර ඇත්තාම් වහාම එය කරන්න. මෙහි ඇති පුධානතම දෙය නම් විශ්වීජ උපකාර පැමිණුන තෙක් ආගත්තකයා හෝ සගයා හැකි ඉක්මනීන් ආරක්ෂා සහ සුවපහසු කිරීමයි. අනතුරු සහ තුවාල වාර්තා කිරීම සහ අනාගත යොමු කිරීම සඳහා වාර්තා කළ යුතුය.

වර්ඩ් විස්තර ලබා ගත හැකි ස්ථානය

සතිපාරක්ෂාව, ආරක්ෂාව සහ හදිසි ක්‍රියා පරිපාලි පිළිබඳ තොරතුරු ඔබට ඕනෑම ප්‍රහවයකින් ලබා ගත හැකිය.

- ඔබේ කළමනාකරු
- පේෂම්ඩ කාර්ය මත්ස්‍යය
- සයයන්
- වර්යාධ්‍රීම පද්ධතිය / ක්‍රියා පරිපාලි හෝ මාර්ගෝපදේශ
- පෙෂ්ටර් / පත්‍රිකා / අත්පාන්
- පුහුණු පාධාලා
- අන්තර්ජාලය - කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව (ත්‍රී ලංකාව), ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානය (ILIO), ජාතික වැන්තිය සුරක්ෂිතතා සහ සෞඛ්‍ය ආයතනය සඳහා වෙබ් අඩවි

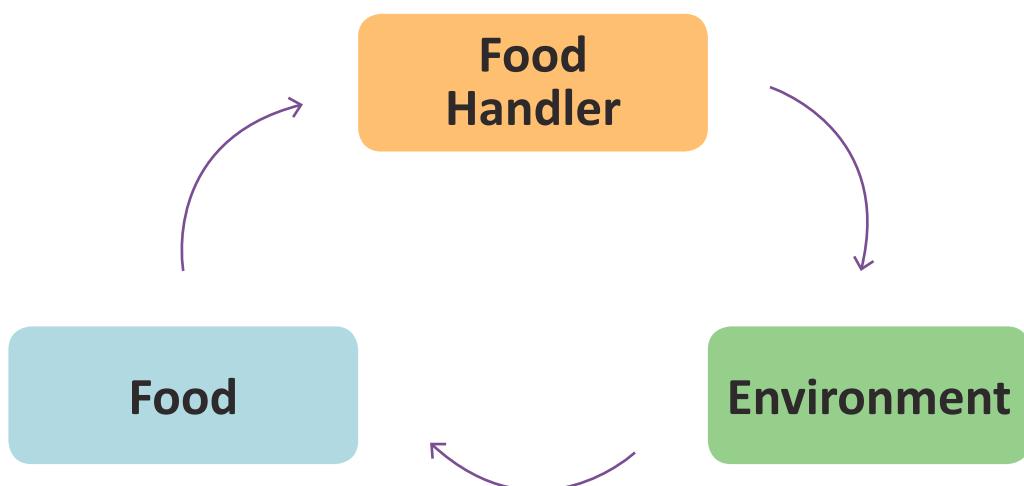
D: උපකරණ සහ උපකරණ සතිපාරක්ෂාව

සාමාන්‍ය උපකරණ නඩත්ත කිරීම

බොහෝ මුළුනැන්ගෙනි උපකරණ පිරිසිදු කිරීම සඳහා ඒවා ගැලවීමට අවශ්‍ය කෙරේ. මෙය ආරක්ෂාව කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ඔබේ සේවායෝගකයා හෝ උපදේශකයා විසින් සපයනු බවන නිශ්චාදකයාගේ උපදේශ සහ පුහුණුව වෙත යොමු වන්න. සමහර උපකරණ නිසි පරිදි පිරිසිදු කිරීමට ඇඳහස් කෙරේ. මෙය ඔබේ සතිපාරක්ෂක සැලැස්ම හා පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනේ හඳුනාගත යුතුය.

සියලුම උපකරණ පුරුද්දුක් ලෙස පිරිසිදු කර පරික්ෂා කළ යුතුය. පැරණි උපකරණවල අපිරිසිදු හා බැක්ටීරියා රුධිය හැකි කොකු සහ ඉරිනැලීම් තිබිය හැකි අතර එමගින් හෝදින් පිරිසිදු කිරීමට අපහසු විය හැකිය. ක්‍රියා පරිපාලි ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කිරීම සඳහා නිසි පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියා පරිපාලි සෑම විවෘත සාමාජික සම්බන්ධතා සහ පුහුණුය. උපකරණ ප්‍රතිස්ථාපනය කර හෝ පිරිසිදු කිරීමේ උච්ච වෙනස් කර, ක්‍රියාවලිය හැවත සකස් කිරීමට සිදු විය හැකිය. උපකරණ පිරිසිදු කිරීමේදී යෙහෙන් උතින ලතුවක් හෝ ලිනිල් කොටස් වැනි ආරක්ෂා ගැටළු ඔබ දුටුවහොත් වනාම ඔබේ අධික්ෂකවරයාට දැන්වන්න.

සියලුම කමිකරුවන්ට සම්මත සතිපාරක්ෂාව සහ සතිපාරක්ෂක පිළිවෙත් පිළිබඳව තුරුපුරුදු වීම ආරක්ෂා ආහාර පරීභරණය කිරීමේ ප්‍රතිඵල සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. රැස්ප සහිත 1 මගින් ක්‍රියා පිළිවෙත් සම්පූෂ්පදණය කිරීමේ වෙත පෙන්වයි. මූලික මූලධර්මවලින් එකක් නම් ආසාදනය වළක්වා ගැනීමෙන් වකුය බිඳ දැමීමයි, එය පොදුගැලික සතිපාරක්ෂක පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සහතික කිරීමෙන් ලබා ගත හැකිය.

අත්වැසුම් සමග පිරිසිදු කිරීම

ඉවත දැමිය හැකි අත්වැසුම් සහ නැවත හාවිතා කළ හැකි අත්වැසුම් අදන

ඉවත දැමිය හැකි අත්වැසුම් තනි හාවිතයෙන් පසු නිවෘතිව බැහැර කළ යුතුය. කෙසේ වෙනත්, මෙමගින් අපද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක් නිර්මාණය කරයි. නැවත හාවිතා කළ හැකි අත්වැසුම් හාවිතයට පෙර හොඳින් සෝඛා වියලා ගත යුතුය.

- ▶ විවිධ පිරිසිදු කිරීමේ පුදේශ සඳහා එකම අත්වැසුම් හාවිතා නොකරන්න. උඩහරණ සඳහා හාවිතා කරන අත්වැසුම් මතපිට පිරිසිදු කිරීම සඳහා හාවිතා කරන අත්වැසුම් නොවිය යුතුය.
- ▶ මෙය ආසාදනය වළක්වයි.
- ▶ වෙනත් අරමුණු සඳහා අමුදව්‍ය ස්ථාපිත කළ අත්වැසුම් හාවිතා නොකරන්න.
- ▶ වෙනත් අරමුණු සඳහා අපද්‍රව්‍ය / කසල ස්ථාපිත කළ අත්වැසුම් හාවිතා නොකරන්න.

උපකරණ සහ මෙවලම් පිරිසිදු කරන්නේ කෙසේද:

පිරිසිදු කිරීම සඳහා පහත සඳහන් දැක ඇතුළත් වේ:

පිරිසිදු කිරීම යනු තුදෙක් අපිරිසිදු, දුවිලි, අනවගෘ වස්තුන් ඉවත් කිරීමයි. එය සහිපාරක්ෂාව හා විෂබෝධ නාභක යෙදීම හා සමාන නොවේ. පිරිසිදු කිරීම යනු සහිපාරක්ෂාව සහ සහිපාරක්ෂාව පිළිබඳ කර්මාන්ත ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීම, පෙනුම සහ ඉදිරිපත් කිරීම පවත්වා ගැනීම සහ හාත්සි හා මත්පිට හානියට පත්වයාම වැළැක්වීම ය.

සහිපාරක්ෂාව සඳහා පහත සඳහන් දැක ඇතුළත් වේ:

සහිපාරක්ෂාව ද අවශ්‍ය වේ. පිරිසිදු කිරීමෙන් කුණු හෝ තෙල් ඉවත් කරනු ඇත, නමුත් එමගින් කිසිදු ආකාරයකින් බැක්ටීරියා හෝ වෙනත් රෝග කාරක විනාශ නොකරයි. සහිපාරක්ෂාත්‍ය මගින් පමණක් බැක්ටීරියා විනාශ කරන අතර ආහාර සැකසීම සඳහා එම පුද්ගලය ආරක්ෂා බව සහතික කරයි.

ආහාර සේවා කර්මාන්තයේ හාවිනා වන ප්‍රමුඛ සහිපාරක්ෂක උච්ච වන්නේ ක්ලෝරින් දාවන (ක්ලීටිං), quaternary solutions (quats) සහ අයයින් ය. නිෂ්පාදිතය සමග එන නිෂ්පාදකයාගේ උපදෙස් අනුව මෙම උච්ච හාවිනා කරන්න සහ සූජු පුද්ගලික ආරක්ෂක උපකරණ හාවිනා කරමින් උච්ච මය ආරක්ෂා දත්ත පත්‍රිකාවෙන් (MSDS) ඒවා සොයා ගන්න.

උපකරණ පිරිසිදු කිරීම

අපෙන් සමහරෙකු, කල් පවතින ආහාර උච්ච හෝ මලකඩ සහිත හාජන අපට ලබාදුන් නිසා ඒවා නැවත ලබාදීමට සිදු වූ ආයතන වෙත ගොස් ඇත. ආහාර පිළිගැන්වීමේ උපකරණ ගබඩා කිරීම අපවිතු විම සඳහා පැහැදිලි මාවතක් තබන අවස්ථා පවා නිකුති. එවැනි අපිරිසිදු උපකරණ ලැබුණහොත් පාරිභෝගිකයාට කොස් හැගෙනු ඇත්දැයි සිතා බලන්න. ආහාර සහ අපිරිසිදු හාජන / ආහාර සැකසීමේ මෙවලම් අතර ආසාදනයක් සිදුවුවහොත් කුමක් සිදුවේදැයි සිතා බලන්න.

ආහාර සැකසීම, සකස් කිරීම සහ හැසිර්වීමේ පුද්ගල හානිකර බැක්ටීරියා සහ පසුව ආසාදනයක් සඳහා පරිපුර්ණ අනිෂ්ටාන තුළියයි.

එබැවින් අපගේ උපකරණ පිරිසිදු කිරීම, සහිපාරක්ෂාව සහ ගබඩා කිරීම පිළිබඳව අප දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම අනිගයින් වැදුගන් ය; ඒවා ලෝහ, ලි හෝ ඒලාස්ටික් වේවා. සාමාන්‍යයන් සඛන් භාර්ජර්මුඉසබට ඒ සමග සේදීම සැමවිටම ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඔබේ උපකරණ හානිකර බැක්ටීරියා වලින් තොරව තබා ගැනීමේදී ඔබ නොසලකා හැරින අමතර අංශ කිහිපයක් මෙන්න.

→ පුර්ව පිරිසිදු කිරීම

සමහර හාජන සහ මුළුනැන්ගෙයි උපකරණ සකසා ඇත්තේ scrubbing pad එකකින් පහසුවෙන් ඉවත් කළ නොහැකි පුද්ගලික ආහාර පැදුව්‍ය සිර්වන ආකාරයට ය. එහිල්පදුව්, වතු කුඩා හාජනය, colanders (drainers) පෙරහන්, ගැර්ල්පු, බිත්තර ගයීමේ උපකරණය, ඉකැබාරී ආහාර සකසනය වැනි පෙර පිරිසිදු කිරීම දුෂ්කර කාර්යයක් විය හැකි නමුත් ඔබ සේදීමට පෙර පහත සඳහන් දැක කිරීමෙන් ආරම්භ කරන්න.

ආහාර පැදුව්‍ය ලිඛිල් කිරීමට පෙර පොගවා ගැනීම. පොගවා ගැනීමෙන් පසු ඉතිරි වී ඇති අතිරික්ත පැදුව්‍ය ඉවත් කරන්න.

ඔබට බුරුසු සහ තද පැල්ලම් අතුල්ලන පැස්ව වැනි නිවැරදි පිරිසිදු කිරීමේ මෙවලම් ඇති බවට සහතික වන්න. ඔබේ හාජනය වෙන් කළ හැකි කොටස් ඇති නම්, මෙම කොටස් වලට ඔරෝන්ත දිය හැකි දේ සැලකිල්ලට ගැනීමට වග බලා ගන්න - සැම කොටසක්ම ජ්‍රෙයු ගිල්විය නොහැකි බව මතක තබා ගන්න.

ඔබේ මුළුනැන්ගෙයි Espresso යන්තුයක් :සාන්ද කළු කේපි සාදන යන්තුය (හෝ පෙරීමේ උපකරණ වැනි විශේෂ උපකරණ නිකුත් නම්, විශේෂ කොටස් සඳහා අවශ්‍ය පිරිසිදු කිරීමේ කට්ටවය මිලදී ගැනීමට වග බලා ගන්න).

→ සේදීම සහ සහිපාරක්ෂාව

මධ්‍ය උපකරණ සේදීම සඳහා ආහාර සේදීම detergent හෝ සබන් භාවිතා කරන්න, තද අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා තද පැල්ලම් අතුල්ලන පැස්වී භාවිතා කරන්න. සියලුම අපද්‍රව්‍ය එළඳායී ලෙස ඉවත් කිරීමට ඔබට නොහැකි නම්, ඔබට දිග කාලයක් පොගවා ගැනීමට හෝ සේදීමට වෙනත් මෙවලමක් භාවිතා කිරීමට සිදු විය හැකිය.

පිරිසිද කිරීමෙන් පසු පිරිසිද ජලය සමග හොඳින් සේදීම, ඉන්පස සහිපාරක්ෂාව සිදු කරන්න. සහිපාරක්ෂක දාවත්‍යායක් සාලා ගැනීම සඳහා උතුළුම් ජලය ගැලුම් එකකට බිඳීම මෙස හැන්දක් එක් කිරීමෙන් මෙය කළ හැකිය. පසුව මිනින්තු දෙකක් පමණ මෙවලම් භා උපකරණ සහිපාරක්ෂක දාවත්‍යායේ පොගවා ගැනීම කළ හැකිය.

විකල්පයක් ලෙස, ඔබට විනාකිර දාවත්‍යායක් භාවිතා කර සේදීමෙන් පසු විය සාස්පාන් එකක සෙල්සියස් අංශක 25 ක් පමණා රත් කර පසුව ගැල්වීම පහසුව සඳහා ඉසින බෝතලයකට මාරු කළ හැකිය. මධ්‍ය උපකරණවල ආහාර අපද්‍රව්‍ය තිබේ නම් සහිපාරක්ෂක දාවත්‍යාය යේදීම එලදායී නොවන බව සැලකිල්ලට ගැනීම වැදගත්ය.

වැදගත් - - සහිපාරක්ෂක දාවත්‍යය මගින් ඔබට ආහාර අපවිතු විම වළක්වා ගැනීම සඳහා මධ්‍ය උපකරණ නැවත භාවිතා කිරීමට පෙර සම්පූර්ණයෙන්ම වානයේ විය ලැබේ ඉඩන්න.

උපදේශය - - පිනි, කැපුම් පුවරු සහ උපකරණ වැනි අමු සන්ව නිෂ්පාදන සහිත උපකරණ භාවිතා කරන විට, වෙනත් ආහාර උව්‍ය සඳහා භාවිතා කිරීමේදී ආසාදය වැළැක්වීම සඳහා ඒවා සේදා, සේදීම සහ සහිපාරක්ෂාව කළ යුතුය.

→ ගබඩා කිරීම

මුළුනැන්ගෙයි උපකරණ සහ උපකරණ ලාවිචු හෝ කබඩි වල ගබඩා කර තබන්න. හැසිරවීමේ පහසුව සඳහා ගබඩා නැරී සහිත ගබඩා ලාවිචු නැවත සකස් කළ හැකිය; කෙසේ වෙතත්, ගබඩා කිරීමට පෙර කබඩි, රාක්ක පිරිසිද කර ඇති බවට ඔබ සහතික විය යුතුය. මිට අමතරව, ඉහත සඳහන් කුම සහ උපලේඛන සමග වරිජ් වර් මෙම පුද්ගල පිරිසිද කර පිරිසිද කිරීමට වග බලා ගන්න.

නඩත්තු කිරීමට භා පිරිසිද කිරීමට එරෙහිව

- ✓ නඩත්තු කිරීම සහ පිරිසිද කිරීම අතර වෙනස ඔබ දැන්නවාද?
- ✓ නඩත්තු කිරීම සඳහා පහත සඳහන් දැන ඇතුළත් වේ:
- ✓ කැබි ඇති (විදුලි භා වෙනත්) උපකරණ පරික්ෂා කිරීම සහ ගැටළුව විසඳීම.
- ✓ කැබි ඇති භා ව්‍යාම ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට අවශ්‍ය විදුලි සවිකරීම් සහ විදුලි අන් විය එම් පරික්ෂා කිරීම.
- ✓ සිව්ලිමේ විදුලි පංකා, වානාගු විදුලි පංකා සහ වානාගු එකක වැනි වානාගු උපකරණ නිවැරදිව ක්‍රියාත්මක වන බවට පරික්ෂා කිරීම.
- ✓ නැවත තීන්ත ආලේප කිරීම.
- ✓ smoke alarm සහ ගිනි නිවන උපකරණ නිතිපතා පරික්ෂා කර බලා ඒවා නිවැරදිව ක්‍රියා කරන බවට වග බලා ගන්න.
- ✓ මුළුනැන්ගෙයි උපකරණ වන ගිනකරණ සහ උතුළුම් කබඩි නිසි ලෙස ක්‍රියා නොකරන විට ඒවා පරික්ෂා කර ගැටළුව විසඳා ගන්න.
- ✓ වායු සම්කරණ එකක පරික්ෂා කිරීම, ගැටළු නිරාකරණය කිරීම හෝ ඒවා නිර්තරුව අලුත්වයියා කිරීම.
- ✓ නිර්තරුව විදුලි ජ්‍යෙනු (plug point) පරික්ෂා කිරීම, ඒවායේ ප්‍රතින් ගැටළු විසඳීම.

යන්තු නඩත්තු කිරීම සාමාන්‍යයෙන් නඩත්තු කන්ඩායමේ කාර්යය වේ. කෙසේ වෙතත්, එය ඔබගේ රැකියාව බවට පත්වුවහාන්, කොටස් නිසි ලෙස පිරිසිදු කරන්නේ කෙසේද, කරාමයක පිරිසිදු කළ නොහැකි කොටස් මොනවාද, කුමන කොටස් පිස දුමිය යුතුද, කුමන තොටස් නිස් කළ යුතුද යන්න දැන ගැනීමට එහි අත්පාත කියවන්න. යන්තුයක් නැවත එකලස් කරන්නේ කෙසේදයි ඔබ නොදැන්නේ නම් එය ගැලවීමට උත්සාහ නොකරන්න.

මඟ නඩත්තු කිරීමේ කන්ඩායමට අයත් නැතිනම් එයින් අදහස් වන්නේ කිසිදු ආකාරයක නඩත්තු කිරීමක් සඳහා අවශ්‍ය නිසි පූහුණුවක් ඔබට ලැබේ නොමැති බවයි. එමනිසා, පළමුව උපදෙස් සහ / හෝ අවසරය ලබා නොගෙන කිසිදු නඩත්තු කිරීමක් කිරීමට උත්සාහ නොකරන්න. ඔබ එයින් කළහාන් එය අනතුරකට, තුවාලයකට හෝ යන්තුයට / අයිනමයට තවදුරටත් භාති වීමට හෝතු විය නැක.

ශිනකරණයක් හෝ ගිනකරණයක් පිරිසිදු කිරීම:

මල නොබැඳෙන වානේ වලින් සාඛා නොමැති ගිනකරණයක් හෝ ගිනකරණයක් පිරිසිදු කිරීම සඳහා උපදෙස් පහත දැක්වේ.

1. ඔබ පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ සහ නිවෘති පිරිසිදු කිරීමේ ද්‍රව්‍ය එකතු කරන්න.
2. විෂේෂ නාභක හෝ තනුක නොකළ බිජිව භාවිත නොකරන්න!
3. (මෙය ආහාරවල ර්සායනික ආසාදනයට හෝතු විය නැක.)
4. අත්වැසුම් පළදින්න.
5. සියලුම ආහාර පාන වර්ග අභ්‍යන්තරයෙන් ඉවත් කර සුදුසු ස්ථානයක ගබඩා කරන්න.
6. සියලුම රාක්ක සහ ලාභිත ඉවත් කර උතුසුම් ජලය හා පිශාන් සේදන දියරයේ පොගවා ගන්න.
7. ගිනකරණයේ අභ්‍යන්තරයේ ව්‍යුද්ධිවල හෝ තෙත් රේඛි වලින් පිස දමන්න.
8. වියලි රේඛිකින් අභ්‍යන්තරය පිස දමන්න.
9. ගිනකරණයේ පිටත කොටස පිස දමන්න. බාහිර සඳහා, විෂේෂ නාභක භාවිත කළ නැකිය. හැන්ඩ්ල්ස් නොදැන් පිරිසිදු කරන්න.
10. ගිනකරණය පරීක්ෂා කර පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනේ වාර්තාවක් තබන්න.

මල නොබැඳෙන වානේ ශිතකරණ සහ අධිගිතකරණය සඳහා, අන්පොත උපදෙස් හෝ ඔබේ ආයතනයේ ප්‍රාටෝකේල ඉගෙන ගෙන අනුගමනය කරන්න. මල නොබැඳෙන වානේ වලින් සාලු ඇති ඕනෑම දෙයක් පිරිසිදු කිරීම සඳහා මූලික කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ:

The Do's of Cleaning Stainless Steel

- 01.** Always start by cleaning with warm water and soft cloth.
- 02.** Use dishwashing liquid and warm water to clean tougher stains and dirt.
- 03.** Use a stainless steel cleaner to remove stains if needed, but always read the directions and test a small spot on the appliance first.
- 04.** Wipe in the direction of the grain to avoid leaving streaks.
- 05.** Always towel dry after cleaning to prevent water spotting. You can consider this the easiest way to polish stainless steel if you can wipe away all of the water streaks.

The Don'ts of Cleaning Stainless Steel

- 01.** Never use steel wool or steel brushes. They will scratch the surface of your stainless steel and make it more susceptible to rusting and staining.
- 02.** Abrasive cleaners will scratch the surface and should always be avoided.
- 03.** Bleach will stain and damage stainless steel. Do not use cleaning sprays or solutions that contain bleach WHEN CLEANING.
- 04.** Dirty water and cleaning solutions can leave a residue that can stain and damage the surface, so don't forget to rinse and dry.

E: ආහාර සහිපාරක්ෂාව

ආහාර සහිපාරක්ෂාව යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

ආහාර සහිපාරක්ෂාව ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ කොටසකි. ආහාර සුරක්ෂිතතා අංගයෙන් ඔබ මේ පිළිබඳව වැඩිදු ඉගෙන ගනු ඇත.

ආහාර සහිපාරක්ෂාව යනු ආහාර මගින් බෝචන රෝගවලින් පාරිභෝගිකයින් අසනීප වීමේ අවබ්‍යනම අවම කරන අයුරින් ආහාර හෝ බීම හැසිර්වීම, සකස් කිරීම සහ ගබඩා කිරීම ය.

ආහාර සහිපාරක්ෂාවේ පුදාන අංග නම්:

- **පොදුගැලික සහිපාරක්ෂාව.** අන් සේදීම, ආරක්ෂිත අභ්‍යම්, රෝගී ක්‍රියා පටිපාටි සහ වෙනත් රාජ්‍යකාර (දුම්පානයෙන් වැළැකි සිටීම වැනි) මෙයට ඇතුළත් වේ.
- **ආසාදනය වැළැක්වීම.** බැක්ටීරියා, හොඹික, රසායනික හා ආසාන්මිකතා ආසාදනයන් වැළැක්වීම මෙයට ඇතුළත් වේ, විශේෂයෙන් සුදුසු උපකරණ තිබීම (වෙනම කැපුම් පුවරු වැනි).
- **පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටි.** මූලිනැහීගෙය, උපකරණ සහ මූලිනැහීගෙය උපකරණ (පිහි සහ හැඳි ගැරුප්ප ඇතුළුව) හොඳින් පිරිසිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- **අසාන්මිකතා පාලනය.** සියලුම ව්‍යාපාර අසාන්මිකතා ඇති ආහාර මොනවාද යන්න පැහැදිලිව පැහැදිලි කළ යුතු අතර අසාන්මිකතාවන් වෙනත් ආහාර ආසාදනය වීම වැළැක්විය යුතුය.
- **ආහාර සුරක්ෂිතව ගබඩා කිරීම.** ගබඩා ස්ථාන සහ බහාලුම්, FIFO පද්ධතියක්, ලේඛල් කිරීම සහ උෂ්ණත්ව පාලනය මෙයට ඇතුළත් වේ.
- **පිසිමේ උෂ්ණත්වය.** බැක්ටීරියා අවබ්‍යනම් වළක්වා ගැනීම සඳහා සුදුසු උෂ්ණත්වවලදී ආහාර පිසිමට හා රුධා ගැනීමට ව්‍යාපාරිකයින් සහතික විය යුතුය.
- **ආහාර අමුදව්‍ය පිළිබඳ මතා දැනුමක් තිබීම.** ආහාර වර්ගවල විවිධ වර්ග හෝ සංයුතිය පිළිබඳව දැන ගැනීමෙන් එවැනි අමුදව්‍ය ආරක්ෂිතව ගබඩා කර හෝ පිසින ආකාරය නියම කරනු ඇති

පහත සඳහන් හේතු නිසා ආහාර සහිපාරක්ෂාව වැදගත්ය:

1. ආහාර විෂේෂ ආමාර ආන්ත්‍රික රෝග හා විශ්ලනය වීමට හෝ වකුගබු අකර්මණය වීම සහ මර්තුය වැනි බරපතල සෞඛ්‍ය ගැටෙළු වලට තුළු දීය හැකිය.
2. මෙම අවදානම ඉහළ අවදානම් කාණ්ඩයට අයන් අයට විශේෂයෙන් වැදගත් වේ: කුඩා දුරුවන් / පුදුරුවන්, ගේනකී මුවච්චෙන්, වැඩිහිටියන් හා ප්‍රතිශක්තිකරණයෙන් තොර, විශේෂයන් HIV ආසාදිතයන් හා පිළිකා රෝගීන්.
3. අසාත්මිකතා අඩංගු ආහාර දුව්‍ය මගින් සමහර අවස්ථාවල සිදුවන තුවාල හෝ මර්තුය වැළැක්වීම.
4. ආහාර සහිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව ආහාරවල විෂේෂ එකතු වීම නිසා වන භාතිය වළක්වයි.
5. ඔෂ්‍යය මිලදී ගැනීම සහ චෝදු පරීක්ෂා කිරීම් සඳහා වන අතිරේක පිරිවැය වළක්වා ගැනීම හා නිරෝගීව තබා ගැනීම . මෙය විශේෂයෙන් වැදගත් වන්නේ ව්‍යාපාරයයි. මේ හේතුවෙන් කාර්ය මණ්ඩලයේ අත්‍යියතාවය හේතුවෙන් මෙව පූරු සමාගම වලට වසරකට බොල්පෑ බේලු ගෙනාක් අනිම් වේ.

අනතුරුදායක විය නැකි ආහාර අවබෝධ කර ගැනීම:

අපට භාතිකර වන ස්වාහාවික විෂ ඇති සමහර ආහාර දුව්‍ය තිබේ. අපට භාතිකර ස්වාහාවික, හොතික කොටස් ඇති ආහාර දුව්‍ය තිබේ. සමහර පුද්ගලයින් තුළ අසාත්මිකතා ඇති කරන ආහාර දුව්‍ය තිබේ.

මෙම ස්වාහාවික, ආහාර උපදුව මොනවාද යන්න සහ මෙම ආහාර දුව්‍යවලට සිදුවිය නැකි භාතිය අවම කර ගන්නේ කෙයෙදු යන්න ඉගෙන ගැනීම සහ තෝරාම් ගැනීම මෙබේ කාර්ය වේ.

→ අසාත්මිකතා ඇති කරන ආහාර සමග කටයුතු කිරීම

අසාත්මිකතාවන් යනු, වාතයේ ඇති යම් දෙශකට හෝ ආහාරයට හෝ බීමට හෝ ගෙරිරය ස්පර්ශ කරන යම් දෙශකට ගෙරිරය දක්වන ප්‍රතිචාරය වන අතර, එමගින් පුද්ගලයාට කැසීම, කිවිසුම් යාම හෝ කුෂේට ඇතිවීමට හෝ අසනීප වීමට පවා හේතු වේ. ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන් ඔබේ ආයතනයේ ආහාර පරිහැළුප්‍රනය කරන විට, මුවන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය සඳහා ඔබේ ආයතනය වගකිව යුතු අතර, එමගින් ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආහාර හෝ බීම පරිබෝෂනයේදී අසාත්මිකතා තිබේද යන්න දැන ගැනීම වැදගත්ය.

සමහර විට ආගන්තුකයා පැමිණිමට පෙර ආයතනයට දැනුම් දැනු ඇත, නමුත් සාමාන්‍යයෙන් පාරිහැළිකයින් ආහාර පිළිගැනීමේ දී ආහාර ඇතුවුම් කරන විට අසාත්මිකතාවන් පිළිබඳව කාර්ය මණ්ඩලයට දැනුවයි. එබැවින් ඔබේ ආයතනය පිළිගැනීමේ කරන ආහාර වල අමුදුව්‍ය ගැන දැන ගැනීම වැදගත්ය. ඔබ මෙම තොරතුරු නොදුන්නේ නම්, ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන් අසනීප වීමේ අවදානම ගැනීමට ඔබට සිදුවේ. මෙය ආයතනයට අයහපත් වනු ඇත. සමහර අසාත්මිකතාවන් මර්තුයට හේතු විය නැක.

අසාත්මිකතා ඇති කරන අමුදුව්‍ය කිහිපයක් මෙන්න: කිරී, බිත්තර, ඇට ව්‍යුග (උඩ: ආමන්ඩ් රටකප්, ආදිය), මුහුද ආහාර, පරිප්පු, අන්නාසි, තක්කාලි. පහත දැක්වෙන්නේ ඔබේ මෙනුවේ දැකිය නැකි නමුත් ඉහත අසාත්මිකතා අඩංගු ආහාර වේ.

ආහාර / බීම	අසාත්මිකතා අඩංගු වේ දී?	කුමන අමුදුව්‍යයදී?
අම lassi	මුවී	කිරී
කිරිබන්	මුවී	කිරී
පලතුරු සලාද	මුවී	අන්නාසි

කොකිස්	මධ්‍ය	වින්තර
පිරිවු	නැත	---
දැල්ලෝ සේවල්	මධ්‍ය	මුහුද ආහාර, තක්කාලී
කිරි	මධ්‍ය	කිරි
Black tea	නැත	---
වැඩි	මධ්‍ය	පරිප්පු
පොල් රෝටි	නැත	---
අයිස්ක්‍රීම් Sundae	මධ්‍ය	රටකප්පු

→ ස්වාහාවික විෂ

නම	Contains Toxins	විෂ වල බලපෑම	උපදුව වළක්වා ගන්නේ කෙසේදී?
වල් හතු	මධ්‍ය	වමනය, පාවනය, කරකැවිල්ල	වල් හතු භාවිතා නොකරන්න. විෂ නොවන බව හඳුනාගෙන ඇති හෝ විශ්වාසදායක ප්‍රහවයකින් මිලදී ගත් හතු පමණක් භාවිතා කරන්න.
Potatoes Sprouts(පැල හු ඇර්තාපල්)	මධ්‍ය	බඩි අමාරුව, වමනය පාවනය	ඇර්තාපල් අදරු, සිසිල් සහ වියලි ස්ට්‍රේනයක ගබඩා කරන්න. එය කොළ හෝ පැල බවට පත්වුවහොත් කන්න එපා.
Kidney Beans -රට මැ(සහ අනෙකුත් වියලි බෝංචි)	මධ්‍ය	බඩි අමාරුව, වමනය පාවනය	වියලි බෝංචි අවම වශයෙන් පැය 12 ක් වන් පොගවා හොඳින් තම්බා ගත යුතුය.
මංසකුකා සහ උතු බම්බු මුල් සහ ආමන්සි	මධ්‍ය	වේගයෙන් තුෂ්ම ගැනීම, කරකැවිල්ල, හිසරදය, බඩි කැස්කම, වමනය පාවනය, කම්පනය	කහ ටිකක් එකතු කර ඉතා හොඳින් ලයන්න.
Mussels, scallops and oysters -බෙල්ලන්	මධ්‍ය	බඩි අමාරුව, වමනය, පාවනය, අංශනායය	මිලදී ගත් අමුදුවා නැවුම්, නිවැරදිව ගබඩා කර නිසි පරිදි පිසින බවට වග බලා ගන්න. ගින කළ අයිතම නිවැරදිව දිය කළ යුතුය.

→ ස්වාහාවික, නොතික උපදුව:

මාල වැනි කොටපොතු අටති ආහාර දුව්‍ය, අස්ථි කොටස් අටති ආහාර දුව්‍ය වන කුකුල් මස් හා මස් වැනි අස්ථි කොටස් / කාරීලේජ වැනි කොටස් තිවරෝදුව ඉවත් නොකොට / ආහාර සැකසු විට අනතුරුදායක විය හැකිය.

එවත් තියුණු හෝ අස්ථි හෝ හපන කොටස් ආහාරයේ තැබීමෙන් මුඛය කැපීම හා තුළුම් හිර්වීම සිදුවිය හැකිය.

→ උපදුවකාරී ආහාර

අවසාන වගයෙන් මෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතු ආහාර දුව්‍ය ලැයිස්තුවක් ඇත. මත්ද එ්වායේ සංයුතිය බැස්වේරියා මගින් පහසුවෙන් ආසාදනය වීමට ඉඩ සලසයි.

- ▶ අමු සහ පිසින ලද මස් / කුකුල් මස් හෝ අමු හෝ පිසින ලද මස් / කුකුල් මස් අඩංගු ආහාර; උදාහරණයක් ලෙස ඉමරටටේල ව්‍යෙන්, kebabs, pâté සහ meat pies
- ▶ බේත්නර (පිසු හෝ අමු), බෝෂ්, ඇට වර්ග හෝ ප්‍රෝටීන් බහුල ආහාර අඩංගු ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස batter, mousse, quiche and tofu
- ▶ කිරි නිෂ්පාදන සහ කිරි නිෂ්පාදන අඩංගු ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස කිරි, කිරි සහිත අනුරූපස, fresh cream වලන් පුර්වා අටති බේකරි නිෂ්පාදන හෝ fresh custard සමඟ (යෝගටී මෙහි ආම්ලික කළ නිෂ්පාදනයක් බැවෙන් මෙයට ඇතුළත් නොවේ)
- ▶ මුහුද ආහාර (ස්පිෂ් මුහුද ආහාර හරේ) සහ මුහුද ආහාර අඩංගු ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස sushi
- ▶ පැල කළ බේප, උදාහරණයක් ලෙස බෝෂ් සහ alfalfa
- ▶ සකස් කළ පළතුරු සහ එළවුල, උදාහරණයක් ලෙස කොම්බු, සලද සහ පැස්ට්‍රීකාන නොකළ යුතු
- ▶ පිසු බත් සහ පිසින ලද පැස්ට්‍රී
- ▶ ඉහත සඳහන් ඕනෑම ආහාරයක් අඩංගු ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස සැන්ඩ්විච්, පිසා සහ සහල් රෝල්ස්.

අසාත්මකතාවන්ට අසාත්මකතා දක්වන පින්තුරුය:

02 වන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

ආහාර සුරක්ෂිතතාව

ආහාර සුරක්ෂිතතාව

ආහාර සුරක්ෂිතතාව යනු කමක්ද?

ආහාර සුරක්ෂිතතාවය යනු ආයතන විසින් ආහාර විකුණුන්නේ හම් ජීවායේ තිබිය යුතු කළමනාකරණ පද්ධතිය . මෙම පද්ධති ආහාර පරිහරණය කිරීමේ නිව්වලට අනුකූලව ස්ථාපිත කිරීමට උපකාරී වේ. එහි අර්ථය වන්නේ ආහාර දාමයේ සැම ඇඩියරක්දීම ආහාරවල ආරක්ෂාව සහ යෝගනාවය සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමයි.

සැම රටකටම ආහාර ප්‍රමිති ඒපන්සියක් ඇත - ව්‍යාපාර මෙම නිනි සපුරාලීම සහතික කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන සමග කටයුතු කරන පාලක මත්විලය. විශේෂයෙන්, ඔවුන් ප්‍රධාන අංශ තුනක් මත පදනම්ව ව්‍යාපාරයක ආහාර සුරක්ෂිතතා පද්ධතිය මතිනු බෙදි : සහිපාරක්ෂක ආහාර හැසිරවීම, ව්‍යාපාරයේ හොතික තත්ත්වය සහ ආහාර කළමනාකරණ පද්ධති.

(1 වන කොටස බලන්න: සහිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව)

ආහාර සුරක්ෂිතතාව වැදගත් වන්නේ ඇයි?

දුර්වල ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ බලපෑම

- ▶ ආසාදනය හා නරක් වීම නිසා නාස්ති වූ ආහාර .නරක් වූ ආහාර මේනිස් පරිහෝජනයට නුසුදුසු ය .
- ▶ ආහාර විෂවීම හා සමහර විට මරණ සිදුවීම
- ▶ ආහාර විෂවීමකට ගොදුරු වූවන් විසින් ගනු බඩන සිවිල් ක්‍රියාමාර්ග.
- ▶ සහිපාරක්ෂක නියාමනයට ඡවහැති වීම නිසා දඩ මුදුල් හා පවතින ස්ථාන නැති වීම
- ▶ මහ තගර සහාව විසින් ආහාර පරිග්‍රාම වසා දැමීම.
- ▶ නිෂ්පාදන හා ආදායම් අනිමි වීම.

හොඳ ආහාර සුරක්ෂිතතා පිළිවෙත් වල ප්‍රතිචාර

- ▶ ආහාරවල ආයු කාලය වැඩි කිරීම.
- ▶ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සහ අනුග්‍රහකයන්ගේ තාප්තියට විශිෂ්ට ආහාර ගුණාත්මකභාවයක් වැදගත් වීම
- ▶ හොඳ ප්‍රතිචාර සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය වැඩි වීම.
- ▶ අදාළ නිනි හා රේඛුවාසි වලට අනුකූල වීම.
- ▶ මේ සියල්ල ආදායම වැඩි කිරීමට දායක වන අතර ඉහළ ලාභයක් ලබා ගැනමට හේතු වේ
- ▶ හොඳ දේවා කොන්දේසි, ඉහළ කාර්ය මත්විල වින්ත දෙධීයයක් ඇති වීම.

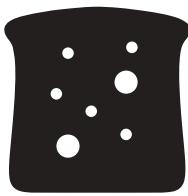
ආහාර පරිහරණය සහ ආහාර නිෂ්පාදන දාමය මස්සේ ආහාරවල ආරක්ෂාව සහ යෝගනාවය අප සහතික කරන්නේ කෙසේද? පළමුව ඔබ ආහාර හැසිරවීමේ හා ආහාර නිෂ්පාදන දාමයේ ඕනෑම අවස්ථාවක සිදුවිය හැකි උපදුව තේරුම් ගත යුතුය.

(1 වන කොටස බලන්න)

ආහාර සමග කටයුතු කිරීමේ උපදෙව මොනවාද?

Key Definitions

A food safety hazard is something that has the potential to contaminate food and cause harm. There are four main categories of contamination hazards, all of which will be covered throughout this course:

A microbiological hazard is where a food becomes contaminated by micro-organisms, such as bacteria, moulds and parasites.

A physical hazard is the presence of a foreign object in food products, such as pieces of glass, hair or pins.

A chemical hazard is the presence of harmful substances in food such as pesticides, cleaning chemicals, toxins and environmental contaminants.

An allergenic hazard is the presence of an allergen in food, such as peanuts, eggs and sesame seeds. Any food can contain an allergen, but some are more common than others.

මබ අපිරසිදු ස්ථානයක හෝ අපිරසිදු ආකාරයකින් සාදන ලද ආහාර හෝ බීම පරිභේදනය කරන්නේ නම් හෝ ආහාර හෝ බීම වැරදි ලෙස ගබඩා කර නරක් වී ඇත්තාම් ඔබට ආහාර විෂ විය හැකිය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ විෂවිප, හයානක රසායනික ද්‍රව්‍ය හෝ විෂ්තුන් අඩංගු ආහාර වලින් අසනීප වීම හෝ රෝග වැළැමියි. එවත් අපවේතු ද්‍රව්‍ය ආහාරයට අභ්‍යන්තර වන්නේ කෙසේද යන්න තේරේම් ගැනීම යනු ආසාදනය සිදුවන ආකාරය තේරේම් ගැනීමයි.

ව්‍යිධ ව්‍යුහවල ආසාදනය සඳහා පහත වගුව බලන්න:

ආසාදනය විමේ වර්ගය	දෙශීරුතා	සිදුවිය හැකි දේ
Microbiological (ක්ෂේත්‍ර පීට විද්‍යාත්මක)	බැක්ට්‍රීරියා, වෛටරස්, දූලීර සහ පුස්.	ක්ෂේත්‍රපීට්‍රී ආසාදනය රෝගවලට තුළ දීය හැකිය.
Physical(fN!;sl&	වැලි, ගල්, හිසකොස්, විදුරු කැබලි, ලි කැබලි, පස්	ගාරීරික ආසාදනය තුවාල විමට හේතු විය හැක.
Chemical (රසායනික)	පැලිබෝධනාගක, වල් නාගක, දුම්කොල, සඛන්, detergent, බිලිවිං	රසායනික ආසාදනය අසනීප / විෂ විමට හේතු විය හැක.
Allergenic (අසාත්මිකතා)	ර්වකප්, බිත්තර සහ කිරී වැනි අසාත්මිකතා අඩංගු ආහාර.	අසනීප හා මරණයට හේතු විය හැක.
Perishables (නරක් විය හැකි)	සහල්, පැස්ටි, කිරී නිෂ්පාදන	අසනීප

Natural Toxins (ස්වාහාවික විෂ)	හනු, උට මැ (Kidney Beans), බෙල්ලන්	අසනීප
PESTS (පළිබේදකයන්)	මැයන්ගේ මල, කැරපොත්තන්, කහුණුවන්	අසනීප, ආහාර නාස්තිය, මුළු පිරිවැය

බැක්ටීරියා / දිලිර වර්ධනයට බලපාන සාධක

උතුෂ්‍යම් උෂ්ණත්වය

ආහාර බැක්ටීරියා වර්ධනය සඳහා හොඳම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංකය 37 වේ. ඔවුන්ගේ වර්ධනය වැළැක්වීම සඳහා ආහාර $5\text{ }^{\circ}\text{C}$ ට අඩු හෝ $65\text{ }^{\circ}\text{C}$ ට වඩා වැඩි උෂ්ණත්වයක ගබඩා කළ යුතුය. $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ සිට $65\text{ }^{\circ}\text{C}$ දක්වා උෂ්ණත්ව පර්යාය "DANGER ZONE"(අවධානම් කළාපය) ලෙස හැඳින්වේ.

කාලය

ප්‍රමාණවත් කාලයක් තිබේ නම්, ආහාර විෂවීම සඳහා අවශ්‍ය වන තරම් බැක්ටීරියා ප්‍රමාණයක් කුඩා ප්‍රමාණයක සිට වැඩි විය හැක. මේ හේතුව නිසා, අධික අවදානම් සහිත ආහාර අනිවාර්යයෙන්ම අවශ්‍ය වනවාට වඩා වැඩි කාලයක් උෂ්ණත්ව අවදානම් කළාපයේ ඉතිරි නොකිරීම අන්‍යවශ්‍ය වේ.

ඉහළ අවදානම් සහිත විනාශකාරී ආහාර

අධි අවදානම් සහිත ආහාර යනු ආහාර විෂ සහිත පිවින්ගේ වහනය විය හැකි ආහාර වේ. ඒවා සාමාන්‍යයෙන් ක්ෂේත්‍රීකව අනුහාව කිරීමට සූදානම් කළ ආහාර වන අතර / හෝ ඒවා සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රෝටීන අධික බැවෙන් දැඩි උෂ්ණත්ව පාලනයක් සමග ණුරු වීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම අන්‍යවශ්‍ය වේ.

ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණය ඉහළය	ආහාර අනුහාව කිරීමට සූදානම්
කිරී සහ කිරී නිෂ්පාදන	ගිනකළ මස්
බේත්තර සහ බේත්තර නිෂ්පාදන	ගිනකළ අනුරූපය
මස් සහ කුකුල් මස්	සලාද - Salad bar Selections
මාල් සහ Shellfish (sushi)	සහල්
පොකිරිස්සන් සහ කකුල්වන්	පැස්ටා

පහත දැක්වෙන තන්වයන් නිසා අධි අවදානම් සහිත ආහාර අපවිතුම වීමට ඉඩ සලසයි:

- ▶ කළේතියා පිළියෙළ කර කාමර උෂ්ණත්වයේ ගබඩා කර ඇති ආහාර
- ▶ ගිනකරණයට දැමීමට පෙර ආහාර සෙමෙන් සිසිල් කිරීම
- ▶ ආහාර වල විෂ සහිත බැක්ටීරියා විනාශ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවන් තරම් උෂ්ණත්වයකට ආහාර නැවත රත් නොකිරීම.
- ▶ ආහාර වල විෂ සහිත බැක්ටීරියා විලින් ආසාදිත පිළු ආහාර නාවිතය.
- ▶ ආහාර පිසීමේදී බැක්ටීරියා නොනැසී පවතින ආකාරයට බාගෙට ආහාර පිසීම.
- ▶ ප්‍රමාණවත් වේලාවක් සඳහා ගින කළ කුකුල් මස් වල අයිස් දිය නොකිරීම.
- ▶ උතුෂ්‍යම් ආහාර $65\text{ }^{\circ}\text{C}$ ට අඩු උෂ්ණත්වයේ ගබඩා කිරීම.
- ▶ ආසාදිත (ලෙඩ වූ) ආහාර හසුරුවන්නන්.
- ▶ ඉතුරුවූ ආහාර අනිසි ලෙස හාවතා කිරීම.
- ▶ ආසාදනය

ආසාදනය සිදුවන ආකාරය ගැන සැලකීමෙන් වන්න:

අපවිනු දුව්‍ය ආහාරයට ඇතුළු වන්නේ කෙසේද? ඒ සඳහා උදාහරණ කිහිපයක්:

පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට - වැසිකිලියට ගිය පසු අත් සේදා නොගත් කෙනෙකු සමග අතට අත දීම, කැස්ස සහ කිවිපුම් යන කෙනෙකු අසල සිටීම

පුද්ගලයාගෙන් ආහාරයට - අත් සේදීමකින් තොරව ආහාර හෝ බීම ස්පර්ශ කිරීම, හෝ වෛශිත තුවාල වසා නොගත ආහාර ස්පර්ශ කිරීම, කසල හෝ සතුන් හෝ රුසායකික දුව්‍ය ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු ආහාර ස්පර්ශ කිරීම, හිසකේස් ගැට නොගැසීම, නිය ආලේපන ගැල්වීම, ආහාර පිළියෙළ කරන පුද්ගවල දුම් පාහය කිරීම, ආහාර සූජානම් කරන පුද්ග වල පැවැත්ත නාගක ඉසීම

ආහාරයෙන් ආහාරට - අමු මස් හෝ බිත්තර ගැවුතු පිසින ලද ආහාර හෝ කපන ලද ආහාර, පළතුරු හෝ සලාද වැනි අමු ආහාර පැවත්ත තබා ඇති පිසින ලද ආහාර / උතුපුම් ආහාර (ආහාර විසින් යාම), අසාන්මිකතා අඩංගු ආහාර (ශුදාහරණයක් ලෙස ගෙවී) ආහාරයට ඇතුළු වීම.

රේඛි වලින් ආහාරට - අපිරිසිදු තුවායක් හෝ ලේන්සුවක් මත දැන් පිස දමා ආහාර ස්පර්ශ කිරීම, අපිරිසිදු අඹුම් / ජේපුන ඇඹුම්, අපිරිසිදු මේස රේඛි භාවිතා කිරීම

උපකරණ වල සිට ආහාර වලට - මස් භා එළවත් හෝ පලතුරු කැපීම සඳහා එකම පිහියක් භාවිතා කිරීම, ගබඩා අයිතමයක් කැඩී / දුර්ෂ සහිත වන අතර ආහාර නරක් වී ඇත, අපිරිසිදු කටිලරි / පිගන් / බිලෙන්චිර් / ජෘල බිස්පෙන්සර් භාවිතා කරයි.

රුසායකික දුව්‍ය වල සිට ආහාර වලට - ආහාර පිළියෙළ කරන පුද්ගය වටා පැවැත්ත නාගක ඉසීම, පිරිසිදු කිරීමේ දුව්‍ය අසල ආහාර පිළියෙළ කිරීම හෝ ආහාර ගබඩා කරන ස්ථාන අසල තබා ගැනීම, ආහාර පිළියෙළ කරන ස්ථාන අසල සිගරට් දැමීම.

සිතා බැලිය යුතු වෙනත් උපදාව:

➤ මිනිසුන්

හාසය, මුබය, බඩවල්, කිවිසුම් යාමෙන් හෝ කැස්සේන් හෝ අපවිතු වූ නිෂ්පාදනයක් හෝ ප්‍රහවයක් සමඟ සම්බන්ධ වීමෙන් මිනිසුන් තුළ සාමාන්‍යයෙන් ආහාර විෂවන සහිත බැක්ටීරියා ආසාදනය පවතී.

➤ ජ්‍යෙෂ්ඨ

අපවිතු ජ්‍යෙෂ්ඨ, උදා: මලාපවහන ජ්‍යෙෂ්ඨ බරපනල වූ ආසාදනය වීමකට හේතු විය හැක. පරිගුය තුළ භාවිතා කළ යුතු සියලුම ජ්‍යෙෂ්ඨ සුදුසු පරිදි ක්ලෝර්නකරණය මගින් පිරිසිදු කළ යුතුය

➤ වෙනත් සතුන් සහ පක්ෂීන්

මියන් වැනි, වන හෝ ගැහාදින, වෙනත් සතුන් විවිධාකාරයෙන් ආහාර නිෂ්පාදන අපවිතු කිරීමට හේතු වේ. උදා:ස්ස්පර්ශය හරඳා මාර්ට වන පිහාටු සහ තිසකේස් මගින්. සුරතල් සතුන් ආහාර හා එහි ගබඩා වලින් ඇත් කර තැබීම වඩාත් සුදුසුය.

➤ කුණු වූ භා අපද්‍රව්‍ය ආහාර

අපද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් ආකාරයකින් හරක් වූ ආහාර නිෂ්පාදන ඉවත්කළ යුතු අතර, එමගින් අවට ඇති ආහාර ආසාදනය කිරීමේ හැකියාව ඇති බැවින් වෙනත් ආහාර නිෂ්පාදන අසැලින් ඒවා ඉවත් කිරීම වඩාත් සුදුසුය. ඒවා බැහැර කළ පසු ආහාර පරිහරණය කරන්නන් විසින් අත් සේදිය යුතුය.

➤ භානියට පත් උපකරණ

භානියට පත් මෙවලම් සහ උපකරණ ආහාර සැකසීමේ පුදේශ සහ ආහාර දුව්‍ය සඳහාද අවදානමක් ඇති කළ හැකිය. කැඩුණු තහඩු සහ කණ්නාඩි ඉරිනැඹීම් වලින් තුවාල හෝ විෂබිජ පැනිරිය හැකිය. භානියට පත් මෙවලම් සහ උපකරණ මගින් බරපනල තුවාල සිදුවිය හැකි අතර ඒවා භාවිතා කරන්නේ හම් මෙකඩ සහ ඒලාස්ටික් වැනි අංශ මගින් ආහාර දුව්‍ය අපවිතු කළ හැකිය.

ආහාර පිළියෙල කිරීමේදී සහ ආහාර පිළිගන්වීමේ පුදේශවල භානියට පත් උපකරණ හෝ මතුපිටවල් සොයා ගතහොත් කළ යුතු දේ පිළිබඳ උදාහරණ කිහිපයක් මෙන්න:

විය හානික වන්නේ ඇයි

ගත යුතු කියාමාර්ගය

වැඩ නොකරන උණුසුම් අල්මාරිය හෝ bain-marie	උණුසුම් හෝ උණුසුම්ව තබා ගත යුතු ආහාර සිතල වී බැක්ටීරියා ආසාදනය වීමේ අවදානම වැසි කරයි.	සවි කිරීම සඳහා වහාම කළමනාකරුට දන්වන්න. කැඩුණු අසිනමය ඉවත් කරන්න.
තෙල් වලින් ආවරණය විදුල් පංකාව	තෙල් මුළුනැන්ගෙයි මතුපිටට බැස ආහාර අපවිතු විය හැකිය. තෙල් මගින් විදුල් පංකාව නිවැරදිව කිය කිරීම වෙළක්වනු ඇත.	කළමනාකරුට දන්වන්න. විදුල් පංකාව විය සවි කරන ආකාරය දන්නා අයෙකු විසින් පිරිසිදු කළ යුතුය.
ඉරිනාලා ඇති විකිල්	රුසායනික කාරක, බැක්ටීරියා සහ විෂබිජ ඉරිනාලා ඇති පුදේශවලට ඇතුළු විය හැකි අතර එමගින් ආහාර ආසාදනය වීමට හේතු වේ.	කළමනාකරුට දන්වන්න. උඩ වෘත්තිකාරක විසින් ඒර්තිස්ට්‍රාපහය කිරීමට සිදුවනු ඇත.

කඩුවු අල්මාරි භයිලය	එමගින් අනතුරක් විය හැකි අතර සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යට අනතුරක් විය හැකිය.	කළමනාකරු දැන්වන්න. කඩුවු ඕනෑම දෙයක් වහාම සවී කළ යුතුය.
මතුපිට පුස් (බිත්ති / අල්මාරිය)	පුස් සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යට, අමුත්තන්ගේ සෞඛ්‍යට සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට බෙහෙවන් හායානක විය හැකිය. එය රෝග, අසාන්මිකතා සහ විෂ වීමට හෝතු විය හැක.	කළමනාකරු දැන්වන්න. පුස් වලින් වහ හානිය වැන්තිකයෙකු විසින් විසඳුය යුතුය.

ආසාදනය හා බැක්ටීරියා වර්ධනය වළක්වා ගන්නේ කෙසේද?

ආහාර සුරක්ෂිතතාවයෙහි උපකාරක සලකා බලන්න

ආහාර සුරක්ෂිතතා උපකාරක:

→ යහපත් පුද්ගලික ස්වස්ථිතාව (බලන්න වගන්තිය 1)

► ආසාදනය තුරන් කිරීමේදී පළමු උපකාරකය වහාන් වැදගත් වේ. අන් සේදීම සහ අන් සේදීම පිළිබඳ දැනුවත්තාවය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට අතිශයින් වැදගත් වේ.

► පිරිසිදු හා සනිපාරක්ෂක ක්‍රියා පරිපාරිය හා කාලසටහන (විෂඩ්‍රිතතාවය) (වගන්තිය 1 සහ 6 බලන්න)

► ආහාර සුරක්ෂිතතා පැද්දාතියක් කිරීමාණය කිරීමේ දෙවන උපකාරකය වන්නේ පිරිසිදු කිරීම හා සනිපාරක්ෂාව පිළිබඳ මූලික කරුණු අවබෝධ කර ගැනීමයි.

► ආරක්ෂා ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීම සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන් නිඩ්ම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

► ඔබ යන විට පිරිසිදු කරන්න.

► ආහාර ගබඩා කරන ස්ථාන, මිරස්, පිගන් සෝදන යන්ත්‍ර පිරිසිදු කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගන්න.

► පැලිබෝධකයන් සමග කටයුතු කිරීම.

→ යහපත් ආහාර ගබඩා පිළිවෙත්

► නෙවන උපකාරකය සැපයුම් හා බෙඳාහැරීමේ දාම, ආහාර ලේඛල් කිරීම, දිනට පෙර හොඳම, ආරක්ෂා ආහාර ගබඩා කිරීම, වියලි ආහාර ගබඩා කිරීම, පලතුරු සහ එළවුල් ගබඩා කිරීම, සිසිල් කළ ආහාර ගබඩා කිරීම, ශින කළ ආහාර ගබඩා කිරීම සහ කොටස් තුමනුය පිළිබඳව සෞඛ්‍ය බලයි.

→ උෂ්ණත්වය පාලනය

► ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ සිව්වන උපකාරකය බැක්ටීරියා වර්ධනය වැළැක්වීම සහ ආහාරවල ගුණාත්මකතාවය පවත්වා ගැනීම සහන්තික කිරීමේ මූලික මුළුද්‍රීමයකි.

→ ආහාර හැකිරීම්

► ගබඩා කිරීමේදී හා සකස් කිරීමේදී ආහාර හසුරුවන ආකාරය සම්බන්ධ ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ පස්වන උපකාරකය වේ. ආසාදනය සමග කටයුතු කිරීමේදී ආහාර පරිහාරණය වහා වැඩි අවදානමක් දුරකි.

► ශින කළ ආහාර දියවීම, ආහාර පිසිම සහ නැවත රත් කිරීම, ආහාර උෂ්ණත්වය ගැනීම, ආහාර සිසිල් කිරීම, උණුසුම්ව තබා ගැනීම, සිනල උදාවා තබා ගැනීම සහ ආහාර සේවය වැනි ක්‍රියාකාරකම්.

- ආහාර හැයිර්වීමේදී ආහාර ද්‍රව්‍ය නිවැරදි ලේඛල් කිරීම, විවිධ ආහාර ද්‍රව්‍යක සඳහා විවිධ (ලේඛල් කරන ලද) කැපුම් ප්‍රවර්ත සහ පිහි භාවිතා කිරීම සහ ආහාර අංශුල් කිරීමට පෙර පිගන් කොළඹ්ප පිරිසිදු දැයි නිරන්තරයෙන් පරික්ෂා කිරීම ඇතුළත් වේ. පිළිගැන්වීමට පෙර ආහාරවල අදාළ තොවන කොටස් නොමැති බව පරික්ෂා කිරීම ද වැදගත් ය.
- මුළුනැන්ගෙයි පිරිසැලසුම සහ අපද්‍රව්‍යය කළමනාකරණය (3 සහ 4 වගන්තිය බලන්න)
- අවසාන උපකාරකය වන්නේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව ගැන සිතන විට වැඩි කරන අවකාශයේ පිරිසැලසුම ද ඉතා වැදගත් වන බවය. මුළුනැන්ගෙයි අවකාශය අසංවිධිත නම් හෝ ඒ පිළිබඳව නොදින් සිතා බලා නොමැති නම්, වැඩපොළ දුර්වල ලෙස සැලසුම් කර ඇත්තම්, මෙවලම් සහ උපකරණ පහසු ස්ථානවල තබා නොගන්නේ නම්, අනතුර, තුවාල භා ආසාදනය වීමේ අවබ්‍රූහම ඉතා ඉහළය.

ආහාර සමග ගෙවුණු කිරීමේදී ආහාර අපරිතු වීම වැළැක්වීම සඳහා පිරිසිදු / සුදානම් විය යුතු ස්ථේතු පිළිබඳ පිරික්ෂුම් ලැයිස්තුවක් නිඩිම ප්‍රයෝගනවත් වේ.

මෙම ප්‍රශ්න සලකා බලන්න:	විය වැදගත් වන්නේ ඇයි
<p>→ මම පිරිසිදුද?</p> <p>(දුළු: මගේ කොත්තිය ඉවතට ගැටුගා තිබේද, මම ස්වර්ණාහරණ හෝ මරුලෝසුව ගෙවා තිබේද? මම පිටත සිර තිබේද? මම සුරතල් සතුන් ස්පර්ශ කර තිබේද?)</p> <p>→ මට අසනීපද?</p> <p>→ මට තුවාල වෙවාද?</p>	<p>පිරිසිදුව සිටීම අපගේ හිසකේස්, ස්වර්ණාහරණ සහ ඔරුලෝසු මත ඇත් බැක්ටීරියා මගින් ආසාදනය වීම වළක්වයි. විසේම හිසකේස් ආහාරයට වැටීම අපිරිසිදු ය.</p> <p>ඔබ අසනීප නම් ආහාර හෝ ආහාර පිළියෙළ කරන ප්‍රදේශ සමග සම්බන්ධ නොවන්න. ගෙදර ගිහින් සුව වෙන්න. මෙමගින් බැක්ටීරියා මගින් ආසාදනය වීම වැළැක්වීම සහ රෝග පැතිරීම වළක්වා ගැනී.</p> <p>ඔබේ අනෙකු හෝ ඇතිල්ලේ කැපුමක් නිඩි නම්, බවට කොතරම් දුරුණු ලෙස තුවාල වී ඇත්දැයි තීරණය කර ඔබේ කළමනාකරණ ද්‍රව්‍යන්න. තුවාලය සමග වහාම කටයුතු කරන්න. ඔබට දිගටම වැඩ කළ හැකි නම්, GLOVES පළදුන්න. මෙමගින් ආහාර සහ ඔබේ දැන් බැක්ටීරියා ආසාදනය වීමෙන් ආරක්ෂා කරයි.</p>
<p>→ මගේ අත් පිරිසිදුද?</p>	<p>ආහාර හැයිර්වීමට හෝ ආහාර පිළිගැන්වීම සුදානම් වීමට පෙර අත් සේදීම ඉතා වැදගත් වේ. ඔබේ අත් සේදීය යුත්තේ කුමන විවිධ සහ කොයේද යහෝ ගැනීමට ආරක්ෂාව සහ සනිපාරක්ෂාව පිළිබඳ කොටස බලන්න.</p>
<p>→ මගේ අත්වයුම් පිරිසිදුද?</p>	<p>ඔබ අත්වයුම් පැළද සිටියද ඔබේ අත් පිරිසිදු විය යුතුය. ඔබ තැවත භාවිතා කළ තැකි අත්වයුම් භාවිතා කරන්නේ නම් ඒවා භාවිතයට පෙර පිරිසිදු භා වියලී ඇත්දැයි පරික්ෂා කරන්න. මෙය ඔබ ස්පර්ශ කරන ඕනෑම ආහාරයක් ආසාදනය වීම වැළැක්වීමයි.</p>
<p>→ මගේ නිල අඟුම / ඒපුනය පිරිසිදුද?</p>	<p>ඔබ පිගන් සේදීමෙන් හෝ අපද්‍රව්‍ය සමග කටයුතු කර ඇත්තම් ඔබේ ඒපුනය හෝ නිල අඟුමේ බැක්ටීරියා තීරණය නැවත නොවන්න. එබැවුන් ආහාර හැයිර්වීමට හෝ ආහාර පිළිගැන්වීමට සුදානම් වීමට පෙර ඔබ පිරිසිදු අඟුමක් අඟුම අත්සාවශ වේ.</p>

<p>→ මම අමු මස් ස්පර්ශ කර තිබේද?</p>	<p>පිසින දැන හෝ වෙනත් අමු ආහාර වලට ඔබේ දැන් වලින් මාරු විය හැකි බැක්ටීරියා විශාල ප්‍රමාණයක් අමු මස් වල අඩිංගු වේ. අමු මස් ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු සෑම විටම ඔබේ අන් සේදුන්න. ආහාර පිළියෙල කිරීමේදී, ඔබ අමු මස් හසුරුවන්නේ නම්, ඔබේ දැන් හොඳින් සෝඳා ගන්නා තුරු වෙනත් අමු ආහාර හෝ පිළු ආහාර හසුරුවන්න එපා. ඔබ ඉවත දැමිය හැකි හෝ නැවත භාවිතා කළ හැකි අන්වයුම් පැලද සිටියද මෙම උපදෙස් සමාන වේ.</p>
<p>→ ආහාර පිළියෙල කරන පුද්ගල පිරිසිදුව හා බාධා විලින් තොරද(එනම් උපකරණ හෝ ආහාර ද්‍රව්‍ය බිම වැට් නැති බව)?</p>	<p>ආහාර පිළියෙල කරන පුද්ගලවල අනතුරු සිදුවීම වැළැක්වීම සඳහා පිරිසිදු හා ආරක්ෂිත පරිසරයක් තබා ගැනීම වැදගත්ය.</p>
<p>→ ආහාර පිළියෙල කිරීමේ උපකරණ පිරිසිදු?</p> <p>→ මගේ කාර්යයන් සඳහා නිවැරදි උපකරණ හාවිතා කරනවාද?</p>	<p>මෙමගින් ආහාර ආසාදනය වීම වැළැක්වන සඳහ ඔබේ සහ ඔබේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කිරීමයි.</p> <p>අත ලග ඇති කාර්යය සඳහා අදහස් කරන උපකරණ හාවිතා කිරීම වැදගත් ය. උපකරණ ඉහළට මිශ්‍ර තොකරන්න.</p>
<p>→ ආහාර ගබඩා කරන පුද්ගල / උපකරණ පිරිසිදු හා පැහැදිලිව ලේඛල් කර තිබේද?</p>	<p>මෙමගින් ආහාර ආසාදනය වීම වැළැක්වීම සහ ඔබේ සහ ඔබේ අමුත්තන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කරයි.</p> <p>ආහාර සැකසීමේ පුද්ගලයේ කිසිවක් පැහැදිලිව ලේඛල් කර නොමැති නම් වැරදි සිදුවිය හැකි අතර ආහාර පහසුවන් බැක්ටීරියා, වස්තුන් හා රසායනික ද්‍රව්‍ය / විෂ මගින් ආසාදනය කළ හැකිය.</p>
<p>→ කැපුම් පුවරු පිරිසිදු හා සනීපාරක්ෂකද?</p>	<p>කැපුම් පුවරු නිසි ලෙස සේදීම සහ විෂබේජනරණය කිරීම බැක්ටීරියා සහ පුස් වැඩිම වළක්වයි.</p>
<p>→ ආහාර පිළියෙල කරන පුද්ගලවල භායානක රසායනික ද්‍රව්‍ය තිබේද? නිවැරදි detergent සහ සනීපාරක්ෂක හාවිතා කර තිබේද?</p>	<p>මෙමගින් ආහාර හා රසායනික ද්‍රව්‍ය හා විෂ මගින් ආසාදනය වීම වැළැක්වීම සහ ඔබේ සහ ඔබේ අමුත්තන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කරයි.</p>
<p>→ සියලුම ගබඩා උපකරණ නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වේද?</p> <p>→ සියලුම ආහාර ගබඩා පුද්ගල ප්‍රාග්ධන වලින් තොරද?</p>	<p>ගිහකරණ, අධිකිතකරණය, උත්තුසුම් කබචි, bain-maries යනාදිය නිසිකාකාරව ක්‍රියාත්මකවේදැයි නිතර පරික්ෂා කිරීම වැදගත්ය. ඒවා නිසි ලෙස ක්‍රියානොකරන්නේ නම් එමගින් ආහාර නරක් වී සෞඛ්‍යයට තර්පනයක් වනු ඇත.</p> <p>මෙමගින් ආහාර අපවිතු වීම වැළැක්වීම සහ ඔබේ සහ ඔබේ අමුත්තන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කරයි.</p>
<p>→ සියලුම අපද්‍රව්‍යය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදිව හා කාර්යක්ෂමව ගනුදෙනු කරන්නේද?</p>	<p>සනීපාරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම සහ ආසාදනය වැළැක්වීම සඳහා ආහාර අපද්‍රව්‍යය හෝ ආහාර නැවත අපද්‍රව්‍යය නිවැරදිව කළමනාකරණය කළ යුතුය.</p>

හොඳ ආහාර ගබඩා කිරීමේ ක්‍රම

විවිධ ආහාර විශ්‍ය මොනවාදැයි පළමුව සලකා බලන්න:

විනාග වන ආහාර යනු කුමක්ද?

- පහසුවෙන් නරක් වන ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස, සියලුම කිරීම නිෂ්පාදන සහ බිත්තර
- සලාද, සැන්ඩ්විච්, අනුරූපය, පිසු මස් සහ මාලි, පිසු බන්, විස් වැනි කැමට සුදුනම් ආහාර
- මස්, කුකුල් මස්, මාලි සහ මුහුදු ආහාර, කපා නොගත් එළවල් සහ පළතුරු
- ඕනෑම අමු ආහාරයක්

අර්ධ විනාග වන ආහාර යනු කුමක්ද?

- අප්පාපල්, ඇපල්, දොඩිම්, පාන්

සැකසු ආහාර යනු කුමක්ද?

- හැම්, smoked fish , සොයේපස්, අව්වාරු වැනි විනාකිරී හෝ තෙල්වල හෝ ලුණු දැමු හෝ පැසුණු හෝ සංරක්ෂණය කර ඇති ආහාර.

පැක්ස්පයක් හෝ ටින් එකක් විවෘත කර නොමැති නම් ගබඩා කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයාගේ මාර්ගෝපදේශ අනුග මනය කරන්න. පැක්ස්පය හෝ ටින් එක විවෘත කර ඇත්තාම්, මෙට් ආයතනයේ මාර්ගෝපදේශ හෝ S.O.P අනුගමනය කරන්න

(සාමාන්‍යයෙන් ර්සායනික ආසාදනය වීමේ අවභානමක් ඇති බැවින් විවෘත කළ ටින් / කැන් ගිතකරණය තුළ ගබඩා නොකළ යුතුය. විවෘත කළ ටින් / කැන්වල අඩංගු දේ ගිතකරණයට දැමීමට පෙර සුදුසු හාර්තනයක තබන්න.)

සකස් කළ ආහාර / අමුදුව්‍ය මොනවාද?

- කපන ලද එළවල්, පළතුරු, marinated meat (පදමිකළ මස්), ලුණු දැමු මාලි, තැල සුදුසුණු හෝ ඉගරු, කුඩාඩු, මේස ලුණු, ගම්මිරස් කුඩා ආදිය.

වියලි ආහාර යනු කුමක්ද?

- පිටි, සිනි, පැස්ටා, සහල්

ශීන කළ ආහාර මොනවාද?

- නැවුම් හෝ සැකසු හා ගින කළ ආහාර, උදාහරණයක් ලෙස ගින කළ එළවල්, French Fries

විශේෂිත ගබඩා පිළිවෙන්

වියලි ආහාර

වියලි ආහාර වියලි අල්මාරියක ගබඩා කරන්න. තෙතමනය මගින් ආහාරයට හානි කරයි - එමගින් සිනි එකට අඳු යයි. ඔබ ලගේ මේලින් ගත් අලුත් ආහාර පැක්ටිටු නොව, දැනටමත් අල්මාරියේ ඇති ටින් කළ ආහාර, පැස්ටා හෝ සහල් නිතරම හාවතා කරන්න මෙමගින් අල්මාරියේ ඇතුළත යල් පැන ගිය ආහාර එක්ස්ප්‍රෝස් කිරීම නතර වේ!

අද්ධ වශයෙන් විනාශ වන ආහාර

මෙම ආහාර ගිතකරුණය තුළ තැබීමට අවශ්‍ය නොවේ. මේ අතරට පාන් ඇතුළත් වේ. අපි බොහෝ විට පාන් බඳුනක ගබඩා කරන අතර අපට බොහෝ එළවුල් සහ පළතුරු විශ්‍රේෂණ හෝ රාක්ෂණයක ගබඩා කළ හැකිය.

දිරාපන් වන ආහාර සහ සකස් කළ ආහාර

මෙම ආහාර ගිතකරුණය තුළ තබා ගත යුතුය

අමු ආහාර පහළ රාක්ෂණවල තැබිය යුතු බව මතක තබා ගන්න; පිසින ලද ආහාර ඉහළ රාක්ෂණවල තැබිය යුතුය.

ගින කළ ආහාර

මෙවා ගිතකරුණය තුළ -18 ° C තබා ගත යුතුය .

සියලුම ගින කළ ආහාර ආරක්ෂිතව අයිස් ඉවත්කර දියකර හැරිය යුතුය.

ගින කළ ආහාර කිසි විටකත් හැවත ගින නොකරන්න.

ආහාර ගබඩා කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ යෝජනා කිහිපයක් මෙන්න:

ආහාර ද්‍රව්‍යය	පහසුවෙන් තරක් වනවාද තද්දේද	බහාලුම්	ගබඩා කරන්නේ කෙසේද	ල්‍යෝත්වය
අමු තුකුල් මස්	0	පියන සහිත බහාලුම	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
marinated තුකුල් මස්	0	පියන සහිත බහාලුම	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
cornflakes පෙට්ටියක්	X	පෙට්ටිය	ගබඩා කාමරය	---
විවෘත නොකළ cornflakes පෙට්ටියක්	0	නැවත වැසිය හැකි/පෙට්ටිය	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
හැමි	0	පියන සහිත බහාලුම	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
වොකලට් මූස්	0	ආවර්ණය කළ බහාලුම	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
ටින් කළ හතු	X	ටින්	ගබඩා කාමරය	---
පිළිගැන්වීම සඳහා සඳහා පිළු බත්	0	ඉවුම් පිහුම් බහාලුම්වල	පිසිමේ රස්නයෙන්	අංගක 60 ට වැඩි
අල සලාදය	0	පියන සහිත බහාලුම	ගිතකරුණයක	අංගක 5 ට අඩු
බිත්තර	0	පෙට්ටි හෝ බිත්තර රාක්ෂය	සිසිල් කාමරය හෝ ගිතකරුණයක	අංගක 45 හෝ ඊට අඩු
විස්කට් ටින්	X	ටින්	ගබඩා කාමරය	---

විවිධ ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නේ කෙසේද?

ආහාර බෙදා හැරීම

➤ උෂ්ණත්වය ලබාදීම

ගිත කළ භාණ්ඩ: 0 - 5 °C, 8 °C දක්වා ඔරෝත්තු දේ

ගිත කළ Wdහාර: - 18 °C

➤ සැපයුම් පිළිගැනීමේ පුද්ගල ආපද්‍රවය හා පළිබේද ගහනය පිළිබඳ අවබ්‍රාහම් වලින් පිරිසිදුව සහ නිදහස්ව තබා ගත යුතුය.

➤ භාර්දී මිනින්තු 15 ක් ඇතුළත සුදුසු ගබඩාවක තැබීම

නැවුම් බව, නොද වර්ණය, නොද සුවඳ, ආපවිතු වීම (කාන්ද වීම, අපිරිසිදුකම, පස, වැලි, භානිය), ආසාදනය (පළිබේදකයන්) සහ උෂ්ණත්වය

සාමාන්‍ය ගබඩා කාමර අවශ්‍යතා:

අවශ්‍යතාවය	හේතුව
විම සිට සේ.ම්. 15 ක් සහ බිත්ති වලින් 5 - 7.5 සේ.ම්.	දුවේලි, තෙනමනය හා පළිබේදකයන්ගේ ආසාදනය වීම වැළැක්වීම.
විදින හිස් වලින් 45 සේ.ම්.	ජලයන් ආසාදනය වීම වැළැක්වීම.
අනාරක්ෂිත ජලය හෝ මොපවහන මාර්ග යටතේ ගබඩා තොකරුන්න.	අපවහන ජලය ආපවිතු වීම වැළැක්වීම.
ගබඩා කාමර, සිසිලන, ගිනකරණය පිළිවෙළට, සංවිධානාන්මකව හා පිරිසිදුව තබා ගන්න.	ආසාදනය වැළැක්වීම සඳහා.
සිරුල කාමරවල බොරවල් විවෘතව නිඩිය යුත්තේ කෙටි කායක් සඳහා පමණ.	සිනිහවනය, පළිබේදකයන් (මැස්සන්) සහ මිනිසුන්ගේ ආසාදනය වීම වැළැක්වීම.

ගිතකරුනා අවශ්‍යතා:

අවශ්‍යතාවය	හේතුව
සේල්සියස් අංශක 2 - 3 ක් පවත්වා ගන්න.	රෝගී බැක්ටීරියා වලින් ආසාදනය වීම වැළැක්වීම.
උෂ්ණත්වමානය නිවැරදි හා ක්‍රියාකාරී බවට වග බලා ගන්න.	නිවැරදි උෂ්ණත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා බැක්ටීරියා ව්‍යුහය වීම වැළැක්වයි.
මිනෑවට වඩා ගිනකරණයේ භාණ්ඩ ආසුරුණම් තොකරුන්න. ආහාර ද්‍රව්‍ය සංවේදීව ගබඩා කිරීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩක් තබන්න.	මෙමගින් වෙනත් ආහාර ආපවිතු වීම වැළැක්වයි. මෙමගින් අමු ආහාර මිසු ආහාර වලින් ඇත් කරයි.
හැකි නම්, අමු ආහාර සඳහා එක් ගිනකරණයක් ද, පිසු / සකස් කළ ආහාර සඳහා එකක් ද තබා ගන්න.	ආසාදනයක් තොමැති බව සහතික කිරීම.

ගිතකරණයක් තුළ ආහාර දුව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා වන පොදු නීති:

බොහෝ වාණිජ මූල්‍යතැන්ගෙයි අමු ආහාර සහ පිසින ලද හෝ සකස් කළ ආහාර සඳහා වෙනම ගිතකරණයක් ඇත. සමහර විට අමු මස්, කුකුල් මස් සහ මුහුදු ආහාර සඳහා ගිතකරණයක් තිබෙන්නට පූලුවන. මෙය ආයතනයේ විගාලන්වය මෙන්ම විගාල උපකරණ සඳහා වන අයවාය මත රුදු පවතී.

කෙසේ වෙතත්, සංය්ථාපිතය කුඩා වන අතර එක් ගිතකරණයක් පමණක් තිබේ නම්, ආහාර ආසාදනය වීම වැළැක්වීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු සර්ල නීති කිහිපයක් තිබේ.

- FIFO ආදේශ කරන්න - නව කොටස් පැරණි කොටස් පිටුපස නොතැබිය යුතුය.
- භාවිතයේ දිනයන් පිළිබඳව විමසිල්ලන් සිටින්න, සියලු අයිතිම නිවැරදිව ලේඛල් කළ යුතුය.
- අමු මස්, කුකුල් මස්, මාලි නොදින් මුදා තබා පහළ රාක්කයේ තබා ගත යුතුය. මෙමගින් ඒවායේ තොතමනය මින් වෙනත් ආහාර අපවිතු වෙමෙන් වළක්වයි.
- කිරීම්පාදන, කල් තබා ගැනීම සහ අවවාරු වැනි ආහාරයට සුදුසු ආහාර සහ සැකසු ආහාර දුව්‍ය ඉහළ සහ මැද රාක්කවල තබා ගත යුතුය.
- සලුද, අනුරුපස, සැන්ඩ්විච්, කේක් වැනි සකස් කළ ආහාර අමු ආහාර දුව්‍ය වලින් අභ්‍යන්තර තබා ගත යුතුය, එබැවින් භාකි නම් ඉහළ රාක්කය වඩාත් සුදුසුය.
- බිත්තර ඉහළ රාක්කයේ තබා ගැනීමේ හෝ දොරේ අඩි බිත්තර රුදුවනයේ තබා ගත භැක.
- පලනුරු හෝ එළවල් සඳහා බලනක් හෝ ලාව්‍යවක් තිබේ නම්, පලනුරු හෝ එළවල් ලාව්‍යවේ තබන්න පලනුරු සහ එළවල් එකට ගබඩා නොකරන්න. මෙම භාණ්ඩ මුදා තැබූ බැංශ්වල තිබිය යුතුය.

විවිධ ආහාර දුව්‍ය ගබඩා කිරීමේදී පහත සඳහන් නීති තේරුම් ගන්න:

- ආහාර නරක් වීම භා සෞඛ්‍යයට ත්‍රේපනයක් වීම වැළැක්වීම සඳහා අලුත් ආහාර දුව්‍ය වහාම ගබඩා කළ යුතුය.
- පවතින සියලුම අවිරිසිදු දුව්‍ය භා සුන්ඩුන් ඉවත් කරන්න, ගිතකරණයට පෙර නැවුම් පලනුරු භා එළවල් නොදින් දේශීම සහ වියලීම. මෙය පළුබැංධ සහ නරක් වීම වළක්වයි.
- සියලුම එළවල් සහ පලනුරු පිරිසිදු, පානිය ජ්ලයේ නොදින් සේදුන්න්න.
- කිරීම භාණ්ඩ ලැබුණු වහාම හෝ භාවිතයෙන් පසු ගිතකරණයට දුමන්න.
- සෞඛ්‍යයට අනිතකර තත්ත්වයන් වළක්වා ගැනීම සඳහා කල් ඉකත්වූ ආහාර දුව්‍ය භා භානියට පත් වින් / පැකටි භාවිතයට පෙර වහාම බැහැර කළ යුතුය. එම දුව්‍ය අමුන්තනන්ට පිළිගැනීමේ සඳහා තවදුරටත් ආරක්ෂිත නොවේ. ඔබේ හෝවලය විසින් මුදු ගැනීම ආහාර දුව්‍ය පිළිබඳ නිර්තනතරයෙන් යවත්කාලීන වන වාස්තාවක් පවත්වාගත යුතු අතර එසේ නොමැතිනම් ආසාදනය භා විෂ වීමේ අවබුහමක් ඇත.
- ආහාර අපවිතු වීම වැළැක්වීම සඳහා ආහාර ගබඩා කරන ස්ථාන හෝ ආහාර ගබඩා කාමර පිරිසිදුව තබා ගත යුතු අතර පිරිසිදු කිරීමේ කාලසිභානක් තිබෙමෙන් සහ ඔබේ පරිසරය පිළිබඳව දුනුවත් වීමෙන් (පළුබැංධකයෙන් හෝ භානියට පත් උපකරණ පිළිබඳව විමසිල්ලන් සිටිම) සාක්ෂාත් කරගත භැකිය.
- අමු මස් නිසි ලෙස කොටස් කර ඔතා තැබීමෙන් පසුව වෙන වෙනම ගබඩා කළ යුතුය.
- ඔබේ වැඩකරන තැන නොව විශේෂීත බෙසමක මස් සේදුන්න්න.
- මස් හෝ මාලි ගබඩා කර තැබූ ගබඩා බහාලුමක් තැවත භාවිත භාවිත නොකරන්න. මස් සහ මාලි වැනි අමු ආහාර සඳහා ඉවත දැමීය භාකි ගබඩා බහාලුම් භාවිත කරන්න.
- උතුසුම් ආහාර ගිතකරණය තුළ ගබඩා නොකරන්න, මෙමගින් ඒකාකාරව සිසිල් නොවන අතර රෝගාබාධ ඇති විය භැක.
- කාමර සුදුනම් ආහාර සහ පිසු ආහාර අවටතාය කරන්න, නැතිනම් සුදුසු ගබඩා බහාලුම්වල ගබඩා කරන්න.
- කාමර උෂ්ණත්වය මත කිසි විටෙකත් ආහාර වල අයිස් ඉවත් නොකරන්න. ගිතකරණය තුළ ආහාර වල ඇයිස් ඉවත් කරන්න.

- අමු ආහාර පැය 2 කට වඩා වැඩි කාලයක් කාමර උපේන්ත්වයේ තබන්න එපා, විශේෂයෙන් මස් හා මාලි. ආහාර ගිත කළද, උපේන්ත්වය 40 F සිට 1400 F අතර වන විට බැක්ටීරියා වෙශයෙන් විශේෂය විමත පවත් ගති.
- බැක්ටීරියා විශේෂය මහ්දාගාමී කිරීම සඳහා ඔබේ අමු ආහාර 4°C යටතේ තබා ගත්තා.
- ආසාදාය වැළැක්වීම සඳහා ආහාර දුව්‍ය සැම විවෘත නිවැරදිව ලේඛල් කළ යුතුය. ලේඛල් කිරීම මගින් ඔබට හෝ ඔබේ සුපවේදියාට ඉක්මනින් හා කාර්යක්ෂමව ආහාර දුව්‍ය හෝ අමුදුව්‍ය සොයා ගැනීමට උපකාරී වේ.
- සැම විවෘත කොට කාලයක් සඳහා ගිතකරණයේ තබා ඇති ආහාරයට සුඛනම් ආහාර සඳහා දිනය / වේලාව / නම සුපවේදියාගේ ලියන්න.
- ගිතකරණයට දැමීමට සුඛනම් වන (seasoned or marinated) අමු ආහාර සඳහා දිනය / වේලාව / සුපවේදියාගේ නම සැම විවෘත ලියන්න.
- ඔබ නව අයිතමයක් ව්‍යාත කර නිෂ්පාදනයේ කොටසක් පමණක් හාවතා කරන්නේ නම්, සැම විවෘත අඩු හාන්ඩිය ව්‍යාත කළ සුපවේදියාගේ නම, වේලාව සහ දිනය ලියන්න (සහ විය නිවැරදි ගබඩා කරන ස්ථානය තබන්න).
- ගිතකරණයට දැමීමට පෙර ආහාර දුව්‍ය හෝ පිශු ආහාර ලෙස නිසි ලෙස කොටස් වූවට වෙන් කළ යුතුය. ගිත කිරීමෙන් පසු එවා නැවත අයිස් ඉවත් කරන වට සහ හැවත රත් කළ වට එවා කුම්වත්ව නැවත රත් කළ හැකිය.
- බුග සඳහා ආහාර පිළියෙළ කිරීමේදී පැය 24 ක කාලයක් තුළ ආහාර හාවතා කරන්න (සමහර නිෂ්පාදන වැඩි කාලයක් රුවා තබා ගෙ තැකිය - උදාහරණයක් ලෙස සුජ්, sticks සහ සේස්).
- අන්වැසුම් හාවතා කරන්නේ නම් අන්වැසුම් ඉතා උසස් තන්ත්වයේ නිඩිය යුතුය - ඔවුන් හාවතා කරන අන්වැසුම් කුමන සනායේ එවාද යන්න ඔබේ ආයතනය සමග පරික්ෂා කරන්න. කැමට සුඛනම් ආහාර ස්පර්ශ කරන වට අන්වැසුම් පිරිසිදු අතකට පමණක් පැපැදු ගත්තා. අමු ආහාර හෝ රේඛි සේදන උපකරණ හැසිරවීමේදී අන්වැසුම් පළදින්න එපා.

FIFO සහ තොග තුමනා කාලසටහන්

මුළුන් හාවතා කළ යුත්තේ කුමන වින් හෝ පැකටි දැයි දැන ගැනීමට හාවතා කරන දිනයන් පරික්ෂා කරන්න. කොටස් තුමනා කාලසටහනක් / පද්ධතියක් පවත්වා ගත්තා.

පැරණි හා නව ආහාර දුව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ඔබේ ආයතනය ගත්තා ක්‍රිය පටිපාටිය කොටස් තුමනාය විස්තර කරයි. තොග තුමනා ලැයිස්තුවක් / ක්‍රියාපටිපාටියක් මගින් ආහාර දුව්‍ය එවායේ හාවතියට අනුව සහ / හෝ ආහාර දුව්‍යයක් මුළු ගෙන් වට එවා ගබඩා කරන්නේ කොයේදැයි ඔබට කියනු ඇත. මෙය වැදුගත් වන්නේ ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිතින් සහ පාරෙන්ගිකයින්ගේ සොබනය හා ආරක්ෂාව පවත්වා ගෙන යාමට උපකාර වන බැවිනි.

කොටස් තුමනායෙහි එක් අංගයක් වන්නේ FIFO = First in First Out පද්ධතියයි. ආහාර හාස්ථිය වැළැක්වීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා පැරණි වින් සහ පැකටි පිටුපස නව වින් හෝ ආහාර පැකටි ගබඩා කර ඇත.

"රත්ක ආයු කාලය" යන්නේන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?
උක්ක ආයු කාලය යනු සියලුම ආහාර නිෂ්පාදනවල "හොඳම පෙර දිනය" හෝ "කළු ඉකුත් වීමේ දිනය" යන්නයි. ආහාර නිෂ්පාදනවල ලේඛලවල ඔබට මෙම දිනයන් දැකිය හැකිය.

උක්ක ආයු කාලය යනු නරක් වීමට පෙර නැවුම් ආහාර දුව්‍යයක් කොපමනා කාලයක් ගබඩා කර තැකිය හැකිද යන්නයි. නිදුසුනක් වගයෙන්, තිර ආහාර දුව්‍ය ඉතා කොටි ආයු කාලයක් ඇත.

සියලුම ආහාර නිෂ්පාදනවල ආයු කාලයක් තිබේද?
මෙ.

වෙනත් ගබඩා කම**BLAST CHILLER**

Blast freezers සමඟ විට shock freezers ලෙස හැඳුන්වේ. මෙම වර්ගයේ ශිනකරණය ගබඩා කිරීමේ අදහස නම් (සාමාන්‍යයෙන්) ආහාර වල හෝ නැවුම් නිෂ්පාදනවල උෂ්ණත්වය ඉතා වේගයෙන් පහත හෙලිමයි.

ශින කළ ආහාර ක්‍රේමාන්තයේ දී අයිස් කිම්, පෙර සූදානම් කළ ආහාර සහ එළවුල හෝ මාලි වැනි දී ගබඩා කිරීම සඳහා ඒවා බහුලව භාවිතා වේ. බොහෝ වෙළඳ මුළුනැන්ගේ freezers ගබඩා කිරීමේ ඒකක ද භාවිතා කරයි.

Blast Freezer භාවිතා කරන්නේ ඇයදී?

- ආහාර ශිනකළ විට (හෝ වෙනත් දෙයක්) ඇතුළත ජලය අයිස් බවට වේ. කැටි කිරීමේ ක්‍රියාවලියට වැඩි කාලයක් ගත වන තරමට අයිස් කැටි විශාල වේ. විශාල ලෙස අයිස් කැටි ගැසීම මගින් ආහාර දුව්‍යයේ සෙසල විලට භාති සිදු වන අතර සෙසල පුපුරා යම වැනි සංයිද්ධී ඇති කරයි. වේගයෙන් කැටි කිරීමේ දී අයිස් කැටි ඉතා කුඩා වන අතර එමගින් අඩු භාතියක් සිදු වන අතර ආහාර උසක් තත්ත්වයේ ආරක්ෂා වේ.

- ▶ දිගු කාලීන ගබඩා කිරීම: ආහාර "Blast Freeze" පසු එය දිගු කාලීන ගබඩා කිරීම සඳහා සාමාන්‍ය ගිනිකරණයකට ගෙන යා හැකිය.
- ▶ ආහාරවල ගුණාත්මකතාවය හා රසය ආරක්ෂා වේ: Blast Freeze කිරීම බැක්ටීරියා වර්ධනය මත්දැනුම් කරයි. ආහාර සුරක්ෂිතව හසුරුවා පසුව සකස් කළ විගය ගිනිකරණය තුළට දුමනු ලබුවහොත් නරක් වීමේ අවදුනම බෙහෙවින් අපු වේ.

Blast Freeze කරන්නේ කෙසේද?

Blast freezers බොහෝමයක් තුළ blower fans නාවිතා කරන අතර එමගින් ගිනිකරණයෙහි අන්තර්ගතය හරහා සිනාල වාතය වේගයෙන් සියලු කිරීම සඳහා උපකාර කරයි. අනෙක් අයට සරලසුම ඇතුළත වෙනත් ආකාරවලින් වැඩ කළ හැකිය. ආහාර ස්ථානගත කිරීම සඳහා එහා මෙහා කළ හැකි තැටෑ වලින් ඒවා සමඟ්වන විය හැකිය අතර බොහෝ විට ගිනි කිරීම සඳහා විවිධ මැදිරි ඇතුළත් වේ.

සාමාන්‍ය ගිනිකරණයකට සාමාන්‍යයෙන් කාමර උෂ්ණත්වයේ දී ආහාර හැකිරිවය හැකි අතර ගිනිකරණයෙහි අධික ලෙස බාරිතාව පටවා නොමැති නම් උනුසුම් වේ. ගිනිකරණය තුළ උනුසුම් ආහාර විශාල ප්‍රමාණයක් තැබීම මගින්, එහි උෂ්ණත්වය ඉහළ යනු ඇති අතර එය එහි සිසිලන බාරිතාවට අනින්කර ලෙස බලපායි.

වැකුම් අයුරුම්

වැකුම් අයුරුම් යනු මුදා තැබීමට පෙර පැකේප්‍රයෙන් වානය ඉවත් කරන අයුරුම්කරු කුමයකි. මෙම කුමයට (අතින් හෝ ස්වයංක්‍රීයව) ජ්ලාස්ටික් පැකේප්‍රයක් (film package) තුළ අයිතම තැබීම, අයතුනත සිට වානය ඉවත් කිරීම සහ පැකේප්‍රය මුදා තැබීම ඇතුළත් වේ. film package සමඟ විට අන්තර්ගතයට හොඳින් ගැලපෙන පරිදි නාවිතා කරයි. වැකුම් අයුරුම්වල අනිපාය වන්නේ සාමාන්‍යයෙන් ආහාරවල ආයු කාලය දිර්ස කිරීම සඳහා බහාලුමෙන් ඔක්සිජන් ඉවත් කිරීම සහ නමන්තිලි පැකේප් අකෘති සමග අන්තර්ගතයේ හා පැකේප්දයේ පරිමාව අඩු කිරීමයි.

වැකුම් අයුරුම් නාවිතා කරන්නේ ඇයි?

- ▶ ආහාර සංරක්ෂණය සහ මුදල් ඉතිරි කිරීම: වැකුම් අයුරුම් වල ගබඩා කිරීමට සැකසු , පිසින ලද හෝ අමු ආහාර ව්‍යුත් ඒවායේ ආයු කාලය දිර්ස කරයි. ඔබට විවධ වර්ගයේ ආහාර වැකුම් අයුරුම් වල අයිතිය නැකි අතර ආහාර ඕනෑම තැබාගත හැකිය.
- ▶ වශ්‍ය කාලයක් ආහාර කළ තබා ගැනීමට හැකිවීම මගින් අඩු ආහාර නරක් වීමක් සහ අඩු ආහාර නාස්තියක් සිදුවන අතර එමගින් පිරිවැය අඩු කර ගත හැකිය.
- ▶ ඉතිරිවන ආහාර කළේතබා ගැනීම: වැකුම් අයුරුම් තැබීම මගින් ඉතුරුවන ඕනෑම ආහාරයක් ආරක්ෂා කිරීමට උපකාරී වන අතර ආහාර නාස්තිය අවම කිරීමෙන් පිරිවැය අඩු කරයි.
- ▶ අපවිත වීමෙන් ආරක්ෂා වීම: වැකුම් අයුරුම් තැබීම මගින් ආහාර වලට ආරක්ෂිත ආවරණයක් එක් කරයි. බැක්ටීරියා, දිලිර සහ ප්‍රස් විෂ් පැම්තාක් හොට, ඕනෑම තැබාගතයෙන් පිළිස්සීමෙන් ද නානි වේ .
- ▶ නරක්වීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම: වැකුම් අයුරුම් තැබීම මගින් වානය (මක්සිජන්) ඉවත් වන අතර වර්තුය, රසය සහ රසය යන සියල්ලම හොඳින් ආරක්ෂා වේ.
- ▶ කළේතබා ගන්නා ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය හොට්: නැවුම් නිෂ්පාදන සැකසීමකින් හොට් වැකුම් අයුරුමක තැබිය හැකිය. ඒවා හොඳින් පිරිසිද කර වියලා ගත යුතුය.
- ▶ Marinated හෝ seasoned කළ ආහාර පවා වැකුම් අයුරුම්කරු කළ හැකි අතර රසයන් මුදා තැබීමෙන් marinade හෝ කුල්බුවේ රස ආහාර ද්‍රව්‍යයට හොඳින් එකතු වේ.

ශේහරණය පිළිස්සීම යනු කෙත්ද?

කැරේ කිරීමේ ක්රමයාවලියේදී ආහාර නිසි ලෙස මුද්‍රාග තබා නොමැති විට සිදු වන්නේ මෙයයි. ආහාරවල ව්‍යුතාය හා වයනය වෙනස් වන අතර පිසින විට ආහාරයේ ර්සය හා වයනය කෙරෙනි එය බලපානු ඇත.

Freezer burn on minced beef

Freezer burn on chicken breast

ඔබ වැකුම් ඇසුරුම් කරන්නේ කෙසේදී?

වාණිජ වෙළඳපාලේ විවිධ වර්ගයේ යන්තු තිබේ. ඔබ සතුව ආයතනයක් තිබේ නම්, එය භාවිතා කරන ආකාරය ඉගෙන ගැනීමට වග බලා ගන්න.

වැකුම් ඇසුරුම් යන්තු සඳහා තාපය හා සිදුරුවලට ඔරෝත්තු දෙන වැකුම් ඇසුරුම් බැඟ් අවශ්‍ය වේ. මෙම බැඟ් ඔබේ ආයතනය විසින් මිලදී ගෙ යුතුය.

පොදු යන්තුයක් වන්නේ බාහිර මුදා තැබීම හෝ තනි හෝ ද්වීන්ව කුරීර මුදා තැබීමයි. ආහාර අමුදව්‍යය හෝ ආහාර මල්ලේ තබා රික්තක සහ මුදා තැබීමේ ස්ථානයේ (බාහිර මුදා තැබීමේ) හෝ යන්තුයේම (තනි හා ද්වීන්ව කුරීර යන්තු) තබා ඇත. මුළුන්ම බැඟයේ ඇතුළත සිට වාතය ඉවත් කර පසුව බැඟය තාප මුදා තබනු ලැබේ.

සටහන: යන්තු භාවිතා කරන විට මතක තබා ගන්න, ඔබම දැනුවත් කරන්න. ඔබට හැකි විට අන්පොත කියවා එය භාවිතා කරන ආකාරය පළමුව ඔබට පෙන්වනු ඇත.

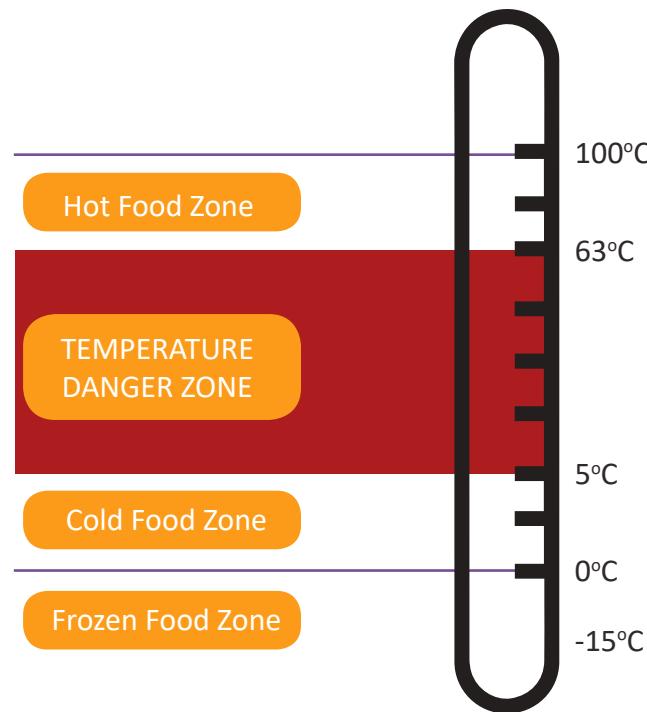
උෂ්ණත්වය පාලනය

ਆහාර පරිහරණය කරන්නේකු ලෙස උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීමේ වැදගත්කම ඔබ තේරේම් ගත යුතුය. උෂ්ණත්වය ගැනීම හා නඩත්තු කරන්නේ කෙසේද සහ ආහාරවල උෂ්ණත්වය පරික්ෂා කරන්නේ කවුද යන්න ඔබට ආරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය කිසුලතා වේ.

පහත රේප සටහන බලන්න.

ਆහාර “අවුදානම් කළාපයේ” වැඩි කාලයක් රැස් සිරින විට ආහාර පරෙහෝප්‍රයට නුසුදු වේ.

සෙල්ඩියස් අංශක 5 ත් 60 ත් අතර උෂ්ණත්ව පරාසයක ආහාර විෂ බැක්ටීරියා ව්‍යාහා හොඳින් වර්ධනය වේ. මෙය අනුතුරුදායක කළාපයයි. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ආහාර විෂවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා අප විනාශ වන ආහාර ඉතා සින්ල හෝ ඉතා උණුසුම් ලෙස තබා ගත යුතු බවයි

ඔබ ආහාර උපේන්ත්වය ගැනීම / පරික්ෂා කරන්නේ කෙසේද?

ගිතකරුනා සහ ගිතකරුනාය තුළ ඉදිකර ඇති උපේන්ත්වමාන ඇති අතර ඔබට උපේන්ත්වය පරික්ෂා කළ හැකි තිරයක් ඇත. ආහාරවල අභ්‍යන්තර උපේන්ත්වය පරික්ෂා කිරීම සඳහා ආහාර උපේන්ත්වමානයක් අවශ්‍ය වේ.

	Refrigerator	Freezer	Hot Cupboard	Bain-marie
තිවැරදි උපේන්ත්වය	5 °C ට අඩු	0 °C ට අඩු	60 °C ට වැඩි	(පහත බලන්න)
උපේන්ත්වය පරික්ෂා කරන්නේ / නඩත්තු කරන්නේ කෙසේද	Thermostat (තාප ස්ථිරාය)	Thermostat (තාප ස්ථිරාය)	Thermostat / food thermometer (තාප ස්ථිරාය ආහාර උපේන්ත්වමානය)	Thermostat / food thermometer (තාප ස්ථිරාය ආහාර උපේන්ත්වමානය)
නඩත්තු කිරීම වැදගත් වන්නේ ඇයි?	ආහාර නරක් වීම වැළැක්වීම, ආහාර ර්සය / අනුකූලතාව සහ අපවිතු වීම වැළැක්වීම.			

උපේන්ත්වය පවත්වා ගැනීම:

මෙයින් අදහස් කරන්නේ උනුසුම් හෝ සිසිල් ආහාර පිළියෙළ කරන ලද (හෝ පිසින ලද) උපේන්ත්වය පවත්වා ගත යුතු බවයි. බුග ආහාර සහ වහාම බඩා නොදෙන කිහිම ආහාර සඳහා මෙය වැදගත් වේ (ආහාර සේවය ආරම්භ කිරීමට පෙර සකස් කරන ලද ආහාර).

→ උනුසුම් ආහාර 63 °C හෝ ඊට ඉහළින් උනුසුම්ව තබා ගත යුතුය.

උනුසුම් ආහාර 63 °C ට වඩා අඩු මට්ටමක තබා ගත හැකි නමුත් පැය දෙකක් පමණ වේ.

→ සිසිල් කළ ආහාර 8 °C හෝ ඊට අඩු මට්ටමක තබා ගත යුතුය.

සිසිල් ආහාර පැය 10 ක් පමණ 10 °C දී තබා ගත හැකිය.

පහත වගුවේ දැක්වෙන්නේ සිසිලනය වන උපේන්ත්වය සහ වේලාව සහ (නැවත) උනුසුම් උපේන්ත්වය සහ සකස් කළ ආහාර වේලාවයි:

සිතල බුග - භාර්ත සිසිලනය වන උපේන්ත්වය සහ වේලාව සහ (නැවත) උනුසුම් උපේන්ත්වය සහ සකස් කළ ආහාර වේලාවයි:

සිතල බුග - භාර්ත සිසිලනය වන උපේන්ත්වය සහ ආහාර අයිස් කුඩා දැමීමෙන් 5 °C ට වඩා අඩු මට්ටමක තබා ගන්න.

උනුසුම් බුග - ගිනිදුල් හෝ වාෂ්ප ස්නානය භාවිතයෙන් ආහාර උනුසුම් කිරීමෙන් 63 සිංහ ට වඩා ඉහළින් තබා ගන්න (bain marie).

ආහාර හැසිරවීම

උනුසුම් ආහාර සිසිල් කිරීම

- ▶ උනුසුම් ආහාර සේල්සියස් අංශක 5 ට අඩු සිසිලනය උපේන්ත්ව අවවාහනම් කළාපයෙන් පිටත ආහාර තබා ගැනීමට හැකි ඉක්මනින් විය යුතුය.
- ▶ පැය 2 කට අඩු කාලයක් තුළ 63 °C සිට 10 °C ට අඩු ප්‍රමාණයකට ආහාර සිසිල් කරන්න
- ▶ උපේන්ත්වය 10 °C ට අඩු වූ විට වහාම ගිතකරුනාය කරන්න.
- ▶ කුඩා බහාලම් / නොගැඹුරු තැවේ භාවිත සිසිලන වේගය සඳහා ප්‍රහෘතිම් සපයයි
- ▶ බහාලම් ගැඹුරු අගල් 4 (සේ.ම්. 10) සහ ආහාර ගැඹුරු අගල් 2 (සේ.ම්. 5) වේ.

- උතුසුම් ද්‍රව විශාල ප්‍රමාණයක් තිබෙන විට අයිස් වතුරෝහී කවලම් කරමින් සිසිල් කළ හැකි අතර පසුව ගිතකරනුයක් තුළ සිසිල් කළ හැකිය
- සිසිලන ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණත්වය පරික්ෂා කිරීම සඳහා සෑම විටම උෂ්ණත්වමානයක් නාවතා කරන්න
- කාමර උෂ්ණත්වයේ කිසි විටකත් සිසිල් නොවේ

ගිත කළ ආහාර දියවීම

- වඩාත් හොඳම: 5 °C ට අඩු ගිතකරනුයක් තුළ
- සෑම විටම නිෂ්පාදනය නැවත යාවත්කාලීන කරන්න
- අවම වශයෙන් වඩාත් කැමති - පිරිසිදු, පානය කළ හැකි ජලය යටතේ 21 °C ට අඩු
- මධ්‍යෝග්ධේරී උදුනක (පිසීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් නම් පමණි)
- සාමාන්‍ය උදුනක (පිසීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් නම් පමණි)

ආහාර පිසීම

උතුසුම් රුදවා තබා ගැනීම සඳහා නැවත රත් කරන ලද ආහාර තත්පර 15 ක් සඳහා අවම වශයෙන් 73 °C අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වයක් කරා ප්‍රතිඵලිය යුතුය.

Cooking and Reheating Temperatures for Hazardous Foods

An accurate food thermometer should be used to check the internal temperature of cooked and reheated hazardous foods for at least 15 seconds.

(Hazardous foods are foods that need to be kept hot or cold in order to keep them safe.)

Hazardous Food Item	Cook until internal temperature is	Reheat until internal temperature is
Whole poultry	 82 °C (180 °F)	74 °C (165 °F)
Cut and ground poultry and all parts of ground meats that contain poultry	 74 °C (165 °F)	74 °C (165 °F)
Food mixture containing poultry, egg, meat, fish or another hazardous food	 74 °C (165 F)	74 °C (165 °F)
Pork and pork products	 71 °C (160 °F)	71 °C (160 °F)
Ground meat, other than ground meat containing poultry	 71 °C (160 °F)	71 °C (160 °F)
Fish	 70 °C (158 °F)	70 °C (158 °F)
Other hazardous foods, such as roast beef, lamb or goat	 60 °C (140 °F)	60 °C (140 °F)

ඉතිරි දැක හැසිරවීම සහ නැවත රත් කිරීම

ඉතිරිව ඇති දේ සමග කටයුතු කිරීමේදී ඔබ නිවැරදිව හැසිරවීම සහ නැවත රත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එසේ නැතහොත් බැක්වීරියා ආසාදුනය වීමේ අවදානම මෙන්ම ආහාරයේ රසය, සහ වර්ණය නැතිවීමද අවදානමට ලක් වේ.

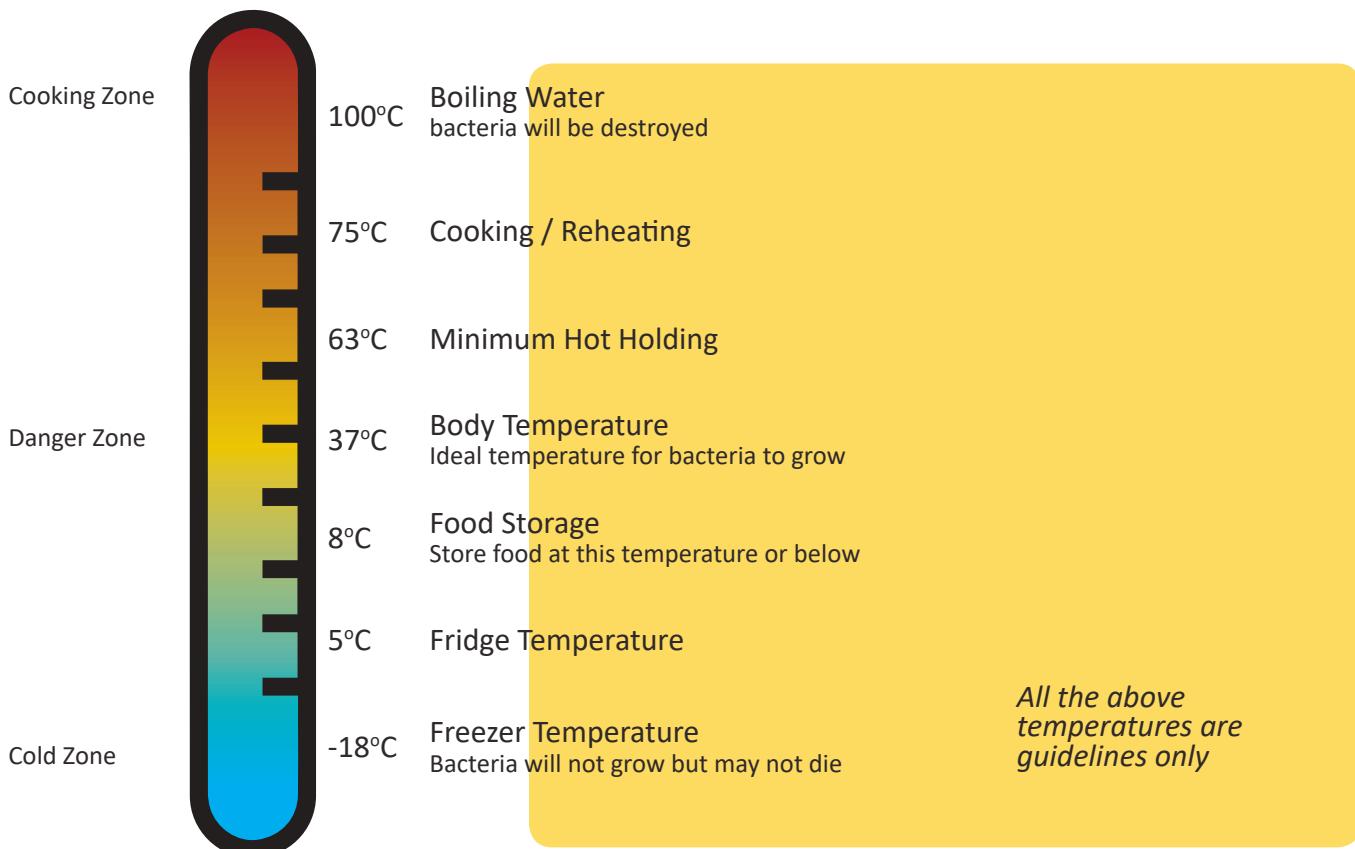
- ඉතිරිව ඇති දැක හැකි ඉක්මනීන් සිසිල් කරන්න (පැය 2 ක් ඇතුළත), ගිනකරනායේ ගබඩා කර දින 3-4 ක් ඇතුළත ආහාරයට ගන්න. විකල්පයක් ලෙස, මාස 3-4ක් සඳහා ඉතිරි දැක කරන්න. මෙම අවස්ථාවෙන් පසුව, ඒවා තවමත් ආහාරයට ගැනීම ආරක්ෂිත යැයි සැලකේ - නමුත් සහ රසය අඩු විය හැකිය.
- දින දෙකක් ඇතුළත ඔබේ ගිනකරනායේ ඉතිරිව ඇති දැක භාවිතා කරන්න.
- ඔබ ගිනකරනායන් ඉතුරු කොටස් ගන්නවා නම්, පැය 24 ක් ඇතුළත කන්න. උනුසුම් වීමට පෙර ඒවා ගිනකරනාය තුළ තබා හෝ ඔබේ මධ්‍යෙක්වේවි උදුනේ ඇති ගිනකරනාය සඳහා භාවිතා කිරීමෙන් ඒවා හොඳුන් මිලුවු බවට වග බලා ගන්න. ගින කළ පසු, ගිනකරනාය කර දින 3-4 ක් තුළ ආහාරයට ගන්න.
- සාස්පාත්, මධ්‍යෙක්වේවි හෝ උදුන භාවිතයෙන් අර්ධ වශයෙන් විසුරුවා හරින දෙ ඉතිරි දැක නැවත රත් කිරීම ආරක්ෂිතයි. කෙසේ වෙතත්, ආහාර සම්පූර්ණයෙන්ම දියවී හොරියහොත් නැවත රත් කිරීම වැඩි කාලයක් ගතවනු ඇත.
- නළය පුරා උනුසුම් වන තෙක් ආහාර නැවත රත් කරන්න. ඉතිරි දැක නැවත රත් කරන විට, මිනින්තු 2 ක් සඳහා ආහාර උෂ්ණත්වමානයකින් මතින ලද පරිදි ඒවා අවම වශයෙන් 74°C දක්වා ලැබා වීමට වග බලා ගන්න.
- සේස්, සුජ් සහ ග්‍රේට් රෝල් කර නෙශ්චත කරන්න.
- නැවත රත් කිරීමට ඉතිරි කොටස් ආවරණය කරන්න. මෙය තෙතමනය රඳවා තබා ගන්නා අතර ආහාර සියල්ලම රත් වන බව සහතික කරයි.
- ඔබ මධ්‍යෙක්වේවි උදුනක් භාවිතා කරන්නේ නම්, ආහාර ඒකාකාරව රත් තොවන බව මතක තබා ගන්න, එම නිසා ආහාර පිසිමේ වේලාවෙන් අඩක් අවසන්වන විට ඉවතට ගෙන එය කළවම් කරන්න. ආවරණය කරන ලද මධ්‍යෙක්වේවි ආරක්ෂිත විදුරුවක හෝ පිගෙන් මැටි පිගානක ආහාර උදුන සකසා අවශ්‍ය නම් දියර ස්වල්පයක් එක් කරන්න. ආවරණය මධ්‍යෙක්වේවි ආරක්ෂිත බවට වග බලා ගන්න සහ වාශ්ප පිටතට හොයන බවට වශබා ගන්න. මෙහි ඇතිවන තෙතමනය තාපය භානිකර බැක්වීරියා විනාශ කිරීමට උපකාරී වන අතර ඒකාකාරව ආහාර පිසිමට උපකාර කරනු ඇත. එසේම, මධ්‍යෙක්වේවි උදුනේ සිනාල බේඛින (cold spots) ඇති බැවින්, ආහාර උෂ්ණත්වමානයක් සමග ස්ථාන කිහිපයක ආහාරවල උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කර ආහාර උෂ්ණත්වමානයක් සමග ආහාරයේ අභ්‍යන්තර උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කිරීමට පෙර විවේක කාලයක් බව දෙන්න. පාන්, කුඩා එළවා සහ පලතුරු වැනි ආහාර වලට වඩා කළකම් මස් හෝ නරක් මස් රෝස්ට්‍රි වැනි ආහාරවල ආහාර පිසිමට වැඩි කාලයක් ගනී.
- ඉතුරුවූ ආහාර එක් වර්කට වඩා නැවත රත් තොකරන්න. ඔබට විශාල සුජ් බඳුනක් තිබේ නම්, ඔබට අවශ්‍ය දේ පිටතට ගෙන කුඩා පැන් එකක නැවත රත් කිරීම වඩා හොඳය.

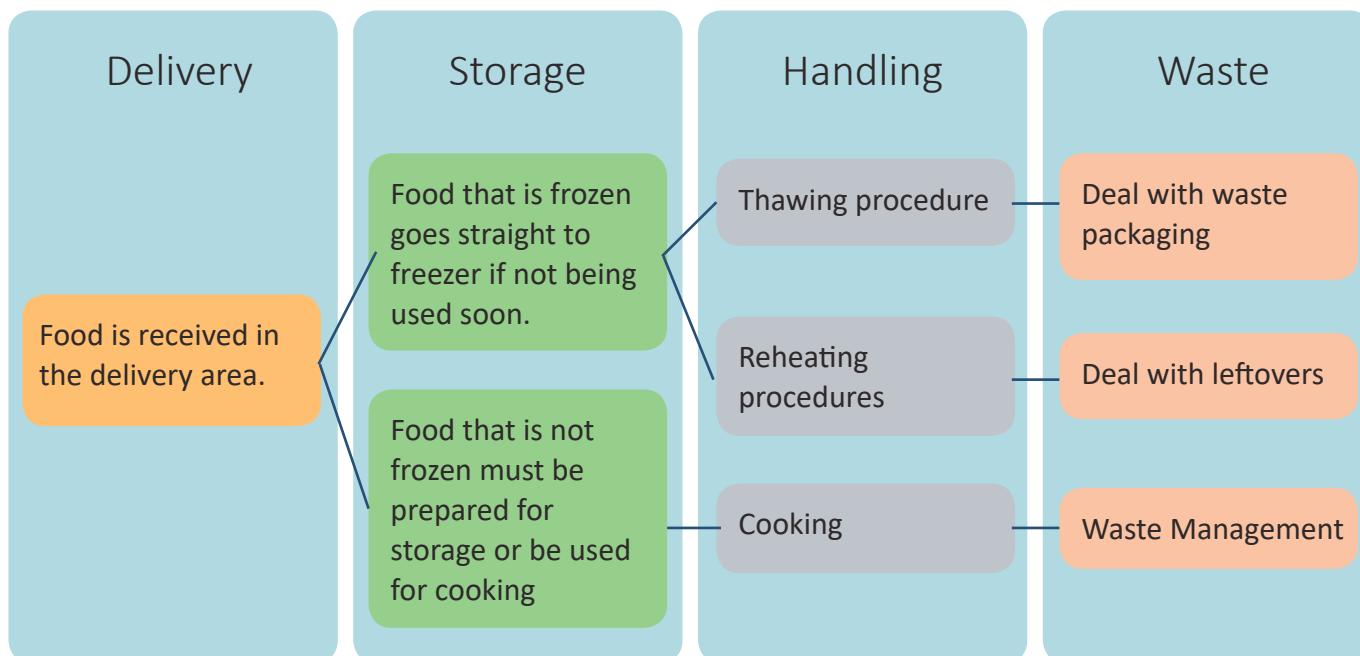
කේමට සූදානම් ආහාර සහ සිංහල් ආහාර ආරක්ෂා කිරීම

- සලද, පියින ලද කුකළු මස් / පොකිරිස්සන් / අර්තාපල් / බුනා සැහැඩිවි වැනි පිසිමකින් තොරව සපයනු ලබන ආහාර සිතල නිෂ්පාදන වලින් සැදිය යුතුය.
- ආහාරයට සූදානම් කළ ආහාර සෑම විටම අපවිතු විමෙන් ආරක්ෂා කරන්න. ආහාර අනුහත කිරීමට සූදානම් කළ ආහාර ක්ෂේරුවේ විද්‍යාත්මක උපද්‍රව තුරන් කිරීම සඳහා 'රත්කිරීමේ' පියවරක් නොමැත. ආහාර වර්ගය මත පදනම්ව ආවරණය කර නිවැරදි උප්ත්තාත්වය පවත්වා ගන්න. කේමට සූදානම් ආහාර හසුරුවන විට සෑම විටම අන් ආවරණ නාවිතා කරන්න.
- පිසිමට නියමිත අමු ආහාර ආරක්ෂා කළ යුතුය - කෙසේ වෙනත් ඒවා අනුම්බන් බැක්සෑරියා හෝ වෙටරසයකින් ආසාදනය වුවහොත්, රත් කිරීමේ පියවරේද බොහෝ විට මෙම උපද්‍රව ඉවත් කරනු ඇත.
- ආහාර සකසන අතරතුර එක් වරක්ට බැගින් හැඳි නාවිතා කරන්න ආහාර වල රස බලන්න, සූදුසු ස්ථානවල ඒවා ඕනෑ තරම් තබා ගන්න. හැඳි නැවත නාවිතා නොකරන්න.

බැං ආහාරවල ගුණාත්මකතාවය පවත්වා ගැනීම

- ආහාර නිරතුරුව මාරු කරන්න.
- කඩා ප්‍රමාණ වලින් පුදුර්ගනය කරන්න.
- 2/3 නිස් වූ විට බහාලුම් වෙනස් කරන්න.
- දැනටමන් බැං එක් ඇති බහාලුම්වලට නැවුම් ආහාර එකතු නොකරන්න.

ඉහත රුප සටහන ආහාර දුවිස හා ආහාර පිශානක් වෙළඳ මුළුනැන්ගෙයක් වටා ගමන් කරන ආකාරය පිළිබඳ උදාහරණයකි. එහි ප්‍රවාහයක් ඇති බව ඔබට දැක ගත හැකිය. ආහාර තැසිර්වීමට ආහාර ප්‍රවාහනය කරන්නේ කවදාද සහ කෙසේද යන්න පමණක් නොව කොනැනටද යන්න මතය. මේ සම්බන්ධයෙන් කාර්යක්ෂම මුළුනැන්ගෙය පිරිසාලසුමක් තිබීම මගින් කාර්යයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කරයි.

මුළුනැන්ගෙය පිරිසාලසුම සහ අපද්‍රව වියද කළමනාකරණය

ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ අවසාන ක්‍රියා වන්නේ අසංවිධිත මුළුනැන්ගෙයක ආහාර අපවිතු වීමට හේතු වන්නේ කෙසේද යන්න තෝරුම් ගැනීමයි. 3 වන කොටසේ අපද්‍රවය කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩිහිටි ඉගෙන ගනු ඇත.

ආහාර සැපයීම සහ ආහාර ගබඩා කරන පුද්ග සඳහා සනීපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ හොඳ ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීම වැදගත් වන අතර, මුළුනැන්ගෙයින් වෙන්ව මෙම පුද්ග තනිවම නොපවතින බව ඔබ මතක තබා ගත යුතුය. වෙළඳ මුළුනැන්ගෙයක වැඩි කරන බොහෝ අංශ ඇති අතර, එක් එක් පුද්ගය හෝ අවකාශය භැඳින්වන්නේ කෙසේද, එම පුද්ගය හෝ අවකාශය නාවිතා කරන්නේ කුමක් ද, එම පුද්ගයේ වැඩි කරන්නේ කුවරුන් ද යන්න සහ එම පුද්ගය පිරිසිදුව හා සනීපාරක්ෂක ලෙස තබා ගන්නේ කෙසේද යන්න ඔබ දැන සිටීම වැදගත් ය.

පිරිසිදු කිරීම හා සනීපාරක්ෂා කාලසටහනකට අමතරව වැඩි කාලසටහන්, සේවා කාලසටහන් යනාදිය ඇත. ඔබට සහ අනෙක් සියල්ලන්ටම සූමට වැඩි ප්‍රවාහයක් සහතික කිරීම සඳහා මුළුනැන්ගෙයෙහි ඔබේ ස්ථානය දැන ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙය ආසාදනය හා අනතුරු සිදුවීම වළක්වයි.

මුළුනැන්ගෙය පිරිසාලසුම සහ සංවිධානයේ වැදගත්කම ගැන සිනිම ආරම්භ කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමට උත්සාහ කරන්න:

- ▶ සියල්ල කොහොද? උපකරණ, මෙවලම්, උපකරණ, කට්ටලම්, පිගන් ආදිය.
- ▶ ඉහත මෙවලම් පහසු ස්ථානයක තබා තිබේද?
- ▶ විදුලි උපකරණ සහ බර උපකරණ ගබඩා කර ඇත්තේ කොහොද?
- එය මගේ සේවා ස්ථානයට සම්පද?
- ▶ බෙදා හැරීම, ගබඩා කිරීම, ආහාර පිළියෙළ කරන ස්ථානය කොහොද?
- ▶ සේවීමේ පුද්ගය (ය) කොහොද? - එය මගේ සේවා ස්ථානයට සම්පද?
- ▶ ආහාර සේවා පුද්ගය කොහොද?

- අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන්නේ කොහොද? - එය මගේ සේවා ස්ථානයට සම්පූද්‍ර?
- මගේ වැඩිපොල කොහොද? - මම මගේ වැඩිපොල කිසිවෙකු සමග බෙදාහැඳු ගෙන්නවාද?
- මුළුනැන්ගෙයි පිරිසැලපුම සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පිළිවෙත් සම්බන්ධයෙන් මගේ යුතුකම් මොනවාද?
- හොඳ නො දුරක් දුරක් වායු වාතාරුයක් තිබේද?
- ගිති නිවන උපකරණ කොහොද? ගිති අනුරූප සංඛ්‍යා තිබේද?

HACCP යනු කුමක්ද?

HACCP යනු උපද්‍රව විශ්ලේෂණය සහ විවේචනාත්මක පාලන කරුණුවේ (Hazard Analysis and Critical Control Points).

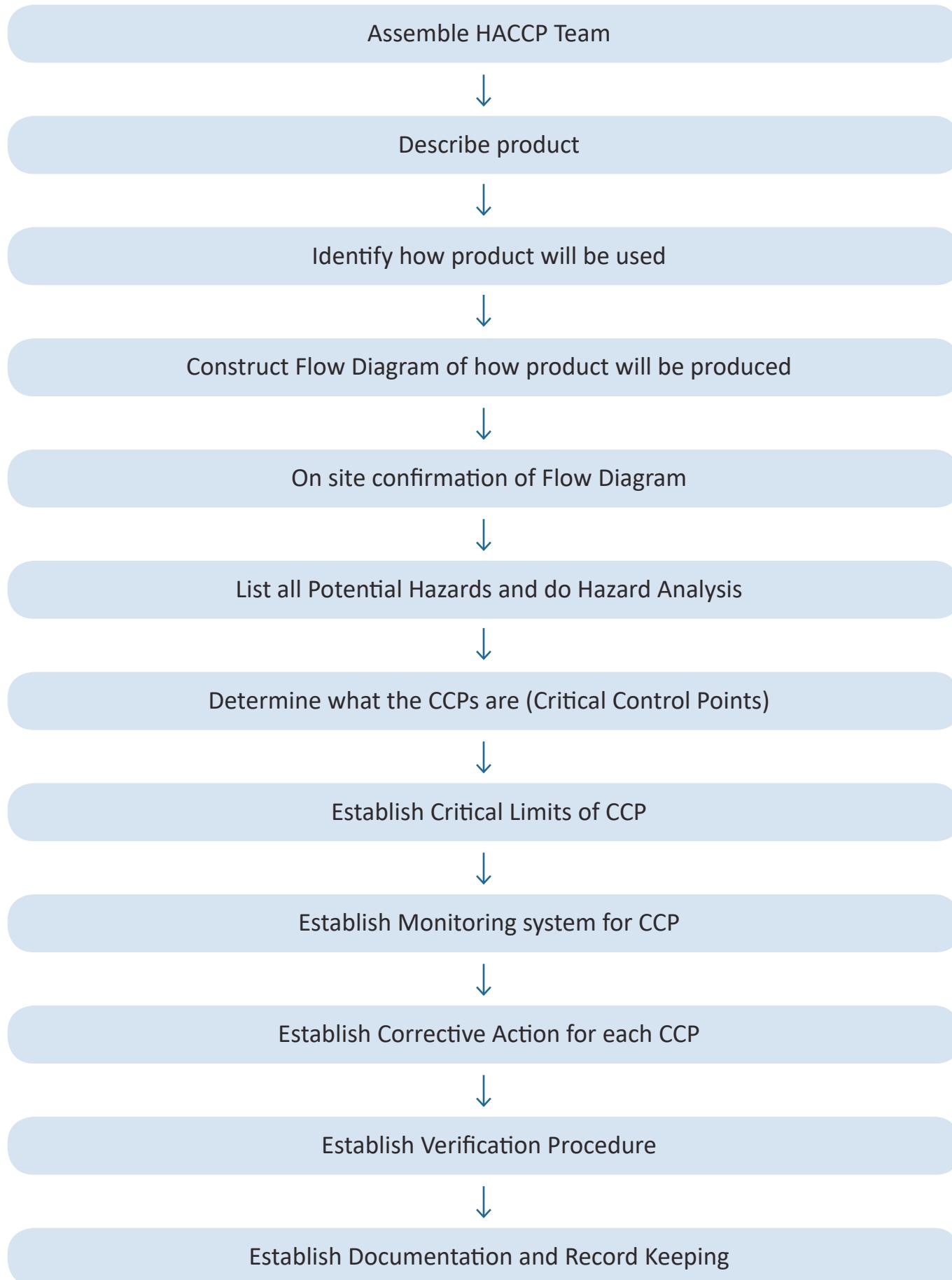
එය උපද්‍රව වැළැක්වීම සඳහා වූ පද්ධතියකි. එය 1960 ගණන්වල නාසා (ජාතික ගුවන් හා අන්යපවකාශ පරිපාලනය) NASA (National Aeronautics and Space Administration) ලපිල්ස්බරි සමාගම සහ එක්සත් ජනපද හමුවා විසින් නිර්මාණය කරන ලද පද්ධතියකි. මෙයින් මෙම ක්‍රමය නිපුණවියේ අන්යවකාශ මෙහෙයුම් සඳහා ආරක්ෂිත ආහාර නිර්මාණය කිරීමට ඔවුන් උත්සාහ කළ බැවිනි.

මෙම ක්‍රමය නාවතා කිරීම ආහාරපාන කර්මාන්තය, පුද්‍රර ආහාර නිෂ්පාදනය, ටින් කළ ආහාර නිෂ්පාදනය සහ වෙළඳ මුළුනැන්ගෙයි මෙව පුරා ව්‍යාප්ත විය. ආහාර හසුරුවන්හෙතු ලෙස ඔබ මෙම ක්‍රමය ගැන ඉගෙන ගෙන තෝරාම් ගැනීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ. ඔබේ සේවායෝජකයා HACCP ප්‍රහැනුව බවා දෙන්නේදැයි විමසන්න.

හෝ තොරතුරු සඳහා මාර්ගගතව සොයන්න:

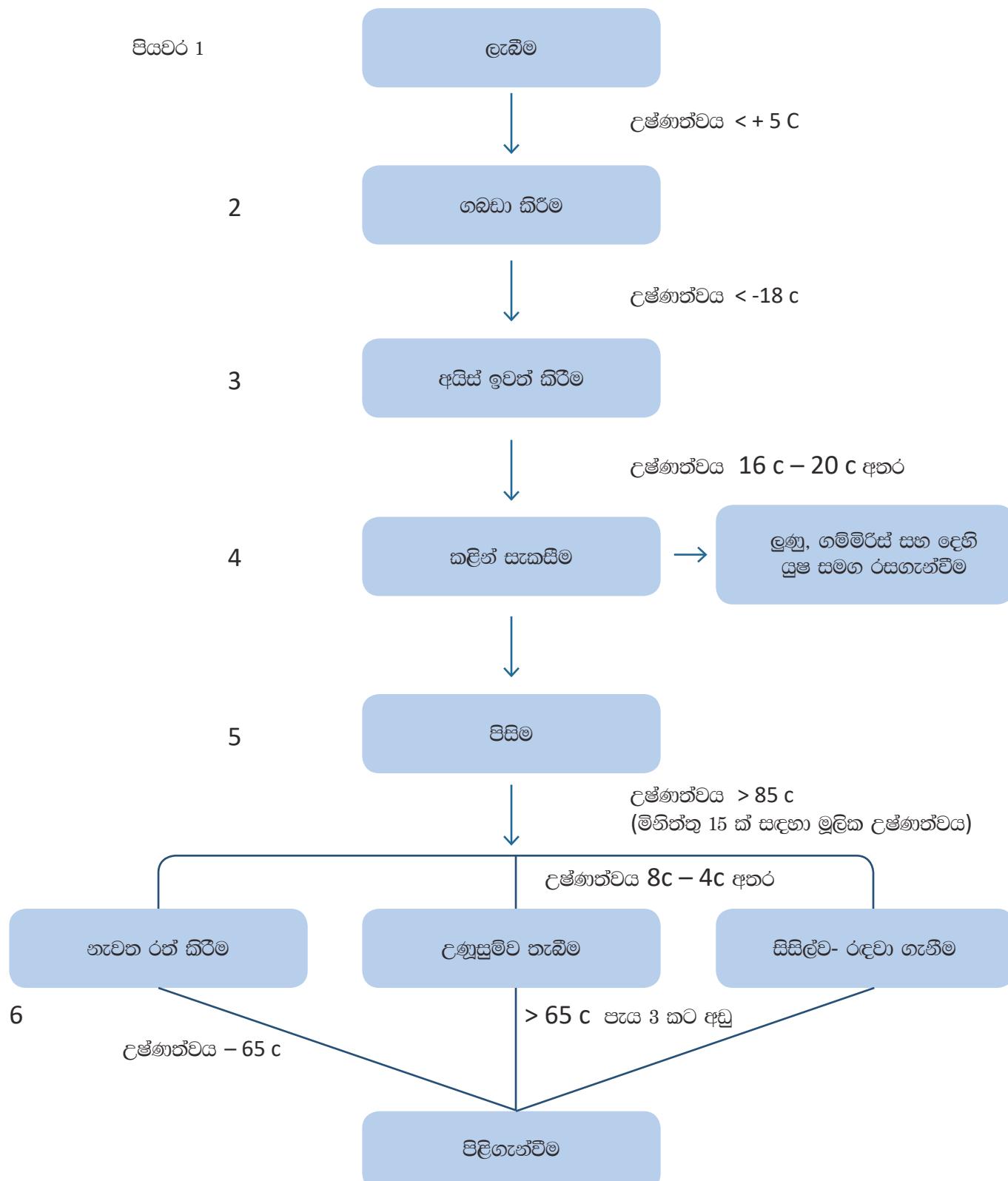
<https://safefoodalliance.com/haccp/the-beginners-guide-to-haccp/>

Below is basic flow chart of how HACCP works in food production:

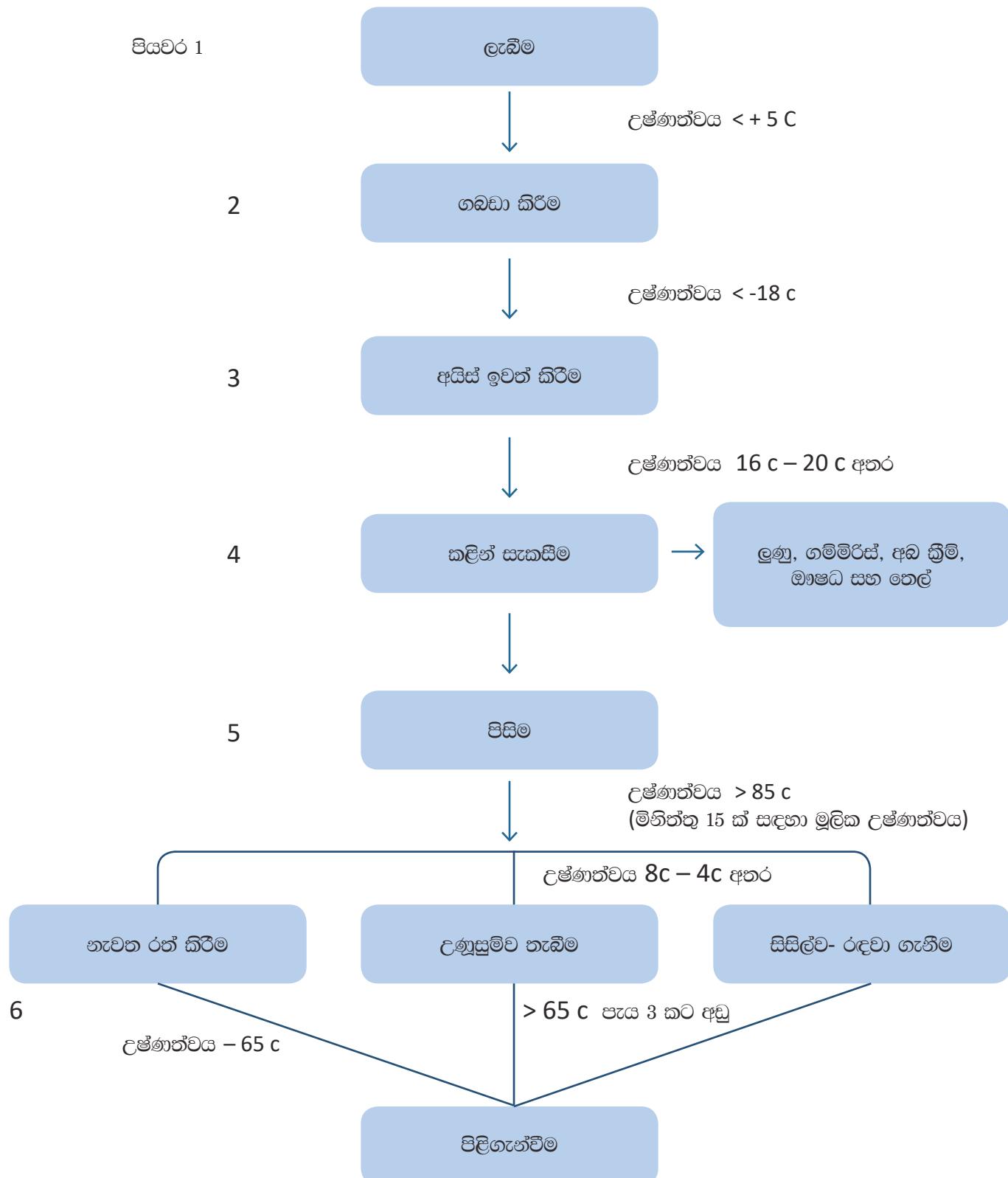

වෙළඳ මුළුනැන්ගෙයක ස්සේට පද්ධතිය ගැලීම් සටහනක් භාවිතා කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ උදාහරණ පහත දැක්වේ:

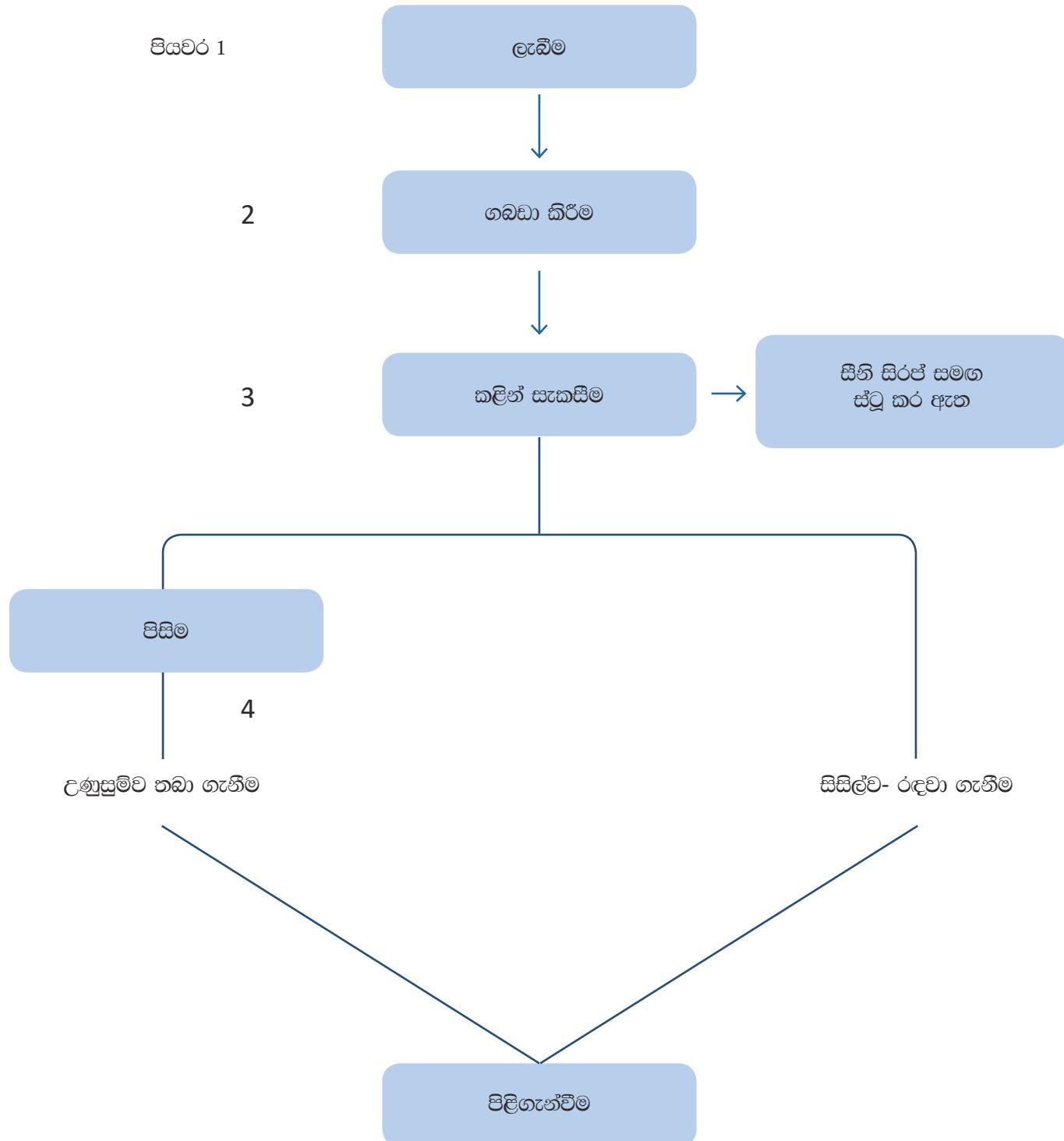
මාල් හා මාල් නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

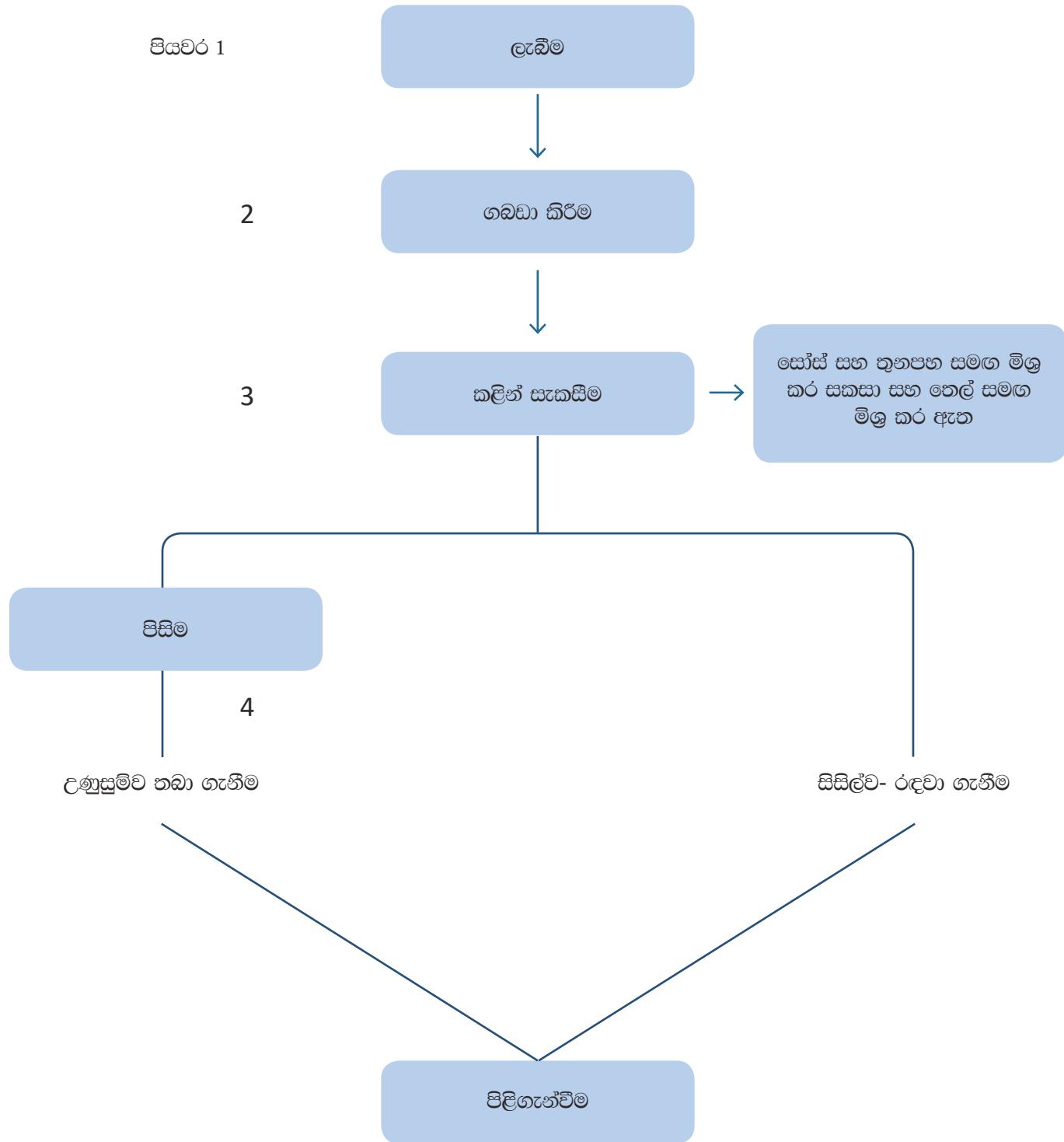
මස් සහ මස් නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

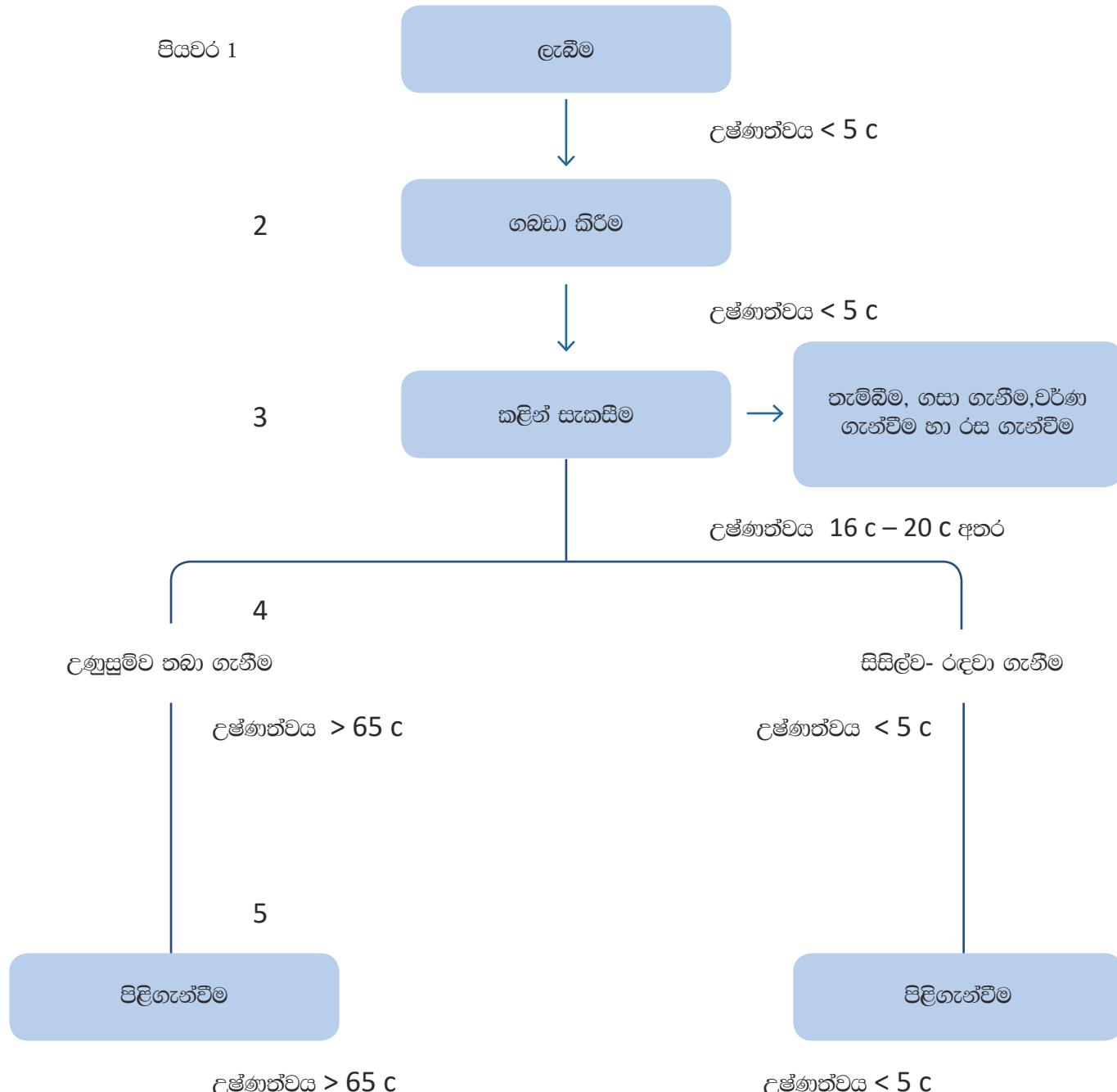
පලතුරු සඳහා ප්‍රධාන සැලැස්ම

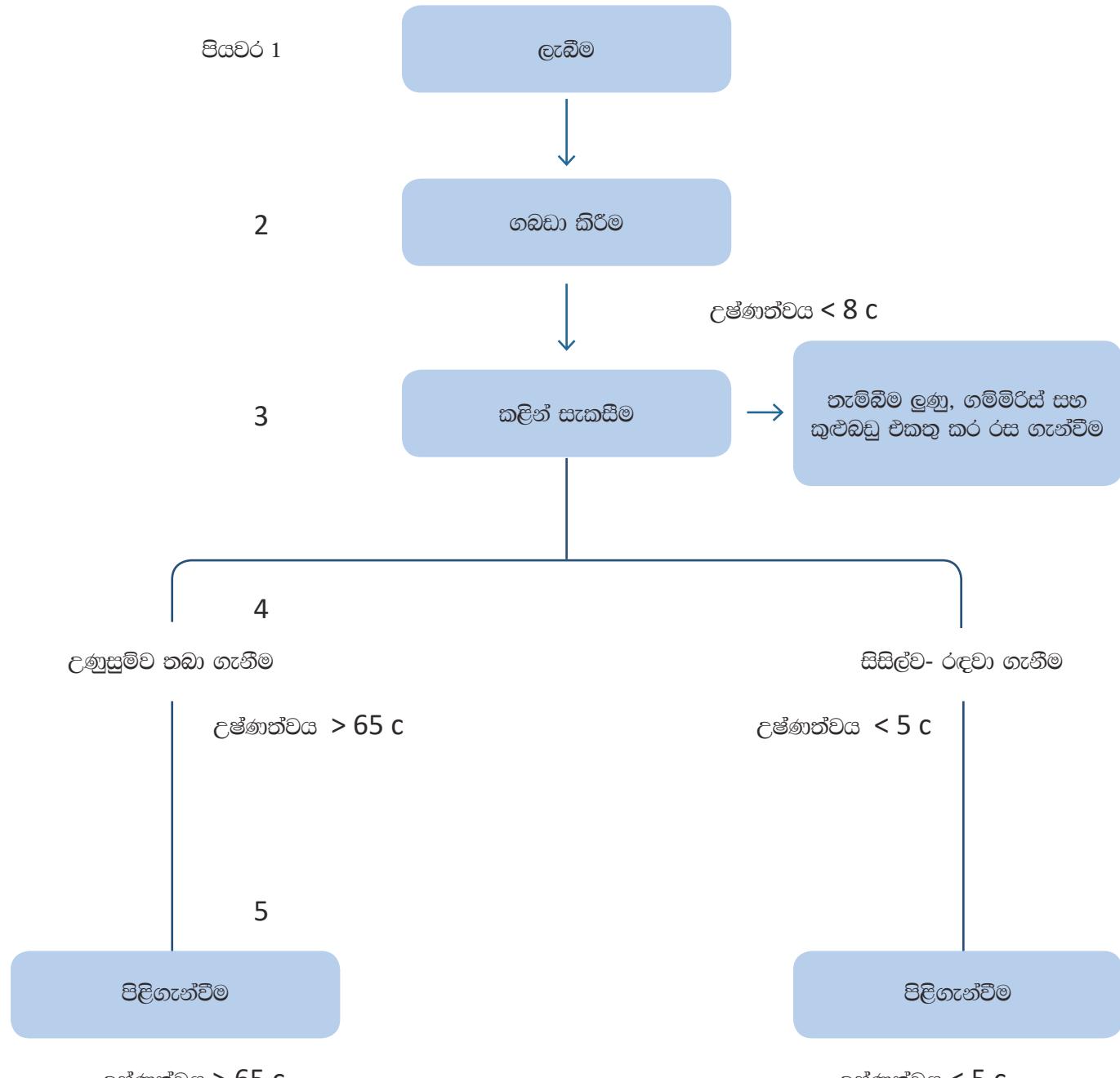
විළවල් සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

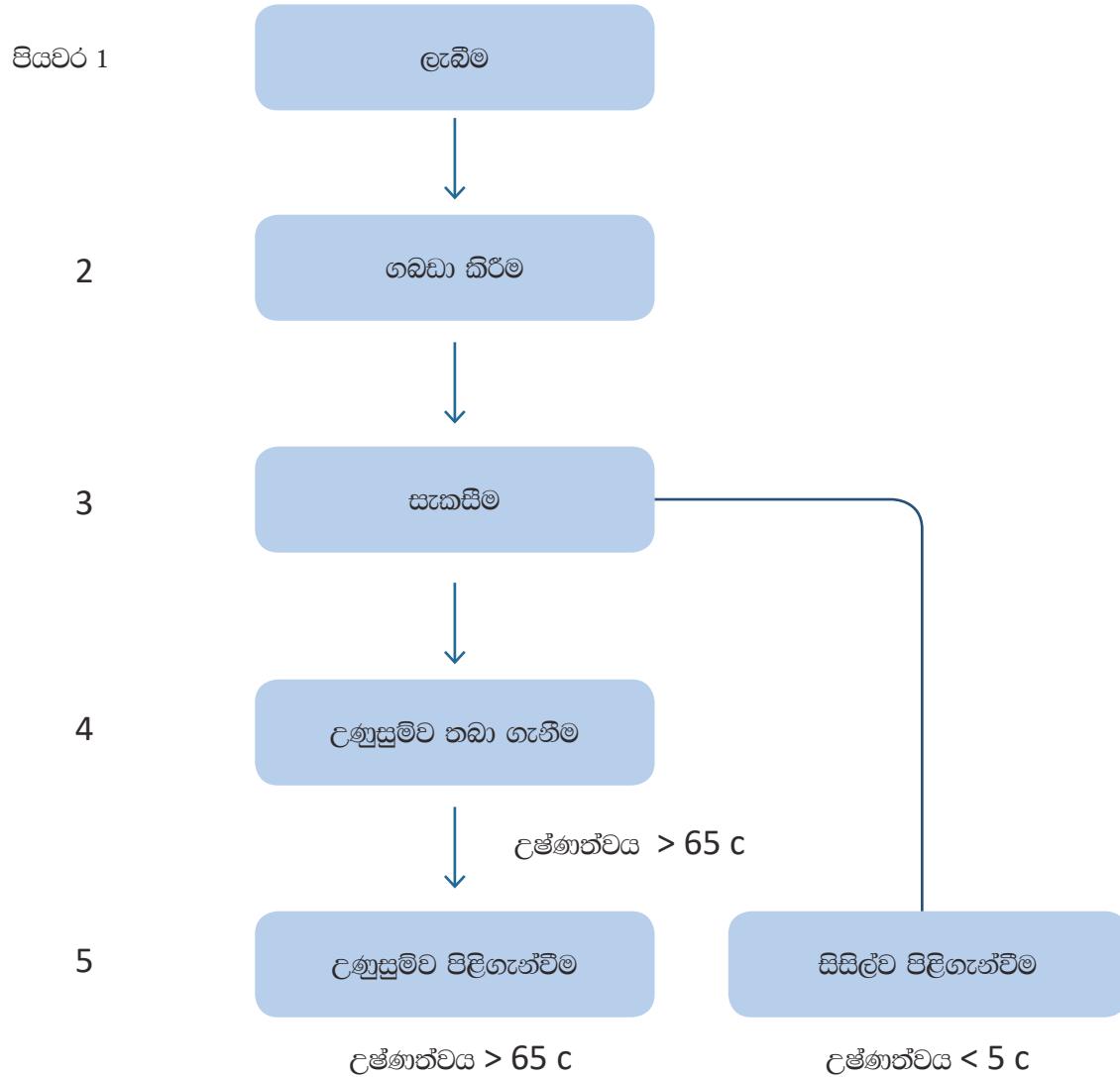
කිරී සහ කිරී නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

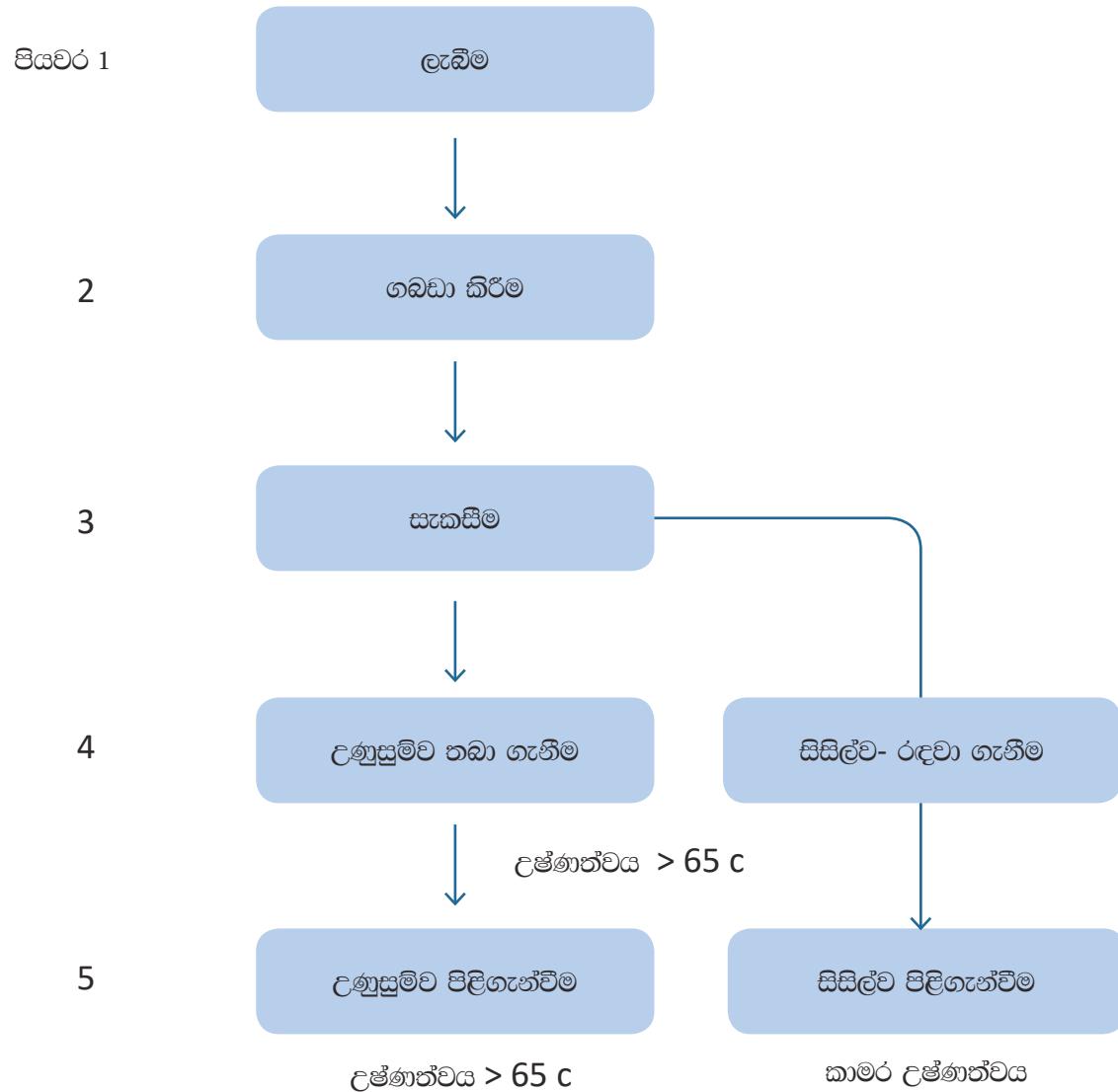
බිත්තර හා බිත්තර නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලයේම

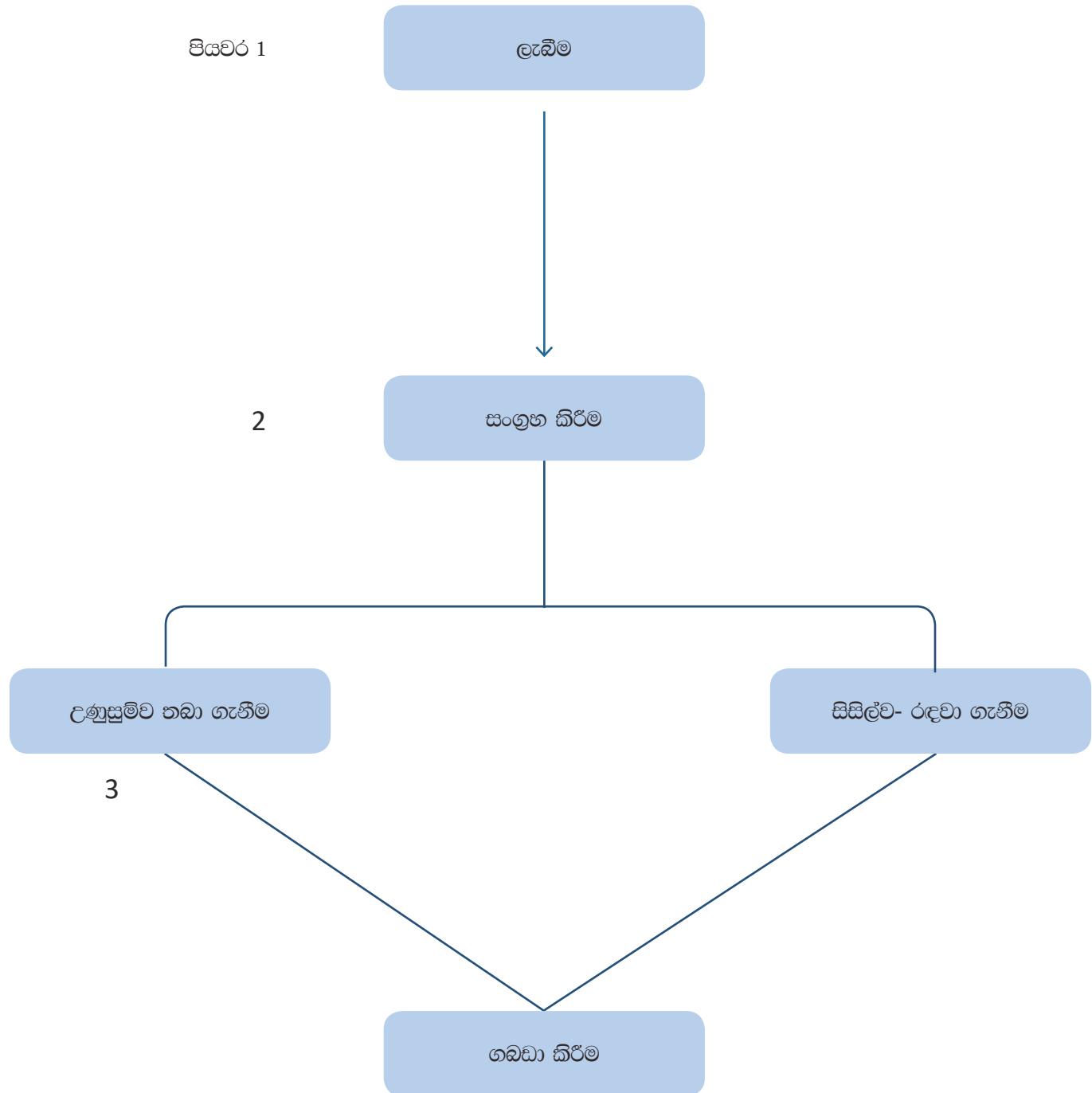
ධාන්‍ය සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

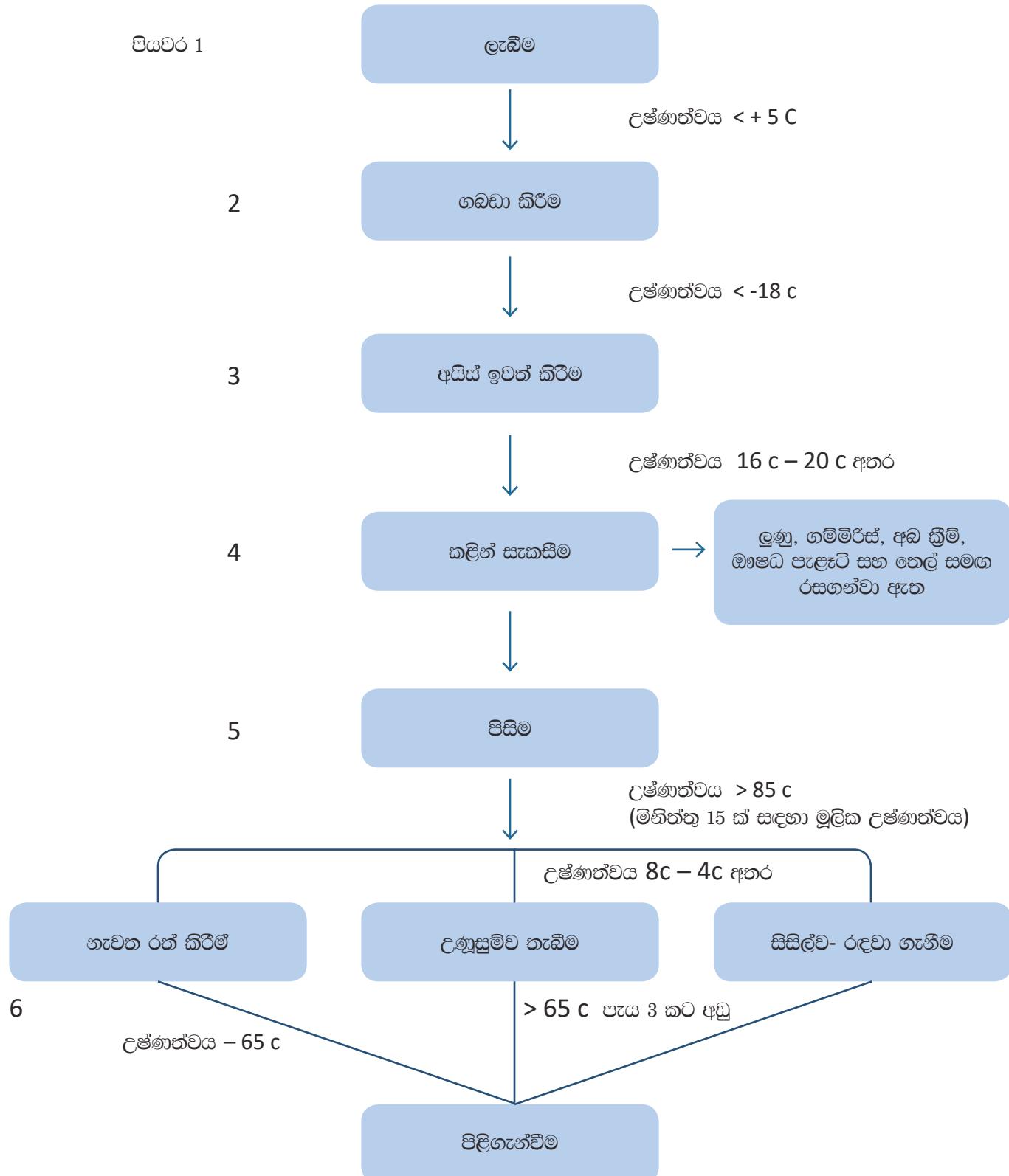
බේකර් නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලයේම

රලය සඳහා ප්‍රධාන සැලැස්ම

කුකුලී හා කුකුලී නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවාහ සැලැස්ම

ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ සාරාංශය

- ඔබ පිරිසිදු?
- ඔබ නිරෝගීද?
- ඔබ නිවැරදි අභ්‍යම්
හා සපන්තු පැලදු
සිටිනවාද?

පුද්ගලික සනිපාරක්ෂාව පවත්වා ගන්න

- නැවත්ම, ගිත කළ, රින්
කළ ආහාර ගබඩා
කරන්නේ කෙසේදැයි ඔබ
දැන්නවාද?

ආහාර ආරක්ෂිතව හසුරුවන්න

- ඔබ පිරිසිදු කිරීමේ
කාලසටහනක් /
හුමනයක් භාවිතා
කරනවාද?
- ඔබ පැලිබේද
පාලනය කරනවාද?

නිතිපතා පිරිසිදු ආහාර පරිහරණය කරන ප්‍රදේශය

- කසළ නිසි ලෙස
වෙන් වී තිබේද?

ආහාර අපද්‍රව්‍ය නිවැරදිව බැහැර කරන්න

(අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ පැලිබේද පාලනය සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය බලන්න)

03 වන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

මෙම කොටසේදී ඔබ යහපත් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පිළිවෙත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පවතින වඩා යහපත් අදහස් ගැන ඉගෙන ගුණ ඇත. සෑම ආයතනයක්ම අපද්‍රව්‍ය ජනනය කරන අතර එම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න තීරණාත්මක කරනායි. ඔබේ ආයතනයේ අපද්‍රව්‍ය එලස කළමනාකරණය කිරීමට සහ අපද්‍රව්‍ය වඩා නොදින් කළමනාකරණය කිරීමට ඇති අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට ඔබ උත්සාහ කළ යුතුය.

මුළුනැන්ගෙයි අපද්‍රව්‍ය කිසි විටෙකත් පිළිස්සීම නොකළ යුතුය. ප්ලාස්ටික් හෝ ලෝහ වැනි අපද්‍රව්‍ය දැනනය කිරීමෙන් ඔබට සහ ඔබේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින්ට බරපතල පොඩිල ගැටුව ඇති විය හැකිය. එය තීරි විරෝධී ය. එමගින් භාතිලායක ගන්ධිදෙයක් වහනය වන බැවින් ඔබේ අමුත්තන් ඔබ සහ ඔබේ හෝටලය ගැන නරක ආකාරයෙන් සිනනු ඇත. කරණාකර අපද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම නොකරන්න.

යහපත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හෝ යහපත් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පූරුෂ තීව්‍ය වැදගත් වන්නේ ඇයි?

වෙළඳ මුළුනැන්ගෙයෙහි වැඩි කරන පුදේක පිරිසිදුව, සිනිපාරක්ෂක හා හඳුසි අනතුරු වලින් නොරව තබා ගැනීම වැදගත් වේ (වැඩ ප්‍රවාහ වැසි දියුණු කිරීම). රෝග, පැල්බෝධිකයන්, දුගද සහ අපවිතු විම වැළැක්වීම සඳහා එය වැදගත් වේ. සියලු අපද්‍රව්‍ය පාරිසරක ගැටුවක් වන අතර එය අවසානයේ පාරිසරක දූෂණයට මග පාදයි.

ආසාදනය මගින් පැශේෂයන් සහ ආහාරපාන, විවිධ ආකාරවලින් අපවිතු විම හෝ විෂ විම සිදුවිය හැකි ආකාරය විස්තර කෙරේ. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේදී ක්ෂේරුපිට විද්‍යාත්මක (උද්‍ය: බැක්ටීරිය), නොතික (උද්‍ය: නිසකේස්, අපිරිසිදු) හෝ රුසායනික (උද්‍ය: ඩිට්‍රේප්ත්ට්‍රේ, බිම්ලි) අපවිතු දුව්‍යය ඔබේ දැන් මගින් පැනිරීම, ඒප්පන, සපත්තු සහ පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ අනෙක් අයගේ දැන්, ගෘහ හාත්ච්, ඇඳ භාත්ච්, ඇඳ අනිරිලි, මුළුනැන්ගෙයි මත්‍යිට සහ ආහාර පාන වර්ග. මෙය ආහාර විෂවිම හා තුවාල විම වැනි බරපතල ගැටුවේ වලට තුළු දිය හැකිය.

අපවිතු විම සහ එය වළක්වා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ වැඩිදුර කියවීමට කරණාකර සිනිපාරක්ෂක ප්‍රමිති නොරුදා බලන්න.

සලකා බැලිය යුතු පොදු කරණු:

➤ අපද්‍රව්‍ය ඉක්මනින් හා කාර්යක්ෂමව බැහැර කළ යුතුය. කිසි විටෙකත් අපද්‍රව්‍ය ගොඩැසීමට ඉඩ නොදෙන්න. අමුත්තන්ට දැකිය ස්ථානයක කිසි විටෙකත් අපද්‍රව්‍ය. තබා නොගන්න.

➤ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී අත්වසුම් සහ ඒප්පන පැළදීම හොඳ පූරුද්දකි. ඔබේ මුහුණ මුහුණු ආවරණයක් මගින් ආවරණය කර ගන්න එවිට ඔබට භාතිකර දම ආශ්වාස නොවේ. ඔබේ සපත්තු ආවරණය කිරීමද හොඳ අදහසකි, එබඳින් සපත්තු අපිරිසිදු ව්‍යවහාර් ඒවා පිරිසිදු කිරීමට අවශ්‍ය නොවේ.

➤ ඔබේ බදුන් අපද්‍රව්‍ය වලින් පිරි නිබේ නම්, ඔබ එම අනිරික්ෂය වෙනම කසළ හා ජනනයකට හෝ බැගයකට ගෙන යුතුය.

➤ අපද්‍රව්‍ය මුළුනැන්ගෙයි හා පොදු ස්ථාන වලින් කළමනාකරණය කළ යුතුය.

➤ ඔබට අපද්‍රව්‍ය වර්ගය හඳුනා ගැනීමට නොහැකි නම්, එය සත්‍යාපනය කර බැහැර කිරීමේ කුම්යකට උපදෙස් දෙන ලෙස ඔබේ කළමනාකරණයෙන් හෝ පළපුරුදු කාර්ය මත්ච්චල සාමාජිකයෙකුගෙන් ඉල්ලා සිරිය යුතුය.

ආහාර අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සහ බැහැර කිරීම

මුළුනැන්ගෙයි / ආහාර වනාම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරන්න:

- එය මුළුනැන්ගෙයි මතුපිට අපද්‍රව්‍ය වලින් හා මැස්සන් හා මේයන් වැනි පළිබේධකයන්ගෙන් ඇත්තා සිටීමට උපකාරී වේ.
- එය මුළුනැන්ගෙයි මතුපිට පිරිසිදුව තබා ගැනීමට සහ විෂ්විෂ වලට ගොදුරු වීමේ අවදානම අඩු කරයි.
- ආහාර අපද්‍රව්‍ය බඳුන් ඉවත් කිරීම මුළුනැන්ගෙයෙහි දුන්ධය අඩු කිරීමට උපකාරී වේ.
- පළිබේධකයන් ක්‍රස්සියට හෝ අපද්‍රව්‍ය බඳුන් වලට ආකර්ෂණය වීම වැළඳක්වීමට එය උපකාරී වේ.

ආරක්ෂිත ආහාර අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා පහත සඳහන් පියවර නිර්දේශ කරනු ලැබේ:

1. ඒප්පන සහ රඛ්‍ර අන්වයුම් පැලුද ගන්න.
2. හැකි නම් ජ්ලාස්ටික් බහාලුම්වල (බාල්දී හෝ බේස්ම) ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ ආහාර නොවන අපද්‍රව්‍ය (ජ්ලාස්ටික්, කඩ්පාසි, විදුරු, ලෝහ්) වෙන වෙනම එකතු කරන්න.
3. අපද්‍රව්‍ය අදාළ පුද්ගලට මාරු කර අපද්‍රව්‍ය බඳුන් වලට අනුව බැහැර කරන්න.
4. බැහැර කිරීමට පෙර ඉවත් දැමිය හැකි ජ්ලාස්ටික් බහාලුම් පිරිසිදු කරන්න.
5. බැහැර කිරීමට පෙර විදුරු බහාලුම් සේදුන්න. බැහැර කිරීමට පෙර ලෝහ බහාලුම් සේදුන්න.
6. එකතු කරන බහාලුම් සේදා වියලා සූදුසු පරිදි ගබඩා කරන්න.
7. ඉවත් දැමිය හැකි රඛ්‍ර අන්වයුම් නිසි ලෙස බැහැර කර ඒප්පන ඉවත් කරන්න.
8. අඩිරිසිදු රෝදී කුඩායේ ඒප්පන තබන්න.
9. අන් හොඳුන් සේදුන්න.

සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම හා බැහැර කිරීම

විවිධ වර්ගයේ අපද්‍රව්‍ය විවිධ, වඩාත් සූදුසු විවිධ කේත සහ / හෝ ලේඛල් කරන ලද බඳුන්වල බැහැර කළ යුතුය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ අපද්‍රව්‍ය පහත දැක්වෙන කාණ්ඩවලට වෙන් කිරීමයි:

- ජ්ලාස්ටික්
- කඩ්පාසි
- කඩන්
- විදුරු
- ඉවතන ආහාර

මෙකු ආයතනයට ඉඩ හා පහසුකම් නිබේ නම්, ආහාර අපද්‍රව්‍ය ආයතනයේ උද්‍යානයේ හාවිනය සඳහා කොමිෂ්ප්‍රේ බවට පත් කළ හැකිය.

වෙන් කිරීම වැදගත් වන්නේ ඇයි?

සියලුම අපද්‍රව්‍ය එකට දැමීමෙන් කතු ගොඩක් ඇතිවේ. අප ඉවතන සෑම දෙයක්ම අපද්‍රව්‍ය(dump) බැහැර කරන පුද්ගලයකට යා යුතු බව මතක තබා ගන්න. මෙම පුද්ගල කුඩා හා කළමනාකරණය කළ හැකි මට්ටමක තබා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සමස්ත අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට උපකාරී වේ. ප්‍රතිච්ඡිකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිච්ඡිකරණය කළ යුතුය. කොමිෂ්ප්‍රේ කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය කොමිෂ්ප්‍රේ කළ යුතුය. පුළුල් පරාසයක පරිසරය දැනුමෙන් අන්තර්යකර අපද්‍රව්‍ය නිවැරදිව බැහැර කළ යුතුය.

උපද්‍රවකාරී හා උපද්‍රවකාරී තොවන අපද්‍රව්‍ය

විදුරු හැර බොහෝ අන්තර්යකර අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිච්‍රිකරණය කළ තොහැකි ය. සියලුම හානිකර තොවන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිච්‍රිකරණය කළ හැකිය. ආහාර අපද්‍රව්‍ය කොමිෂේස්ට්‍රි බවට පත් කළ හැකිය.

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය	උපද්‍රවකාරී තොවන අපද්‍රව්‍ය
නිශ්චත වස්තු	ඉතිරිවූ ආහාර
රසායනික ද්‍රව්‍ය පිරිසිදු කිරීම	බිජ
ජාවිතිවී කළ බැටිරි	ප්ලාස්ටික්
විදුරු	කාඩ්බෝඩ්
පිසින තෙල්	පත්නර්

කැඩ්වු ටයිල්, ලි කැබල්, පැරණි පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ, වැප් වැනි හාවිනයට තොගේ කොටස් ආදිය ගැන කුමක් කිව හැකිද?

අපද්‍රව්‍ය සාමාන්‍ය ආකාරයකින් ප්‍රතිච්‍රිකරණය කිරීමට හෝ බැහැර කිරීමට තොහැකි නම්, සැම විටම පළමුව ඔබේ කළමනාකරුගෙන් හෝ අධික්ෂකගෙන් උපදේශ ලබා ගන්න. ඔබේ නගරයේ / නගරයේ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්මත මෙහෙයුම් කුමවේදයන් සහ උපදේශ අනුගමනය කරන්න. එවැනි අයිතිමයන් උපද්‍රව්‍යක් වන හෙයින්, එම හාන්ඩ් බැහැර කළ හැකි වන තෙක් එම හාන්ඩ් පොදු ස්ථානවලින්, අන්ව, මුදා තැඹු ස්ථානයක ගබඩා කරන්න.

නිරසාරහාවය සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

නිරසාරහාවයට බොහෝ අර්ථයන් ඇත. සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම හා පිරිසිදු හා සෞඛ්‍ය සම්පත්න් පරිසරයක් අර්ථභා කිරීම හා පවත්වා ගැනීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ, ප්ලාස්ටික් හා හරිත අවකාශයන් අධික ලෙස හාවිනා කිරීමෙන් වැළඳී සිටිය යුතුය. අප එසේ තොකරන්නේ නම්, ජල හිගයක්, බලකක්නී හිගයක් (විදුලි ක්ෂේප්‍ය ප්‍රඟාතාන්ත්‍රික විදුලි බිජුවන්) සහ කුතු ගොඩවල් වැඩිම නිසා හරිත අවකාශයන් හෝ ඉඩීම අඩුවීම සිදුවිය හැකිය. ඔබේ ආයතනය සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නිරසාරී කිරීම සඳහා අදහස් කිහිපයක් මෙන්න.

වළක්වන්න

- ▶ අනවශ්‍ය ඇසුරුම් සහිත ඉවත දැමීය හැකි නිෂ්පාදන මුද්‍රි ගැනීමෙන් වළක්වන්න.
- ▶ පරිසරය ගැන සලකා බැලීමට මතක් කරමින් අමුත්තන්ගේ නිදහ කාමර්වල සලකුණු පළ කරන්න.
- ▶ කාන්දුවීම් වහාම සවි කරන්න.

අඩු කරන්න

- වඩා කල් පවතින, දිග කල් පවතින නිෂ්පාදන මිලදී ගන්න.
- ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය කළ භාණ්ඩ මිලදී ගන්න.
- ග්ල්‍යුස් කරන විට භාවිතා කරන ජල ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට ද්විත්ව ග්ල්‍යුස් වැසිකිලි සවි කරන්න.
- පොදු භාන කාමර්වල කඩ්පාසි තුවා වෙනුවට අත් තුවා භාවිතා කරන්න.

ද්විත්ව ඒක පාර්ශවීය මුදුණාය කිරීමෙන් සහ එක් පැන්තකින් දැනටමත් මුදුණාය කර ඇති කඩ්පාසි මත අන්තර් ලේඛන මුදුණාය කිරීමෙන් කාර්යාලවල කඩ්පාසි භාවිතය අඩු කළ හැකිය.

නැවත භාවිතය

- එක් පැන්තකින් මුදුණාය කළ කඩ්පාසි නැවත භාවිතා කරන්න.
- නැවත පිරවීම කළහැකි බහාලුම් මිලදී ගන්න.
- නැවත ආරෝපණය කළ හැකි බැටරි භාවිතා කරන්න.
- අඟ් භා ජේලය නැවත භාවිතා කරන්න (ලඳා: ජේල මාර්ගයෙන් හෝ පිනිහුම් තබාකයෙන් පිටත මාර්ග සේදීම සහ පැලැස්ටි වලට ජේලය දැක්වීම.)

ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය සහ කොමිපෝස්ට්‍රේ

ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය පරිසරයට යහාපත් බැවින් එය ඉවත්න අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කරන අතර සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය සඳහා එකතු කිරීම් අඩු ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය නම් අපද්‍රව්‍ය පිරිවැය අඩු කළ හැකිය.

- විදුරු, ඒලාස්ටේක්, කාබිබෝස්, කඩ්පාසි, ලෝහ, ආලුමිනියම් සහ රේඩිපිලි ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය කරන්න.
- කොමිපෝස්ට්‍රේ ආහාර අපද්‍රව්‍ය, තත්කාල කැබලි සහ ගෙවතු අපද්‍රව්‍ය.
- භානියට පත් රේඩි ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය කරන්න - නිදුසුහක් ලෙස, පැරණි තුවා පිරිසිදු කිරීමට යොදාගත හැකි රේඩි බවට පත් කළ හැකිය

අධික්ෂණය: අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග සහතික කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය නිර්න්තරයෙන් අධික්ෂණය කිරීමෙන් සැම මසකම අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම අඩු වේ.

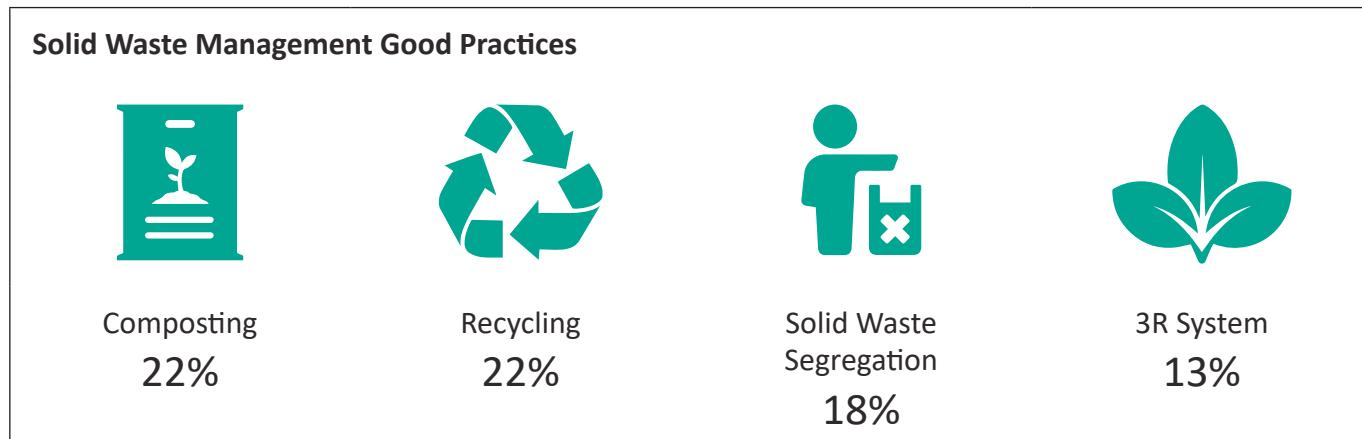
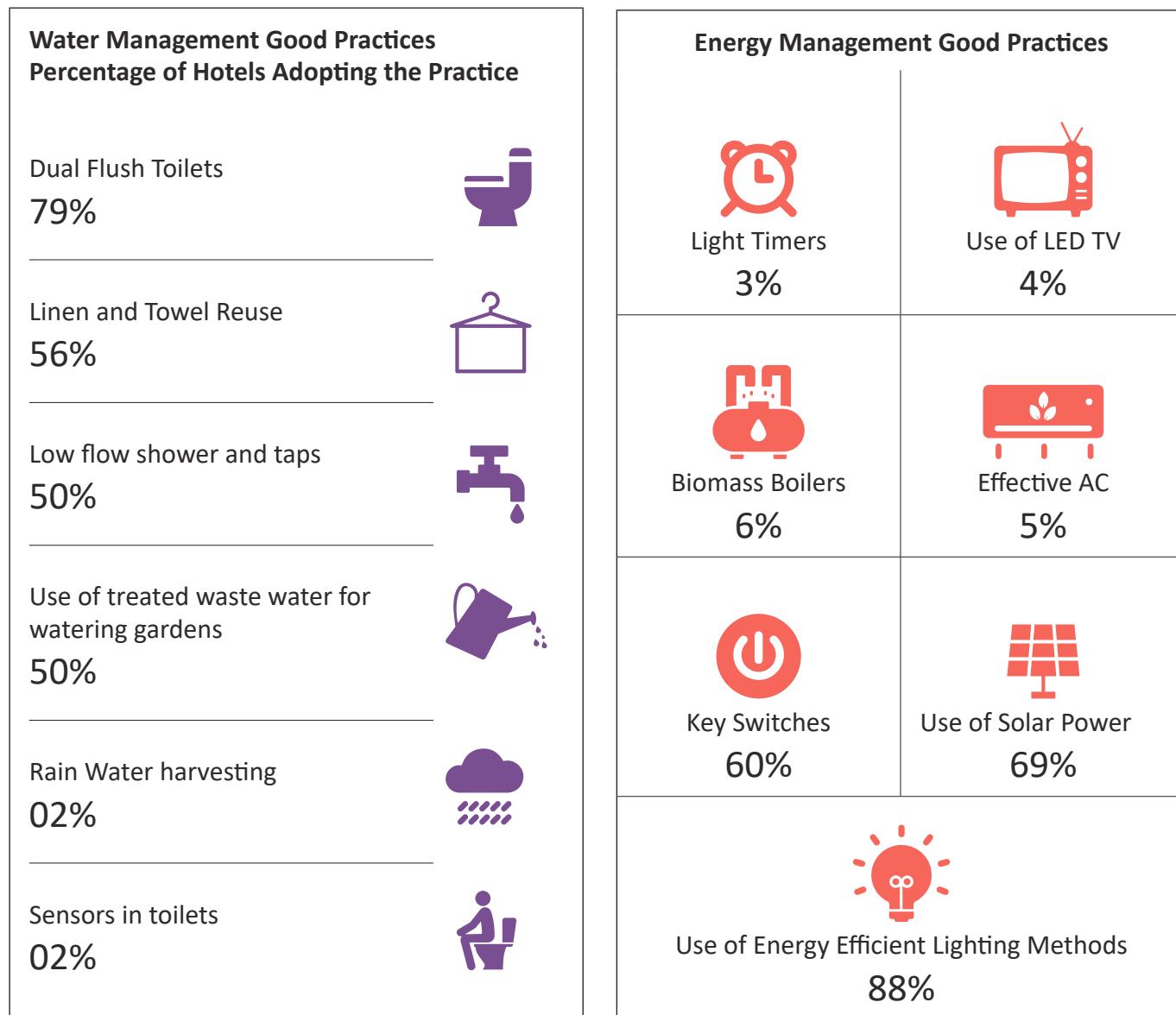
උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය:බැටරි, එන්ජින් ඔයිල්, ඉවුම් පිහුම් තෙල්, ප්‍රාවක, තීන්ත, පැරණි ප්‍රතිදිපිත නල සහ වෙනත් අඟ්තරායකර අපද්‍රව්‍ය පුවේගමෙන් බැහැර කළ යුතුය. විශේෂ අඟ්තරායකර අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සඳහා දේශීය ආයතන තිබේදැයි සොයා බලන්න. ද්‍රව්‍ය පාදක තීන්ත භාවිතය අඩු කිරීමට එක් තුමයක් නම් ස්වභාවික තීන්ත භාවිතා කිරීමයි. ස්වභාවික තීන්ත වල වාසිය වන්නේ අනිතකර වායුව අඩු කිරීම සහ ගෘහස්ථ වානයෙහි ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමයි.

Soap Dispensers- සබන් බාර් වෙනුවට ආගන්තුක කාමර්වල නැවත පිරවීය හැකි දියර සබන් Dispensers භාවිතා කළ හැකිය. සැම ආගන්තුකයෙකුම භාවිතා කළ පසු සබන් බාර් ඉවත් දැක්වීමට අවශ්‍ය නොවීම නිසා මෙමගින් නාස්තිය අවම කරයි.

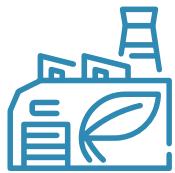
වෙනම බලුන්:අලුමිනියම් කැන්, විදුරු බෝනල් සහ ලෝහ වින් ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය කිරීම සඳහා මුළුනැන්ගෙයෙහි භා බාර්ලික තුළ වෙනම බලුන් තබා ගත හැකි අතර එමගින් මෙම භාණ්ඩ පහසුවෙන් ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය කළ හැකිය.

සංයුත්ත ලේෂන වින්: ටින් සංයුත්ත කිරීම සහ ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ බලුන් වැඩි කිරීම අවම කිරීම සඳහා, සමාගමට ජ්බ ජර්මියෙර මිලදී ගැනීම ගැන සලකා බැවැය හැකිය. සාමාන්‍ය can crusher බිත්තියක සවි කළ හැකි අතර එය මිල අඩුය.

බලශක්ති හා ජල කළමනාකරණය සඳහා තවත් අදහස්

Waste Water Management Good Practices

Sewerage Treatment Plants
42%

Septic Tanks
36%

Biogas Production
36%

(source: Institute of Policy Studies Sri Lanka (IPS):

<http://www.ips.lk/talkingconomics/2015/02/09/good-environmental-management-practices-in-the-hotel-industry-in-sri-lanka-determinants-and-barriers/>

පළිබේද පාලනය

පළිබේදක යනු මිනිසුන්ට, ඔවුන්ගේ ආහාරවලට හෝ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වයන්ට අනින්කර ලෙස බලපාන ඕනෑම සතෙකු හෝ ගාකයකි. පළිබේදකයන්ට ඇතුළත් වන සතුන් වන්නේ:

- රෝග ඇති කරන ක්ෂේද්‍ර ජීවීන් හා පරපෝෂිතයන්- උදාහරණයක් ලෙස Ross River වෛටර්සය සහ Murray Valley encephalitis රැගෙන යන මදුරුවන්.
- ගබඩා කළ ආහාර වලට භාති කිරීම- නිදුසුනක් වශයෙන්, මියන් වෙළුණුසැල්වල සහ නිවෙස්වල ගබඩාකළ බාහා අනුහා කළ හැක, බිස්කට්, සහල් හෝ බාහා අනුහා කළ භැකි අතර මෙම ආහාර ඔවුන්ගේ මළ මූත්‍රා මගින් ආසාදනය විය හැකිය.
- අදුම් වලට භාති කිරීම- කාවා උදාහරණයක් ලෙස, අදුම් වල සිදුරු ඇති කිරීම.
- ගොඩනැගිලු වලට භාති කිරීම- නිදුසුනක් වශයෙන්, වේයන් නිසා ගොඩනැගිලුවල දැව වලට සැලකිය යුතු භාතියක් සිදුවිය හැක.
- මිනිසුන්ට ද්‍ර්ඨ්ට කිරීම- නිදුසුනක් වශයෙන්, අදු මකුනාන් (ඔවුන් බොහෝ විට ඇදුන් මත දී මිනිසුන්ට සපාකයි) පාලනය කිරීම ඉතා දුෂ්කර වන අතර භා මිල අධිකවේ. ඔවුන්ගේ විෂ ද්‍ර්ඨ්ට කළ අයට මහත් නිරීහරයක් විය හැකි අතර මදුරුවන් ද්‍ර්ඨ්ට කිරීම මෙන් කැසීමෙන් ආසාදනයට ලක් විය හැකිය.

මියන්, කැරපොත්තන්, මදුරුවන් සහ වෙනත් කැමින් ඔබේ මුළුනැන්ගෙයෙහි හෝ සාමාන්‍ය ආයතන තුළ නමුවන සාමාන්‍ය පළිබේදකයන් වේ. ඔබට මෙම පළිබේදකයන් දැකීම පුරුදු වී ඇති නමුත් ඔබේ ආයතනය තුළ පළිබේද ගැටුවක් ඇතැයි ඔබේ අමුත්තන් සිත්තන් නම් ඔවුන් ඔබේ ආයතනය ගැන නර්ක ලෙස සිතුනු ඇත.

ඔබේ ආයතනයට පළිබේද ගැටුවක් ඇත්දැයි දැන ගැනීම පහසු දෙයකි, මත්ද ඔබට පළිබේදකයන්ගේ ගබඩය අයිමට, ඔවුන්ගේ මළ දැකීමට හෝ සපාකන ලද හෝ ආහාර අනුහා කර ඇති බව දැක ගත හැකිය.

පළිබේද මල හඳුනා ගැනීම

(මූලාශ්‍රය:කෝරෝනෝල් විශ්ව විද්‍යාලය: <https://cpb-us-east-1-juc1ugur1qwqqqo4.stackpathdns.com/blogs.cornell.edu/dist/5/2739/files/2014/05/Droppings-130t5bm.jpg>)

Rat

Mouse

Cockroach

වෙළඳ මූලිනාහේගේ පළිබේදකයන් සමඟ කටයුතු කරන්නේ කොස්ද?

- ▶ මදුරුවන් සහ ආනෙකුත් කෘමින් ඇතුළුවේම වැළැක්වීම සඳහා ජන්ල වටා දැල් නාවිතා කරන්න.
- ▶ ආහාර තුම්යෙන් ඉවතට ගබඩා කරන්න.
- ▶ මීයන් සහ කෘමින්ට අනුල විය නොහැකි බහාලම්වල ගබඩා කර තබන්න.
- ▶ ගබඩා පුද්ගල වසා තබන්න.
- ▶ කැරපොත්තන් උගුල් අවවන්න ඒවා නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කර වෙනස් කරන්න.
- ▶ අපද්‍රව්‍ය බලන්වල තබා බලන්වල පියන වසා ඇති බවට වග බලා ගන්න.
- ▶ මීයන් හෝටලයට ඇතුළු විය හැකි ස්ථාන ඉවත් කිරීම හෝ අවහිර කිරීම.
- ▶ ඔබට බරපතල ගැටළුවක් ඇත්තාම් වෘත්තීය පළිබේද පාලන විශේෂයෙකු සම්බන්ධ කර ගන්න.
- ▶ ඕනෑම ආසාදනයක් වහාම වාර්තා කරන්න එවිට ඉක්මන් පියවර ගත හැකිය.

04 එන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

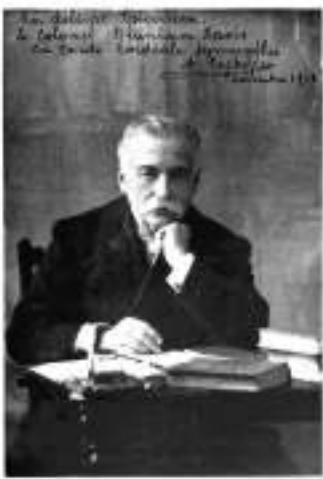
මුලිනැන්ගේ ආයතනික ව්‍යුහයන්

මුළුතැන්ගේ ආයතනික ව්‍යුහයන්

මෙම කොටසේදී ඔබ මුළුතැන්ගේ කාර්ය මණ්ඩලය සංවිධානය කර ඇති ආකාරය, එක් එක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයාට ඇති වගකීම සහ වැඩි කරන කාලය තුළ වෙළඳ මුළුතැන්ගේයක් ගෘෂණ යන ආකාරය පිළිබඳව ඔබ ඉගෙන ගනු ඇත.

හොඳ කත්ත්බායම් සාමාජිකයෙකු වන්නේ කෙසේදී, හොඳ කත්ත්බායම් සාමාජිකයෙකු විම වැදගත් වන්නේ ඇයි, සේවකයෙකු ලෙස ඔබේ අයිතිවාසිකම් සහ වෘත්තීය සේවකයෙකුගෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳවද ඔබ ඉගෙන ගනු ඇත.

මුළුතැන්ගේ බලකාය – (THE KITCHEN BRIGADE)

මුළුතැන්ගේ බලකාය යනු වෘත්තීය මුළුතැන්ගේ වැඩි කරන කත්ත්බායමට අප ලබා දෙන නමයි. මෙම ප්‍රකාශනය පැමිණුන්නේ "Brigade de Cuisine". යන ප්‍රංශ ව්‍යවහාරයෙහි. "Brigade de Cuisine" සහ තුනන ප්‍රංශ ආහාරපාන සහ සූපගාස්තු කළවේ පියා වන්නේ සූපවේදී ජෝර්ජ් ඔගස්ට්‍රේ එස්කෝරියර් නම් සූපවේදියෙකි.

අද ලොව පුරා වෘත්තීය මුළුතැන්ගේ උපකරණවල අප නාවිතා කරන්නේ ආහාර පිසිමේ භා ආහාර සැපයීමේ ප්‍රමිතිගත නාවිතාවන්ට හේතු වී ඇත්තේ මෙහුග් මුළුතැන්ගේ නාවිතයන් ය.

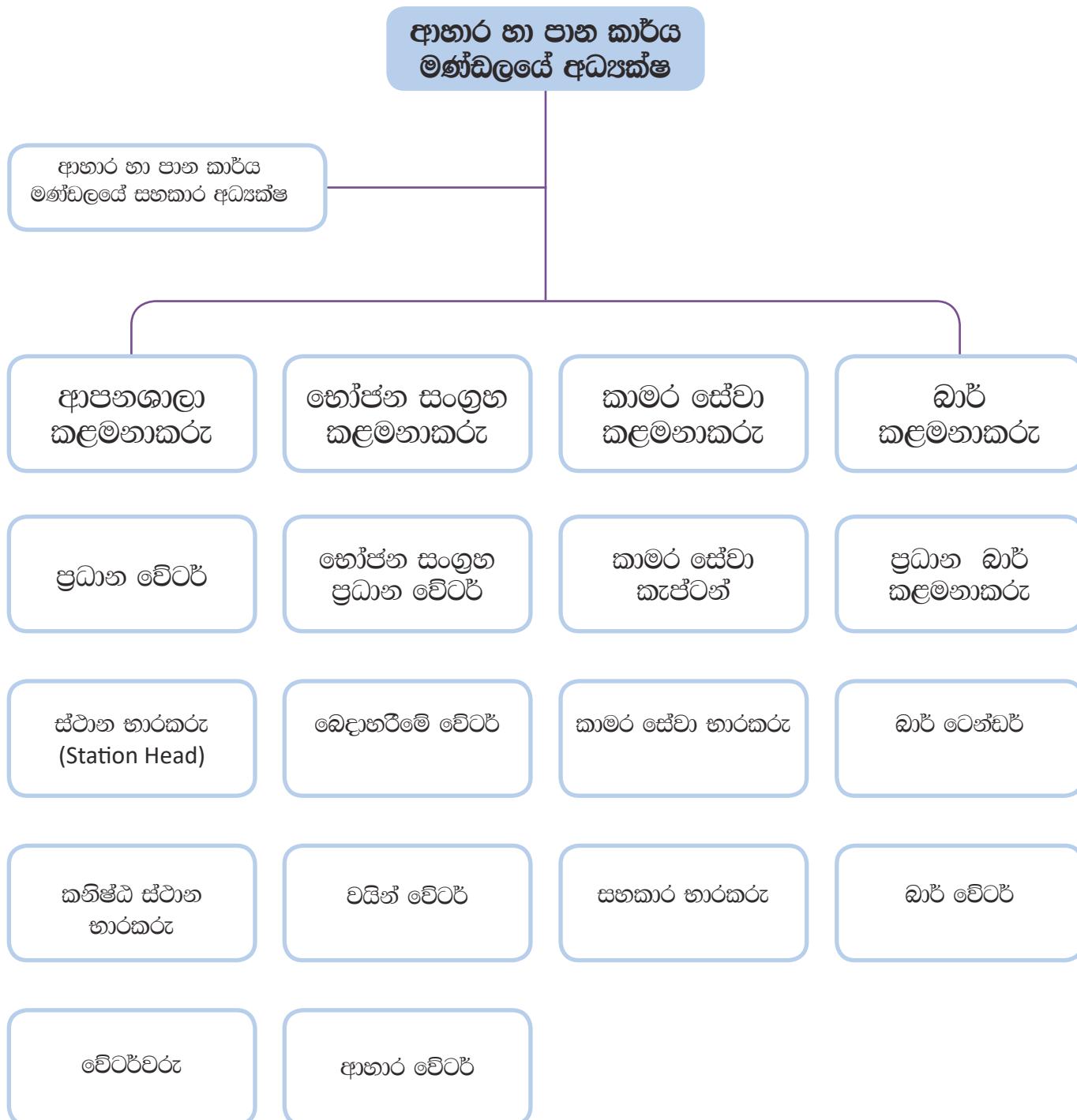
වෘත්තීය මුළුතැන්ගේයක් කාර්යක්ෂමව භා සූමව ක්‍රියාත්මක විය හැක්කේ මුළුතැන්ගේ සිටින සෑම කෙනෙකුම ඔහුගේ හෝ ඇයගේ තුම්කාව මුළුමනින්ම වටහාගෙන ඔවුන්ගේ කාර්යයන් නිවැරදිව සම්පූර්ණ කළහොත් පමණක් බව ඔහු විශ්වාස කළේය.

මුළුතැන්ගේ දූරවරු

වෘත්තීය මුළුතැන්ගේවල් නමුවන්නේ අවන්හල් හෝ හෝටල්වලය. හෝටල් සහ අවන්හල් විවිධ පුමාණවලින් පවතී. මුළුතැන්ගේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සංවිධානය වන ආකාරය රඳු පවතින්නේ ආයතනයේ පුමාණය මත ය. විශාල මුළුතැන්ගේයකට වැඩි කාර්ය මණ්ඩලයක් අවශ්‍ය වන අතර කාර්ය මණ්ඩලයේ කාර්යයන් ව්‍යුහයන් විශේෂිකරණය කළ යුතුය.

මධ්‍ය හෝටලයක වැඩ කරන්නේ නම් ඔබ ආහාර හා පාන කාර්ය මණ්ඩලයේ (F&B staff) කාර්ය මණ්ඩලයේ කොටසක් වනු ඇත.

දූරාවලිය සඳහා තිද්සුනක්:

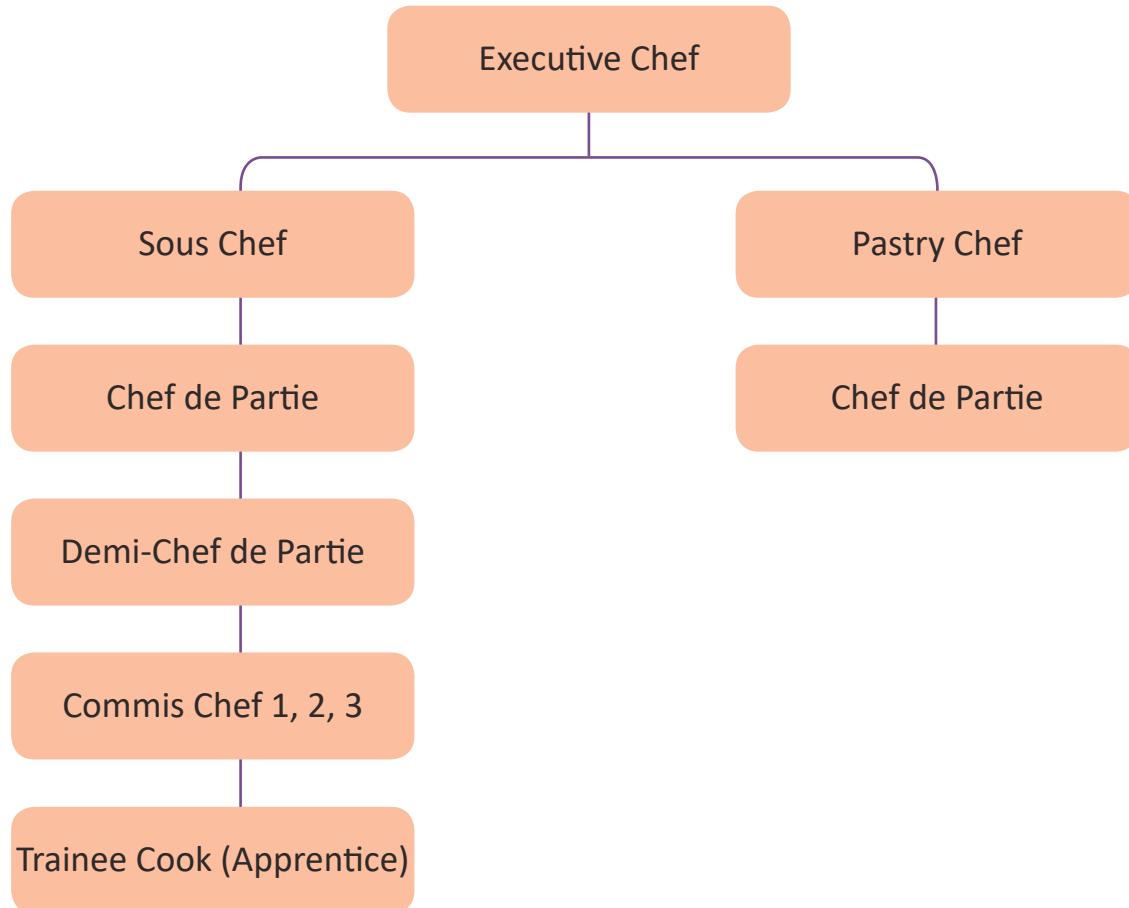
නි නුම්කාවන් බිඳවැරීම:

කාර්යනාරය	වගකීම්
ආහාර හා පාන කාර්ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ	පිරවැය පාලනය ම්ලදී ගැනීම කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම හා ප්‍රහාර පාරිභෝගික සම්බන්ධතා අලෙවිකරණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ මනා දැනුමක් අන්
ආහාර හා පාන කාර්ය මණ්ඩලයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ	කාර්යබහුල වේලාවන්හිදී කළමනාකරුව සහාය වීම එම අලෙවිසැල් කළමනාකරු නිවාඩු ලබා ඇත්තාම ඕනෑම වෙළඳසැලක ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා වගකිව යුතුය කළමනාකරුවන්ගේ රාජ්‍යකාරී කාලසටහන සහ කාර්ය සාධනය කළමනාකරණය කිරීම
ආපනාගාලා කළමනාකරු	කාර්ය මණ්ඩලයේ වැඩ සඳහා වගකිව යුතුය කාර්ය මණ්ඩල සඩුදානා කළමනාකරණය කිරීම රාජ්‍යකාරී ලැයිස්තුව, නිවාඩු ලබා දීම, කාර්ය මණ්ඩල උසස්වීම්, ප්‍රහාර සහ විනය කළමනාකරණය කිරීම විකුතුම් සහ වියදුම් අයවැය කළමනාකරණය කිරීම අවන්හාල් අතර සහ්තිවේදනය පවත්වා ගැනීම (විශාල හෝටලයක)
හෝජ්න සංග්‍රහ කළමනාකරු	හෝජ්න සංග්‍රහය සූම්බව පවත්වාගෙන යාමේ වගකීම අලෙවිසැල් සංවිධානය කිරීමේ වගකීම වෙන්කරවා ගැනීමේ වගකීම
කාමර සේවා කළමනාකරු	කාමර සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිව යුතුය බිල්පත් සහ රාජ්‍යකාරී ලැයිස්තු අධික්ෂණය කිරීම දිපකරණ සඳහා වගකිව යුතු අතර ඉන්වෙන්ටර් තබා ගැනීම
බාර් වෙන්ඩ්	බාර්ලික පිටුපස සිරින පුද්ගලයා වේ බීම වර්ග පිළිගැන්වීම සිදු කරයි මත්පැන් මිශ්‍ර කර පිළිගැන්වීම සිදු කරයි බාර් පුද්ගලය සඳහා වගකීම පවතී
වේටර්	පාරිභෝගිකයාට සේවය කරන පුද්ගලයා වේ. ඇත්තාවම් ලබා ගැනීම ආහාර පිළිගැන්වීම සඳහා මෙනු සකස් කරයි මූලිකාන්ගෙයෙහි ඇත්තාවම් නිවේදනය කරයි මූලිකාන්ගෙයි කාර්ය මණ්ඩලය සමග සහ්තිවේදනය කරයි (ප්‍රධානීම්සා)

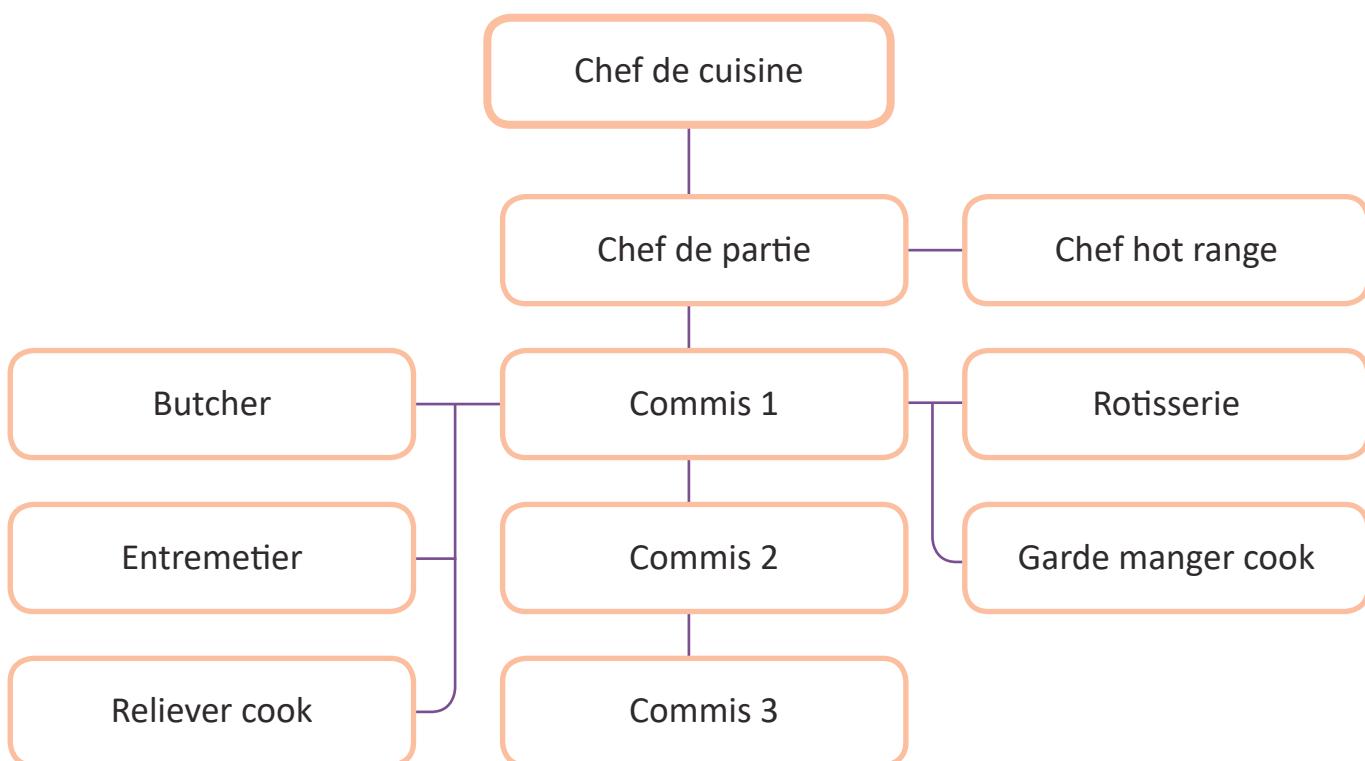
විවිධ ප්‍රමාණයේ මූලිකාන්ගෙයි තරමක් වෙනස් දුරාවලියක් අන්.

ඔබේ කාර්යය වන්නේ ඔබ සේවය කරන ආයතනයේ ඔබේ කාර්යනාරය සහ දුරාවලිය තේරේම ගැනීමයි.

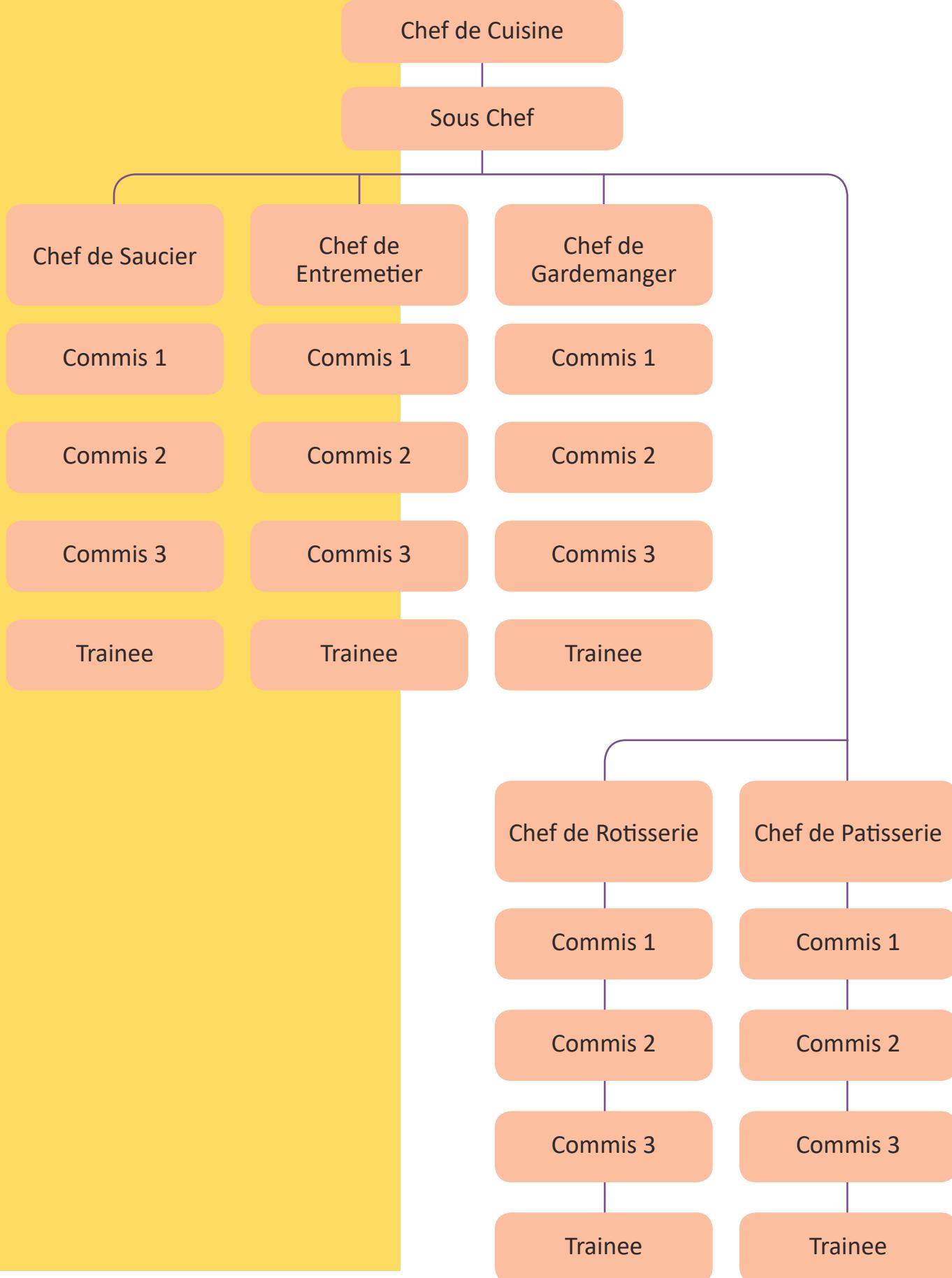
නවීන මූලිකැන්ගේ සංචාරණයක් මෙන්න:

කුඩා මූලිකැන්ගේ බලකායක් සඳහා උදාහරණයක් මෙන්න:

විශාල මුළුතැන්ගේ බලකායක් සඳහා උඩහරණයක් මෙන්න :

Breakdown of the roles in Kitchen Brigade:

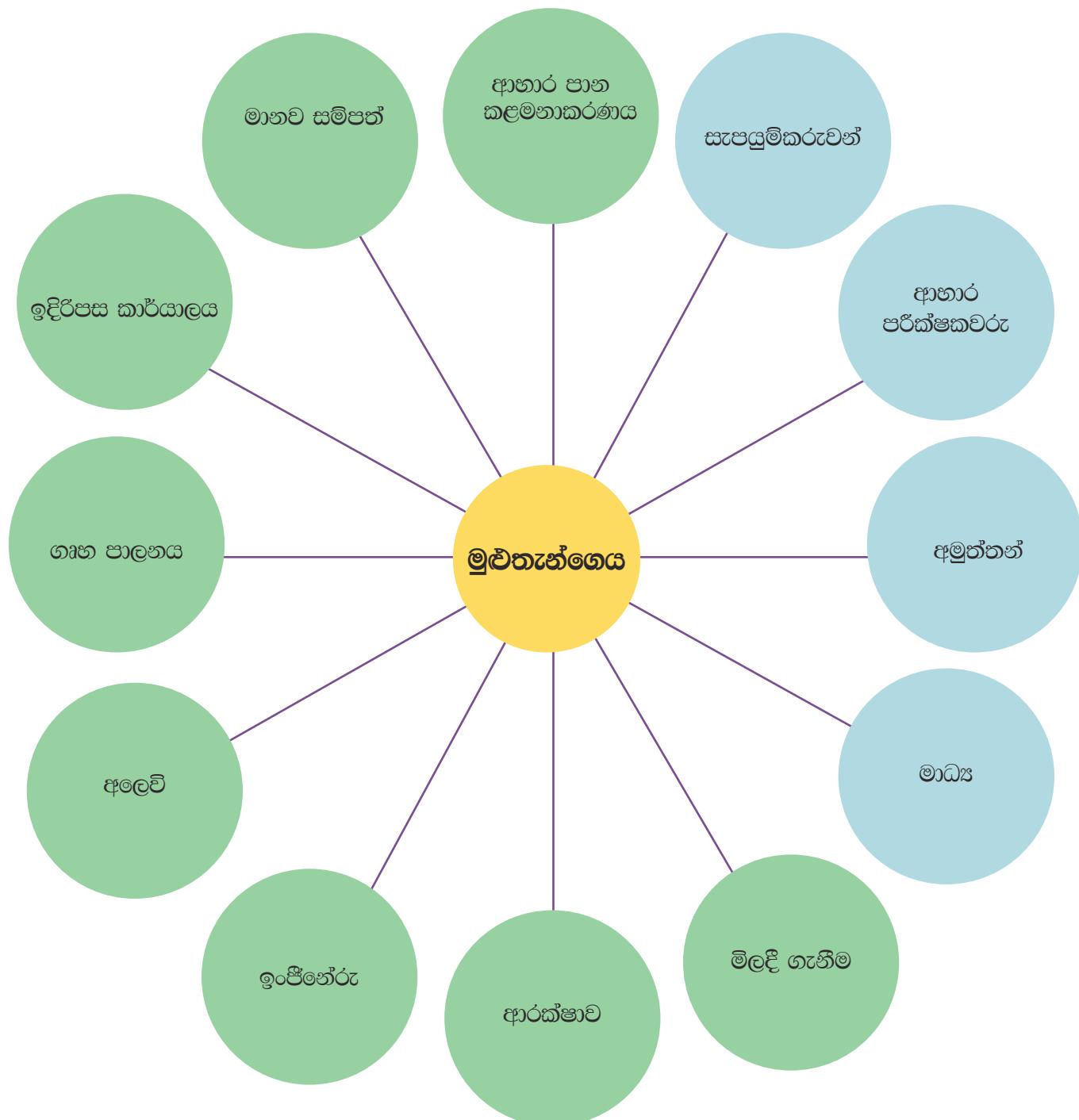
Role	Responsibilities
Chef de Cuisine හෝ විධායක සූපවේදී	වට්ටෝරු, මෙනු සව්ව්ධනය කර මෙනු මෙල නිර්දේශ කිරීම කොටස් පාලනය අධික්ෂණය කිරීම ආහාර පරික්ෂා කිරීම, නියැදිම අධික්ෂණය කිරීම ආහාර නිෂ්පාදනය අධික්ෂණය කිරීම ආහාර පිරිවැය ප්‍රමිතිය සහ පිරිවැය පාලනය කිරීම සහිපාරක්ෂාව, ආරක්ෂාව සහ සහිපාරක්ෂාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම නව නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම පාරිභාශික අවශ්‍යතා සහ යෝජනා භැසුරු වීම බඩු තොග ගැනීම සහ මෙලදී ගැනීම සැපයුම් හා උපකරණ මෙලදී ගැනීම හා සම්බන්ධ වේ දෙපාර්තමේන්තු සහ අංශ අතර සම්බන්ධිකරණය පවත්වා ගැනීම පරික්ෂා කිරීම රැකියා තුම්කාවන් / අපේක්ෂාවන්, වැටුප් තීරණය කිරීම තොග ප්‍රමාණය පරික්ෂා කිරීම
Executive Sous Chef	Chef de Cuisinier / විධායක සූපවේදීන්ට සහාය වීම විධායක සූපවේදී නොමැති නම් මුළුනැන්ගේ භාර වීම Chef de Cuisine / විධායක සූපවේදී සහ මුළුනැන්ගේ කාර්ය මත්චිලය අතර සහන්තිවේදනය මුළුනැන්ගේ වැඩ සුම්බව සිදු කිරීම සහතික කිරීම කොටස් පාලනය සහ ආහාර සැකසීමේ ප්‍රමිතින් අධික්ෂණය කිරීම ආහාර පරික්ෂා කිරීම, නියැදිම අධික්ෂණය කිරීම මෙනු සැලසුම් කිරීම, නව ආහාර සංකල්ප සඳහා සහාය වීම
Sous Chef	විශාල මුළුනැන්ගේ ඔබේ දෙපාර්තමේන්තුවට / අංශයට වගකිව යුතුය පිශෙන් පිළියෙළ කිරීමේ සිට ඉදිරිපත් කිරීම දක්වා නිසි වැඩ ප්‍රවාහයක් සහතික කිරීම දෙපාර්තමේන්තුව / අංශය නාස්තිය හෝ කැඩීම පාලනය කිරීම සූපවේදී ආහාර පිසිමට හෝ විධායක්දීට වාර්තා කරන්න
Chef de Partie	මුළුනැන්ගෙයෙහි කොටසක් පාලනය කිරීම මෙබේ කොටස යටතේ මුළුනැන්ගේ කාර්ය මත්චිලයේ ක්ෂේත්‍ර සේවය සහතික කිරීම සහිපාරක්ෂාව සහ සහිපාරක්ෂක ප්‍රමිතින් අධික්ෂණය කිරීම නාස්තිය හා කැඩී යාම අධික්ෂණය කිරීම වාර්තා පරික්ෂා කර තබා ගැනීම මෙනු වෙනස් කිරීම හෝ නව කෑම වර්ග පිළිබඳ කාර්ය මත්චිලය
Commis	ආහාර සැකසීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වීම උසස් තත්ත්වයේ කෑම වර්ග පිසිම සහ සකස් කිරීම ප්‍රාග්ධනී, මස් සහ මාල සකස් කිරීම වෙනත් සූපවේදීන්ට සහාය වීම භාර දීම් සහ නැවත අඟාවුම් වලට උදෑවී කිරීම තොග භැඩිවීම සඳහා සහාය වීම පිරිසිදු කිරීමේ ස්ථාන මුළුනැන්ගේ හා ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීමට දායක වීම.

ආයතනික (ප්‍රහාරකරු)	Commis ට සහාය වන්න රැකියා ප්‍රහාරකුව තුළින් වෙළඳාම ඉගෙන ගන්න
Escuelerie	ප්‍රධාන පිගන් යේදාන යන්තුය
මුළුතැන්ගේ porter	භාෂන, බලන්, තහවු සහ කරිලටි එකතු කිරීම සහ යේදීම. භාෂන, බලන් තරේ සහ හඳු ගැරුප්පූ ඉක්මනින් භාවිතයට ගැනීම. මුළුතැන්ගේ උපකරණ, වැඩි පාල්ධා බිම සහ බිත්ති යේදීම සහ විෂබිජ නාංචක යේදීම. මුළුතැන්ගේ උපකරණ නිසි ලෙස ගබඩා කර ඇති බවට වග බලා ගැනීම.
Aboyeur	වේටර්වර් සහ වේටර්වරයන් - ආහාර පිරිනැමීම සහ හැඳි ගැරුප්පූ සහ පිගන් ආපසු යැවීමේ වගකීම.

විශාල වෘත්තීය / වෙළඳ මුළුතැන්ගෙයක, විශේෂීත සුපවේදීන් බොහෝ දෙනෙක් සිටිති. ඔබ දැනගත යන කරුණ කිහිපයක් මෙන්න:

කාර්යභාරය	වගකීම්
Chef Garde-Manger	cold hors d'oeuvres සකස් කිරීම සඳහා වගකිව යුතුය විශාල බූජ සංවිධානය සලාද සහ charcuterie අයිතම සකස් කිරීම
Chef Legume	එළවුල් ක්ම සඳහා වගකිව යුතුය
Chef Patisserie	අනුරුපසක් පිළියෙළ කිරීම
Chef Boulangerie	බේකරි අයිතම සකස් කිරීම
Chef Poissonier	මාලි හා මුහුදු ආහාර පිළියෙළ කිරීම
Chef Entremetier	entrée සුඛානම කිරීම (මස් නොවන, සුඡ්, එළවුල් ක්ම, බිත්තර ක්ම,)
Chef Potage	Chef entremetier ට පිළිතුරු දීම සුඡ් සුඛානම කිරීම
Chef Rotisserie	රෝටිසරිය නාරව සිටීම (රෝස්ටි කිරීම සහ තැම්බිම)
Chef Friturier	බැඳුප් ආහාර පිළියෙළ කිරීම
Chef Sommelier	වයින් පිළිබඳ විශේෂයෙනාව ක්ම වේලක් සමග ගැලපෙන වයින් යෝජනා කිරීම වයින් තෝරා ගැනීම සහ මිලදී ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරයි
Chef Saucier	යේෂ්, stocks, glazes සඳහා වගකිව යුතුය

වාන්තිය / වාණිජ මුළුතැන්ගෙයි වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන පුද්ගලයින් සහ දෙපාර්තමේන්තු අභ්‍යන්තරය / වාණිජ මුළුතැන්ගෙයි වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන පුද්ගලයින් සහ දෙපාර්තමේන්තු අභ්‍යන්තරය

වාන්තිය / වෙළඳ කුස්සියක සූමර ක්‍රියාකාරීත්වය සහතික කිරීම සඳහා සේවකයින්ට බවුන්ගේ භුමිකාවන් මෙන්ම අන් අයගේ කාර්යභාරය දැන ගැනීම වැදගත් බව එස්කොරියර් විශ්වාස කළේය. අන් අය කරන දේ තේරුම් නොගෙන ඔබේ රැකියාවට පැහැකි පුද්ගලයින් හෝ දෙපාර්තමේන්තු කෙතරම් වැදගත් දැය ඔබට ගරු කළ නොහැකිය. ඔබේ කාර්යභාරය කුමක්ද යන්න තේරුම් නොගෙන ඔබට ප්‍රමාණවන් ලෙස ක්‍රියා කළ නොහැකි අතර එම නිසා කණ්ඩායම පහත කරන්න.

වයක අවකාශ

මුළුතැන්ගේ බලකායේ සාමාලිකයෙකු ලෙස ඔබ වැඩ කරන අවකාශය දැන ගැනීම සහ තේරුම් ගැනීම වැදගත්ය.

පළමුව ආහාරපාන (F&B) අවකාශයන් සලකා බලන්න. ප්‍රධාන ආහාරපාන (F&B) සේවා අංශ පහක් ඇත:

➤ නිශ්චල කාමරුය (ආහාර ගබඩා පුදේශය)

ආහාර සේවය සඳහා ආහාර සහ පාන වර්ග අඩංගු වේ

දිනපතා පිරිසිදු කළ යුතුය හා පරික්ෂා කළ යුතුය

➤ Silver කාමරුය හෝ පිගන් කාමරුය

පිගන් / හැඳි ගැරුප්පූ පිහිය ආදිය සම්පූර්ණ තොගයක් අඩංගු වේ

හඳුනී අවස්ථා වලදී අතිරික්ත තොග අඩංගු වේ

හොඳුන් සංවිධානය කර තිබය යුතුය

අගුණ් දැමීය යුතුය

➤ සේදීම

පිගන් / හැඳි ගැරුප්පූ පිහිය ආදිය සේදුන තැන

හැඳි ගැරුප්පූ පිහිය ආදිය කුඩා තැබිය යුතුය

පිගන් කේප්ප ආදිය තිවැරදිව ගොඩැඟිය යුතුය

විදුරු භාණ්ඩ සඳහා වෙනම සේදීමේ ස්ථානයක් ගත යුතුය

➤ Hot Plate

මුළුතැන්ගේ කාර්ය මත්ඛලය සහ සේවා කාර්ය මත්ඛලය අතර රෝස්වීම් ස්ථානය (මෙම අවකාශය භාරව සිටින වේටර්වරුයා ABOYEUR ය)

මෙම අවස්ථාවේදී හොඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් සඳහා සියලුම කෘම වර්ග පරික්ෂා කළ යුතුය

පාරහොංකිකයාට ඉක්මන් සේවාවක් ලබා දීම සඳහා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක විය යුතුය

මෙබේ ආයතනයේ වැඩ අවකාශයන් දැන ගන්න. එහා මෙහා ආවේදින්න, එම අවකාශයන් තුළ මිනිසුන් ගෙන් කරන්නේ කෙසේදැයි බලන්න.

ඒ හා සමානව, ඔබේ මුළුතැන්ගේ වැඩ අවකාශයන් දැන ගන්න. එහා මෙහා ආවේදින්න, එම අවකාශයන් තුළ මිනිසුන් ගෙන් කරන ආකාරය බලන්න. ඔබ එම අවකාශයන් තුළ ගෙන් කරන්නේ කෙසේදැයි සිතා බලන්න.

මුළුතැන්ගේ අවකාශ

Chef Office

Menu Planning, Documentation

Hot Range

Soup
Main Course = meat, fish, vegetable

Pastry and Bakery

Dessert
Bakery Products

Pastry/Cold Kitchen

Salads / Starters
Hors D'oeuvres

Butchery

Cut of Meat
Seafood / Cut of Fish

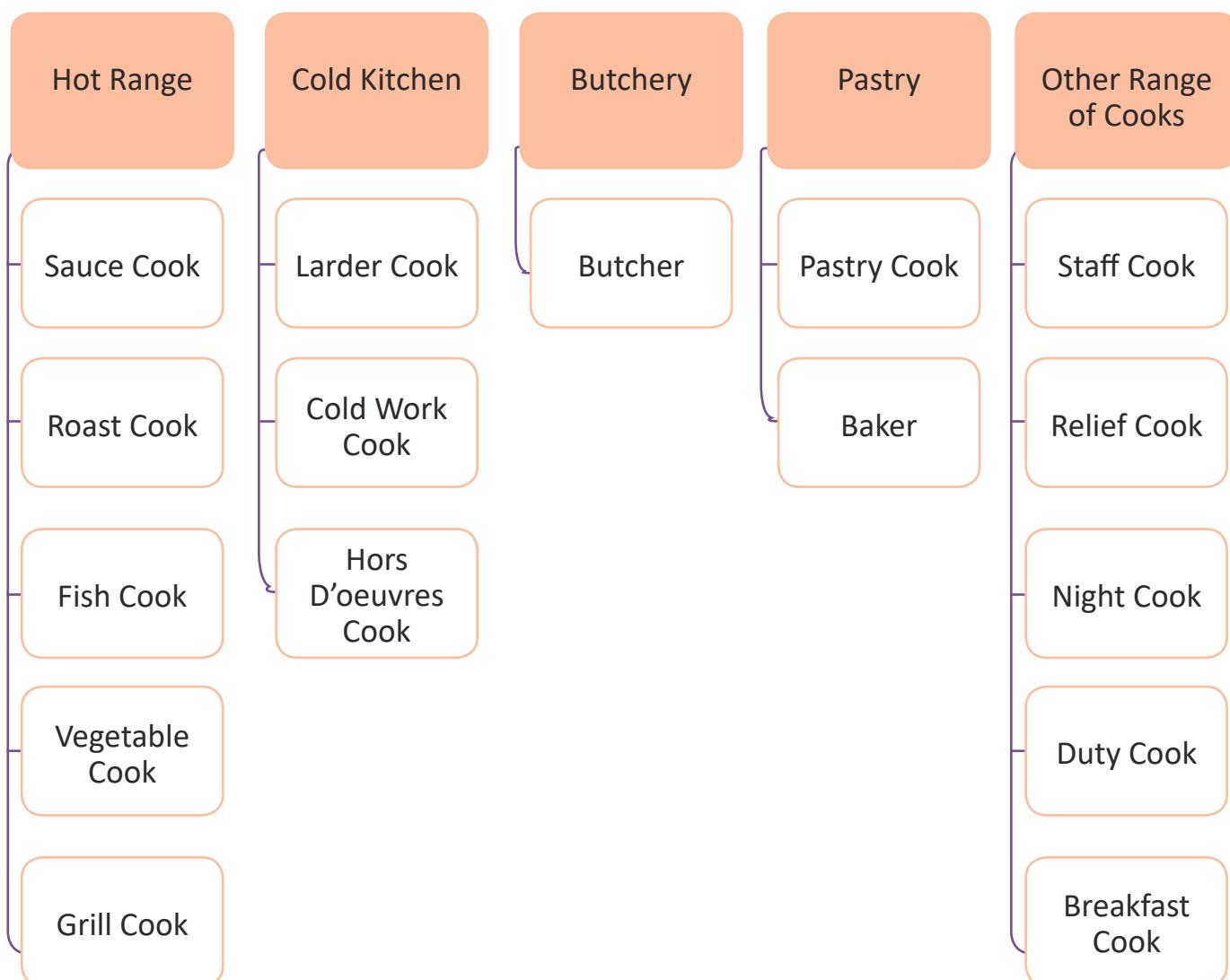
Cold Room / Freezer

Store cold and freezer items

Sub Stores

Dry food, Stationary

ඉහත එක් එක් ආහාර හැකිරවීමේ කාණ්ඩය යටතේ ව්‍යවහාර වර්ගයේ සූපලවේදී වර්ශීකරණයන් පවතී:

තොடු මූලිනැන්ගෙයි වැඩි ප්‍රවාහය

සෑම මූලිනැන්ගෙයකටම තමන්ගේම වැඩි ප්‍රවාහයක් ඇත. වැඩි ප්‍රවාහයේ තේරුම කුමක්ද? එහි අර්ථය වන්නේ වැඩි කරුණ කාලය තුළ මූලිනැන්ගෙයෙහි වෘත්තය ගාලා යාමයි.

වෘත්තය සූමෙට ගාලායාම පහන සඳහන් දැන සහතික කරයි:

- ✓ දේවකයින් උපරිම වේගයෙන් හා කාර්යක්ෂමම වැඩි කරයි.
- ✓ අනුතුරු සහ උපදුව වෘත්තීය ගාලා නැකිය.
- ✓ ආහාර සැපයීම ආරක්ෂිතව කළමනාකරණය කෙරේ.
- ✓ ආහාර ගබඩා කිරීම පහසු සහ එලදායී වේ.
- ✓ ආහාර පිළියෙළ කිරීම පහසුවෙන් කළමනාකරණය කළ නැකිය.
- ✓ ආහාර නිෂ්පාදනය පහසුවෙන් කළමනාකරණය කළ නැකිය.
- ✓ ආහාර දේවය ඉක්මන් හා ආනතියෙන් තොරයි.
- ✓ යේදීම ඉක්මන් හා එලදායී වේ.
- ✓ ආහාර නාස්තිය අඩු වේ.
- ✓ අපදුව්‍ය නිසි ලෙස හැසිරවීම හා බැහැර කිරීම සිදු කෙරේ.

තොදු වැඩි ප්‍රවාහයක් නිර්මාණය වන්නේ කොසේද?

එය පහත සඳහන් සාධක මත රඳා පවතී:

- මූලිනැන්ගෙයි අවකාශයේ පිරිසැලසුම කුමක්ද?
- මගේ ස්ථානය කොහොද?
- මගේ රැකියාව කුමක්ද?
- උපකරණ සහ උපකරණ තබා ඇත්තේ කොහොද?
- ආහාර ගබඩා කිරීම පිහිටා ඇත්තේ කොහොද?
- ආහාර බෙදා නැරමේ / පිළිගැනීමේ ප්‍රදේශය කොහොද?
- hot plate area කොහොද?
- ඉංග්‍රීසි අදිය සේදාන තැන පිහිටා ඇත්තේ කොහොද?
- ආහාර බැහැර කරන්නේ කොනැනින්ද?
- එකවර කි දෙනෙක් වැඩි කරනවාද?
- උපදුව සහ අන්තරායකර දුව්‍ය කොහොද?
- ගිහි නිවන උපකරණ කොහොද?
- කවුලු කොහොද?
- ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ විදුලිය ප්‍රහවය පිහිටා ඇත්තේ කොහොද?

ඔබ වෙළඳ මූලිනැන්ගෙයක වැඩි කිරීමට පටන් ගන් විට ඉහත ප්‍රශ්නවලට පිළිනුරු සැපයිය නැකි වන පරිදි ඔබ මූලිනැන්ගෙයි ප්‍රවාහය ගැන තුරුපුරුද විය යුතුය. ඔබට මෙම ප්‍රශ්න වලට පිළිනුරු දිය හැකි නම්, එවිට ඔබට වඩාත් පහසුවෙන් වැඩි ප්‍රවාහයේ කොටසක් බවට පත්වීය හැකිය.

සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් පූර්ණ මධ්‍යම අසන්හා:

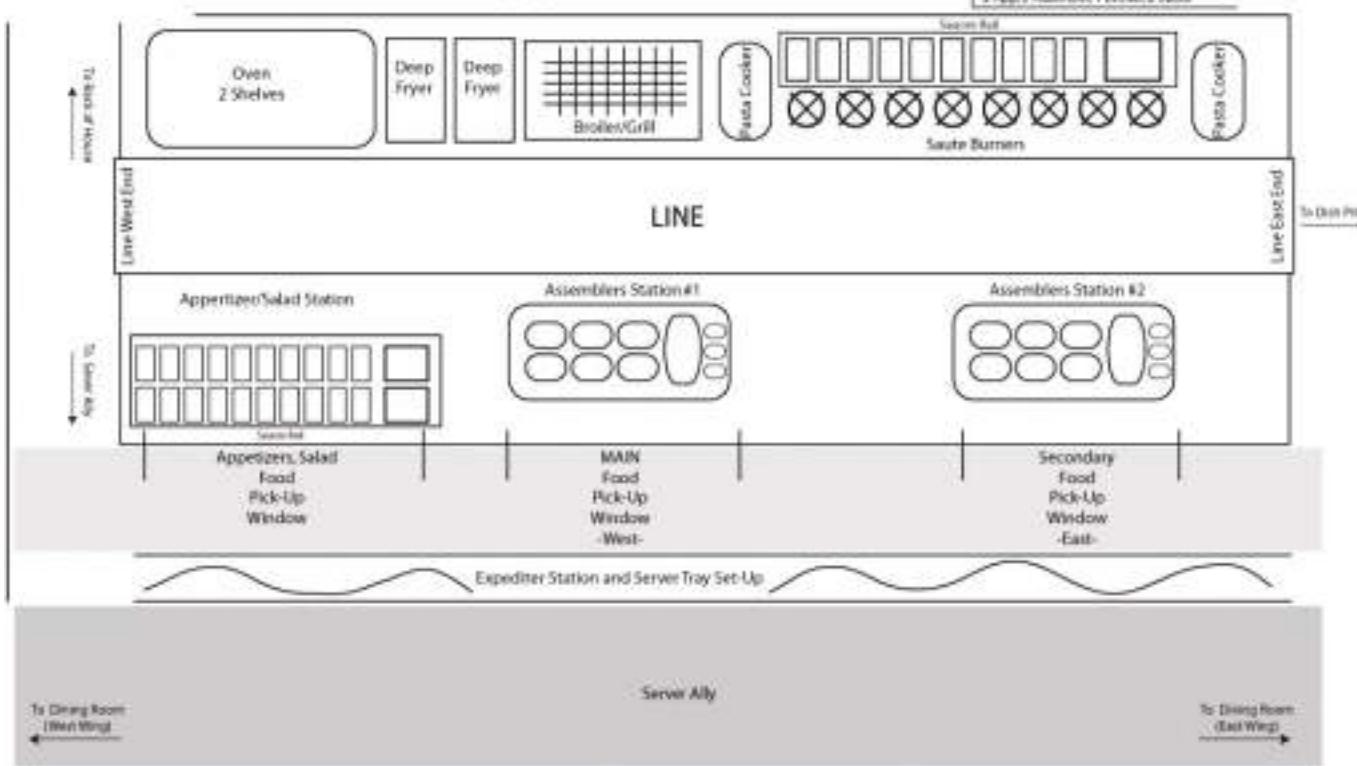
- මුළුතැන්ගේ අවකාශය පිරිසිදුද?
- එහි පිරිසිදු කිරීමේ හා සනිපාරක්ෂක කාලසටහනක් නිබෙද?
- පිරිසිදු කිරීම හා සනිපාරක්ෂාව සඳහා මගේ කොටස කරන්නේ කෙසේද?
- දොරට්වල් සහ පිටවීම් අවහිර කරන වස්තුන් නිබෙද?
- බේල වියලි නිබෙද?
- බර උපකරණ, උතුසුම් උපකරණ, තෙන් උපකරණ සහ නියුතු උපකරණ හාවිනා කිරීමේදී මා විසින් ගත යුතු සියලු ආරක්ෂක පියවරයන් මට නොරෝහාද?

වැනිය මුළුතැන්ගේ පිරිසැලසුමකට උඩහරණයක් මෙන්න

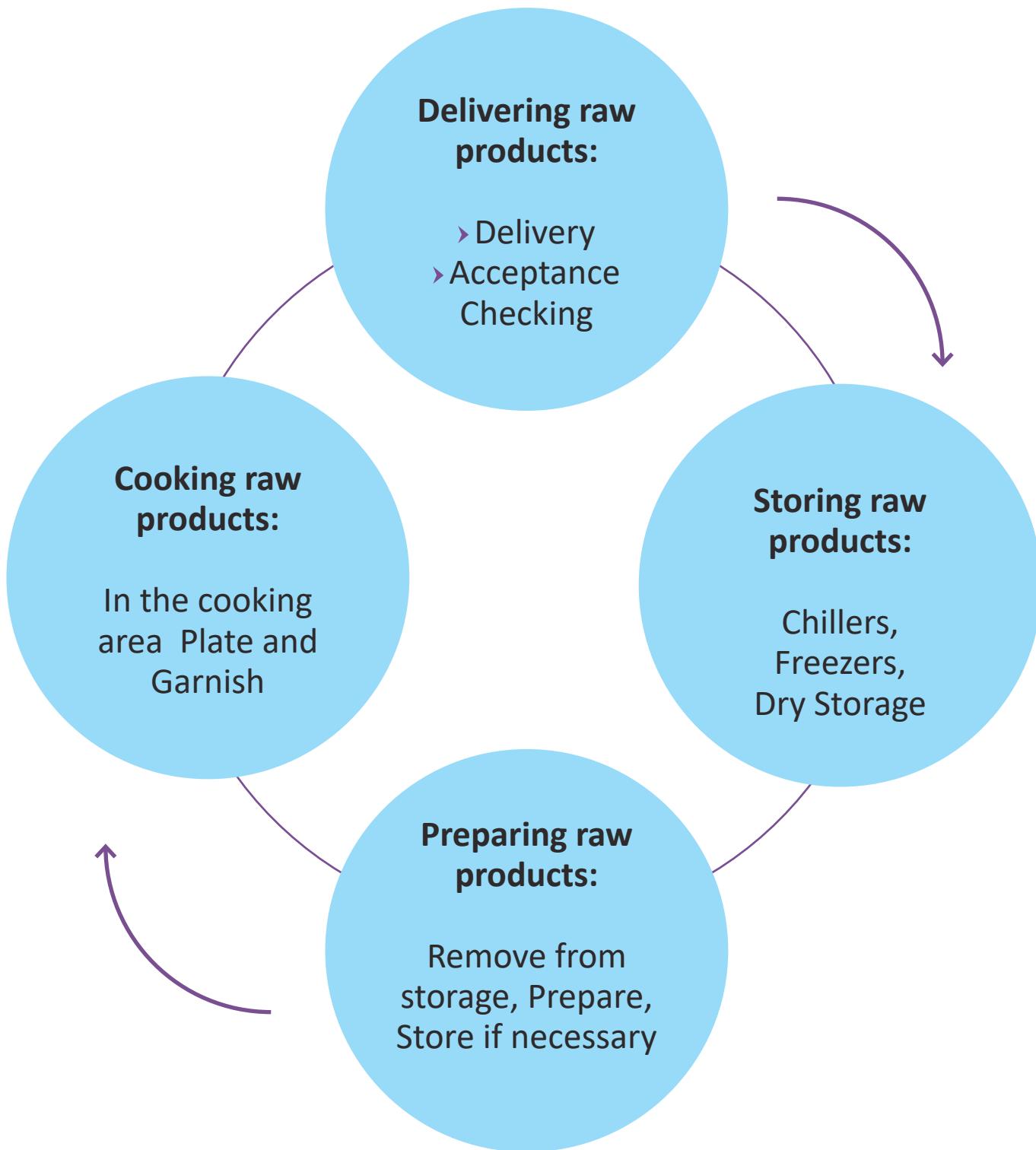
BASIC COMMERCIAL KITCHEN LAYOUT (top view)

7 Staff Kitchen during High Volume - 3 Staff Kitchen for Normal Business

1-App, 1 Assembler, 1 Sauté
2-App, 2 Assembler, 1 Broiler, 2 Sauté

සාමාන්‍ය වැඩි ප්‍රවාහ සටහනක්:

සටහන: සේවාදායකයින්ගේ ප්‍රවාහ ර්ථා සහ මුළුතැන්ගේ කාර්ය මණ්ඩලය ආහාර ලබා ගැනීමේදී හමුවෙකි අපිරිසිදු පිශෑෂණ අත්‍යාර්ථික දැනු ප්‍රදේශ නමුත් කිසි විටෙකත් හරස් නොකරන්න.

පිරිසිදු හා සංවිධානාත්මක වැඩබෑමක ප්‍රතිලාභ:

- වැඩබෑම සහිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂිතව තබා ගැනීම.
- ඔබේ ආයතනය පිළිබඳ තොද ප්‍රතිරෝපයක් ලබා දීමට.
- ඔබේ කාර්යය කාර්යක්ෂමව හා නියමිත වේලාවට කිරීමට ඔබට උපකාර කිරීම.
- ඔබේ කාර්යය කාර්යක්ෂමව හා නියමිත වේලාවට සම්පූර්ණ කිරීමට ඔබට උදව් කිරීම
- ව්‍යුත්තියනාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා
- සහිපාරක්ෂාව පිළිබඳ තොද ජ්‍රේමිතින් තබා ගැනීම
- ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ධනාත්මක ජ්‍රේමිත්පයක් සැකසීම

මෙයි වැඩ කටයුතු සාලසුම් කිරීමේ සහ සංවිධානය කිරීමේ වාසි:

- රැකියාව ආරක්ෂිතව සම්පූර්ණ කිරීම
- කාර්යය ඉක්මනින් හා කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම
- වැරදි සිදුවීම වැළැක්වීම සඳහා
- ව්‍යුත්තිය වීමට
- නියමිත වේලාවට හා අනුපිළිවෙළට වැඩි නිම කිරීම
- සංවිධානාත්මක වැඩි යනු පාරිභෝගික තැප්පිය අදහස් කරන සුම්ම සේවාවක්

රැකියාවේදී ඔබේ කාලය කාර්යක්ෂමව භාවිත කිරීමේ උදාහරණයක්.

- ඔබේ කාර්යයට ප්‍රමුඛතාවය දී වැඩි සැලැස්මක් තබා ගෙන්න
- ඔබේ ආයතනයේ සම්මන මෙහෙයුම් ක්‍රියා පරිපාලි අනුගමනය කරන්න
- දිනපතා ආහාර වේල සඳහා මුළුතැන්ගෙයි කාලසටහන් දෙස බලන්න
- නිශ්චිත කාර්යයන් සඳහා කාලය වෙන් කරන්න
- ඔබගේ කාර්ය හාරය හඳුනා ගෙන්න

වැඩ සැලැස්මක් යනු කුමක්ද?

වැඩ සැලැස්මක් යනු අන්‍යවශ්‍යයෙන්ම ආහාර පිළානක් සකස් කිරීම සඳහා ඔබ විසින් අවසන් කළ යුතු කාර්යයන් සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මකි. වැඩ සැලැස්මක් මගින් ඔබ සාදන දේ, ඔබ කොපමණ ප්‍රමාණයක් සාදන්නේද, සැදීමේ ක්‍රමය සහ පළමු, දෙවන, තෙවන සහ එසේ කළ යුතු දේ ඔබට කියනු ඇත.

විශේෂී විටෙර් සඳහා ඔබේම වැඩ සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීමට ඔබට අවශ්‍ය විය හැකිය, නැතහැන් ඔබේ Chef de Partie විසින් ඔබට වැඩ සැලැස්මක් ලබා දිය හැකිය, නැතහැන් commis chefs සහ ආදුනිකයින් කණ්ඩායමක් සමග වැඩ සැලැස්මක් නිර්මාණය කළ හැකිය.

වැඩ සැලැස්මක් වැදුගත් වන්නේ එය කාර්යක්ෂම, ස්ථාවර හා විශ්වාසදායක වීමට ඔබට උපකාරී වන බැවිනි.

(8 වන වගන්තියේ වැඩ සැලසුම් පිළිබඳව ඔබ වැඩිදුර ඉගෙන ගනු ඇත)

හොඳ සේවකයෙකු වන්නේ කෙසේද?

හොඳ සේවකයෙකු වීමට ක්‍රම 3 ක් ඇත:

1. ඔබේ වගකීම් / යුතුකම් දැනගෙන ඒවා නිසි පරිදි ඉටු කරන්න.
2. ඔබේ ආයතනයේ වර්යාධර්ම පද්ධතිය දැන ගන්න.
3. කණ්ඩායම කුඩායෙකු වන්න.

1. මුළුතැන්ගේ කාර්ය මණ්ඩල වගකීම්

- ආහාර සුරක්ෂිතතා රේගුලාසි වලට අනුකූලව සියලුම ක්‍රම වර්ග, සේවා ස්ථාන, ඉටුම් පිහුම් උපකරණ සහ ආහාර ගබඩා කරන ස්ථාන පිරිසිදු කිරීම.
- සුප්‍රවේදියාගේ තාවත්තය සඳහා අමුදව්‍ය සේදීම, කැපීම, ඉරා දැමීම සහ ගාන මුද ද්‍රව්‍ය.
- අවශ්‍ය පරිදි බෑම් අනුගා දැමීම සහ අමුද්‍රණ.
- බෙඳා හැරීම් සඳහා සහාය වීම.
- නියමිත ආහාර සුරක්ෂිතතා රේගුලාසි වලට අනුකූලව අමුදව්‍ය ගබඩා කිරීම.
- ඉන්වෙන්ටරි අධික්ෂණයට සහාය වීම.
- භානියට පත් හෝ දුෂ්‍ර සහිත උපකරණ මුළුතැන්ගේ කළමනාකරුව හෝ ක්ෂේත්‍රීක අධික්ෂක වෙත වාර්තා කිරීම.
- ඉල්ලීම පරිදි ඉතිරි ආහාර අසුදුරුම් කිරීම.
- කතු බදන් පිරිසිදු කිරීම සහ අපද්‍රව්‍ය නිතිපතා බැහැර කිරීම.
- සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රමවේදයන් තෝරුම් ගෙන අනුගමනය කරන්න.

2. වර්යාධර්ම පද්ධතිය

බොහෝ හෝවල්වල වර්යාධර්ම පද්ධතියක් ඇති අතර ඒවා අධ්‍යක්ෂකවරුන්, (මානව සම්පත්) කළමනාකරුවන් සහ සාමාන්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කළ යුතුය. වර්යාධර්ම පද්ධතිය යනු හෝවලයේ සේවයේ නියුත සියලු දෙනා වගකිවෙතු භා වෘත්තීයමය ආකාරයකින් භැංකිරෙන බව සහතික කරන නීති මාලාවකි. වර්යාධර්ම පද්ධතියකට පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ නීති අත්‍යුත් විය හැකිය:

- පොලි අර්බුද
- අල්ලස් භා මූල්‍ය අපරාධ
- වෙළුද සීමාවන් සහ සම්බාධක
- තැගි සහ ඉගි
- පුද්ගලික දත්ත හැසිරවීම
- බාහිර සන්නිවේදනයන්
- රැකියා ස්ථානයේ ගොරවය
- විවිධත්වය සහ අත්‍යුත් කිරීම
- ආරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව
- පරිසරය
- දේශපාලන කටයුතු

පැහැදිලි වර්යාධර්ම පද්ධතියක් සමග සේවකයින්ට ඔවුන්ගේ සංස්ථාපිතය පිළිබඳ දිනාත්මක ප්‍රතිර්ස්ථාක් ඉදිරිපත් කිරීමට වඩා හොඳය. ඔබට අනුගමනය කිරීම සඳහා වර්යාධර්ම පද්ධතියක් සැපයීමට ඔබේ කළමනාකරුව හෝ ආයතන නිමිකරුව හැකි වේ.

3. කත්‍රිඩායම් වැඩි සහ කත්‍රිඩායම් ගොඩනගීම

එලබුදී කත්‍රිඩායම් ක්‍රියාකාරකම් නොමැතිව ඕනෑම ආයතනයක් අසාර්ථක වනු ඇත. පහත සඳහන් හේතුන් මත කත්‍රිඩායම් වැඩි කිරීම වැදගත් ය:

- කාර්යය ඉක්මනින් හා නියමිත වෙළුවට සම්පූර්ණ කරයි
- විවිධ සේවා පුද්ගලවල සුම්බුද්ධ පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වේ
- ධනාත්මක හා මුතුදිලි වැඩි පරිසරයක් නිර්මාණය කරයි
- සම වයසේ මිතුර්න් හා ස්වයං තක්සේරු කිරීම ඉහළ කාර්යයක් පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වේ

කත්‍රිඩායම් ක්‍රියාකාරිත්වය, කත්‍රිඩායම් ව්‍යුහය සහ සන්නිවේදනය එලබුදී කත්‍රිඩායමක් නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රධාන අංග වේ. එකම ඉලක්කයක් සපුරා ගැනීම සඳහා එකට වැඩි කරන පුද්ගලයින්ගත් කත්‍රිඩායමක් සඳී ඇත. කත්‍රිඩායම් ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා ඔවුන් කළ යුතු දේ පිළිබඳව සෑම පුද්ගලයෙකුටම පැහැදිලි අදහසක් තිබේ යුතුය. නොදු කත්‍රිඩායම් සාමාජිකයෙකු වීමට ඇතුළත් වන්නේ:

- කත්‍රිඩායමේ සෑම සාමාජිකයෙකුම වැදගත් හා වටිනා බව දැන ගැනීම
- අන් අය සමග නොදින් සන්නිවේදනය කරන්නේ කෙසේදැයි දැන ගැනීම,
- හොඳ හැසේරීම යනු කුමක්දැයි දැන ගැනීම,
- මෙබේ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම.

A) සෑම කත්‍රිඩායමේ සාමාජිකයින්ගේ වටිනාකම කත්‍රිඩායමට දැන ගන්න - උදාහරණයක් ලෙස:

කාර්යකාරිය	පුද්ගල වශයෙන්	කත්‍රිඩායම් ආධාරක අංශ
Plongeur	පිගන් සහ හැඳි ගෙර්ජ්පූ පිහිය ආදිය සේවීම්	සෑම විටම පිරිසිඳ හැඳි ගෙර්ජ්පූ පිහිය ආදිය සහ පිගන් ලබා ගත හැකි බවට වග බලා ගැනීමෙන් කත්‍රිඩායමට සහාය වේ.
Aboyeur	ආගන්තුකයාගෙන් ඇතුළුමක් ගෙන ආහාර පිළිගන්වයි	ඇතුළුම් නිකත් කිරීමෙන් සහ පාරිහැළිකයාට සේවය කිරීමෙන් කත්‍රිඩායමට සහාය වේ.
Commis 3	දෙශීක මෙහෙයුමේදී (mis-en-place) the Demi Chef de Partie හෝ Commis I සහ 2 සඳහා සහාය වීම සඳහා දෙශීක වැරදි ස්ථානගත කිරීම් සහ යුතුකම් සඳහා වශයෙන් යුතුය.	Commis I සහ 2 හෝ the demi chef de partie හට ඔවුන්ගේ කාර්යයන් සුම්බුද්ධ කළ හැකි බවට වග බලා ගැනීමෙන් කත්‍රිඩායමට සහාය වේ.

හොඳ කත්ත්බායම් සාමාජිකයෙකු වෙස ඔබට හැකි විය යුත්තේ:

- ▶ ඔබේ කාර්යය සම්පූර්ණ කිරීමට කොපමතා කාලයක් ගතවේදැයි දැන ගත්ත.
- ▶ ඔබේ කාර්යයන්ට ප්‍රමුඛත්වය දෙන්න.
- ▶ අන් අයගෙන් එය ඉල්ලා සිටින විට, හෝ ඔබ ඔබේම වැඩ නිම කළ විට හෝ කළමනාකරණයෙන් ඔබන් විමසු විට සහ / හෝ ඔබට කුසලතා / හැකියාවන් ඇති විට අන් අයට උපකාර සහ සහාය බ්‍රා දෙන්න.
- ▶ ඔබට අවශ්‍ය විටක උදුව් ඉල්ලන්න. නිදුසුනක් වශයෙන්, බර හාන්ඩ විස්ටීම, ආගත්තුක පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම හෝ ඔබට වැසිකිලි ව්‍යෙෂකයක් අවශ්‍ය වූ විට පවා.විවිධ අවස්ථා වලදී ඔබට උපකාර ඉල්ලා සිටිය හැක්කේ කාටදැයි දැන ගත්ත.
- ▶ කත්ත්බායම් ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට කටයුතු කරන්න.
- ▶ පිසින අයට පමණක් නොව කත්ත්බායමේ සියලුම සාමාජිකයින්ට සහයෝගය සහ අගය කරන්න.

ඔබට එලදායී කත්ත්බායම් සාමාජිකයෙකු වන්නේ කෙසේද? මෙන්න අදහස් කිහිපයක්:

- ▶ අවංක භා සපුරා වන්න. සෙල්ම් කරන්න හෝ අන් අයට බොරු කියන්න එපා. ගුහාරුවියක් හෝ නරක ආරුවියක් වේවා “කුමක්ද” කියා පැවසීමට බිය නොවන්න. ඔබේ අවංකකම කත්ත්බායමට උපකාරී වනු ඇත.
- ▶ කාර්යයේ ඔබේ කොටස කරන්න. හොඳ කත්ත්බායමක් තුළ සෑම කෙනෙකුම ඔවුන්ගේ සාධාරණ වැඩ කොටස කරන බවට හැරීමක් නිබේ. මෙය සෑම කෙනෙකුම අනිප්‍රේරණයෙන් තබා ගැනීමට උපකාරී වේ.
- ▶ විශ්වාසදායක වන්න. කාර්යබහුල වී නියමිත කාල සීමාවන් සපුරාලන්න.
- ▶ සාධාරණ වෙන්න. ඔබ හොඳ වැඩ කරන විට ඔබට කිරීතිය බ්‍රා ගත හැකිය. නමුත් අනෙක් අයගේ වැඩ සඳහා ගොරුවය ගත්ත එපා.
- ▶ අන් අයට ප්‍රශනයා කරන්න. අනෙක් අය හොඳ වැඩ කරන්නේ නම් ඔවුන්ට කියන්න. සමහර ප්‍රදේශවල ඔවුන් දුර්වල නම් ඔවුන්ට උදුව් කරන්න.
- ▶ ඔබේ කත්ත්බායම් සාමාජිකයන් සමග කතා කරන්න. හොඳ කත්ත්බායම් වැඩ සඳහා සහ්තිවේදනය අවශ්‍යයි.
- ▶ ධනාන්ත්මක වන්න. “කළ හැකි” ආකල්පයක් ඇති අයෙක් හොඳ කත්ත්බායම් සාමාජිකයෙකි. සාමාජික කෙනෙකු කත්ත්බායමට උදුව් නොකරනු ඇත.
- ▶ කත්ත්බායම් ඉලක්ක සපුරා ගත්තේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ අදහස් / අදහස් බ්‍රා දෙන්න.
- ▶ ඔබේ සීමාවන් දැන ගත්ත.

ඔබගේ කත්ත්බායම සඳහා ඔබට වැඩ හෝ සහාය බ්‍රා දිය නොහක:

- ▶ ඔබට කාලය නොමැති අතර ඔබේම වැඩ බර අසම්පූර්ණයි
- ▶ ඔබට අවශ්‍ය කුසලතා නොමැත
- ▶ ඔබට උදුව් කිරීමට උන්සාග කිරීම අනුරූපීත වනු ඇත

B) ඔබේ කණ්ඩායම සමඟ පැහැදිලිව සහ්තිවේදනය කරන්නේ කෙසේදී?

පළමුව ඔබ ඔබේ කරුණු / තොටුපෑටු දැන සිටිය යුතුය. ඔබට සහ්තිවේදනය කිරීමට අවශ්‍ය දේ පිළිබඳ පැහැදිලි අදහසක් ඔබට නිබේද? ඔබට මනසෙහි ඔබ පැහැදිලි නැතිනම්, ඔබ සහ්තිවේදනය කිරීමට අවශ්‍ය දේ ගැන සිතා බැලීමට යම් කාලයක් ගත කරන්න.

එවට ඔබ විශ්වාසයෙන් හා පැහැදිලිව කඩා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. කතා කරන විට ඔබේ මුඛය වසා නොගන්න. ඔබේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයාට ඔබට ඇතුළුම්කන් දීමට හොඳ ගබඳයින් කතා කරන්න.

ඔබ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු සඳහා ලබිත පණිවිධියක් තබන්නේ නම්, ඔබ නිත්‍යනුකූලව ලබිය යුතු අතර ලබිත පණිවිධි ඔබේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයාට පහසුවෙන් සෞයාගත හැකි ස්ථානයක තැබිය යුතුය.

පහත සඳහන් හෝතුන් මත ඔබ හැකි ඉක්මනීන් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකුට බඩා දිය යුතුය:

- එබැවින් හඳුසි අවස්ථාවකදී කුමක් කළ යුතු දැයි ඔවුනු දීනිනි
- එබැවින් හඳුසි අවස්ථාවකදී ගනුදෙනුකරුවන්ට උදව් කරන්නේ කෙසේදැයි ඔවුනු දීනිනි
- එබැවින් හඳුසි අවස්ථාවකදී ඔවුන් කළබල නොවනු ඇත
- එබැවින් ඔවුන්ට හඳුසි අවස්ථාවකදී කණ්ඩායමේ කොටසක් ලෙස වැඩි කළ හැකිය
- හොඳ සේවා සංඛ්‍යා පවත්වා ගැනීම
- නියමිත වේලාවට වැඩි කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම
- අභ්‍යන්තර් ලබා ගැනීමේදී සිදුවන දේශ වැළැක්වීම, අනතුරු වැළැක්වීම යනාදිය.
- නාස්ති වූ ආහාර / බීම / කාලය අවම කිරීම
- පාරිභෝගික තැප්පිය පවත්වා ගැනීමට / උපරිම කිරීමට (වෙන් කිරීම් වෙනස් කිරීම ආදිය)

C) කණ්ඩායමක හැසිරෙන ආකාරය

කණ්ඩායම එකට නොදුන් වැඩ කිරීමට උදව් කරන හැසිරීම්

- ආචාර්යීල් වීම
- අන් අයට ගරු කිරීම
- උදව්, කාලෝවිතහාවය
- මිතුන්වය
- සම විටම නොදු සන්නිවේදනයක් තිබීම
- කාර්යය විනෝදුප්‍රහාක කරන්න

කණ්ඩායම එකට වැඩ කිරීමට උදව් නොකරන හැසිරීම්

- ඕපාදුප
- කම්මැටල් වීම
- පෞද්ගලික සනිපාරක්ෂාව නොමැතිකම
- බොහෝ වට පරුමාද වීම හෝ අසනිප වීම
- හිරහැර කිරීම
- ඕනෑම ආකාරයක හිරහැර කිරීම

අකිය ස්ථානයේ හිරහැර කිරීම යනු කුමක්ද?

හිරහැර කිරීම මගින් ඔබට නරක, දුක, ලැප්පාව, නින්දුව හෝ බිය අැති කරන අනවශ්‍ය හැසිරීම් විස්තර කරයි. එය අනවශ්‍ය ලෙස ස්පර්ශ කිරීම හෝ පහර දීම වැනි ගාරීක / ලිංගික හිරහැර විය හැකිය. එය කිස් ගැසීම හෝ තර්පනය කිරීම වැනි වාචික හිරහැර විය හැකිය. එය හිරහැර කිරීම වැනි මානසික හිරහැර විය හැකිය. හිරහැර කිරීම ඔබේ කණ්ඩායමේ කෙනෙකුගෙන්, ඔබේ අධික්ෂකගෙන්, කළමනාකරුගෙන් හෝ ආගන්තුකයෙකුගෙන් පැමිණිය හැකිය.

මම ඉවසිය යුතු නැත ඕනෑම ආකාරයක හිරහැරයක්.

(යොමුව: ආරක්ෂාව සහ සනිපාරක්ෂාව පිළිබඳ පුද්ගලික ආරක්ෂාව පිළිබඳ නොරතුරු බවන්න.)

ඔබට වෙනත් කණ්ඩායම සාමාජිකයෙකු සමග ගැටළුවක් ඇත්තැන් ඔබ ගැටළුව හැකි ඉක්මනින් අඩු පුද්ගලයාට (ඔබේ අධික්ෂක, කළමනාකරු හෝ හෝටල් හිමිකරු, පොලිසිය, බාහිර සංවිධාන) වාර්තා කළ යුතුය. ගැටළුව සමග ඉක්මනින් කටයුතු කිරීමෙන් ඔබට එය නරක අතට හැරීම වළක්වා ගත හැකිය.

ගැටළුවක් සමග ඉක්මනින් කටයුතු කිරීමෙන් ඔබ ඔබේ කාර්යයට සහ ඔබේ පිටතයට සිදුවන බාධා අවම කරනු ඇත.

D) ඔබේ කුසලතා සහ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීමට හෝතු

වෘත්තීය සුපවේදය යනු වෘත්තීයක් සඳහා තොදම කාර්යකි. ඔබ කන්ඩායමක කොටසක් ලෙස වැඩි කිරීමට කැමති නම්, තොද පාරිභෝගික සේවාවක් ලබා දීම, ඔබේ හැකියාවට ප්‍රතිඵල ලැබීම සහ දිග කාලීන අවස්ථාවන් ලබා දෙන රැකියාවක වැඩි කිරීම වැනි දේ නම්, වෘත්තීය ආහාර පිසීම ඔබට සුදුසු ම තෝරීම වේ.

කෙසේ වෙතත්, රැකියා තෘත්තීය ලැග කර ගැනීමට හෝ උසස්වීමක් ලබා ගැනීමට නම්, ඔබේ දැනුම හා කුසලතා වැඩි දියුණු කර වර්ධනය කළ යුතුය. වෘත්තීය අරමුණු සැකසීම හෝ ඔබේ වෘත්තීය මාවත සැබුම් කිරීම යනු ඔබේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගන්නේ කෙසේද යන්නයි.

උදාහරණයක් ලෙස, ඔබ අද Commis 3 ලෙස වැඩි කරමින් සිටින නමුන් සමහර විට ඔබ එක් දිනක් Chef de Partie හෝ විධායක සුපවේදීයකු වීමට කැමතිද? නැත්හම් සමහර විට ඔබ ඔවුම අවන්හලක අරක්කාම හිමිකරු වීමට කැමතිද?

අහස යනු සිමාව වන නමුන් ඔබේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඔබ සැමවීම ඔබම දියුණු කර ගැනීමට බලා සිටිය යුතුය.

ඔබට ඔබම දියුණු කර ගත හැකි ක්‍රම

සැම විටම ඔබ සමග අවංක වන්න. මෙම ප්‍රශ්න ඔබන්ම අසා ගන්න:

- මම තොද වැඩික් කර තිබේද? මම ඔබේ වැඩි ගැන සැකීමකට පත් වෙනවාද?
- මගේ වැඩි ප්‍රමිතයට අනුකූලද? මගේ කාර්යය වඩා තොදින් කරන්නේ කෙසේද?
- මගේ ගැක්තිමත් කරුණු මොනවාද? මට වැකිදියුණු කළ හැකි ක්ෂේත්‍ර මොනවාද?
- මගේ වැඩි ගැන මම සැකීමකට පත් වෙනවාද? මහේද? ඇය නැත්තේ?

අන් අයගෙන් අවංක ප්‍රතිපෝෂණ ලබා ගන්න. ඔබේ කන්ඩායම් සාමාජිකයින්ට, ඔබේ කළමනාකරු / අධික්ෂකවරයාට සහ ඔබේ අමුන්තන්ට ඔබේ කුසලතා වැඩි දියුණු කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ ප්‍රයෝගනවන් තොරතුරු ලබා දිය හැකිය. ප්‍රතිපෝෂණයට කිසි වෛශ්‍යත්වය නොවන්න - අන් අය අප ගැන සිත්ත දේ අප ගණන් තොගන්නේ නම් අප කිසි වෛශ්‍යත් දියුණු නොවනු ඇත.

කන්ඩායම් රෝස්වීම් වලදී හෝ විධිමත් තක්සේරුවකින් ඔබේ කළමනාකරු සමග කතා කරන විට ඔබට මෙම ප්‍රශ්න එකින් එක ඇසිය හැකිය.

ඔබේ දැනුම වැඩිදියුණු කළ හැකි වෙනත් ක්‍රම වන්නේ on-line තොරතුරු සේවීම, on-line ආහාර පිසීමේ ප්‍රහාණු විඩියෝ සෞය ගැනීමයි (YouTube හි බොහෝ දේ ඇත).

ඉගෙනුම් සැලැස්මක් තබා ගන්න

ඉගෙනුම් සැලැස්මක් යනු ඔබේ කාර්යය නිසියාකාර්ව ඉටු කිරීමට උපකාරී වන ඉගෙනුම් හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාර්කම දැක්වෙන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මකි. ඔබේ රැකියා කුසලතා ප්‍රවේශනයේ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉගෙනුම් සැලැස්මක් ද තොද තුමයි. උදාහරණයක් ලෙස, ඔබල්දම් සැබා විමේ ඉලක්කයක් තිබේ නම්, ඉගෙනුම්ම සැලැස්මක් මගින් පියවරෙන් පියවර එම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට උපකාරී වේ.

ඉගෙනුම් සැලැස්මට පැහැදිලි අරමුණු තිබිය හැකිය, උදාහරණයක් ලෙස 'පළමු මාස 6 තුළ මම එළවුල කැපීමේ නාක්ෂණික පරිපූර්ණ කරම්' හෝ 'විසරක් තුළ වෘත්තීය කුකර NVQ මට්ටම 4 හි මගේ සහතිකය ලබා ගනීම්'.

එය වඩාන් ප්‍රායෝගික විය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස, 'සතිය 1 - පිරිසිදු තිරීමේ ස්ථාන ප්‍රහාණු වන්න, 2 වන සතිය - පිරිසිදු තිරීමේ උපකරණ ප්‍රහාණු වන්න, 3 වන සතිය - ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ මගේ වැඩිපොන් අන්‍යාය අවසන් කරන්න.

මුළු ඉගෙනුම් සැලැස්ම නිතිපතා සමාලෝචනය කළ යුතු අතර එමගින් රැකියාවේ දියුණුව සඳහා කළ යුතු දේ ඔබට දැනගත හැකිය. එය ඔබේ වෘත්තීය ජීවිතය තුළ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය කිස්මතා ද ඉස්මතා කරයි. එස්ම, ඔබ ඉගෙන ගන්නා සෑම දෙයක්ම යම් ආකාරයකින් ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි බැවින් ඔබේ ඉගෙනුම් සැලැස්ම සමග නමුළුවීම් විමට බිඟ නොවන්න.

ආගත්තුක සත්කාර සේවකයෙකු ලෙස ඔබේ අයිතිවාසිකම්

“සේවක අයිතිවාසිකම්” යන්හෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

වැඩි කරන අතරතුර සෑම පුද්ගලයෙකුම ආරක්ෂිතව සිටිය යුතුය. එය “අයිතියක්” වේ. බොහෝ විට නිතියෙන් පිළිගත් “අයිතිවාසිකම්” බොහෝමයක් ඇත, එබැවින් යමෙකු ඔබේ අයිතිවාසිකම් උල්ලම්පනය කරන්නේ නම් ඔබට එම පුද්ගලයාට එරෙහිව නිතිමය ක්‍රියාලාර්ග ගත හැකිය.

වැඩි ආකාරයේ අයිතිවාසිකම් නිබේ; ආර්ථික, සිවිල්, මානව සහ ඇත්ත වශයෙන්ම සේවක අයිතිවාසිකම්. සමහර මුළුක සේවක අයිතිවාසිකම්; අනාරක්ෂිත වැඩි පුතික්ෂේප කිරීමේ අයිතිය, ප්‍රමාණවත් ලෙස වන්දී ගෙවීමේ අයිතිය, වෙනස් කොට සැලකීමෙන් නිදහස් වීමට ඇති අයිතිය යනාදිය.

ඹු ලංකාවේ බොහෝ කර්මාන්තවල සේවකයින් ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් නොදැනී. මුළුක කරුණු ඔබ දැන සිටීම වැදුගත් ය:

- ඔබ සතියකට පැය කියක් වැඩි කරනවාද?
- ඔබට කොපමණ නිවාඩු හෝ නිවාඩු කාලය ලැබේ ද?
- ආර්ථික සහ අවස්ථා වේලාවන්
- සති අන්ත වැඩි, අතිකාල
- ඔබේ වැඩි සඳහා ඔබට කොපමණ මුදලක් ගෙවනු ලැබේ

ඔබේ සේවා කාලසටහනට අදාළව ඔබේ ආයතනයේ ක්‍රියා පරිපාලන ඔබ නොදැන්නේ නම්, ඔබේ අධික්ෂක හෝ Chef de Partie ගෙන් විමසන්න. ඔවුන් නොදැන්නේ නම් - ඔබ ගැන සෞකා බැලීමට ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටින්න.

ඔබ වැඩිපුර වැඩි නොකිරීමට සහ ඔබේ සෞකාසයට අවදානමක් ඇති නොවන පරිදි ඔබේ අයිතිවාසිකම් දැන ගැනීම වැදුගත්ය. නිවැරදි වැටුප් ගෙවීම සහ වෙනත් පුතිලාභ මගින් ඔබ කරන වැඩි සඳහා ඔබට ත්‍යාග ලැබෙන බව දැන ගැනීම ද වැදුගත් ය.

ඔබේ සේවා ස්ථානයේ සෑම කෙනෙකුම ඔවුන්ගේ රැකියාවේ නියමයන් හා කොන්දේසි වලට සමානව සැලකිය යුතුය.

සමානාත්මකාවය යනු ජ්‍යෙෂ්ඨ පැසුබීම කුමක් වුවත් සේවකයින්ට පුරුෂයින්ට හා කාන්තාවන්ට සමාන සැලකිල්ලක් දැක්වෙමයි.

විවිධ විධාන පැසුබීම හා හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයින්ට ගරු කරන හා ඇතුළත් වන පරිසරයක වැඩි කිරීම යන්හෙන් අදහස් වේ.

ඔබේ අයිතිවාසිකම් සහ සේවක / සේවා යෝජකයාගේ වගකීම් පිළිබඳ උපදෙස් බඩා ගත හැක්සේ කොනැහින්ද?

ඔබේ කළමනාකරු, ඔබේ අධික්ෂක, ඔබේ සයෙන්, හෝටල් නිමිකරු, හෝටල් පුතිපත්ති, මානව සම්පත් සම්බන්ධිකාරක, වාණිජ මණ්ඩල සම්මෙළයන්, NIOSH, කමිකරු අමාත්‍යාංශය ආදියෙන් ඔබට තොටුපාල බඩා ගත හැකිය.

ඔබට ඔබේ හෝටලයෙන් පිටත බැලීමට අවශ්‍ය නම් පහත ස්ථාන උත්සාහ කරන්න (වෙබ් මිශ්‍යනයන් 2018 අප්‍රේල් 3 වන විට):

- ගි ලංකාවේ වාණිජ භා කර්මාන්ත මණ්ඩල සම්මෙලනය (<http://www.fccisl.lk> (ඉංග්‍රීසියෙන් පමණය)
- වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා සහ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ජාතික ආයතනය (NIOSH): <http://www.niosh.gov.lk/index.php?lang=en> (සිංහල සහ දෙමළ)
- කමිකර් භා වෘත්තීය සම්මි සඛැදතා අමාත්‍යාංශය: <http://www.labourmin.gov.lk/web/> (සිංහල සහ දෙමළ)

හෝටල්, අවන්හල් සහ ප්‍රජාව

ප්‍රඹල් ලේකයෙන් වෙන් කළ ස්වාධීන ඒකක ලෙස හෝටල් සහ ආපනගාලා සහ ආහාර සේවා වෙළඳසැල් නොපවති. අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් ලේකය සෑම තැනකින්ම පැමිණේ. නමුත් අප සිටින්නේ අපගේ පුද්ගිය ප්‍රජාවන් තුළ ය. එබැවින්, ප්‍රජා ගැටළු ඔබේ ආයතනයේ ගැටළු බවට පත්වීය හැකිය, උදාහරණයක් ලෙස:

- ▶ බිංගු, උණ හෝ පහසුවෙන් පැතිර යා හැකි ඕනෑම රෝගයක් වැනි සෞඛ්‍ය ගැටළු
- ▶ කසළ, ප්‍රතිච්ඡිකර්ණය, ජලය සහ විදුලිබල හිගතාවයන්, අනපේක්ෂිත කාලගුණාය වැනි පාරිසරක ගැටළු
- ▶ ව්‍යාපාර තරගය, බදවා ගැනීම, භාණා පුහුණුව, නිපුණතා පුහුණුව වැනි ආර්ථික ගැටළු

ප්‍රජා සහභාගිත්වය විවිධ ස්වර්ෂපයන් ගෙනි. ප්‍රජාවක් තුළ සම්බන්ධ වීම සඳහා දේශීය ප්‍රත්‍යායතන සඳහා මුදුල් රු ස් කිරීම, දේශීය උද්‍යාන හෝ වෙරළ නිරෝගී පිරිසිදු කිරීමේ දින සංවිධානය කිරීම, දේශීය වාසස්ථාන සඳහා මානව වාසස්ථාන ව්‍යුහපාතියක් සඳහා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වීම හෝ පොදුවේ නිර්සාර බව පිළිබඳව දේශීය භා අමුත්තන් දැනුවත් කිරීම ඇතුළත් විය හැකිය.

ප්‍රජා සහභාගිත්වය සංවිධානයන් පිටත සිටින පුද්ගලයින් පමණක් ඇතුළත් නොවේ. සේවකයින් ද ප්‍රජාවේ කොටසක් වහා බැවින් හෝටල් සමාගමක් සිය සේවකයින් රැකබල ගැනීම, සාධාරණ වැටුප් ගෙවීම, සාධාරණ ප්‍රතිලාභ ලබා දීම, පුත්‍රු කටයුතුවල ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වීමට ඔවුන්ට දීරිමන් කිරීම සහ ඔවුන් සමග සම්බන්ධ වීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව ඔවුන්ට දැනුවත් කිරීම වැදගත් වේ. දේශීය ප්‍රජාව, සංවාරකයින්ගේ සංස්කෘතින් ගැන ඉගෙනීම සහ දේශීය සංස්කෘතිය ගැන ඉගෙනීම.

05 වන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

කාල කළමනාකරණය

කාල කළමනාකරණය

කාල කළමනාකරණය යනු කුමක්ද?

මධ්‍ය රාජකාරී හා කර්තව්‍යන් කාර්යක්ෂමව හා ආරක්ෂිතව ඉවු කිරීම සඳහා රැකියා ස්ථානයේ හෝ පිවිතයේ සාමාන්‍යයන් ඔබේ කාලය මෙහෙතින් කළමනාකරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සලකා බැලිය යුතු කාල කළමනාකරණයේ අංශ දෙකක් නිඩි:

විය වැදගත් වන්නේ ඇයි

මධ්‍ය සුප්‍රවේශීයකු හෝ ඉවුම් පිහුමිකරුවෙකු වීමට පූහුණු වන විට හෝ ඔබ ආදුෂිකයෙකු ලෙස වැඩි කරන විට ඔබට බොහෝ, බොහෝ රාජකාරී හා කාර්යයන් ඇත. ඔබ පූහුණු සැසි වලට සහනාගේ වනු අභ්‍යන්තරයේ අපේක්ෂා කෙරේ. පූහුණු සැසි වලදී ඔබ ඉගෙන ගත් දේ පූහුණු කිරීමට ඔබ අපේක්ෂා කරනු ඇත. ඔබ ස්වයං අධ්‍යනයක් කිරීමට බලපාලන්ත් වේ. ඔබ මුළුනැන්ගෙයෙහි ඔබේ කාර්යය කිරීමට බලපාලාරාත්තු වනු ඇත.

මධ්‍ය කාලය කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න ගැන ඔබ නොයිතන්නේ නම් පහත සඳහන් දේ සිදුවීය හැකිය:

1. ඔබ ආතතියට පත්වේ. ඔබ ආතතියට පත්වන විට වැරදි සිදු කිරීම පහසු වන අතර වැරදි වලට මුදල් වියදුම් විය හැකිය, අනතුරු නිර්මාණය කළ හැකි අතර ඔබේ කණ්ඩායම අපහසුතාවයට පත්වේ. .
2. ඔබට ඔබේ රාජකාරී හෝ කාර්යයන් නියමිත වේලාවට අවසන් කළ නොහැකි බැවින් සාමාන්‍ය පැය ගණනකට පසු ඔබ වැඩි කරයි. මෙය ඔබට වෙහෙසට පත් කර රෝගාධාධිවලට තුළු දෙනු ඇත. ඔබ වෙහෙසට පත්ව සිරින විට වැරදි කිරීම සහ වැරදි කිරීම සඳහා මුදල් වියදුම් කිරීම, අනතුරු නිර්මාණය කිරීම සහ ඔබේ කණ්ඩායම් අපහසුතාවයට පත් වීම පහසුය.
3. ස්වයං අධ්‍යනය කිරීමට සහ ඔබේ දැනුම වැඩි දිගුණු කිරීමට ඔබට කාලය අනිම් වේ. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔබ ඔබ වෙනුවෙන් අලුත් දෙයක් ඉගෙන නොගන්නා බවයි. මෙය ඔබගේ වෘත්තීය අවස්ථාවන්ට බලපානු ඇත.
4. ඔබ එකවර බොහෝ දේ කිරීමට උත්සාහ කරයි. මෙයින් අදහස් කරන්නේ සංස්කරණයක්ම තැප්තියට හෝ නොද හෝ උසස් ප්‍රම්තියකට සිදු නොකරන බවයි. මෙය ඔබගේ වෘත්තීය අවස්ථාවන්ට බලපානු ඇත.
5. ඔබ විශ්වාස කළ නොහැකි කණ්ඩායම සාමාජිකයෙකු බවට පත්වේ. මෙය ඔබගේ රැකියාව හා වෘත්තීයට බලපානු ඇත.

(4 වන කොටස බලන්න - කණ්ඩායම් වැඩි)

මධ්‍යින් කාලය කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද?

පොදුවේ ජීවිතයේ වඩා හොඳ කාල කළමනාකරණය සඳහා අදහස් කිහිපයක් මෙන්න:

1. දෙනික සැලස්සේමක්, සතිපතා සැලස්සේමක් සහ මාසික සැලස්සේමක් තබා ගැනීමට උත්සාහ කරන්න. ඔයටම කරුණාවන්න වෙන්න. යටුව්වාදී වන්න. ඔබට වෛවිකය සඳහා කාලය අවශ්‍ය බව අමතක නොකරන්න.
2. ඔබට ස්වයං අධ්‍යාපන කාර්යයක් ලබා දී ඇත්තම්, එය අවසන් කිරීමට අවසාහ මිනින්දුව තෙක් බලා හොසිට්ත්න්න. වෙනත් රාජකාරී ඔබට කාර්යභාෂුල කිරීමට පෝර ඔබට හැකි තරම් ස්වයං අධ්‍යාපන කාර්යය අවසන් කිරීමට උත්සාහ කරන්න.
3. වර්කට එක් කාර්යයක් කෙරෙනි අවධානය යොමු කරන්න. සමහර කාර්යයන් ඒකාබද්ධ කළ හැකි නම් එසේ කරන්න, නමුත් ඔබ කාර්යයන් ඒකාබද්ධ කරන්නේ කෙසේදැයි සිනිමට හා සැලසුම් කිරීමට ඔබට කාලය ලබා දුන් පසු පමණි.
4. මධ්‍යින් සෞඛ්‍ය ගැන සැලකීමෙන් වන්න. ඔබට අවශ්‍ය නිත්ද ලබා ගන්න. හොඳින් ආහාරයට ගන්න, ආහාර අතපසු නොකරන්න. යම් ව්‍යායාමයක් ලබා ගැනීමද ප්‍රයෝගන්වන් වේ.

ඔබ මුළුතැන්ගෙයෙහි ඔබේ කාලය කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද?

පළමුව, ආහාර නිෂ්පාදනයේ අදියර 4 තේරුම් ගන්න:

නිෂ්පාදන සැලසුම් කිරීම / උපලේඛනගත කිරීම යනු කුමක්ද?

මෙම අදියර වන්නේ මුළුතැන්ගෙයි සේනාංකයේ ප්‍රධානියා විසින් ආහාර සේවාව යනු කුමක්ද සහ ආහාර සේවාව ඉටු කරන්නේ කෙසේද යන්න සැලසුම් කරන විටය. ඔබ නිර්ණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් නොවනු ඇත. නිර්ණ ගත් පසු ඔබේ කාර්යයන් මොනවාද, එවා කළ යුතු පිළිවෙළ සහ ඔබ එම කාර්යයන් සම්පූර්ණ කළ යුත්තේ කවිතාද යන්න ඔබ දැන ගනු ඇත.

පෙර සුදානම යනු කුමක්ද?

මෙම අදියරේදී සියලුම අමුදව්‍ය එකතු වේ - මෙයට අමුදව්‍ය භාර්දීම / ගබඩා කිරීම ඇතුළත් විය හැකිය. Mise-en-place සඳහා ඔබට අවශ්‍ය අමුදව්‍ය සහ උපකරණ පරික්ෂා කරන්නග

Mise-en-place යනු කුමක්ද?

එය ප්‍රංශ වචනයක් වන අතර එයින් අදහස් කරන්නේ ඔබට අවශ්‍ය සියල්ල ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා නිවැරදි තැනට තැබීමයි. (8 වන කොටස බලන්න)

නිෂ්පාදනය යනු කුමක්ද?

මෙම අදියර වන්නේ පාරිභාශිකයාට පිසින ලද කෙම පිශාන පිළිගැනීමේ දක්වා ක්‍රියාවලයයි

සටහන: මෙම අදියර හතර ඔබේ ආයතනය සේවය කරන ආහාර සේවාවට බලපායි. ඔබ දැනගත යුතු ආහාර සේවා වර්ග දෙකක් තිබේ: ආහාර සේවා (buffet or course menu) සහ දීර්ණ ආහාර පිළිගැනීම් (a la carte) සකසැන්න.

දෙවනුව, ආහාර නිෂ්පාදනයේ අවධීන් පිළිබඳව නුත් වන්න

- ඔබේ ආයතනයේ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පරිපාරි දැන ගන්න
  - මේ මොහොන් ඔබ සම්බන්ධ වී ඇත්තේ මෙනුවේ කුමන කොටස්ද?
- මෙනුව, ඔබේ වට්ටෝර්ට අධ්‍යනයනය කරන්න.
  - ඔබ තවමත් වට්ටෝර් කිහිපයක් කටයුතුම් කර තිබේද? අමුදව්‍ය මොනවාද? මිනුම් මොනවාද?
- ඔබට සැදිය යුතු සෑම කිරීමක් සඳහාම වැඩ සැලැස්මක් තබා ගන්න.
- සියලුම අමුදව්‍ය තබා ඇති ස්ථානය දැන ගන්න.
  - විළවල් ගබඩා කරන්නේ කොහොද? කිරී ආහාර ගබඩා කරන්නේ කොහොද?
- ඔබේ වැඩපොල / මූලිනැහිගෙය / වැඩබිම ඔබේම තිව්‍යක් යේ දැන ගන්න
  - ඔබේ වැඩපොලේ නැඩය කුමක්ද (එය යුතු හැකියෙද? නැතහොත් එක් පේළියක්ද?) සියල්ල තබා ඇත්තේ කොහොද?

වැඩ සැලසුම්

වැඩ සැලැස්මක් යනු විශේෂිත වට්ටෝර්වක් සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මකි. සෑම සැලසුමක්ම කාර්ය ලැයිස්තුවකින් සමන්විත වේ (ආහාර පිළිම් ක්‍රමය පමණක් නොවේ).

පහත කරනු සෙලකා බලන්න:

- වට්ටෝරේව කුමක්ද?
  - ඔබ හඳන්නේ කුමක්ද?
- වට්ටෝරේවේ ප්‍රමාණය කුමක්ද?
  - ඔබට කොපමත ප්‍රමාණයක් සැදිය යුතුද?
- වට්ටෝරේව තුළ කිම පිගාන සකස් කිරීමේ කාර්යයන් ඔබ තේරුම් ගත යුතුය.
  - ඔබට තේරුන්නේ නැත්තාම ඔබට පැහැදිලි කිරීමක් ඉල්ලා සිරිය භැංක්කේ කාටද? ඔබට විශ්වාස නැත්තාම සෑම විටම පැහැදිලි කිරීමක් ලබා ගන්න. අවසාන මොහොත වන තෙක් බැලා නොසිරින්න.
- වට්ටෝරේව මත පදනම්ව ඔබේ කාර්යයන්හි අනුපිළිවෙළ සැලසුම් කරන්න.
  - කුමන කාර්යය සඳහා වැඩි කාලයක් ගතවේද?
  - සෑම කාර්යයක් සඳහාම ගතවන කාලය ගැන ඔබ සිනා බැලිය යුතුය.
- ඔබේ පෙර සුදුනම කරන්න
  - නම්බා, කඩුවනු, පිරිසිදු කළ යුතු දේ කුමක්ද?
  - thawed හෝ නැවත රත් කළ යුතු හෝ පෙර රත් කළ යුතු දේ කුමක්ද?
  - blanched, battered හෝ battered කිරීම අවශ්‍ය කුමක්ද?
  - වට්ටෝරේවක විවිධ අමුදව්‍ය සහ විවිධ කොටස් සඳහා රඳවා තබා ගැනීමේ උප්ත්‍යන්වය කුමක්ද (නිදුළුනක් ලෙස, සේස් පළුවුව සැදිය නැකි නම් ඔබ එය ගබඩා කරන්නේ කොනැනින්ද)?
- ඔබට අවශ්‍ය සියලු මෙවලම් හා උපකරණ තිබේද?
  - ඔබේ පිහිය තියුණු ද?
  - කරපුම් පුවරුව පිරිසිදු හා වියලි ද?
  - ඔබේ සියලු මිනුම් මෙවලම් ඔබ සැනුව තිබේද?
  - මට බර උපකරණ හාවිනා කිරීමට අවශ්‍ය වන අනර එය හාවිනා කිරීමට සුදානම්ද?

► Do your mise-en-place

සියලුම අමු එළවල් හෝ පලනුරු සේදු කපා කපා පිගන් කේප්ස වල තබා නිබේද?

මයේ marinated කර නිබේද?

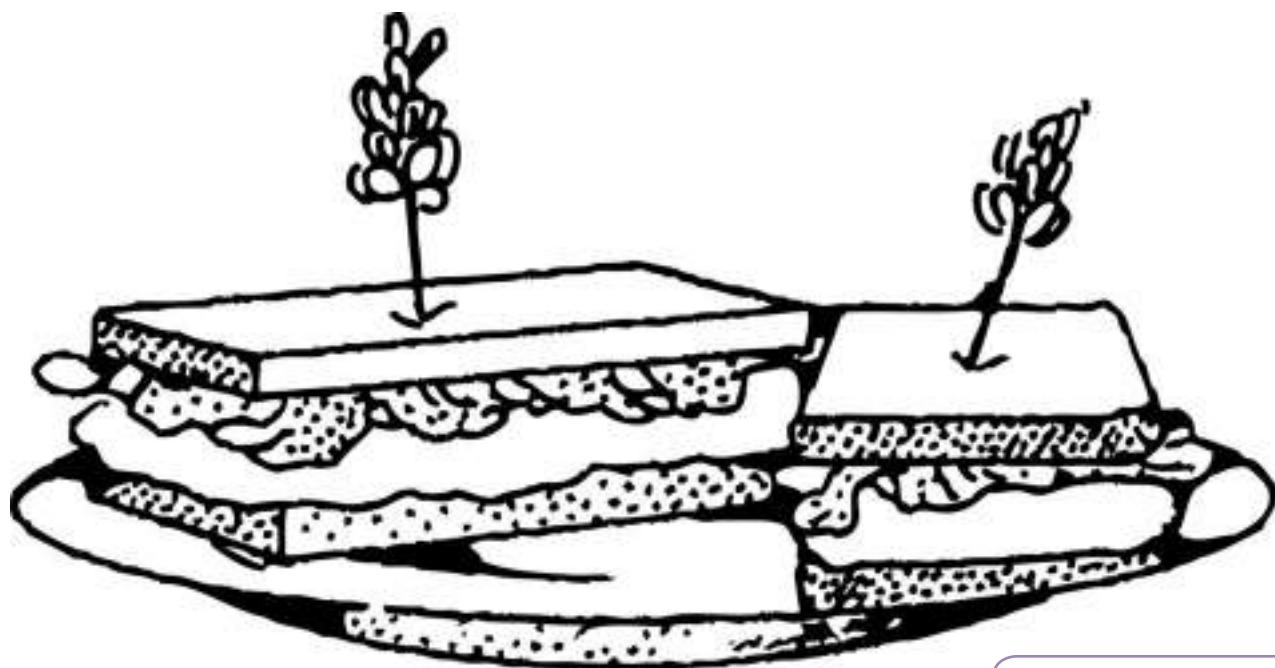
මෙට අවශ්‍ය සියලුම අමුදව්‍ය වල නියම ප්‍රමාණ නිබේද?

► කිස්ම පිගාන සකස් කරන්න

අමුදව්‍ය උයන්හා සහ විගාන සකස් කරන්න.

Plating diagram නිබේද?

එදාහරණයක් වශයෙන්:

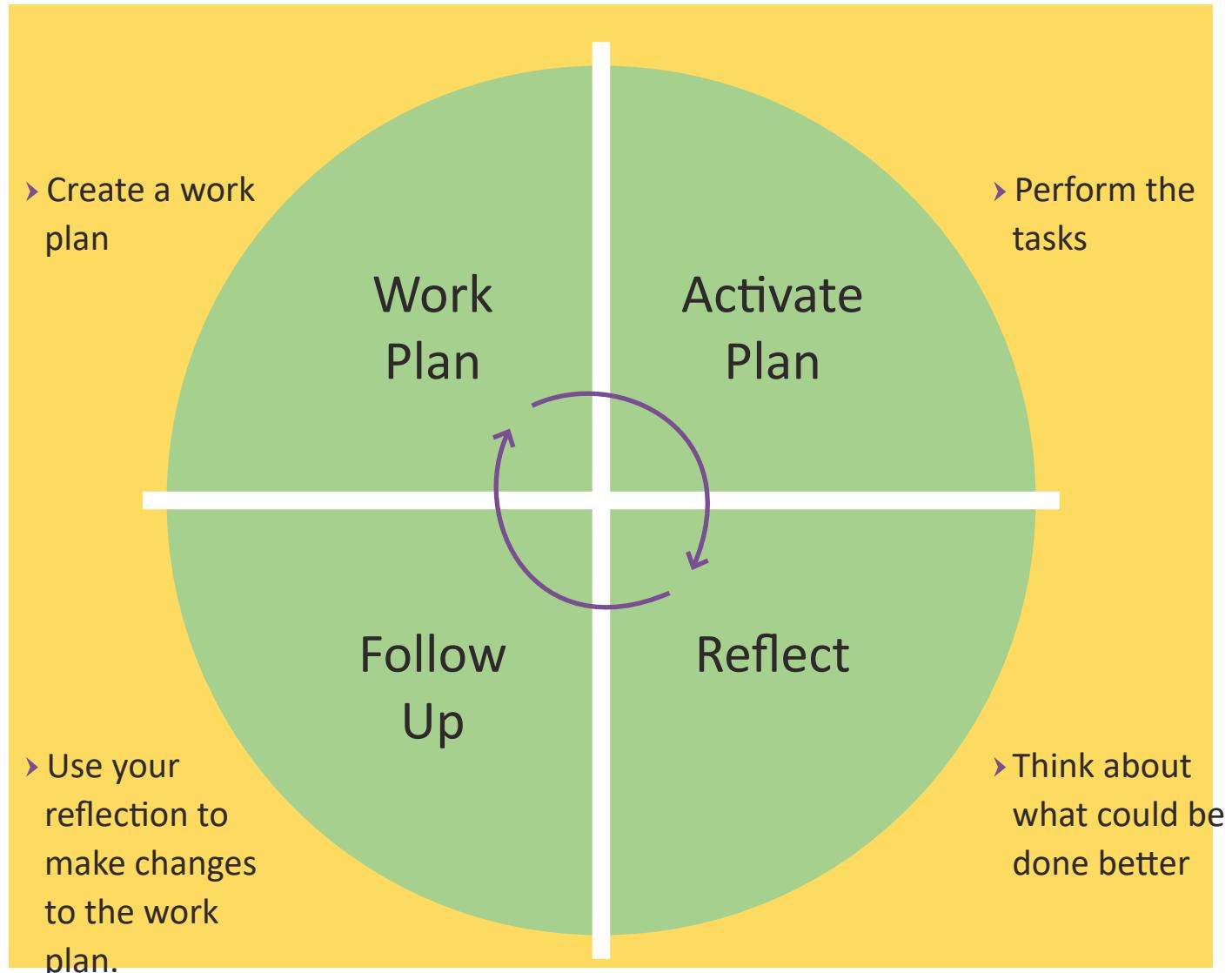
asymmetrical

කාර්යක්ෂමව වැඩ කිරීම සඳහා උපදෙස්

- එක් කාර්යයක් සඳහා ඔබට අවශ්‍ය වනු ඇතැයි ඔබ සිතහාට වඩා වැඩි කාලයක් ලබා දෙන්න. ඔබේ කුසලතා වැඩිදියුණු වන වට, ඔබට වේගයෙන් වැඩ කිරීමට සහ වඩාත් නිවැරදි කාල පූස්තමෙන්තු කිරීමට හැකි වනු ඇත.
- මුළුනැන්ගෙය සංවිධානය කරන්න. සෑම විටම එකම ස්ථානයක අයිතම ගබඩා කර තබන්න එවිට ඔබට ඒවා සෙවීමට ගතවන කාලය ඉතිරිවේ.
- උපකරණ නිසි මෙස භාවිතා කිරීමට ඉගෙන ගන්න.
- සරල කිරීමට ක්‍රම සොයන්න. වෙනත් උපකරණයක් මගින් කාර්යයක් වඩාත් ඉක්මණින් සම්පූර්ණ කළ හැකිය? වෙනස් ඉවම් පිහුම් ක්‍රමයක් වඩා කාර්යක්ෂම වේද? ඔබේ විකල්පයන් ගෙන සිතීම ඔබට කාලය භා ගෙනිය ඉතිරි කර ගත හැකිය.
- පළමුව සියලු උපකරණ භා අමුදව්‍ය එක්රෝස් කරන්න. ආරම්භ කිරීමට පෙර ඔබට අවශ්‍ය සියල්ල එකලස් කිරීම වාසි තිනිපයක් ඇත. පළමුව, ඔබට අවශ්‍ය අමුදව්‍යයකින් බැහැර වූ වට්ටෝර්ඩ්වකින් අඩක් ඔබ සොයා නොග නු ඇත. දෙවනුව, ඔබ සෑම අමුදව්‍යයක්ම භාවිතා කර ඇත්දැයි පරික්ෂා කිරීම පහසු වනු ඇත. තෙවනුව සහ සමහර විට වඩාත්ම වැදුගත් දෙය නම් ඔබට අවශ්‍ය සෑම දෙයක්ම ඔබේ ඇගිල් තුබින් ලබා ගැනීමයි.
- Dovetail කාර්යයන්. සෑම සුදුනමක පියවරකටම ඔබේ නොබෙදුණු අවධානය අවශ්‍යම නොවේ. නිදුසුනක් මෙස තුළුල් මස් කැබලි රෝස්ට්‍රිවන අතරදී ඔබට සලාදයක් සාදා ගත හැකිය. ඔබ සම්පූර්ණ ආහාර වේලක් පිළියෙළ කරන විට Dovetailing විශ්ෂයෙන් වැදුගත් වේ. ඔබ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම්, ඔබගේ කාලසටහන සකස් කිරීමට වග බලා ගත්තා.
- ඔබ වැඩ කරන විට පිරිසිදු කරන්න. ඔබ වැඩ ආරම්භ කිරීමට පෙර, සින්ක් හෝ පිගන් කේප්පයක් උග්‍රසුම් ව්‍යුරෝපු පූර්වන්න. ඔබට නිදහස් වේලවත් ඩිතිපයක් ඇති වට, ඔබ භාවිතා කර අවසන් කළ උපකරණ පිරිසිදු කරන්න. . පිටාර ගැලීම පිසුදුමීම සඳහා පිරිසිදු තෙන් පිගන් රේදී කඩක් තබා ගන්න ඔබ පිරිසිදු කර අවසන් කරන විට අමුදව්‍ය ඉවතට දුමන්න. ඔබගේ අවසාන පිරිසිදු කිරීම සඳහා අඩු කාලයක් ගතවනු ඇත.

වැඩ සැබුයේමක් නිර්මාණය කිරීමේ ඔබේ තැකියාව වැඩ දියුණු කරන්න:

ඔබේ කාලය කළමනාකරණය කිරීමේ තැකියාව වැඩ දියුණු කිරීම සඳහා, කාල්යයක් හෝ වට්ටෝර්ට්වක් පසුව ගිය ආකාරය ගැන නිතරම මෙහෙනි කරන්න.

මෙහෙතුවක් සඳහා නිර්මාණය කරන ලද (කන්ඩායම්) වැඩ සැලැස්මට උදාහරණයක් පහත දැක්වේ

MENU

Scotch Broth

- Bread Rolls -

* * *

Fish Muniére

Parsley Potatoes

Jardinére of Vegetable

* * *

Cream Caramel

WORK PLAN

Time	Bread Rolls	Soup	Fish	Vegetable	Potato	Sauce	Dessert
8.30 - 9.00	←	B R	I E F I N G →				
9.00 - 9.45	Measure Ingredients	wash / Peel cut vegetable	↑	wash / Peel cut vegetable	wash / Peel cut and trim edges		Measure Ingredients
9.45 - 10.45		Boil beef refresh 2 boil w/ stock and beef	↓ ↓ ↓ ↓	Boil vegetable	Boil vegetable		Prepare the caramel and Roast to the mold
10.15 - 10.30	Start making the bread Rolls	Simmer w/ barley, BG	↓				Prepare the mizzone and Roast to the mold
10.45 - 11.45	Fermentation / Scaling / Punching	cut beef to brineise	Fillet the fish and dip in brine solution				Bake in the oven (160°C)
11.45 - 12.00	Final shaping Egg wash Proving	Add beef and vegetable and Simmer	Roll through seasoned flour	Toss with butter	Toss with butter Sprinkle Flinsky	Prepare Nut bread batter	Rest in cool area
12.00 - 12.30	Bake in the oven (160°C) 10 minutes	Season and take off fire	Fry the fish				
12.30 - 01.00	Butter the Buns and Rest		Prepare Garnishes				Prepare Garnishes
01.00 - 01.30	Plate & Serve	Plate & serve w/ garnish	Plate & serve	Arrange on plate	Arrange on plate	Pour to dish	Decorate and serve.

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි (S.O.P)

සචම වාත්තීය මුළුනැන්ගෙකටම ආහාර නිෂ්පාදනයේ විවිධ කාර්යයන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ මාලාවක් (SOP) ඇත. මුළුනැන්ගෙයි ආරක්ෂාව, ආහාර සුදුරක්ෂණතාව, පුද්ගලික සනිපාරක්ෂාව, මුළුනැන්ගෙය විවිත කිරීම හා වසා දැමීම, අන් යේදීම, බෙදා හැරීම යනාදිය සඳහා SOP එකක් ඇත.

මුළුනැන්ගෙයි SOP යනු පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාවලි ලේඛනයක් වන අතර එය මුළුනැන්ගෙයි කාර්ය මත්ස්බලය ඔවුන්ගේ මුළුනැන්ගෙයි රාජකාරී ඉටු කිරීමේදී මග පෙන්වීමක් මෙය ක්‍රියා කරයි. SOP මුළුනැන්ගෙයි පිරිසැලපුම සහ එම ආයතනයෙහි වැඩ ප්‍රවාහය සඳහා විශේෂයෙන් නිර්මාණය කර ඇති බැවින් කාල කාර්යක්ෂමතාව උපරිම කිරීමට උපකාරී වේ.

මෙකු ආයතනයට වැඩ සැලසුම් කිරීම සඳහා ධිජිත එකක් තිබේ හම් එම්ඩිජ් අනුගමනය කරන්න

06 වන කොටස

PROFESSIONAL COOKERY SKILLS MANUAL

මුළුතැන්ගේ උපකරණ, මෙවලම් සහ
උපකරණ හඳුන්වාදීම

මූලිකැන්ගෙයි උපකරණ, මෙවලම් සහ උපකරණ හඳුන්වාදීම

මෙම කොටස මූලිකැන්ගෙයි උපකරණ, මෙවලම් සහ උපකරණ පිළිබඳ හැඳින්වීමකි

මූලිකැන්ගෙයි විශාල භාජන, මෙවලම් සහ උපකරණ විශාල ප්‍රමාණයක් ඇත. බොහෝ මූලිකැන්ගෙයි උපකරණ අවශ්‍යතාවයන් අනුව විශේෂිත වේ. මූලිකැන්ගෙයි උපකරණ සෑම විටම සංවර්ධනය වෙමින් පවතී. නව වර්ධනයන් පිළිබඳව ඔබට හැකි සෑම විටම දැනුවත් වන්න.

කෙසේ වෙතත්, සෑම මූලිකැන්ගෙයකම භාවිතා වන පොදු උපකරණ සහ මෙවලම් කටිවලයක් නිංඩේ. මෙවලම් එලුඩී ලෙස භාවිතා කරන්නේ කෙසේද, නඩත්තු කරන්නේද සහ පිරිසිදු කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව දැනුවත්ව සිටීම වැදගත්ය.

එක් එක් මෙවලම් සඳහා අරමුණු කුමක්ද යන්න පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් නිංඩේ, උපකරණ හෝ උපකරණ කොටස් එක් එක් මෙවලමෙහි හෝතික නිර්සපණය අවබෝධ කර ගැනීමට සහ මතක තබා ගැනීමට උපකාරී වේ.

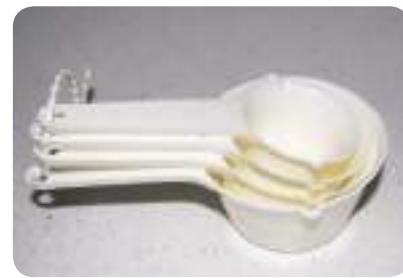
මෙවලම්:

අත් මෙවලම් කාණ්ඩ තුනකට බෙදිය හැකිය -

- A. කුබා (භාජන) - (නිළුපුනක් ලෙස, අයසිනි, පිළි, bowls, measuring tools)
- B. විශාල (උදුහරණයක් ලෙස, steamers, fryers, hot cupboard)
- C. යාහ්ට්‍රික, (නිළුපුනක් ලෙස, mincers, mixers, refrigerators)

A. කුබා මෙවලම්

පරිමාව මැනීම (තෙත් අමුදවය)

Measuring Volume (wet ingredients) : Measuring jugs, cups and spoons

Measuring Weight (dry ingredients) : Measuring jugs, cups and spoons

උප්පාත්වය මැතිම - ආහාර උප්පාත්වමානය

බර සහ පරීමාව මැතිම සඳහා වගු:

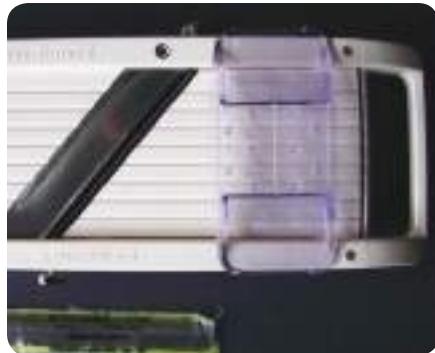
Liquid Measures			
1 cup	8 fluid ounces	$\frac{1}{2}$ pint	237 ml
2 cups	16 fluid ounces	1 pint	474 ml
4 cups	32 fluid ounces	1 quart	946 ml
2 pints	32 fluid ounces	1 quart	946 ml
4 quarts	128 fluid ounces	1 gallon	3.784 litres

Dry Measures				
3 teaspoons	1 tablespoon	$\frac{1}{2}$ ounce	14.3 grams	
2 tablespoons	$\frac{1}{8}$ cup	1 fluid ounce	28.3 grams	
4 tablespoons	$\frac{1}{4}$ cup	2 fluid ounces	56.7 grams	
5 $\frac{1}{3}$ tablespoons	$\frac{1}{3}$ cup	2.6 fluid ounces	75.6 grams	
8 tablespoons	$\frac{1}{2}$ cup	4 ounces	113.4 grams	1 stick butter
12 tablespoons	$\frac{3}{4}$ cup	6 ounces	0.375 pound	170 grams
32 tablespoons	2 cups	16 ounces	1 pound	453.6 grams
64 tablespoons	4 cups	32 ounces	2 pounds	907 grams

Food Preparation and Production Tools:

Vegetable peelers: පලනුරු හා එළවල් වල පොතු ඉවත් කිරීම සඳහා

Corer: ඇපල් හා පොයීස් වැනි පලනුරු වල මුද ඉවත්ව ගැනීම

Mandolin Slicer: එළවල් විවිධ නැඩු වලට කැපීම සඳහා

Zester: පැහැරී පලනුරු වලින් පොත්ත ඉවත් කිරීම සඳහා

Parisienne Scooper: කොමඩු බෝල හැඳීම සඳහා

Egg slicer and egg wedger: බිත්තර සුමට පෙන්
වලට කැපීම සඳහා

Meat Bat/ cutlet bat: for
tenderizing meat

Larding needle: for threading
lard through meat

Trussing needle: for
trussing poultry
and meat

4 – way Grater: විස් හෝ එළවල්
අඡලිරීම සඳහා

Mortar and Pestle: ඕෂේප පැලකටි සහ
කුළුබඩු අඡලිරීම සඳහා

සව් කර ඇති වගුව විවෘත කළ හැකිය

විදුරා මිශ්‍ර පාත්‍රය

Rolling pin: for rolling dough

Pastry Brush: පේස්ටිර හෝ පාන් මත බිත්තර හෝ බට්ට පැතිරීම සඳහා

Balloon Whisk: for whisking or whipping heavy cream or eggs or butter

Piping bag (with nozzle set):
For piping cream

Ramekins: කුඩා උණුසුම් අතුරුපස පිළිස්සීම සඳහා

Fluted Tartlet Mold: ටාට් සඳහා

Fish Slice: මාන් පිසීමට

Wooden spoons: for any kind of stirring or sauteeing

Perforated spoon

Soup Ladle: සුජ් සහ ඉස්ටුවක් සඳහා

Conical Strainer: for strainer liquids

Sauce Ladle: තෝක්ස් සඳහා

Potato Masher: අ්‍රේනාපල් පොඩ් කිරීම සඳහා

Pizza cutter: පිසා පෙන් වලට කැපීම සඳහා

නාල්න සහ බලන්

Sauté Pan (straight edge)

Sauté Pan (slope sided)

Saucepans and stockpots

Cast Iron Skillets

Sizzling Plate

Large Stock Pot

Pancake Pan

Saucepan

Pie Dish

Souffle dish

Braising Pan

Casserole

Savouring Mould

Roasting Tray

Chafing Dish

Burner

Wok

Tall Pot

පැන් ඒකාකාරව පිසිමට අයිති හැකියාව කෙරෙහි බලපාන සාධක දෙකක් නම්:

ලෝහයේ සෑනුකම - බර මිනුම් බදුනක් හෝ පැන් තුනී එකකට වඩා ඒකාකාරව පිසින සෑනුකම පත්‍රලේ නිඩිය යුතුය.

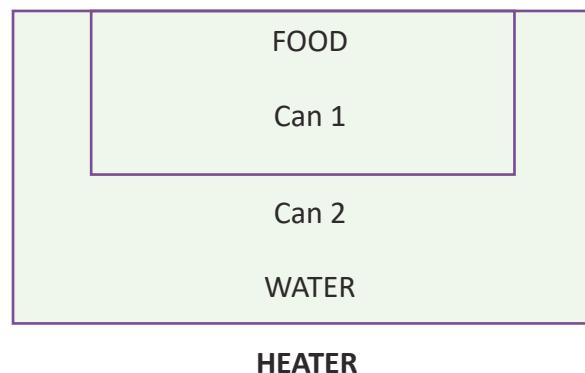
ලෝහ වර්ගය - විවිධ ලෝහවලට විවිධ සන්නායකතාවක් ඇත (තාපය මාරු කරන වේය)

- ආලුමිනියම - වඩාත් සුළඟ, සැහැල්ලු බර අයිති
- තම් - සියල්ලටම වඩා තොද තාප සන්නායකය, ඉතා මිල අධික වන අතර එය ඉතා පරිස්සීම්න් භාවිතා කළ යුතුය
- මල තොබැඳෙන වානේ - තාපයේ සන්නායකයක් වන අතර, තාපය අසමාන බැවින් ආහාර පිළිස්සීමට ලක් වන නමුත් ආහාර ගබඩා කිරීමට තොදය
- වාත්තු යකඩ - තාපය ඒකාකාරව බෙදා භරින අතර ඉහළ උෂ්ණත්වයක් ගත හැකිය. වියලු ලෙස තබා තොගන්නේ නම් පහසුවෙන් මෙකඩ බැරද්
- තොබැඳූ ආලේපනය - පහසුවෙන් සිරීමට ලක්වේ, ලෝහ හැඳූ භාවිතා තොකරුන්න හෝ සිරුම් දුව්සය වලින් පිරිසිදු කරන්න. බිත්තර නා තෙල් තොමැතිව පිසිමට යොශයි.

Pots and Pans Set

B: විශාල මෙවලම

Double Boiler : වොකළට් උතු කිරීම හෝ කස්ටව් දිය කිරීම සඳහා

Sous Vide Machine: vacuum අයුරුදුම කළ ආහාර පිසීම සඳහා

Hot Range and Hot Holding Equipment

Griddle: එකවර විවිධ දේ පිසීමට හැකිය

Salamander: රෝස්ට් කිරීම හෝ දුමුරු කිරීම හෝ උණුසුම්ව තබා ගැනීම සඳහා

Deep Fat Fryer: ගැමුරු තෙලේ බදුමට

BrattPan: එකවර විශාල ප්‍රමාණයක් පිසීමට හැකිය

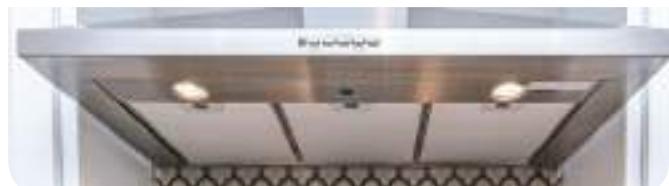
Electric Convection Oven

4 - Ring Gas Stove with Griddle Pan and Oven

Microwave oven

Overhead hood

Grill with hood cover

Grill

Waffle Grill

Panini Grill

Bain-Marie : උතුසුම්ව තබා ගැනීම සඳහා

Pressure Steamer

සිතල පරායය සහ සිතල රුධ්‍රවා ගැනීමේ උපකරණ

Blast Chiller

Freezer

Refrigerator

C: ගාත්‍රික උපකරණ

Hand-held Liquidizer
/ Blender

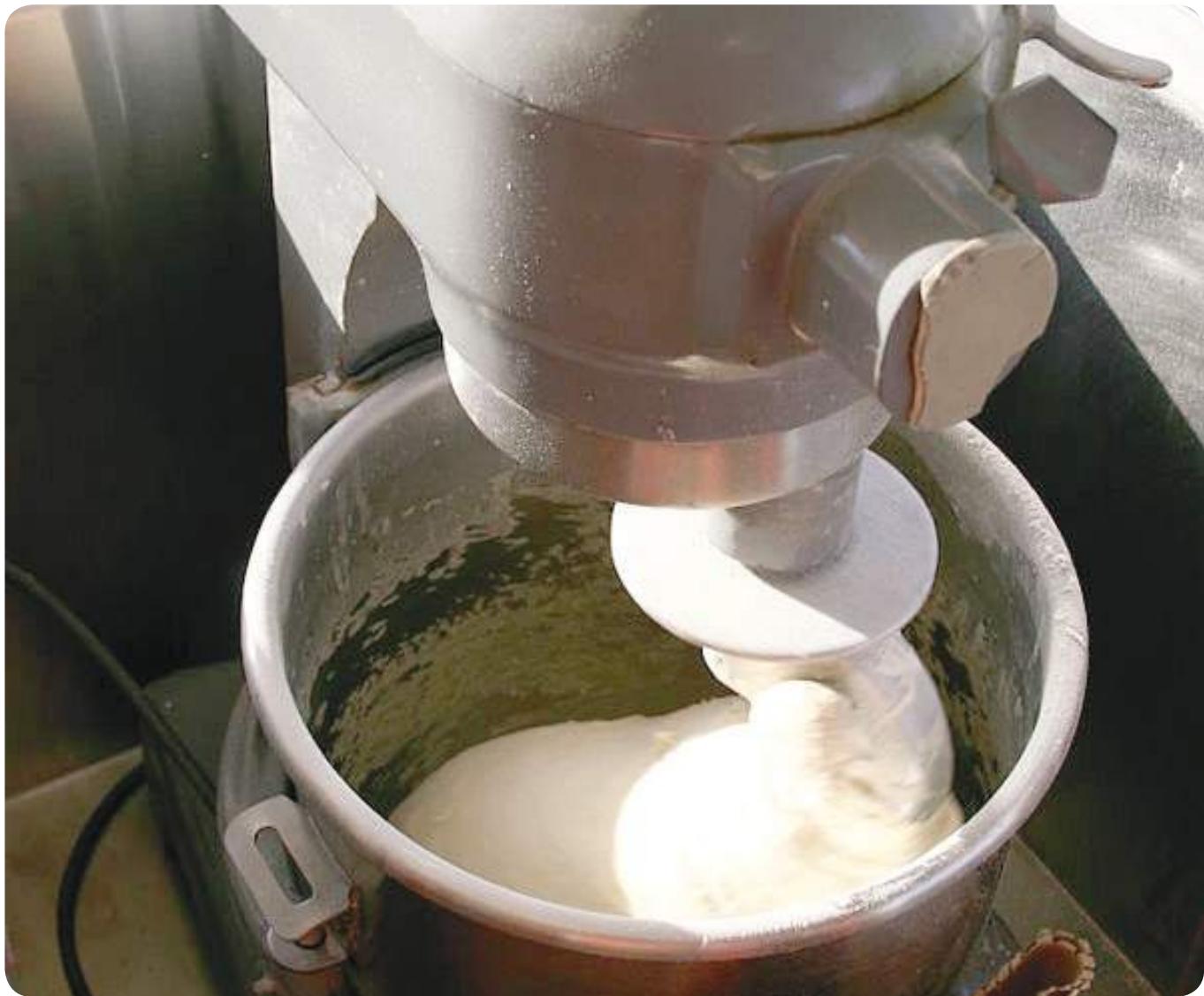

Blender

Food Processors

Commercial dough and batter mixer: බෙකරි අයිතම සඳහා අමුදව්‍ය මිශ්‍ර කිරීම සඳහා

Mechanical Potato Peeler

Food Slicer

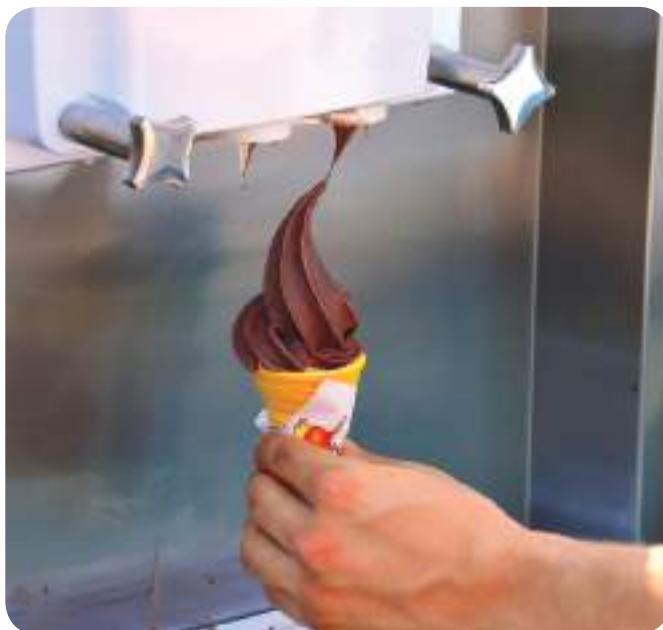
Mincing Machine

Band Saw: විශාල කැබලි මාළු හෝ මස් පෙති
කැඩීම සඳහා

Buffalo Chopper: chops or emulsifies
food ingredients

Ice Cream Dispenser

Ice Cream Maker

Ice Cube Maker

Boiler

Toaster

Electric Soup Tureen

Electric Coconut Scraper

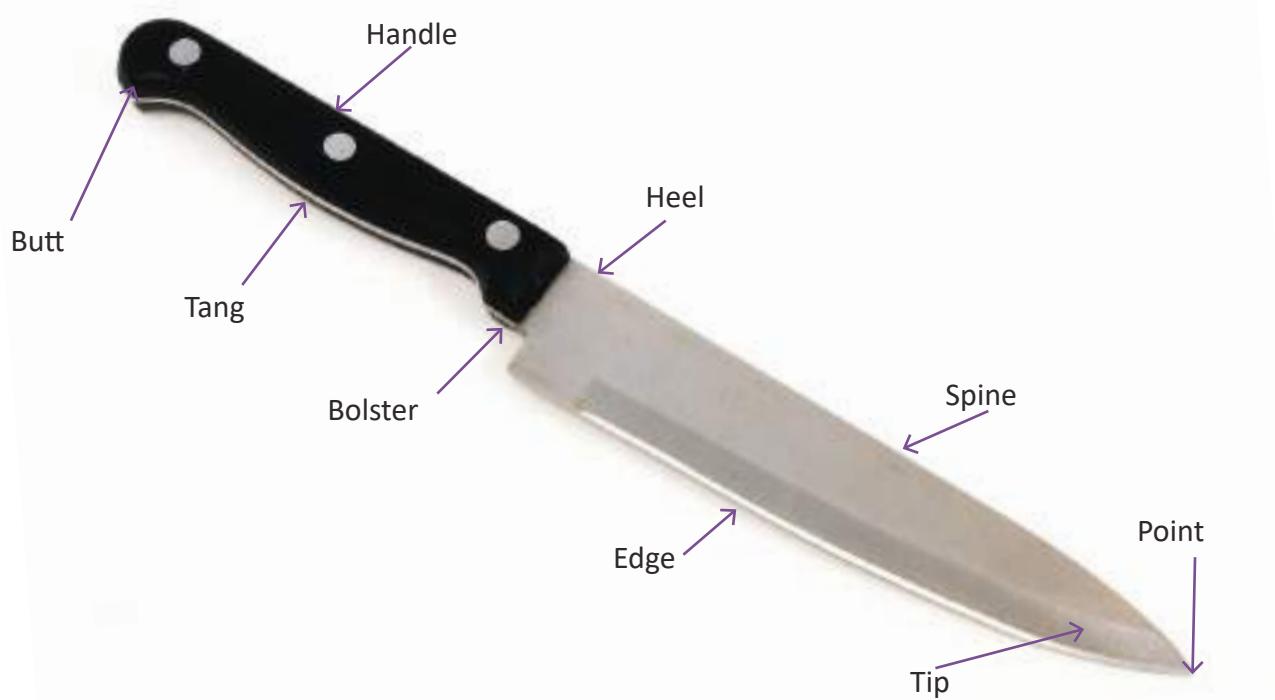
Fly killing machine

ආහාර සැකසුම උපකරණ: සින්ක් සහ රාක්න සහ වැඩ මේය

පිහි සහ පිහි මෙවලම

පිහිය ඔබේ වැදගත්ම මෙවලම වනු ඇත. එම නිසා එහි කොටස්, විවිධ පිහි භාවිතා කිරීම, මුවහන් කර ගෙන්නේ කෙසේද, පිරිසිදු කිරීම, සහිපාරක්ෂාව කිරීම, පිහි ගබඩා කිරීම සහ අවසානයේදී මෙම මෙවලම ආරක්ෂිතව හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිතව භාවිතා කිරීමෙන් එයට ගරු කළ යුතු ආකාරය ඔබ තෝරුම් ගෙන යුතුය.

පිහියේ කොටස් සහ එහි භාවිතයන්:

Point කෙතු කිරීමට, පිහියෙන් අඟිලුමට හෝ සිදුරක් ආරම්භ කිරීමට.

Tip: සිශුම් හෝ සවිස්තරාත්මක කැපීම සඳහා, සම ඉවත් කිරීම.

Edge: පිහිය මත පදනම්ව දාරය යුතු හෝ ගැන භැංකිය. තලයෙහි හොඳින් භාවිතා කළ කොටසක් - කැපීම, සඳහා.

Heel: තලයෙහි පහළ කොටස - අමතර බලයක් අවශ්‍ය ආහාර කැපීම සඳහා භාවිතා කරයි.

Spine: තලයෙහි සහම කොටස වත අතර තලයෙහි ගක්කිය සපයයි.

Bolster: හැඩිලය තලය හමු වන තැන. තලය දේශට ලිස්සා යාම වළක්වා ඇගිල් ආරක්ෂා කරයි.

Handle: මෙම කොටස බොහෝ ද්‍රව්‍ය වලින් සර්දිය හැකි අතර හැඩිලයෙහි සැලසුම මගින් එය භාවිතා කරන පහසුව නියම කළ භැංකිය.

Tang: හැඩිලයට සම්බන්ධ වන තලයෙහි හොකැඩු කොටස.

Butt: පිහියේ පිටුපස කෙළවර වන අතර වඩා භොඳ ගුහනුයක් සඳහා සාමාන්‍යයෙන් වකු වේ.

පිළි කට්ටල

chef's

fillet

carving fork

steak

paring

cheese

slicer

sharpener

cleaver

carver

boning

bread

santoku

utility

scissors

පිහි බොහෝමයක් නිබුතුද, ඔබ සූපවේදියෙකු / ඉවුම් පිහුමිකරුවෙකු ලෙස ඔබේ වෘත්තීය කාලය තුළ දැන ගනු ඇත, ඔබ දැනගත යුතු මූලික ආකාරයේ පිහි මෙන්ත:

➤ Cook's /Chef's Knife

ඔබ වැඩිපුරුම භාවිතා කරන පිහිය මෙයයි. එය සියලු ව්‍යුගවල කැපීම, බිඳීසිං, අඩංගුම සහ පෙති කැපීම සඳහා වේ. තලය දිගින් වැඩි වන අතර එය හැසිරවීමට අපහසු වේ. කුඩා අන් කුක් කෙටි තැන තෝරා ගත යුතු අතර විශාල අන් කුක් දිගු තැන භාවිතා කළ යුතුය.

➤ Paring Knife

පලනුරු සහ එළවුල් පොතු ඇර්ම භා මදය හැරීම සඳහා

➤ Turning Knife

paring පිහියක් මෙන් එය පලනුරු භා එළවුල් කැපීම සඳහා යොදා ගනී. කෙසේ වෙනත් එහි වකු තලයක් ඇති අතර පලනුරු භා එළවුල් කැපීම, පිල් කිරීම හෝ කැටයම් කිරීම පිහියකට වඩා පහසු කරයි.

➤ Bread Knife

සාමාන්‍යයෙන් පාන් පෙති කැපීම සඳහා. පාන්, කේක් වැනි සියුම් ආහාර ,සැන්ඩ්විච් සහ පේස්ට්‍රෝ දාරය කැපීම සඳහා යොදා ගනී.

➤ Fillet Knife

තලය තරමක් නම්යකිල් භා පටු ය.

මාලි කැබලි කොට කැපීම සඳහා භාවිතා වේ. පටු තලය මසුන්ගේ කොඳ නාර්ටිය දිගේ හෝ මාලින්ගේ සම දිගේ සුම්ටට ගමන් කිරීමට සමන් වේ.

➤ Carving Knife

දාඩි තලයක් ඇති කැටයම් පිහිය රෝස්ට්‍රි මස් පෙති කපන අතර වඩාන් නම්යකිල් කැටයම් පිහියක් සාමාන්‍යයෙන් රෝස්ට්‍රි කුකුල් මස් හෝ දාරු මස් සඳහා යොදා ගනී.

➤ Utility Knife

කුඩා සැහැල්ලු තලයක්.

පලනුරු සහ එළවුල් කැපීම සඳහා.

➤ **Cleaver (or Chopping Knife)**

පුලීල්, තද තලයක් සහිත පිහියක්. කප්පාද කිරීම, තලා දැමීම හා ඉරා දැමීම සඳහා භාවිතා වේ.

➤ **Boning Knife**

හැම හෝ නරක් මස් වැනි මස් කැබැල්ලක් තුළ ප්‍රධාන අස්ථිය ඉවත් කිරීම සඳහා තුනි, කෙටි හා දැඩි තලයක් පවතී. කඩා බෝනින් පිහි මස් කැපීම සඳහා යොදා ගනී.

වෘත්තිය මුළුනැන්ගෙයෙහි ඔබට දැකිය හැකි වෙනත් මෙවලම්:

Grapefruit knife - grapefruit පොත්තෙන් ඉවතට ගැනීම සඳහා සැකසු වක්‍රාකාර තලයක් පවතී. පළතුරු රේඛාව අතර කැපීම සඳහා මධ්‍යයේ කැපුමක් සහිත තලයක් ඇත

විස් පිහිය - මෙම තලය විස් ලබා ගැනීම සඳහා වක්‍රාකාර සහ දෙබලක ඇත.

Food Saw - ශිෂ් කළ ආහාර හෝ මස් හෝ අස්ථි කපා දැමීමෙහි මෙය ප්‍රයෝගන්වන් වේ.

මුළුතැන්ගේ කතුර - ආහාර කැපීම සඳහා පැකටි විවෘත කිරීම සඳහා බහුකාර්ය මෙවලමක් වේ.

නිවැරදිව පිහියක් හාවතා කිරීම:

මාපටැගිල්ල සහ අඟිලි තුළු අනර පිහිය
අල්ලා ගන්න

පිහියට මග පෙන්වීම, තලය අඟිලි තුළුවලට ලිස්සා
යාම, අඟිලි තුළු තලයෙන් ඉවතට අඇදී යයි

ඉගි: අන් සහ මැණික් කටුව ලිහිල් කරන්න, තලය
කැපීම සිදු කිරීමට ඉඩ දෙන්න

පිහිය පැද්දෙමින් වලනයකින්, ඉදිරිපස සිට
පසුපසට මෙන්ම ඉහළට සහ පහළට ගමන්
කරයි.

පිහිය එකම උසකින් හෝ වැලමටට පහළින්
තිබිය යුතුය, එවිට අන් පමණක් නොව මූලි
ඉහළ සිරුරටම පිහිය මත පහළට පිඩිනය
යෙදිය හැකිය.

- අදාළ කාර්යය සඳහා වූ නිවැරදි පිහිය භාවිතා කරන්න.
- සෑම විටම ඔබෙන් ඉවත්ව කැපීම කරන්න.
- සෑම විටම කැපුම් පුවරුවක් භාවිතා කරන්න.
- කාර්යයේ කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා පිහි නියුතු ලෙස තබා ගන්න.
- පිහියක් රැගෙන යන විට, කැපෙන පැන්ත මධ්‍යේ පැන්තට ඉවතින් තබා ගන්න.
- යමෙකුට පිහියක් ලබා දෙන විට, පිහිය පිරිසිදු වැඩ පැශ්චයක් මත තබා ඔවුන්ට එය ගැනීමට ඉඩ දෙන්න.
- වැටෙන පිහියක් අල්ලා නොගන්න.
- පිහි වනුර බෙසමක තබන්න එපා - මෙය අහම්බෙන් තුවාල වීමේ අව්‍යාහමක් ඇත.
- මෙසවල දාර අසල පිහි තබන්න එපා.

පිහි පිරිසිදු කිරීම හා භාවිත්තු කිරීම:

භාවිතයෙන් පසු, සෑම විටම පිහිය පිරිසිදු කරන්න. (පිහිය පිසුදුමන රේදී වෙනත් රේදී වලින් වෙන්ව තබා ගන්න. භාවිතයෙන් පසු පිහිය පිසුදුමන රේදී නිවැරදිව පිරිසිදු කරන්න.)

අතින් යෝදන්න (dishwasher යෝදීම පිහියට හානි කරයි).

මස්, කුකුල් මස් ආදිය කැපීම සඳහා භාවිතා කර ඇති පිහියක් යෝදීමේදී සෑම විටම උතුසුම්, සබන් වනුර භාවිතා කරන්න.

අහම්බෙන් කැපීම වැළැක්වීම සඳහා වෙනත් භාෂණ වලින් ඇත්තේ වියලි ස්ථානයක ගබඩා කරන්න. ලි හෝ පොලිතින් පිහි බිලොක් එකක ගබඩා කිරීම වඩාත් සුදුසුය.

පිහි මුවහන් කරන විට:

(A)

(B)

ඉහන පිහිනුරයේ (A) පිහිය මුවහන් කිරීම සඳහා නියුතු වානේ හාවිනා කරයි. මෙම මෙවලම වානේ, විදුරු හෝ පිගන් මැරේ වලින් සාදා ගත හැකිය.

නියුතු මුවහන් කිරීමේ උපකරණයකින් (B) පිහියක් මුවහන් කර ගැනීමට ද හැකිය. මුවහන් කිරීමේ මෙවලමක් හාවිනා කරන විට නිවැරදිව මුවහන් කර ගැනීම සඳහා ඔබ උපදෙස් හොඳින් පිළිපැදිය යුතුය.

(C)

සමහර මූල්‍යාත්මක උපකරණ නියුතු ගලක් හෝ තෙන් ගලක් (C) දැකිය හැකිය. මුවහන් කරන ගලකට පැනි දෙකක්, රාජ්‍ය පැන්තක් සහ සිනිදු පැන්තක් තිබිය යුතුය. ඔබ මුලින් රාජ්‍ය පැන්ත හාවිනා කරමින් මුවහන් කරන්න. අංගක 45 ක කොළඹයකින් ගල මත තලය සමන්වා කරන්න. පිහියෙහි හැඩුවය එක් අතකින් අල්ලාගෙන අනෙක් අතින් තලය මත ඇගිල් දෙකක් තබන්න, තලය තරමක් (අංගක 20) ඔසවා පහළට හා ඉදිරියට හෝ ඔබ දෙසට තල්ල කරන්න. ඔබ තලය දෙපසම මෙය කළ යුතුය.

කැපුම් ප්‍රවරු:

පිහියකට කැපුම් ප්‍රවරුවකින් තොරව කිසිවක් නොකළ හැක. ලෝහ, පිගන් මැටි හෝ විදුරු කැපුම් ප්‍රවරු ඉතා ලිස්සන සුලු විය හැකි බැවින් එහි ප්‍රශ්නයේ හෝ ප්‍රශ්නයේ ප්‍රවරු ප්‍රශ්නයේ හැකිවාන වශයෙන් හාවිනා වේ.

කැපුම් ප්‍රවරු හාවිනා කරන විට, විවිධ ආහාර සඳහා එකම කැපුම් ප්‍රවරුව හාවිනා නොකරන්න. ඔබ එකම කැපුම් ප්‍රවරුව හාවිනා කරන්නේ නම්, අමු ආහාර සහ පිෂු ආහාර, අමු මස් සහ අමු එළවුල් ආදිය අතර හරස් අපවිතු විමම් අවදානමක් ඇත. එබඳවින් විවිධ ප්‍රවරු හාවිනා කර නම් කරන දද ප්‍රවරු වර්ණ සේතු කර හෝ ලේඛල් කර ඇති බවට වග බලා ගන්න. කුමන ආහාර සඳහාද.

උදාහරණයක් වශයෙන්:

COLOUR CODED CUTTING BOARDS

RAW MEAT

RAW FISH

COOKED MEAT

SALAD & FRUIT

VEGETABLES

BAKERY & DAIRY

උපලේඛන පිරිසිදු කිරීම (1 හා 2 කොටසද බලන්න)

පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනක් යනු කුමක්ද?

- පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන යනු මූලිකාන්ගේ අවකාශය සහ උපකරණ නිතිපතා පිරිසිදු කළ යුතු මෙන්ම ඒවා පිරිසිදු කළ යුතු වේලාවන් පෙන්වීමට පහසු සහ එළඳායී කුමයකි.
- පරිග්‍රාම සහ උපකරණ පිරිසිදුව හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයෙන් පවත්වාගෙන යන්නේ කොයේද යන්න විස්තර කරන උපදෙස් මාලාවකි.

පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන් ඇත්තේ ඇයි?

- සියලුම ආහාර සැකසීමේ ස්ථාන පිරිසිදුව හා සනීපාරක්ෂක ලෙස තබා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන් හාවිනා කරනු ලැබේ.
- ආහාර ප්‍රමිත සංග්‍රහයට අනුකූල වීම සඳහා. පාරිසරක, සෞඛ්‍ය, යෝච්‍යා සහ ආහාර ව්‍යුහය ඔවුන්ගේ පරික්ෂකයන් සහ සියලු උපකරණ පිරිසිදු හා සනීපාරක්ෂක තත්ත්වයේ පවත්වා ගත යුතුය. අපේක්ෂිත පිරිසිදුකම් ප්‍රමිතිය ආහාර අපද්‍රව්‍ය, අපිරිසිදු, ග්‍රීස් හෝ වෙනත් දාග්‍රෑස දුව්‍යක් රැස් නොවන බවට සහතික විය යුතුය.
- අපිරිසිදු උපකරණ මත හෝ ආහාර හැසිරවීමේදී බැස්ක්ටීරියා ආහාර නිෂ්පාදනයට මාරු විය හැකිය. මෙය ආහාර විෂ විමට හේතු වේ. ආහාර විෂවීමේ රෝග අවම කර ගැනීම සඳහා, සියලු ආහාර පරිග්‍රාමයේ පිරිසිදු තත්ත්වයේ තබා ගත යුතුය.

පිරසිල කිරලේ කාලසටහනක් සකස් කරන්නේ කෙසේද?

- ඔබේ ව්‍යාපාරය සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනක් සකස් කිරීම සඳහා ඇති පහසුම කුමය නම් පරිග්‍රාම නරඟා ගමන් කිරීම සහ පිරිසිදු කිරීමට අවශ්‍ය සියලුම අයිතම ලැයිස්තුවක් සකස් කිරීමයි. බිත්ති, බිම සහ සිව්විම මෙන්ම සියලු උපකරණ, ස්විකාර්ථක සහ සට්ටිකිරීම වැනි දැ ඇතුළත් කිරීමට ඔබට අවශ්‍ය වනු ඇත. නිතර පිරිසිදු නොකරන දැ දැ ඇතුළත් අයිතම ඇතුළත් කිරීම වැදගත්ය.
  - පිරිසිදු කළ යුතු සෑම දෙයක්ම ලැයිස්තුවක් ඔබ සතුව ඇති විට, එය පිරිසිදු කළ යුතු ආකාරය දැන් ඔබට වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය වන අතර එය පිරිසිදු කළ යුතු වාර්ගත්තාය තීර්ණය කරන්න. පිරිසිදු කිරීම සඳහා වගකිව යුත්තේ කුවර්ජන්ද යන්න සහ ර්සායනික දුව්‍ය / බිවර්ජන්ට් භාවිතා කළ යුතු දේ ඇතුළත් කිරීමද නොදය.

ନୀରଦେଶିତ ପିରାଜିଲ କିରିମେ ଵାର ଗଣୁନ

එක් එක් හාවිතය හෝ ආහාර පිළියෙල කිරීමේ කාලයෙන් පසු:

සියලුම උපකරණ, පිගන් මැටි, හරදී ගෙට්පේපු, මුරිට සහ බලන් "meat slicers" milkshake mixers සහ කැපුම් ප්‍රවර්ත / blocks වැනි උපකරණ. ආහාර සැකකීමේ benches, sinks සහ පාරිභෝගික මෙස.

අවම වශයෙන් දිනපතා:

Microwaves, කොළඹ මැසින්, මධ්‍යස්ථාන් වෙවේ උදුන්, stove tops , Bain Marie , floors and walkways , refrigerator rubber door seals , සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය / අනුග්‍රහක වැසිකිලි හා අදුම් මාරු කරන කාමර, අපදුච්‍ය ප්‍රදේශ වැනි උපකරණ.

සතිපත්වා:

සියලුම උපකරණ යට සහ පිටුපස, බිත්ති, රාක්ක, කබඩි,නිර, අහසන්තර සියලු කාමර සහ refrigerators, freezers" වියෙන් ගබඩා ප්‍රදේශ, පැනුල් සියලුම අමුව්‍ය බහාලම්, උදාන් සහ කුණු බැඳුන්.

මායිකව:

සැහැර්ල සිවිකරීම්, exhaust fans and exhaust canopies. පෙනෙනුයා පානය ද මාසික සාමාන්‍ය තොරතුරු කළ යනුයා.

මාස තහනකට වර්තක්:

గිස් ගුරු පිරසිඳ කිරීමට නා වෘත්තීය ප්‍රභිබෝධ පාලනය කිරීමට කටයන කරන්න.

ວາງສິກວ

- ගිනි නිවේමේ පද්ධතිය පරීක්ෂා කරන්න
  - ගිනි නිවහ උපකරණ පරීක්ෂා කරන්න (මෙය සේවාපිත කිරීම අනුව වසරකට දෙවරක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය විය නැකිය)
  - වසරකට දෙවරක් යදුන් පිරිසිදු කරන්න. එම කාංයය ඔබම කරනවාට වඩා යදුන් පිරිසිදු කිරීම පිළිබඳ විශේෂයෙනු ව්‍යුත්තීය සමාගමක් භාවිතා කරන්න (ඉතා අවුල් සහගත හා කාලය නාස්ථි කරන කටයුතුන්තකි).
  - ඕනෑම ගස් මූලිකැන්ගේ උපකරණවල නියමු විදුලි පහත් පිරිසිදු කරන්න (නිෂ්පාදකයාගේ උපදෙස් පිළිපැදිලට වග බලා ගන්න).

පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහන මොන වගේ විය යුතුද? මෙම කරුණු පත්‍රය සමඟ ඇතුළත් කර ඇත්තේ ඔබට භාවිතා කළ නැකි හිස් පිරිසිදු කිරීමේ කාලසටහනකි.

පිරිසිදු කිරීමේ උපලේඛන උදාහරණය

Kitchen cleaning schedule - To be completed weekly w/c.....

AREA/EQUIPMENT	FREQUENCY OF CLEANING	METHOD OF CLEANING	DATE CLEANING DUE	PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT	CLEANING COMPLETED	GUIDANCE	MANAGERS INSPECTION SIGNATURE
					DATE	INITIAL	USE OF COLOUR CODED EQUIPMENT - YELLOW
HEATED TROLLEYS	WEEKLY	Warm water with washing up liquid Sanitizer, Cream cleaner		Tabard / apron Gloves			Ensure trolley is cool before cleaning Clean thoroughly Wipe up spillages immediately
FRIDGE	WEEKLY	Warm water with washing up liquid Sanitizer		Disposable apron / tabard Gloves			Remove all shelves wash thoroughly. Wash door seal
SINK	DAILY / WEEKLY	AS ABOVE Cream cleaner for stubborn stains		AS ABOVE			Clean thoroughly
REFUSE AREA	WEEKLY	Warm water with washing up liquid Sanitizer		AS ABOVE			Clean thoroughly wipe shelves sweep and mop
CUPBOARDS/ SHELVES	WEEKLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Wash and dry thoroughly
UTENSILS	AFTER USE	Dish washer		AS ABOVE			Wash and dry thoroughly
FOOD COUNTER		Warm water with washing up liquid Sanitizer		AS ABOVE			Wipe up spillages immediately
CUTLERY	AFTER USE	Dish washer		AS ABOVE			Wash and dry thoroughly
TOASTERS	AFTER USE	Warm water with washing up liquid Sanitizer		AS ABOVE			Empty crumb tray
MICROWAVE	WEEKLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Wash and dry thoroughly
KETTLE	WEEKLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Wash and dry thoroughly
WALLS / TILES	MONTHLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Wash thoroughly
SKIRTING	WEEKLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Clean and mop and dry thoroughly
WINDOW SILLS	WEEKLY	AS ABOVE		AS ABOVE			Clean / wipe thoroughly

මුළුතැන්ගෙයි මෙවලම් පිරිසිදු කිරීම හා නඩත්තු කිරීම:

→ විදුලි තොටන මෙවලම් පිරිසිදු කිරීමේදී:

- පෝර පිරිසිදු
- සේදීම
- සහිපාරක්ෂාව
- හොඳුන් වියලුන්න
- නිවැරදිව ගබඩා කරන්න

→ විදුලි මෙවලම් පිරිසිදු කිරීමේදී:

- පිරිසිදු කිරීමේ නියෝගීත / දියර තෝරන්න
- විදුලිබල ප්‍රහවයෙන් විදුලි උපකරණ විසන්ධි කරන්න
- අවශ්‍යනම් පිරිසිදු කිරීමේ උපදෙස් කියවන්න,
- ආරක්ෂාව විසුරුවා හරන්න
- ආහාර මත වියලුම ඉවත් කිරීම සඳහා පෝර පිරිසිදු / පොගවා ගැනීම,
- සඩන්, පිසදමන්න සහ / හෝ ඇතිල්ලීමට (මෘදු ලෙස)
- මෙයට පිළියමක්
- අවශ්‍ය නම් සහිපාරක්ෂාව සිදු කරන්න
- හොඳුන් වියලුන්න
- නැවත එකතු කර නිවැරදිව ගබඩා කරන්න

විශේෂයන් මුළුනැන්ගෙයි මෙවලම් පිරිසිදු කිරීමේදී මතක තබා ගෙ යුතු කරුණු කිහිපයක්:

- ▶ නිවැරදි පිරිසිදු කිරීමේ දියර හාවිතා කරන්න.
- ▶ නිවැරදි පිරිසිදු කිරීමේ රේදී හෝ ස්පොන්සියක් හෝ බුරුසුවක් හාවිතා කරන්න.
- ▶ හැකි නම් උතු වතුර හාවිතා කරන්න.
- ▶ නිවැරදි සනීපාරක්ෂක සමග මුළුනැන්ගෙයි මෙවලම් සනීපාරක්ෂාව කරන්න.
- ▶ වියුලන රාක්කයක් මත හොඳින් වියුලන්න. (පිරිසිදු කළ වහාම මෙවලමක් හාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය නම්, වියුලම සඳහා පමණුක් පිරිසිදු කරන රේදී කැබඳ්ලකින් වියුලන්න.)
- ▶ පිගන් සේදන යන්ත්‍රයක් හාවිතා කරන්නේ නම්, පිගන් සේදන යන්ත්‍රය නිවැරදිව හාවිතා කරන්නේ කොසේදැයි ඔබ දැන්නා බවට වග බලා ගන්න, සහ පිගන් සේදන යන්ත්‍රයක සේදිය හැකි මෙවලම් සහ විදුලි මෙවලම් කොටස් ඔබ දැන සිටිය යුතුය.

මුළුනැන්ගෙයි මෙවලම් භඩ්ත්‍ර කිරීම ගෙන මතක තබා ගෙ යුතු කරුණු කිහිපයක්:

- ▶ ඔබ යම් වැයද්දක් දුටුවහාන්, උපකරණ හාවිතා නොකරන්න.
- ▶ එය වහාම ඔබේ අධික්ෂක වෙත වාර්තා කරන්න.

නඩත්තු ගැටළු සඳහා උදාහරණ: විදින ලද විදුලි රැහැන්, කැබුණු ස්වේච්ඡලිනිල් වූ හෝ නැතිවූ ඉස්කරස්ප්‍ර , උපකරණවල ඇති ගොරෝසු හෝ අමුත ගබිද, ගද, දුම හෝ උපකරණවලින් එන ගිනි පුපුරු, කැබුණු handles

පිරිසිදු කිරීම සහ සනීපාරක්ෂාව යනු කුමක්ද?

පිරිසිදු කිරීම සහ සනීපාරක්ෂාව යනු වෙනම ක්‍රියා පරිපාරී දෙකක් බව ආහාර ව්‍යාපාර නිමිකරුවන් තේරේම් ගැනීම වැඳගත්ය. මතුපිට සනීපාරක්ෂාව කිරීමට පෙර පිරිසිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ. ක්‍රියා පරිපාරී දෙකේම අර්ථ දැක්වීම් පහත දැක්වේ:

- පිරිසිදු යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ 'ස්පේරි කිරීමට පිරිසිදුය' යන්නයි. ප්‍රාථමික මත සමුව්‍යින දුව්ලි, අපිරිසිදු හෝ ආහාර අංශ නොතිබු යුතුය.
- සනීපාරක්ෂාව යනු බැක්ටේරියා ප්‍රමාණය අඩු කිරීම සඳහා මතුපිට තාපය සහ / හෝ රසායනික ඉවා යෙදීමයි. මතුපිට ඇති බැක්ටේරියා සංඛ්‍යාව ආහාර හා සම්බන්ධතා සඳහා ආරක්ෂා මට්ටමකට අඩු කළ යුතුය

යාන්ත්‍රික උපකරණ වලින් සිදුවන තුවාල වැළැක්වීම

මෙම තීති රිති අනුගමනය කිරීමෙන් මුළුනැන්ගෙයෙහි ඔබේ ආරක්ෂාව ගෙන සැලකීමෙන් විමේ වගකීම ඔබ විසින් ගෙ යුතුය. ග

1. ඔබ එහි ක්‍රියාකාරිත්වය තේරේම් ගන්නේ නම් මිස කිසිදු උපකරණයක් හාවිතා නොකරන්න.
2. උපකරණවල සියලුම ආරක්ෂකයින් සහ ආරක්ෂක උපාංග හාවිතා කරන්න. පෙනී කපන යන්ත්‍ර හාවිතයේ නොමැති විට ඉන්සට (නලය ව්‍යා ඇතා) සකසන්න.
3. හැන්දක්වන් නොමැති අවස්ථාවක කිසිම ආකාරයකින් ආහාර ස්පේරි නොකරන්න
4. විසුරුවා හැරීමට හෝ පිරිසිදු කිරීමට පෙර විදුලි උපකරණ ගලවන්න.

5. උපකරණ පේලග කිරීමට පෝර ස්වේච්ඡ අත්‍යුර කර ඇති බවට වග බලා ගන්න.
6. ඔබේ දැන් තෙන් වී ඇත්තාම හෝ ඔබ ජ්ලයේ සිටගෙන සිරින්නේ නම් ස්වේච්ඡ ඇතුළු විදුලි උපකරණ ස්පර්ශ නොකරන්න.
7. නිසි ලෙස ගැලපෙන ඇඳුම් අදින්න. යන්තු සූත්‍රවලට හසු නොවී සිරීම සඳහා එ්ප්‍රාන තුළ් බැඳු තබන්න.
8. උපකරණ එහි අප්‍රේක්ෂිත අරමුණු සඳහා පමණක් භාවිතා කරන්න.
9. භාජන රාක්ක මත භාජන සහ වෙනත් උපකරණ නිසි ලෙස ගබඩා කර තබන්න.

වැළක්වීමේ නඩත්ත කාලසටහන

ඔබ දැනටමත් ඉගෙන ගෙන ඇති පරිදි, ඕනෑම මුළුතැන්ගෙයි උපකරණ පිරිසිදුව තබා ගැනීම සහ එය ආරක්ෂිතව භාවිතා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ක්‍රියා දෙක වැළැක්වීමේ නඩත්ත කිරීමේ කොටසකි. නඩත්ත කිරීම නොසලකා හැරීම අනාගතයේදී අනතුරු වලට තුවු දිය නැකිය.

සම මුළුතැන්ගෙයකම වැළක්වීමේ නඩත්ත කාලසටහනක් තිබිය යුතුය. සියලුම මුළුතැන්ගෙයි උපකරණ පරික්ෂා කිරීම හා නඩත්ත කිරීම පිළිබඳ සතිපතා, මාසික හා වාර්ෂික පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක් අවශ්‍ය වේ. මෙය සිදු නොකළ නොත්, වැදගත් උපකරණ වඩාත් අවශ්‍ය වූ විට එය අසාර්ථක වීමට හේතු විය හැකි අතර මෙහෙයුම් ප්‍රතිස්ථාපනය හා කාලය නැතිවීම සඳහා විශාල මුදලක් වැය විය හැකිය.

- 1) එය උපකරණ ආයු කාලය දීර්ශ කරයි
- 2) සියලුම උපකරණ ප්‍රශ්නයේ ක්‍රියාකාරීත්වයකින් ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කරයි
- 3) එය දිග කාලීනව මුදල් හා කාලය ඉතිරි කරයි.

සටහන: 5 වන වගන්තියේ SOP (සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි) සාකච්ඡා කරන ලදී. නැවත එය කියවන්න, මත්ද ඔබේ ආයතනයට උපකරණ උපකරණ සහ උපකරණ පිරිසිදු කිරීම හා නඩත්ත කිරීම සඳහා තමන්ගේම SOP එකක් ඇති බැවෙන් ඒවා ඔබ විසින් අනුගමනය කළ යුතුය.